

Heemkundige Kring
Oud-Wachtebeke

Muziekmaatschappijen
van Wachtebeke
Geschiedenis van de

VOORWOORD

Het gebeurt niet alle jaren dat een vereniging uit onze gemeente, haar 150-jarig bestaan viert. Wij hebben het hier over de harmonie “De Eendracht” uit Wachtebeke. De muziek staat in het volksleven op één der voornaamste plaatsen. Weinig gemeenten of steden hebben nooit een muziekmaatschappij gehad. Hier bij ons, in Wachtebeke, hadden wij op een bepaald moment vier maatschappijen die muzikaal naar buiten traden. De harmonie “DE EEN-DRACHT”, de harmonie “DE VRIJE ZONEN”, de muziekmaatschappij “CONCORDIA” en een afsplitsing van “Concordia”, het muziek van “Pastoor De Wolf”. Ieder van die maatschappijen werd een bepaalde politieke of geestelijke strekking toegeschreven. Zo was of is “De Eendracht” het muziek van de katholieken in Wachtebeke of in de volksmond “het muziek van de tjeven”. “De Vrije Zonen” was het liberale muziek of in de omgang “het muziek van de blauwe”. “Concordia” Overslag had geen uitgesproken richting en evolueerde tijdsgebonden. Het vierde muziek was dit van pastoor De Wolf. Dit laatste is ontstaan uit een conflict tussen “Concordia” en de pastoor van Overslag. Bij ons geschiedkundig overzicht nemen wij dit laatste muziek op in de geschiedenis van “Concordia” Overslag. Buiten deze muziekmaatschappijen waren en zijn er nog verschillende zangverenigingen of andere groepen die muzikaal naar buiten treden.

Ons 27ste Jaarboek is gewijd aan deze drie (4) maatschappijen, dit naar aanleiding van het 150 jarig bestaan van “De Eendracht”.

Om dit boek samen te stellen hebben wij verschillende bronnen geraadpleegd. Voor “De Eendracht” was dit het stichtingsboek en de nalatenschap van Camiel Saman, met enkele losse stukken en vrij veel fotomateriaal. Tussen 1900 en 1980 hebben wij bij de maatschappij geen enkel geschreven bron kunnen inzien omdat de meeste verdwenen zijn bij vroegere conflicten. Dit heeft ons op gebied van juistheid van de gegevens grote parten gespeeld. Een geschreven bron zoals kasboek of notulenboek van het bestuur zijn een betrouwbare bron. Om het ontbrekend gedeelte te overbruggen, hebben wij beroep gedaan op oud-muzikanten en hun gegevens vastgelegd op geluidsband en doorgelicht. Zo zijn wij niet altijd zeker van het jaartal of de dag van het gebeurde. Ik hoop dat men in de toekomst zal beseffen dat, om het verleden te kunnen achterhalen, het nodig is dat alles zo juist mogelijk wordt opgetekend en bewaard.

“De Vrije Zonen”. Deze muziekmaatschappij is reeds verschillende jaren verdwenen uit ons dorp. Zij is ter ziele gegaan door de tand des tijds. Ook het archief is met de maatschappij verdwenen. Het werd bewaard in het lokaal aan de Smishoek, daar waar nu de Kredietbank is gevestigd. Door de bouwvalligheid en waterschade is alles verdwenen. Hier moeten wij ons behelpen met het gesproken woord, waarbij men toch voorzichtig moet zijn om de juistheid van de feiten te beoordelen. Het karige fotomateriaal zal dan ook de hoofdbrok worden in de geschiedenis van deze maatschappij.

“Concordia” Overslag is een voorbeeld voor allen. Zij hebben een goed archief, waarin nog alles is terug te vinden vanaf de stichting tot op heden. Kas- en verslagboeken vullen mekaar aan, wanneer bij de één of andere wat ontbreekt.

Wij weten uiteraard dat nog verschillende zaken niet of onvoldoende aan bod zullen komen. Toch heeft het twee jaar werk gekost om dit boek tot stand te brengen. Mochten er personen zijn die aangaande deze maatschappijen nog documenten of gegevens hebben die niet in het boek zijn opgenomen, kunnen zij dit nog altijd melden aan de heemkring “Oud Wachtebeke”,

zodat ook die informatie voor het nageslacht kan opgetekend worden. Het is een moeilijke tijd voor muziekmaatschappijen om te overleven. Meer dan eens gingen onze maatschappijen bijna ter ziele. Gelukkig zijn twee ervan door het kordaat optreden van meerdere personen thans bloeiende maatschappijen. Wij denken dat het onze plicht is en ook deze van het gemeentebestuur deze muziekverenigingen met woord en daad te steunen. Zij zijn onze culturele vertegenwoordigers op muzikaal gebied buiten en binnen onze gemeente. Verder wensen wij U nog veel kijk- en leesgenot.

Paul Hesters

**DE MUZIEKMAATSCHAPPIJ
„DE EENDRACHT”**

VAN WACHTEBEKE

Paul Hesters

HOOFDSTUK I

ONTSTAAN EN GROEI VAN DE MUZIEKMAATSCHAPPIJ “ DE EENDRACHT” (1844-1914)

VOORGESCHIEDENIS: muzikanten zonder maatschappij

Wanneer de eerste muzikanten op onze gemeente begonnen zijn met hun vervolmaking in de toonkunst kunnen wij moeilijk achterhalen. Men had vroeger rondtrekkende muzikanten. Op iedere gemeente zullen er wel enkele lieden geweest zijn die de plaatselijke feesten opluisterden met muziek. In de kerk speelde men orgel. Berichten werden aangekondigd met tromgeroffel. Een simpel instrument als een fluit, werd zelfs door de kinderen gemaakt en bespeeld. Een mondharmonika was het instrument van de kleine man. De klaroen verkondigde militaire bevelen enz.....Er waren dus genoeg mogelijkheden om een melodie ten gehore te brengen. Men kan moeilijk aannemen dat een muziekvereniging opgericht wordt van de ene op de andere dag met spelende leden die nog geen noot muziek gespeeld hebben.

De titel op het stichtingsboek van de muziekmaatschappij "De Eendracht" luidt als volgt:
“ Album der societeit van toonkunde onder de naam de eendragt te Wachtebeke, ingerigt den 4 februari 1844, gehouden overeenkomstig het reglement”

Op één der volgende bladzijden staan de namen van 28 spelende leden. Men kan stellen dat deze muzikanten vóór 4 februari 1844 reeds meer dan één noot samen hebben geblazen. Dat deze, voor 1844, niet verenigde muzikanten een bepaalde invloed hadden op het sociale leven op de gemeente staat vast. Zij waren een werktuig om de bevolking te manipuleren. De factor ontspanning betekende in die tijd van hard labuur, een noodzakelijkheid om geestelijk en fysisch niet ten onder te gaan.

De plaatselijke overheid, zowel geestelijke als wereldlijke, zag er het nut van in deze groep mensen te gebruiken ten behoeve van hun eigen opvattingen. Hierdoor werden muziekmaatschappijen opgericht met diverse strekkingen. Men kan stellen dat de muziekmaatschappij “De Eendracht” een katholieke achtergrond had en heeft. Deze achtergrond werd gesteund door personen met dezelfde doelstellingen.

Het gezegde “ Uit wiens hand men eet, diens woord men spreekt “ zegt boekdelen. De groten gebruiken de kleinen om hun doelstellingen te bereiken. Deze stelling heeft zijn sociale gevolgen op het gemeentebeleid. Het oprichten van zo een maatschappij kwam zeker ten goede aan de culturele vorming van onze leefgemeenschap. Om deze geschiedenis samen te vatten hebben wij geopteerd om de gegevens, die wij terug vinden, chronologisch te vermelden.

Niet alle jaren zijn jaren van hoogconjunctuur. Zoals in vele verenigingen is het een leven van vallen en opstaan. Deze toestand is te wijten aan verschillende factoren. Sociale , economische en politieke aangelegenheden spelen een belangrijke rol in ieder verenigingsleven. Het is niet iedere maatschappij gegeven 150 jaar te leven en te overleven.

REGLEMENT

DER

FANFARENMAATSCHAPPIJ

„DE EENDRACHT”

TE

WACHTEBEKE.

Voorblad reglement van de fanfarenmaatschappij “De Eendracht” Wachtebeke

OPRICHTING IN 1844

Wij nemen aan dat de vereniging is opgericht op 4 februari 1844. Losse muzikanten werden verenigd, zo kon men naar buiten treden als één groep. Het waren de toenmalige beleids- mensen van de gemeente die deze nieuwe vereniging oprichtten en steunden. In 1844 werd door de heer Charles de Meulemeester, erelid van de maatschappij, een cor geschonken die bespeeld werd door Joseph van de Calseyde. De waarde van een cor bedroeg in die tijd 12 frank. Het erelid en splend lid Pieter de Caluwé betaalde 80 frank voor een drapeau op voorwaarde dat de vereniging een “trompet à chef” ter waarde van 38 frank terug schenkt aan dezelfde Pieter de Caluwé.

Het voorlopig bestuur was samengesteld uit: Charles de Meulemeester, Adolphus Jacques Bosschaert, notaris, Charles Van Waes, dokter, Augustin Fermont, gemeentesecretaris en Pierre Jan Fermont, koopman.

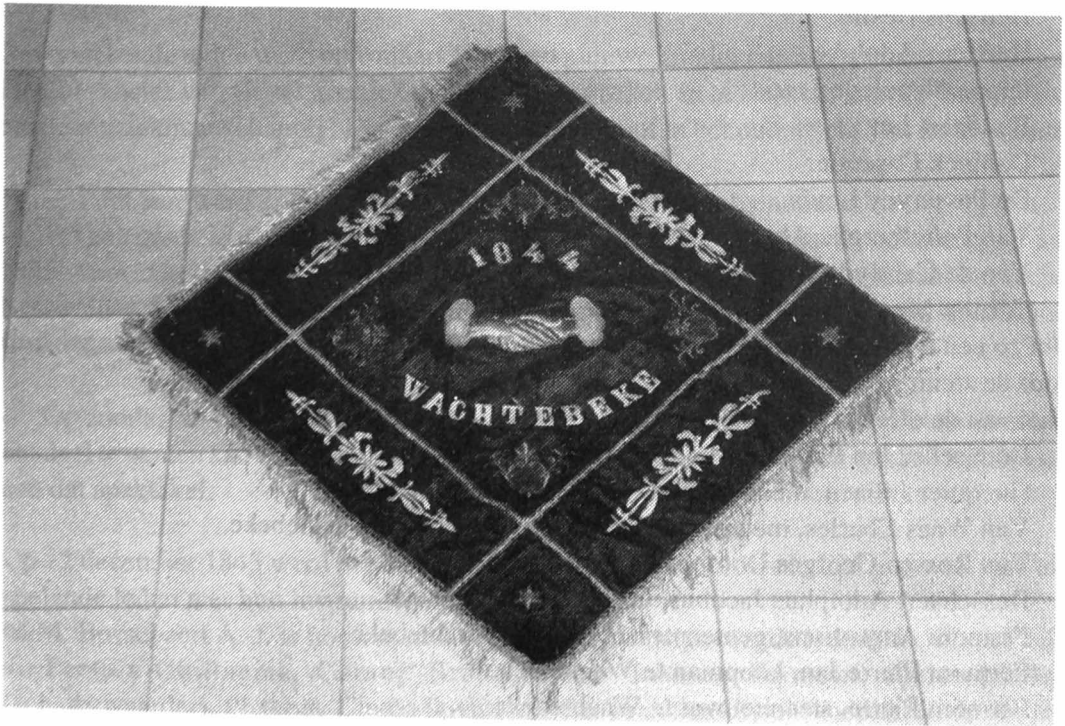
Als bediende werd door het bestuur aangenomen:

- Pieter Jan Fermont als trezorier.
- Pieter de Clercq als bode.
- Pieter van Weezemaele van Lochristi als lesgever.

WERKJAAR 1845

Op 22 januari 1845 werd **het bestuur** gekozen als volgt:

- Adolphus Jacobus Bosschaert, notaris, als voorzitter.
- Guillaume Peeters als raadslid.
- Pieter Joannes Fermont als raadslid.
- Bruno Carnoy als raadslid.

Eerste vlag van de muziekmaatschappij

Op 3 februari 1845 zijn benoemd:

- Guillaume Peeters als trezorier.
- Leo Tacq, spelend lid als ontvanger der retributien en boeten.
- Pieter de Clercq als bode.
- Pieter van Weezemaele van Lochristi als lesgever .

Men had toen 28 **spelende leden**:

- De Caluwé Pieter
- Tacq Leo
- Tacq Louis
- Tacq Charles
- Van Montagne Emanuel
- Fermont Charles
- Coppens Augustin
- Coppens Marcellus
- Van de Calseyde Joseph
- Van der Eedt B.
- Buysse Pieter
- De Mets Hubert
- Hillaert Augustin
- Hillaert Engelbert
- Tacq Domien
- Bracke Jozef
- Sinator Silvester
- De Passervey Charles
- Hertsens Desiré
- Hertsens Adolphe
- Poppe Napoleon Louis
- Boddaert Jan
- Daninck Casemier
- De Passervey Louis
- Van Pottelberghe Alexius
- Van de Calseyde Auguste
- Camoy Marcellus

Om zo een maatschappij in leven te houden was er geld nodig en dit werd samengebracht door de steun van verschillende **ereleden**.

Lijst van de effectieve ereleden:

- De Necker Jan Franciscus, advocaat en eigenaer te Gent
- Guequier Juliaen, medecince doctoer en eigenaer te Gent
- Van Waes Charles, medecince doctoer en eigenaer te Wachtebeke
- Van Rossen Georges Dominicus, pastoor te Wachtebeke
- Bosschaert Adolphus Jacobus, notaris te Wachtebeke
- Fermont Augustinus, gemeentesecretaris te Wachtebeke
- Fermont Pierre Jan, koopman te Wachtebeke
- Fermont Pierre, steenhouwer te Wachtebeke
- Mattelé Pierre, bierbrouwer te Wachtebeke

- Van Bastelaere Dominicus, biersteker te Wachtebeke
- De Caluwe Pieter, huisschilder te Wachtebeke
- De Caluwe Joannes, mulder te Wachtebeke
- Hertsens Joannes Baptist, ijzersmid te Wachtebeke
- De Buysscher Charles, koopman te Wachtebeke
- Carnoy Bruno, landbouwer eigenaar te Wachtebeke
- Backe Leo, olieslager te Sleidinge
- De Pauw Petrus, vleeschouwer te Wachtebeke
- Hamers Livinus, broodbakker te Wachtebeke
- Dierick Albinus, horlogiemaker te Wachtebeke
- De Buysscher Amand, schipper te Wachtebeke
- Ongena Leo, schipper te Wachtebeke
- Peeters Guillaume, eigenaar te Wachtebeke
- Gibert F., onderpastoor te St-Gillis-Waes
- Eyerman Josef, gewezen koster te Wachtebeke
- D’hert Franciscus, landbouwer St-Elooipolder te Wachtebeke
- Peeters Antoine, professor te Gent
- Van Overloop Ph. J., eigenaar en burgemeester te Mendonk

Een kleine trompet à chef werd op 3 februari 1845 geschonken door erelid Adolphus Jacobus Bosschaert aan de maatschappij. Dit vertegenwoordigde een waarde van 15 frank.

Op 6 februari 1845 heeft het gewezen erelid, Charles de Meulemeester tot Gent, het instrument dat hij gekocht heeft voor de maatschappij, geschonken aan de bespeler van dit instrument de heer P.J. Fermont.

Om ongekende reden werd op 9 maart 1845 een nieuwe muziekmeester aangesteld. De heer Pieter Francies van Gijssel, muziekmeester te Zeveneken en te Kalken, nam de taak op zich om de muziekmaatschappij “De Eendracht” bij te staan in het onderricht van de toonkunst.

Tijdens dat jaar werd er ook aan diverse muziekfestivals deelgenomen:

- Ter gelegenheid van de opening van de steenweg van Ertvelde naar Bouchaute, op 1 juni 1845, werd aan elk der deelnemendemaatschappijen een zilver verguld eremetaal uitgereikt. Bassevelde, Kaprijke, Evergem, Lochristi, Oostakker, Zelzate, St-Laureyns, Waterland-Oudeman en IJsendijke werden allen bedacht met een herinneringspenning.
- Op zondag 15 juni 1845 werd de uitnodiging van de muziekmaatschappij van Evergem om deel te nemen aan een plaatselijk festival aanvaard. Een tiental verenigingen namen deel aan dat spektakel.

Op 12 december 1845 werd het bestuur aangevuld en wordt ook een lijst gegeven van alle spelende leden met hun instrument dat zij bespelen.

M.M. Bosschaert A. J. is hoofdman of voorzitter. De toegevoegde leden van de raad zijn:

- Peeters Guillaume, Carnoy Bruno, Pieter Joannes Fermont, Pierre Mattelé (schatbewaarder), Pieter de Clercq (knapen), Pieter Francies Gijssel (meester in de lessen).

De *spelende leden* zijn aangegroeid tot 31:

- Andries Petrus   kleine klarinet
- Andries Felix   klarinet
- Boddaert Jan   tambour
- Bracke Jozef   klephoorn
- Buysse Pieter   cornet à piston
- Coppens Augustin
- Coppens Marcellus
- Carnoy Marcellus   klein fluitje
- De Passeroy Charles   trompet d'harmonie
- De Passeroy Louis   1st klarinet
- De Mets Hubert   cijmbales
- De Caluwé Pieter   klarinet
- Daenens Petrus   klephoorn
- Taché Henri   cornet à piston
- Hillaert Elouisius   grosse caisse
- Hertsens Desiré   klarinet
- Hertsens Adolphus   klarinet
- Hillaert Albert   porte drapeau
- Sinitor Silvester   trompet à cylindre
- Tacq Charles   1st trombone
- Tacq Leo   trombone
- Tacq Jozef   1st klephoorn
- Tacq Louis   1st cornet à piston
- Tacq Domien   klephoorn
- Van Montagou Emanuel   trombone
- Van de Calseyde Jozef   1st cor
- Van de Calseyde August   klarinet
- Van der Eedt Jan-Baptist   klephoorn
- Verhé Charles   cor
- Fermont Charles
- Poppe Napoleon   cor

Leo Tacq werd aangeduid als ontvanger van de retributien en Emanuel van Montague moest het boetegeld ontvangen.

Het aantal *ereleden* is opgelopen van 28 naar 42. De nieuwe aangesloten ereleden zijn de volgende:

- De Vilder Augustus, biersteker te Wachtebeke
- Fermont Pieter (vader), herbergier Overlede Wachtebeke
- De Buysscher Charles, schipper te Wachtebeke
- De Necker Jean Francois, advocaet en eigenaar te Gent
- De Belie Jozef, gemeenteonderwijzer te Wachtebeke
- De Leyn Jan Baptist, aannemer van werken te Wachtebeke
- Gillis Augustin, boswachter te Overlede Wachtebeke
- De Cockelaere Bernard, toezichter te Calve Wachtebeke

- Hillaert Vital, meester leermaker dorp Wachtebeke
- De Vos Felix, herbergier Puienbrug Zaffelare
- De Letter Charles, herbergier Puienbrug Zaffelare
- Buyle Charles, koopman te Gent
- De Gronckel Frans, herbergier Overslag Wachtebeke
- Van De Calseyde Charles, herbergier Dorp Wachtebeke
- Fermont Pieter Frans, (overleden)
- Van De Calseyde Jacques, Dorp Wachtebeke
- Eeckhout Francies, ondernemer van werken Dorp Wachtebeke
- Van Himme Louis, herbergier Sluize Wachtebeke
- Van Bastelaere Petrus zoon, landbouwer Dorp Wachtebeke
- Geiris Jan, herbergier Overslag Wachtebeke
- Coppens Jozef, Koster Dorp Wachtebeke
- Bruggeman Charles, herbergier Fort Roodenhuyze Mendonk
- Tacq Desiré, koopman en raadslid Overslag Wachtebeke

JAARVERSLAG 1845

Om een beter overzicht te krijgen van de werking en het leven van de muziekmaatschappij geven wij hier integraal het eerste jaarverslag van de vereniging weer. Het is opgemaakt ter gelegenheid van het S. Cecilia feest op 15 December 1845.

Wij houden tevens de schrijfwijze uit die tijd aan om geen vervormingen in de tekst te bekomen.

Verslag op de feest van S. Cecilia den 15 december 1845

Mijnheeren,

De Directie der harmonie van Wachtebeke, heeft d'eer U indeze vereniging ter gelegenheid der jaarlijksche feest van S. Cecilia, een verslag te geven, van den staet der zelve.

De maetschappij bestaet sedert den 4 Februari 1844 en dankaenden onvermoedelijken ijver van den muziekmeester den Heer Van Gijsel, heeft den rang van harmonie verkregen. Alle dergelijke instellingen zijn moeilijk om eenen vasten zetel te bekomen. Wij mogen U verklaren dat wij den top bereikt hebben door de zorg van het bestuur en mits de ondersteuning der ereleden. Weinige maetschappijen tellen een zoo groot getal ereleden. Het zelve moet noodzakelijk aangroeien door de overtuiging dat hare instelling niet alleenlijk een voordeel voor de gemeente medebrenghet, maar oock tot onderwijs en beschaving der jonkheden streckt, die er deel van maken. Wij zien in de steden, wat middels het bestuur aenwend voor de uitbreiding der toon kunst. Zien wij niet zelf uit de geringste volksklas groote meesters gevormd worden, die niet alleen eenen hoogen rang in de maetschappij bekleeden maer tot geluck strekken van eene gansche familie.

Den iever is groot onder de spelende leden der harmonie, doch dit vergenoegt niet, den zelve moet gepaert gaen met de Eendracht onder hun, den eerbied en onderdanigheid aen hunnen meester en overheid, om te kunnen stand houden.

De maetschappij voert maer eenen naem van harmonie, en kan niet verdeeld worden, zonder tweedracht te veroorzaken, daer om, het bestuur heeft besloten een reglement van polieic vast te stellen, het orde en regeltugt der harmonie voorschrijvende.

De directie heeft aeradig gevonden de gonnen deelmaeckende van het kerkorkest, van de feest te laten mededeelen voor reden dat er veel van d' harmonie ter zelve tijd van het orkest zijn en alzoo onder huw de eendragt onderhouden blijft.

Het kerk orkest om zijnen stand te konnen houden moet noodzakelijk ondersteund worden door de kerkfabriek. Wij verhopan dat de zelve, voor het onderwijs van onzen meester een redelijk tractement zal betalen en voor de medewerking van onze harmonie eene gift zal doen van een instrument dat in de kerk kan gebruikt worden.

De zelve moet in acht nemen dat buiten de voldoening die het orkest, aen het public geeft, zij groote voordeelen kan genieten, toen het zelve in omstandigheden gevraegt word.

Het bestuur heeft aeradig gevonden te mainteneren de schikkingen van het regement voor de aenvaerding der ereleden door den voorzitter. Inderdaed een erelid, dat geldelijk de harmonie ondersteunt, kan met reden niet bloot gesteld worden door balotering of stemming niet erengenomen te worden. Indien er tusschen ereleden en personen die zich aanbieden geschillen bestaen, de harmonie kan de zelve niet in aendagt nemen.

Wij verhopan indien er bestaen de zelve heden door de broederlijke vereeniging, zullen uit den weg gesteld zijn alzoo zal de harmonie van Wachtebeke met eer den naeme Eendragt dragen.

De harmonie heeft voor eene waerde van instrumenten van bij de twaelfhondert francs. Waerop slechts meer te betaelen staet driehonderd francs; De welke zullen gevonden worden uit de inkomsten van 1846.

De rekening van 1845 zal behalvens 't gone nog te betaelen zal blijven voor de instrumenten, geen verder mali slot opleveren en wij dencken dat een groot deel uit de inkomsten van 1845 zal konnen betaeld worden. Met de gonne van 1846 zullen alle de schulden gedekt zijn.

Voor het einde van Januari aenstaende zal den schatmeester zijne rekening aen den raed overleggen jaers 1845. De retributie der spelende leden, ingezien den goeden staet der inkomsten door het aengroeien der ereleden is zeventig centen November laets verminderd opeenen halven frank par maend en het doel is de zelve zoo nog de middels toelaten, geheel afteschaffen. Daer door zal hunnen iever vermeerderen. Tracht dus alle mijnheeren mede te werken voor de prospertiteit en ondersteuning der harmonie en in deze omstandigheden ...dagtig te zijn den armen van Wachtebeke, met elk volgens vermogen eene gift te doen den gonen die zich onder ons zal belasten tzelve inte zamelen.

Wij danken alle genoodigde die ons heden zijn komen vereeren om in het feest deel te nemen en wij dragen eene toste tot voorspoed en standhouding der harmonie.

Lang leve de harmonie van Wachtebeke

De Voorzitter

A. Bosschaert.

Handtekening van de leden die deelgenomen hebben aan het feest van S. Cecilia op 15 December 1845 (48 handtekeningen).

WERKJAAR 1846

Als interne veranderingen bij de harmonie in het jaar 1846 kunnen wij het volgende noteren:

- Jozef de Belie, onderwijzer in de gemeenteschool, wordt secretaris van de harmonie;
- Wij krijgen een andere orkestmeester. Louis Dobbelaers uit Gent neemt het onderricht op zich samen met de onderorkestmeester, Charles Tacq.

– Het aantal spelende leden bedraagt 28.

– De ereleden worden ingedeeld in twee klassen. De eerste klas betaalt 12 frank bijdrage en de tweede klas betaalt 6 frank als bijdrage. Bij de ereleden komen nogal wat personen voor die niet van Wachtebeke afkomstig zijn. Aan het beroep dat zij hebben kunnen wij toch vaststellen dat er nogal wat zakelijke belangen te behartigen waren te Wachtebeke.

Bij de eerste klas kwamen de volgende leden bij:

De Kerckhove-Lippens eigenaars te Gent, Buyle Charles, koopman te Gent, De Pauw Petrus, vleeshouwer te Wachtebeke, Vleeschauwer Joannes Franciscus, koopman te Zaffelare.

Bij de tweede klas treden toe:

Audenaert Leo, particulier te Wachtebeke, Dierick Antoine, particulier te Overslag, Mattelé Charles, dokter te Moerbeke, Dierick Albinus, horlogemaker te Wachtebeke, Bruggeman Charles, meubelmaker herbergier te Desteldonk, Cnudde Judocus, veldwachter herbergier te Zaffelare, De Colvenaere Pieter, herbergier te Moerbeke, Van Burghove Jozef, meester timmerman te Moerbeke, Van Zele Domien, herbergier te Mendonk en Vermeulen Ivo, aannemers van werken te Terdonk.

In het totaal waren er 17 ereleden van eerste klas en 35 leden van tweede klas.

Op 31 augustus 1846 werd deelgenomen aan een festival te Hulst en op 27 september 1846 werd deelgenomen aan een festival te Kluizen ter gelegenheid van een prijsuitreiking aan vier landbouwers die dat jaar uitzonderlijke aardappelen hadden geteeld.

Om niet teveel in herhaling te vallen geven wij enkel de voornaamste gegevens weer die in het verslag van de harmonie staan op het S. Ceciliafeest op 14 december 1846.

Het aantal spelende leden is gehandhaafd op 28. Er wordt geopteerd om zelf een muziekfestival in te richten in de zomer van 1847. Men stelt de harmonie van Exaarde als voorbeeld van wilskracht en doorzettingsvermogen tegenover hun eigen vereniging. Er loopt nog altijd een kleine schuld door de aanschaf van instrumenten. Hierdoor is men verplicht nog altijd een halve frank onderrichtsgeld, per maand, te vragen aan de spelende leden. De knape van de harmonie, Pieter de Clercq, heeft een behoeftig huisgezin met 9 personen. Er wordt gevraagd, aan de aanwezigen op het feest, een kleine bijdrage te geven ter ondersteuning van dit huisgezin.

WERKJAAR 1847

In het jaar 1847 zijn er enkele verschuivingen in het bestuur van de vereniging. Audenaert Leo wordt schatbewaarder en Jules Guequier treedt toe tot het bestuur. De drapeaudrager wordt niet meer als spelend lid aangerekend. Het is Jan Frans Van Den Hende die de zware taak op zich neemt de harmonie te leiden met de vlag op kop. Het aantal spelende leden is gestegen tot 30.

In de lijst van ereleden zien wij enkele merkwaardige personen opduiken. Alhoewel het hier gaat om een harmonie van katholieke oorsprong komt de liberale familie Lippens plaatsnemen bij de ereleden van eerste klas.

Hippoliet De Kerckhove - Lippens, eigenaars te Gent, Lippens August, burgemeester te Moerbeke en Lippens Eugene, eigenaar te Zaffelare (latere burgemeester van Zaffelare). Uit

Wachtebeke treedt de dokter Guequier als erelid naar voor. Zijn broer Jules uit Gent, met als beroep toondichtkundige, vervoegt de rangen van de ereleden. In het totaal zijn er 17 ereleden van eerste klas en 44 leden van tweede klasse.

Voor de eerste maal kunnen wij optekenen dat de harmonie een serenade heeft gegeven. De serenade viel te beurt aan Pierre Van Remoorten en werd hem opgedragen op zijn buitengoed ter gelegenheid van zijn benoeming als lid van de provinciale raad van Oost-Vlaanderen over het kanton Lochristi. Het is op die dag dat de heren August en Eugène Lippens zijn opgenomen als ereleden van de harmonie.

Op 19 juli 1847 was het terug feest geblazen. Op die dag werd August Lippens ingehuldigd als burgemeester van Moerbeke-Waas.

De toespraak door de voorzitter van de harmonie "De Eendracht" te Wachtebeke luidt als volgt:

Mijnheer,

De harmonie van Wachtebeke, waer van gij erelid zijt, heeft d' eer u zijne hulde aen te bieden over eene benoeming als burgemeester van Moerbeke. Wij vereenigen ons met de bestuurders en d' administreerde, om allen mogelijken luister aen het feest bij te zetten. Wij deelen mede aen de vreugd der inwoners van Moerbeke, over het bekomen van een zoo waardig opperhoofd, 't welk in deze netelachtige omstandigheden, zo veel voordeel aen de gemeente kan doen. Het Gouvernement kon geen betere keus doen, en wij twijfelen geensints of de inwoners van Moerbeke, zullen hunnen wensch vervold zien, van de verbetering en voorspoed. Volgt de voetstappen van wijlen uwen achtbaren vader de Heer Philippus Jacobus Lippens, die altoos zich van rigtigheid en wijsheid, de hooge bedieningen heeft uitgeoefent waer ter hij door het Gouvernement was geroepen, en gij zult niet kunnen eilen een goed bestuur te doen.

Daer komende op onze harmonie, Wij zijn trots u als erelid te bezitten, wij verhopan dat u de zelve zal te voorstaen. Het huis van Lippens bewijst dat het voor de bevordering der schoone kunsten is. Wij tellen er reeds vier ereleden van. Zij konnen niets beter aenmoedigen dan de toonkunst. Zij dient tot beschaeving en verzagte de zeden. Wij verlangen uw toegenegenheid over de uitvoering onzer jonge harmonie, die slechts bestaat zedert februari 1844 en van leerlingen samengesteld en wij roepen uit met de inwoners van Moerbeke lang leve Mijnheer Auguste Lippens, burgemeester van Moerbeke, lang leve het huis Lippens.

De voorzitter A. Bosschaert

Het Sint-Ceciliafeest heeft plaats op 20 december 1847. In het verslag, dat meestal bestaat uit dezelfde tekst als de vorige verslagen, wordt nogmaals aangedrongen bij het kerkbestuur om een tegemoetkoming voor de lesgever. Men steunt erop dat de leden van het kerkorkest beter opgeleid zijn en zo in bijzondere diensten, ter opluistering van het muzikale gedeelte, kunnen ingezet worden. Zo lokt men meer vreemdelingen aan naar de kerk en kan de opbrengst in de kerk vermeerderen. Het lidgeld van de ereleden is nog niet toereikend om alle schulden te betalen zodat men verplicht is de bijdrage van de spelende leden te handhaven op 0,5 fr. de maand.

WERKJAAR 1848

Een groot aantal ereleden heeft politieke invloed en wordt op één of andere plaats benoemd.

Dit gebeuren wordt opgeluisterd door de harmonie waarbij er telkens een redevowering aan te pas komt. Uit deze redevoweringen blijkt andermaal hoe de harmonie afhankelijk is van de steun van deze ereleden. Bij de aanstelling van het erelid, Burggraaf De Clercq op 18 oktober 1848, als burgemeester van Sint-Kruis-Winkel worden de volgende woorden door de voorzitter van de harmonie uitgesproken:

Mijnheer,

De Harmonie van Wachtebeke, van welke uw E. den titel van erelid word opgedragen, heeft d'eer u hare hulde aen te bieden over uwe benoeming als burgemeester van Winkel. Wij vereenigen ons met de autoriteiten en geadministreerde, om allen mogelijken luister aen de feest bij te zetten. Gelukkig is Winkel een zoo waerdig opperhoofd te bekomen, die door zijne sociale positie, veel voordeele aen de gemeente kan doen.

In de tegenwoordige omstandigheden zijn de noodwendigheden zeer groot. Er is weinig middel om de werkende klas ter hulp te komen, aelmoessen vergenoegen niet, het werk is de beste middel, niet alleen voor hun welzijn, maar ook om de bedelarij uit te roeien en de schendingen der eigdommen te beletten. Uwe geadmistrateerde mogen verhoppen dat gij alle associaties tot dit doeleinde zult ondersteunen, gelijk uw en achtbaren ooms en voorgangers den Heer Graef Louis Dellafaille D' Assenede, die den weldoener van Winkel was en wiens naem voor Winkel onsterfelijk zal blijven.

Ik biede u insgelijk mijne hulde, als burgemeester van Wachtebeke uw en naesten gebuer, met aanbieding van mijne medewerking, om wedsijdsche bevoordeelingen daer te stellen en namelijk het ontwerp van gemeenschap, door eenen kalseidenweg, te bespoedigen.

Terugkomende op onze harmonie, zij zou indien het uw behaegd, u den titel van ere voorzitter opdragen en zich in alle omstandigheden aen uwe beschikkingen stellen, over al of de zelve met Winkel maer aen uitmaeckte. Als toonkundigen hebt gij de overtuiging dat dergelijke instellingen eene beschaving en verzachting der zeden voor de jongheden is, waer van de gene uwer gemeente insgelijk zouden kunnen genieten, met er deel van te maken. Wij verhoppen dat gij onze aanbieding zult gewaerdigen te aenvaerden en de voorstander onzer harmonie zult worden.

Zij verlangt uwe toegevenheid, over hare uitvoering als slechts bestaende sedert februari 1844 van leerlingen zamengesteld.

Laet ons alle met de inwoners van Winkel uitroepen, lang leve den burggrave De Clercq De Wissock, burgemeester van Winkel, lang leve zijne familie.

De voorzitter A. Bosschaert

N.B. De Heer Burggraaf De Clercq De Wissock Burgemeester van Winkel, heeft aenwaerdigd het Ere voorzitterschap der Harmonie van Wachtebeke te aenvaerden.

Ten oirkonden, date alsboven

De voorzitter A. Bosschaert.

Het was de tijd van de grote werkloosheid en de armoede in onze gewesten. Hierdoor werd er in diverse toespraken gewezen op die tijd en op de gevaren voor de gegoede burgerij. Zij zagen ook het gevaar in voor hun families en hun eigdommen zodat zij niets anders konden dan de bevolking ter wille te staan om zo eventuele opstanden de kop in te drukken. Langs de andere kant was dit een culturele verrijking van de inwoners. De sociale omstandigheden uit die tijd zijn uitvoerig beschreven in ons jaarboek van 1990.

Het was de tijd van aanstellingen van burgemeesters en ook Wachtebeke ontsnapte daar niet aan. Deze huldiging had plaats op 19 oktober 1848. Het was de toenmalige voorzitter van de harmonie, Adolphus Jacobus Bosschaert, die andermaal het burgemeesterschap waarnam. Uiteraard is de aanspraak voor deze huldiging niet geschreven door de voorzitter zelf maar door de secretaris Ivo De Belie.

Aenspraek aen den Heere Adolphus Jacobus Bosschaert, notaris en Bestuurder der toonkundige Societeit de Eendracht te Wachtebeke ter gelegenheid van zijne plegtige inhuldiging als Burgemeester der gemeente op 19 oktober 1848

Mijnheer,

Wij wenschen U heil, voorspoed en geluk over uwe benoeming als Burgemeester dezer volkrijke Gemeente. Gave den hemel dat wij nog lang het geluk mogten genieten U aen het hoofd des bestuers te zien, overtuigd dat wij zijn dat de belangen der Gemeente zullen verdedigd worden met sie wijsheid en regtzinnigheid welke U kenschetst.

Late mij toe, Mijnheer, heden den tolk te zijn der toonkundige Societeit, waervan U de eer hebt Bestuurder te zijn, het is steeds aen uwe aenhoudende zorgen en moeiten en aen de medewerking der Heeren Erededen, dat wij haren bloei en lijster verschuldigd zijn, ja men zegt mogen wij verheugd zijn over de gevoelens, welke de spelende leden beheerschen; hunne leerzaamheid en hunnen voortgang getuigen van den ijver met welke zij bezielde zijn, en waerborgen ons de goede leerwijze en bekwaamheid van den achtbaren heer Dobbelaere, onzen muziekmeester.

De Belgen hebben ten allen tijde die edele kunst beoefend; de geschiedenis levert ons klare bewijzen van. Sedert de 13de tot op het einde der 17de eeuw de gevestigde vorderingen in het muziek zijn aen de Vlamingen toe te schrijven.

Hunne school is den stam geweest van al degene welke heden in Europa bestaen. Men zong door geheel Italië en zelfs te Rome het muziek der Belgische componisten.

Late mij toe U eenige namen op te noemen om dit gezegde te staven: Jan le Teinturier, van Nijvel, die eene muziekschool te Napels inrigtte. Simon van der Eycken, van Brussel, die muziekmeester was van de aertsbisschoppelijke kerk van Milanen; Roland de Lattre, van Bergen, die den prins der muzikanten genoemd werd, en tot op onze tijden toe, aen den doorluchtigen Gretry, wiens stambeeld heden praelt op eene der openbare plaatsen der stad Luik.

Wij willen hier niet beweerden, mijnheer, tot die volmaecktheid te geraken; neen, dit ware overdrevenheid; maer wij zullen altijd het onze bijdragen tot de instandhouding der Societeit ter verlustiging en beschaving dezer Gemeente, tot medewerking aen den roem en voorspoed van het gelukkig Belgie, ons dierbaer Vaderland. Laten wij hier allen uitroepen, Lang leve M. Bosschaert, Burgemeester van Wachtebeke, lang leve zijn familie.

Door den Secretaris der Societeit Ivo De Belie.

Als spelende leden kan men reeds bogen op 32 leden. Op 27 november kon men beschikken over een bijdrage van 53 erededen ter ondersteuning van de financiële kosten van de harmonie.

Enkele voornaam politici komen in de lijst voor:

Senator Pierre Van Remoortere, August Lippens, provincieraadslid en burgemeester, Francois Jozef Van Overloop, provincieraadslid en burgemeester van Mendonk, Baron

Dellafaille Dhuyse, oud volksvertegenwoordiger en Victor Van Den Hecke Van De Woestijne, provincieraadslid en wonende te Lembeke.

Het feest van St.-Cecilia heeft dit jaar plaats op 4 December 1848. Op dit feest wordt medegedeeld dat de bijdrage voor de spelende leden komt te vervallen, omdat de inkomsten van de ereleden groot genoeg zijn om de werkingskosten van de harmonie te betalen. Wel wordt er geopteerd om een reglement op te stellen waarbij men boeten kan heffen en innen bij spelende en andere leden indien zij zich niet aan de richtlijnen van de harmonie houden.

WERKJAAR 1849

Het aantal spelende leden op 1 december 1849 bedraagt nog steeds 30 leden. Het aantal ereleden bedraagt 53.

Wanneer men de namen van de ereleden even doorneemt zien wij dat bijna alle hooggeplaatste heren op de maatschappelijke ladder later een liberale richting inslaan. Men zou hieruit kunnen afleiden dat de harmonie een anti-katholieke richting vaarde. Ook de teksten in de verslagen wijzen er op. De vraag gericht naar het kerkbestuur om tussen te komen in de kosten van de opleiding van de muzikanten vormt een tegenstelling tussen deze twee partijen. In die tijd bestond de eigenlijke liberale gedachte wel, maar de partij was nog niet opgericht.

De voorzitter A. Boschaert, notaris, was een neutraal persoon in deze politieke gedachtingangen. Later zal hij daar de gevolgen van dragen.

Het jaarlijks St.-Cecilia feest ging door op 2 december 1849. Op dit feest werd beslist een nieuw bestuur te verkiezen voor de maatschappij.

Buiten het bijwonen van plaatselijke feesten zoals kermis, wijkkermis en jaarmarkt werd er deelgenomen aan de festivals te Winkel en te Zelzate (1).

WERKJAAR 1850

Het leven in de maatschappij gaat haar gewone gang ondanks de zeer moeilijke tijden in ons land. De hongersnood en werkloosheid staan op hun hoogtepunt. Op 18 januari 1850 zien wij dat het aantal spelende leden teruggelopen is tot 24 en ook bij de ereleden zakt het aantal tot 42.

Het teerfeest van de harmonie heeft plaats op 18 november 1850.

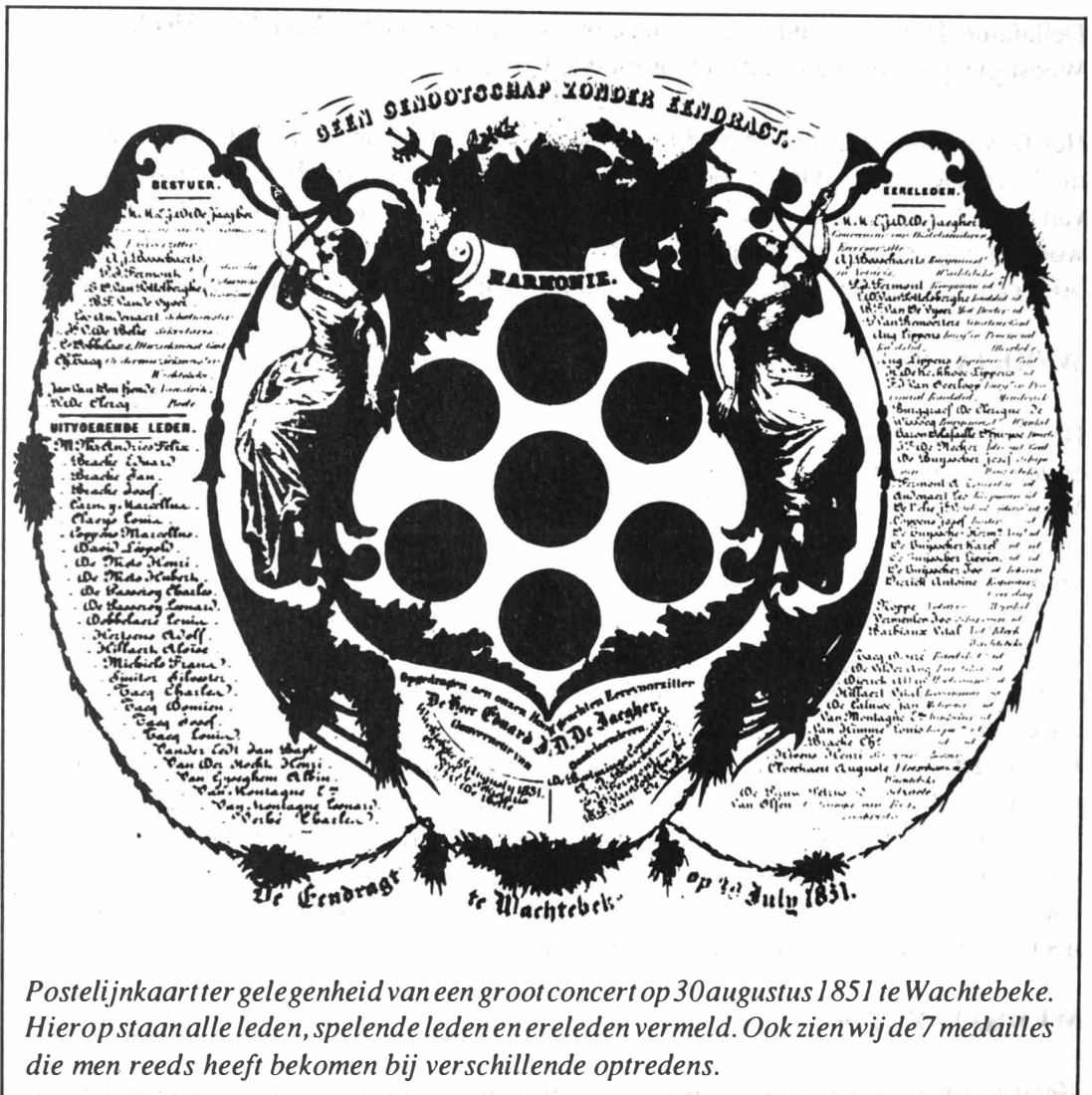
In 1850 zijn er twee feesten waaraan men heeft deelgenomen. Op 2 juni werd de kasseiweg van Wachtebeke naar Sint-Kruis-Winkel ingehuldigd. In de maand september werd deelgenomen aan een muzikale opluistering van de landbouwtentoonstelling te Gent.

WERKJAAR 1851

Voor de eerste maal werd er een muziekfeest ingericht te Wachtebeke en dit op 19 juni 1851. Wij geven hier het integraal verslag uit het verslagboek van de harmonie.

---

(1) De Potter J.-Broeckaert J., Geschiedenis van de Gemeenten der Provincie Oost-Vlaanderen, Gent, 1870, 11e deel, Wachtebeke, p. 36.

Postelijnkaart ter gelegenheid van een groot concert op 30 augustus 1851 te Wachtebeke. Hierop staan alle leden, spelende leden en ereleden vermeld. Ook zien wij de 7 medailles die men reeds heeft bekomen bij verschillende optredens.

Muziekfeest te Wachtebeke op den 19 juni 1851

Onze maatschappij met medewerking van eenige inwoners, heeft een lijsterlijke muziekfeest gegeven van zang en muziekgezelschappen, vijfenzestig hebben er uitgenodigd geweest, acht hebben er beantwoord, en in de feest deelgenomen

- 1 - De Harmonie van Axel (Holland)*
- 2 - Het zanggenootschap van Ertvelde*
- 3 - Het zanggenootschap van Evergem*
- 4 - Het zanggenootschap van Gent onder den naeme van Jong en Leerzuchtig*
- 5 - De Harmonie van Loochristy*
- 6 - De Fanfaren van Zelzate*
- 7 - De Harmonie van Seveenecken*
- 8 - De fanfaren van Sinay*

De Harmonie van Wachtebeke heeft het feest geopend, met een potpourri de Lucrine Borgix De Coster en gesloten met la Fantaisie de la Favorite Van Calck. Aen elke deelnemende

maetschappij, is uit erkentenis eene schoone Zilveren vergulde Medalie uitgereikt. Alles is in goede orde afgeloopen. De volgende redevoering is door den Heer Burgemeester bij het sluiten der feest gedaan geweest.

Mijnheeren,

In naem van ons muziekgezelschap en het gemeente heb ik de onderscheidene genootschappen, dien ons feest zijn komen medewerken, hartelijk te bedanken.

Wij hebben met genoeg gezien, de goede uitvoering van elk genootschap. Met niet min genoeg hebben wij onder ons ontvangen het muziekgezelschap van Axel. Moge deze bijeenkomst strekken tot nauwere verbroedering en aenknooping van koophandel betrekkingen, die Belgie en Holland tot deszelfs voorspoed, van elkanderen vereïsschen. Lang zal dies feest in ons geheugen blijven. Van onze kant mogt gij zonder verandering rekenen, indien gij een muziekfeest voorbereid, ons gezelschap insgelijks op de uitnoodiging zal komen mede werken.

Mijnheeren, wij gaan aenstonds tot de uitreiking der medaliën overgaen.

De Burgemeester A. Bosschaert

Bij een officieel bezoek van de gouverneur van Oost-Vlaanderen, de Heer De Jaegher, op 30 juli 1851 heeft de heer gouverneur het erevoorzitterschap van de harmonie aanvaard. Als voornaamste festival in het jaar 1851 noteren wij dit van Sas van Gent in Zeeland op 8 September 1851. Er werd daar een zilveren medaille uitgereikt.

WERKJAAR 1852

In 1852 maakte de harmonie de verplaatsing naar Sinaai op 31 mei, om aldaar de inhuldiging van een steenweg muzikaal op te luisteren.

Naar aanleiding van plaatselijke politieke moeilijkheden willen wij hier het verslag van het St.-Ceciliafeest integraal overnemen. Het is het laatste verslag dat geschreven is door de heer A. Bosschaert.

Aenspraek ter gelegenheid van het feest van St. Cecilia op 6 december 1852.

Mijnheeren,

Onze Sociëteit bekend onder den naem de Eendragt, is ingericht den 4 februari 1844. Zij is haer bestaen verschuldigd aen de geldelijke hulp der Ereleden, aen des zelfs bestuer en aen de goede eendragt onder de leden. Ik zeg aen de geldelijke hulp der Ereleden, omdat zonder deze in de kosten der Sociëteit niet kan worden voorzien. Ik zou wenschen dat de spelende leden van deze waerheid beter overtuigd waren. Zij zijn reeds vrij van retributien, 't is door de Ereleden, zij genieten ook door deze kosteloos het onderwijs in de toonkunst, waer door zij eenen zekeren rang in de maetschappij verkrijgen, het dient hun tot beschaving en verzacgting der zeden. Zij konnen indien zij iever aen den dag leggen tot een hoog top van toonkunde stegen, ja zelfs groote meesters worden, tot geluk hunner familie en tot roem der Gemeente en het land strekken. Wij hebben het voorbeeld aen den kundigen Gevaert van Huysse, geboren uit eene geringe familie, die thans voor eenen der grootste meesters van Belgien gerekend word.

Met genoeg mag ik zeggen dat onze harmonie van jonge toonkundige samengesteld, op

den korte tijd dat zij bestaet groote vervoorderingen heeft gedaen, dit is dank aen onzen kundigen muziekmeester de Heer Louis Dobbelaere en aen de medehulp van onzen onder-orkestmeester Charles Tacq en aen den iever en goede verstandhouding, die onder hun eerscht.

Het effectief der societeit bestaet in meer dan 70 leden, de executanten mede begrepen, wij mogen ons roemen dat wij buiten den Eersten Magistraet van onze provincie als erepresident aen het hoofd hebbende, van de notabelste van Belgien, onder de ereleden, tellen. Wij hebben het verlies van eenige ereleden, door de dood getroffen, te betreuren gehad, welke door verscheide nieuwe, zijn vervangen.

De besturings commissie heeft besloten van nu en voor het toekomende, de maeltijd, op onze jaerlijkschen feest, kosteloos aen de leden te geven, doch aen de spelende leden, aenbevolen voor zoveel mogelijk aen de bekostiging bij te dragen, door het boetgeld en giften die hun geschonken worden. Zij moeten wel doordrongen zijn, dat het voor hun eene plicht is, deze kleine dankbetuiging, in vergelding van 'tgonne de ereleden voor hun bijdragen, wel goed willigheid aen te nemen.

De zelfde commissie heeft ook gaedig gevonden, de gene deel maekende van het kerk orkest, van de feest te laten mede deelen voor rede dat er veel van d' harmonie ter zelvertijd van dit orkest deel maken en alzoo de eendragt onderhouden blijft, doch mits eenen franc par hoofd betalende.

Voor het nieuwe jaar zal de rekening der societeit, aen de goedkeuring der besturings commissie worden onderworpen. De ereleden worden verzogt onmiddelijk hun abonn..sch in handen van den schatmeester D' heer Leo Audenaert te storten.

Verders heeft de besturingscommissie besloten eene inteekeningslijst te openen voor eenen nieuwen Drapau. Mijnen achtbaren collegua van Moerbeke de Heer August Lippens erelid en eenen onzer bijzonderste weldoeners, heeft reeds ingetekend voor zestig francs en het beloop in handen van den tesorier gesteld, 'k moedige elk een aen dees voorbeeld na te volgen en elk zijn fonst groot of klein, te geven. Met genoeg moet ik zeggen, dat er onder de Societeit eene volkomen Eendragt eerscht, en dus waerdig is van haeren naeme.

Laet ons heden door deze broederlijke vereeniging, de vriendschap onder elkander vernauwen, tot meerdere steun en voorspoed der societeit.

Wij danken alle genodigden, die ons heden zijn komen vereeren, ons in de feest deel te nemen, en wij dragen eenen toste tot voorspoed en standhouding der Societeit.

Lang leve onze Societeit

Namens de besturings Commissie

A. Bosschaert

WERKJAAR 1853

Het politiek gekrakeel slaat toe op onze gemeente. Notaris Bosschaert wordt politiek opzij geschoven en Wachtebeke verliest een burgemeester die toch gegeerd was bij de bevolking. Uit het verslag van 1852 kan men uit bepaalde bewoordingen reeds opmaken dat het niet meer was zoals het geweest was.

Men kan zien dat de voorzitter onder druk gezet wordt door bepaalde ereleden om een strenge hand te houden over de spelende leden. De steun die de burgemeester, A. Lippens uit Moerbeke, geeft voor de aankoop van een nieuwe vlag is niet gering en laat zien dat, als men niet plooit naar de orde en tucht, het rap zal gedaan zijn met de steun. Langs de andere

kant komt men tegemoet aan de leden van het kerkorkest. Zij mogen dus vanaf nu deelnemen aan het feest als volwaardig spelend lid.

Als meneven de voornaamste ereleden bekijkt, ziet men een overwegend liberaal gerichte strekking. Deze situatie is onmogelijk te houden voor notaris Bosschaert. Hij die streefde naar een politiek overleg en beide partijen trachtte te verzoenen moet uiteindelijk inbinden en verhuist in 1853 naar Gent.

Daar oefent hij eveneens het ambt van notaris uit. Het is de onenigheid met Karel Van Waes die aan de basis lag van deze verhuis. Karel Van Waes (°1801-†1872) was geneesheer en schepen van 1846 tot 1848 te Wachtebeke. Door het voortijdig vertrek van A. Bosschaert komt Wachtebeke zonder burgemeester te zitten. Het is ontvanger, Petrus Fermont, die als vervangend burgemeester optreedt voor een periode van 2 jaar.

In 1855 wordt Karel Van Waes als burgemeester benoemd.

In het verslagboek van de harmonie zien wij nu een ander handschrift. Wel is de heer Bosschaert nog aanwezig op het St.-Cecilia feest van de harmonie.

Het verslagboek is niet meer bijgehouden.

Er wordt geen melding gemaakt van het jaarlijks feest van de maatschappij.

WERKJAAR 1854

In het jaar 1854 tracht men nog al het mogelijke te doen om de maatschappij te redden. Er wordt op 4 december 1854 een teerdag gegeven waarvan wij een kort verslag terugvinden.

De feest van Sinte Cecilia, komt heden 4 Xber 1854 , heere voorgaande te vernieuwen met die een luister over te brengen. Sints 't jaar 1844 bestaet de harmonie de Eendragt deze gemeente en aengenaem en het te zien, deze te zien aengroejen , zoo door het vermeerderen heere ereleden als andere ..... deze die zonder twijffel toe te schrijven en aen het goed order en eendragt der verder hier alle heerscht. Hier door zal de verbroederlijkt langst en meer aengroeijen en strekken om onze harmonie magtiger te maken.

Lang leve de harmonie van Wachtebeke

Secretaris ..... De Belie

Deze onsamenhangende tekst , samen met enkele handtekeningen is al wat wij kunnen terugvinden over dit jaar. De economische tijd is uitermate slecht. Het burgemeesterschap van Karel Van Waes die een liberale koers voert, begint. Voor het laatst verschijnt de handtekening van A. Bosschaert in het register. De ex-Burgemeester was toen reeds verhuisd naar Gent.

WERKJAAR 1855

In het bewaarde boek van de maatschappij vinden wij geen enkele aantekening meer terug in de periode 1855 - 1860.

De geschiedschrijvers De Potter-Broeckaert schijnen toch te weten dat in 1855 werd deelgenomen aan een concert te Overslag.

WERKJAAR 1856

Volgens dezelfde geschiedschrijvers werd in 1856 deelgenomen aan 2 concerten , één te Lokeren en één te Zeveneken.

WERKJAAR 1858

In 1858 trad men muzikaal naar voren op een concert te Zelzate.

WERKJAAR 1860

Zoals in verschillende verenigingen gaat het niet altijd zoals men hoopt. In 1860 zien wij voor de eerste maal een nieuwe lijst van ereleden verschijnen. Hierin valt op dat diverse politieke kopstukken geen steunend lid meer zijn. De geestelijkheid neemt hier een ruime plaats in. Men kan stellen dat vanaf heden de maatschappij een volledig katholieke grondslag heeft en zich dusdanig ook zo uitdrukt.

Ereleden

Voor de prijs van 12 fr.

Bosschaert Adolphus
Van Pottelberghe L. D.
Van Overloop Frans Joseph
Lippens August
E.H. Moreel onderp.
E.H. Pastoor Saffelaere

Fermont P. J.
Coppens Joseph
Mijnh. Van Overloop adv.
E.H. G.D. Van Rossen pastoor
E.H. Van Bellingen onderp.
E.H. Van Hooymissen onderp.

Voor de prijs van 6 fr.

De Vijlder Augustinus
Dierick Albinus
Fermont Charles
Coppens Marcellus
De Buysscher Charles
Mijnheer Weber Bruxelles
Misseghers Ivo

Barbiaux Vital
Cloekaert August
De Leuil Desire
Tacq Leo
Bernaert Frans
De Reuse Camillus koster

Dit waren de oudere ereleden die nog hun bijdrage betaalden rond 1860. Kort daarna zijn de heren August Lippens, Augustinus de Vijlder, Leo Tacq en de pastoor van Zaffelare van de lijst geschrapt. Op 21 oktober 1860 kwamen de volgende ereleden de rangen sluiten.

Fermont Josephus
Van Bastelaere Pieter
Van Rooten Charles
Steel Emanuel
De Mets Pieter

Van Bastelaere Dominicus
Van Pottelberghe Joannes
De Letter Leopoldus
Marquenie Leo

Bijkomende ereleden op 3 december 1860:

Creve Engel , Terlinden Franciscus , Terlinden Hippoliet , De Vos Predent (Zaffelare), M. Daumerie (Moerbeke), Van Laere Xavier , Haemers Livin , Sinator S. , De Letter Charles, Verhee L. , Heirman P. , De Leyn E. , Poppe J. (Gent), Steenhaut D. (Gent), Van Laere Ivo, De Caluwe Pieter , Ingels H. en .....

Uit deze lijst kunnen wij dan ook opmaken welke families in de gemeente katholiek getint waren, het zij uit overtuiging het zij uit zakelijke belangen.

Groeide het aantal ereleden, dan mag men aannemen dat er op spelend gebied ook wat vooruitgang heerste. Spijtig genoeg kunnen wij daarover geen informatie geven.

WERKJAREN 1861 TOT 1870

Tot in 1868 vinden wij geen enkele tekst aangaande de werking van de maatschappij. Een bijkomende ereledenlijst met vermelding van het jaar van intreden geeft ons een klein beeld van de werkingskosten in de maatschappij.

Enkele uitgaven in verband met de werking van de maatschappij uit de periode 1865-1869 geven een betere kijk op het reilen en zeilen in zo een maatschappij.

1865	betaald aan Saman voor postzegels en brieven	3.30
tot	betaald aan Saman en Terlinden voor brieven	0.40
1869	betaald aan Josephus Bracke voor tafelkosten	156.40
	betaald aan Josephus Coppens over celebreren van de mis	6.00
	betaald aan Joseph Fermont over Louis de Clercq voor het dragen van de grosse caisse over de jaren 1867-68 en 1868-89	12.00
	betaald aan Bernardus Tacq als bode van de maatschappij voor het jaar 1868-69	12.00
1869	betaald aan E. Bauwens over een gros caisse koorde	3.00
	betaald aan V. Bracke over muziekpartituren	6.00
	betaald aan G. Sinator over drie kaarsen	0.35
	betaald aan Victor Bracke over een grote processiemars	2.50
	betaald aan Victor Bracke over polka en 9 marsen	6.70
	betaald aan A. de Caluwé over aankoop bij Cauwelaert voor een bugel	60.00
	betaald voor voeder en stalgeld voor reis Zuiddorpe	1.50
	betaald aan Bert en Bruno Stevens over 4 fakkels	8.50
	betaald aan Victor Bracke over een pas redoublé	3.25
	betaald voor brieven aan De Bruyne en Cauwelaert	0.30

Deze summierse gegevens geven toch enkele merkwaardigheden. Het dragen van de grote trom was een bezoldigde taak. Het vervoer gebeurde met paard en kar of gerij, wat met zich meebracht dat het dier ook moest gestald en gevoerd worden, waardoor bij een reis naar Zuiddorpe onkosten werden aangerekend. Was dit alleen bij buitenlandse reizen ?? Wij zien ook een bepaalde uitgave voor fakkels waarbij zelfs de personen vermeld staan die ze waarschijnlijk droegen. Deze fakkels zullen waarschijnlijk gediend hebben om de muzikanten te begeleiden in donkere tijden.

FESTIVAL TE HULST,
op Zondag den 27 Augustus 1865.

PROGRAMMA.

Het Muzijkgezelschap van **Hulst**, zal het Feest
 openen met eene Fantaisie, opgedragen
 aan de Harmonie van Hulst. *P. de Pauw.*

Clinge.

Les fleurs du printemps, Valse. *E. de Bruijn.*

Ouverture des trois mousquetaires, de-
 dicé à Mr. le Baron Liedekerck. *Zomer.*

Wachtebeke.

Potpourri populaire *J. B.*

Ouverture Eijterpe *" "*

Hamme.

Potpourri nouveau sur l'opera Mac-
 beth arr. par *Briffaux.*

Souvenir d' Afrique, Fantaisie variée *Brepsant.*

Meerdonck, S^e Philomena.

Potpourri *Pauw.*

Grande Marche *" "*

Sovonecke.

Hommage à Grétry, arr. par Ad. de
 Guelder. *v. Calk.*

Fantaisie sur le Proscrit arr. par *Huys.*

WERKJAAR 1871

In 1871 werd ook het muziek "De Vrije Zonen" opgericht. Door de politieke strijd tussen katholieken en liberalen kwam Wachtebeke aan twee muziekmaatschappijen. Het is de eerste maal in 10 jaar dat wij nog een verslag terugvinden van het teerfeest van de maatschappij "De Eendracht". In dit verslag staan verschillende merkwaardige gegevens. Het verslag luidt als volgt:

Mijnheeren,

Met genoegen nemen wij deze dag van ons jaarlijks feest van St. Cecilia te baat om U verslag aan te bieden over den staat en de werking onzer societeit.

Deze maatschappij bestaat op heden uit 54 ereleden welke, gekozen en aanvaard uit het puik zoo van onze als van andere gemeenten, de eer derzelve uitmaken, en uit 35 spelende leden welke door hunnen yver en bijzondere eendracht bijdragen, om deze op eene hoogte te brengen welke nog geen buitensocieteiten bereickt hebben.

Om deze onze gezegden met bewijzen te staven ga ik U eenige feesten aanhalen welke wij dees jaar hebben bijgewoond:

1° De festival van Sleydinge gegeven ter ere van onze vertegenwoordiger en volksvriend De Baets, ja dat was waarlijk voor ons een overwinningsfeest. Na herhaalde geroepen en bewijzen van goedkeuring gedaan voor de andere vreemde maatschappijen beklimt eindelijk onze societijt d' estrade. Aller oog en gevestigd op de tucht en goede orde welke daaronder heerscht, maar dan na onder de kundige en welwillende leiding van onzen heer Directeur de stukken uitgevoerd te hebben; U beschrijven welken geestdrift er onder het talrijke publiek heerschte ware onmogelijk herhaalde geroepen van vivaet d' Eendracht van Wachtebeke, de pluim aen Wachtebeke weerklonken over het uitgestrekte sleydingsche dorp.

2° De festival van Bassevelde, nog eens daar hebben wij bewezen wat eene maatschappij kan bestuurd door kundige mannen, met deftige ereleden en eendrachtige spelende leden.

3° De feest welke wij hebben bijgewoond te Zuiddorpe ter gelegenheid van het beeld van de H. familie. Zulk feest geeft ons aanspraak op de vriendschap van elkeen daar hebben wij ook bewezen dat wij zowel in godsdienstige als wereldsch muziek te .... bekooren. Het ware oertollig daar meer over te spreken gezien dat zelfs de hollandsche nieuwsbladen het hunnen hebben beygedragen om den roem van de Wachtebeeksche 't jeeffkens nog te verhoogen.

Nu dat wij lof moeten toezwaeyen aen de spelende leden zijn wij ook onzen hartelijken dank verschuldigd aan de Ereleden welke te samen met onze geldelijke bijdrage deze zoo eervolle bekroonde maatschappij helpen ondersteunen.

Nu nochtans moeten wij nog eens eenen oproep tot uwe welwillenheid en milddadigheid doen gezien het aangroeyen van het getal spelende leden ook eenen meerderen kost bijbrengt zoo voor het koopen als repareren der instrumenten alsook de duurte der levensmiddelen gevoegd bij de onkosten der voor ons zoo roemrijke feesten vinden wij ons genoodzaakt voor het toekomende jaar de retributie te brengen op 10 frank.

Niemand van ons kan zulks weigeren wetende welken invloed onze maatschappij uitoefent op het tegenwoordige en welken steun zij zal worden voor de toekomst.

De rekening door den bestuursraad goedgekeurd belooft in ontvangsten tot 491 frank uitgaven 485,89 frank dus een bonislot van 5,11 frank.

Nu ziende dat zoo doende onze maatschappij altijd in eenen voldoende staat zal verkeer en hopen de kortelings zonder bijdrage van gemeente of staatsbestuur zoo als onze tegenstrevers welke zowel van uwe als van onze penningen ondersteund worden, tot eenen benijdenswaardigen top van volmaaktheid te geraken mogen wij uit volle borst eenparig roepen Lang leve de Eendracht van Wachtebeke.

1871 is in alle geval een mijlpaal in de geschiedenis van de maatschappij. Men krijgt een concurrent op het gebied van het naar buitentreden als toonkundige vereniging van Wachtebeke. Nog nooit is zo uitdrukkelijk het politiek karakter van de muziekmaatschappijen naar voor gekomen. Het toenmalig gemeentebestuur onder de leiding van burgemeester C. Van Waes steunt volop materieel en financieel de muziekmaatschappij "De Vrije Zonen". Geen enkel cijfermateriaal is voor handen dat deze hypothese kan staven. Wij kunnen enkel verwijzen naar het verslag van het teerfeest van de muziekmaatschappij "De Eendracht" van 1871.

Dat de Wachtebeekse geestelijkheid toch een vinger in de muzikale pap van de harmonie "De Eendracht" had valt af te leiden uit aantekeningen van pastoor B. Walraet op 24 oktober 1871. Deze aantekening staat in het dagboek van de pastoor. De officiële documenten zijn niet bewaard gebleven in het archief van de kerk.

Den 24 oktober werd er aan den Heer Pastoor Walraet ter hand gesteld het volgende stuk: "De ondergetekende leden de kommissie van het fanfaren muziek, De Eendracht, te Wachtebeke, bekennen te gebruiken & beloven op eerste aanzoek weder te geven aan den Heer Pastoor Walraet of aan zijnen wettigen opvolger als pastoor van onze gemeente de volgende instrumenten:

- 1° Een cornet à pistons (Van Cauwelaert)
- 2° Twee Bugles tenor Si b "
- 3° Een Bugles mi b soprano "
- 4° Een trombone à cilindre "
- 5° Een tuba Si b "
- 6° Een trompette mi b "
- 7° Een bombardon mi b "

Gedaan te Wachtebeke en zijnde herroepen alle andere besluiten & beslissingen ten dien aangaande op den 24 oktober 1871.

Geteekend " F. Plasschaert , J. Barbiaux , P. Van Bastelaere , J. Coppens , A. Dierick & D. Van Pottelberghe".

Concordat cum originali quod in archivis ecclesiae depositum est.

B. Walraet pastor

De ondergetekenden van het document zullen waarschijnlijk de bestuursleden van de maatschappij geweest zijn. De toenmalige voorzitter was dokter Frederick Plasschaert en woonde in het dorp waar nu nog Jan Plasschaert woont naast het café "Het Rozenhof".

Alle verdere gegevens tot 1898 ontbreken in de archieven van de maatschappij. Wij kunnen enkel aanhalen dat de politieke strijd ook gestreden werd met het wapen van de toonkunst. Dit bracht onrechtstreeks mede dat er onmogelijke inspanningen gedaan werden om de kwaliteit en de kwantiteit van beide maatschappijen op te drijven.

WERKJAREN TUSSEN 1871 TOT 1914

a. Informatie uit bidprentjes

Uit verschillende bidprentjes kunnen wij achterhalen wie lid, erelid of bestuurslid was van de fanfaremaatschappij "De Eendracht". Onze verzameling is ver van volledig. Toch zien wij dat de toenmalige koster, Jozef Coppens, lid was van verschillende katholieke verenigingen. Hij overleed op 9 maart 1875.

De voorzitter van de maatschappij, Dr. Frederick Plasschaert, overlijdt op 25 augustus 1891. Wie hem opvolgt weten wij niet. Zijn zoon Hector Plasschaert treedt wel als voorzitter naar voor na de eerste wereldoorlog. Bij het overlijden van zijn vader was Hector 19 jaar oud. Waarschijnlijk heeft hij zijn vader niet rechtstreeks opgevolgd.

Livinus Bruggeman, ook lid van de maatschappij, overlijdt op 6 april 1894.

Een ander prominent figuur uit die tijd was Dominicus Van Den Hende. Hij was de grootvader langs moeders zijde van Jules Persijn en tevens gemeenteraadslid en de enige landbouwer op onze gemeente die een bibliotheek in huis had. Als erelid overlijdt hij op 13 juni 1896.

*De hertelingen en ziekten met verduidghed
verdragen volmaken de kroon welke God ons in
den Hemel bereidt.* S. Alph.

BID-VOOR DE ZIEL VAN MIJNHEER

LIVINUS BRUGGEMAN,

echtgenoot van vrouwe

Francisca de Doorter,

Lid van den gemeenteraad van Wachtebeke gedurende 22 jaren, lid der fanfare-maatschappij "De Eendracht" van dezelfde gemeente en der Sint-Sebastiaansgilde van Overstag, geboren te Evergem den 17 November 1830, en overleden te Wachtebeke den 6 April 1894, versterkt door de II. H. Sakramenten der stervenden.

Gelukkig de mensch die niet vandell naar den raad der goddeloozen, noch den weg der zondaeren volgt; maar die zijn verhoegen vindt in het onderhouden van het wet des Heeren. Ps. 1.

Omdat hij god aangenaam was, was het noodig dat hij beproeft werd.... Droere maanden en smertvolle nachten heeft hij doorgebracht... doch in zijne pijn heeft hij den naam des Heeren aanroepen. Tob. 12; Job. 7; Ps. 114.

Vol van geloof beminde hij God en zijne H. Kerk; tot het einde zijns levens was hij onwankelbaar in zijne godsdienstige gevoelens, en hij stierf als een ware Christen. S. Vinc. Ler.

Mijnne Kinderen, gij weet hoe zeer ik U bemind en voor U gearbeid heb; eert uwe moeder al de dagen van uw leven, onderhoudt de geboden van den Heer wien God, bemint elkander en bidt voor mij. Tob. 4; S. Cath. en

Jesus, Maria, Joseph, dat mijne ziel met U in trede ruste. 100 dagen afaat.

Snelpersdruk van A. Moerdijk, Zuiddorpe.

Bidprentje Livinus Bruggeman

In de vrees des Heeren geleefd hebbende, is hij in vrede gestorven. TOM 14.

Bid voor de ziel van

Dominicus Van den Hende,

weduwnaar van

ANTONIA DE BACKER,

Lid van den Gemeenteraad van Wachtebeke, Voorzitter van het Burgerlijk Godshuis, Eerelid der Sint-Hubertusgilde en der maatschappij "De Eendracht."

geboren te Wachtebeke den 25^{en} September 1817, en aldaar overleden den 13^{en} Juni 1896, versterkt door de II. H. Sakramenten der stervenden.

Hij wandelde in de eenvoudigheid des herten.... hij stelde geene onrechtvaardigheid voor zijne oogen en haatte de overtreders van de wet des Heeren Ps. 100.

Die de wet des Heeren niet vergeet en zijne geboden onderhoudt, bereikt een goeden ouderdom en wordt met voorspoed en geluk overladen. Prov. 3.

Vol van geloof beminde hij God en zijne H. Kerk, tot het einde zijns levens was hij onwankelbaar in zijne godsdienstige gevoelens en hij stierf als een ware Christen. S. Vinc. Ler.

Welaan, goede en getrouwe dienaar, omdat gij over weinig getrouw zijt geweest, zal ik u over veel stellen; ga in tot de vreugde des Heeren MAT. 25.

Zoet Hert van Jesus, maak dat ik U meer en meer beminne. 100 dagen afaat.

Snelpersdruk van A. Moerdijk te Zuiddorpe.

Bidprentje Dominicus Van Den Hende

Een koster is in den dienst, niet van eenen aardelichen vorst,
maar van den Koning der koningen, die in de kerk woont en
voor wien de engelen hun aanschijn dekken.

Z. D. H. H. F. BRACO.

Bid voor de rust der Ziel

VAN DEN HEER

JOSEPH COPPENS,

ECHTGENOOT VAN VROUW

MATHILDIS VAN LAERE,

Koster en lid van den Fabriekraad en van al de katholieke Sociëteiten
van Wachtebeke.

aldaar geboren den 2 Augusti 1825 en overleden
den 9 Maart 1875.

Hij was aan God dankbaar over de eer, die hij van Hem ont-
vangen had, van zich te mogen vereenigen met de koren der
Seraphijnen en Cherubijnen om de lofsangen des Allerhoogsten
te zingen. — In het huis des Heeren was hij vol eerbied, op
de hoogzaal geloofde hij nooit de minste ontstichting. — Hij
bemide de kerk en zorgde voor hare belangen. — Hij was vol
eerbied, jegens de gezalfden des Heeren. Z. D. H. H. F. BRACO.
Zijne ziel had medelijden met den behoeftigen. JOB XXX. 25.

Hij was voor de zijnen eene groote genoege, (PROV. XXIX.)
voor zijns vrienden een schat, (ISA. LI. XX IV.) hij zocht zijnen
evennaasten te voldoen in het goed om hem testich en. ROM. XV.

Als er ons gezuid werd: Ziet, elegene dien gij lief hebt, ligt
zick... is dool; ons genoege werd ontroerd, wij overden ontsteld
en wuenden. Die het zagen, zegden, ziet hoe zeer zij hem be-
minden. JOAN. XI.

Mijne lieve Echtgenote en mijne teerbemide Kinderen, ik
sterf, maar mijne liefde voor U sterft niet, ik zal U in den
hemel beminnen gelijk ik U op de aarde bemind heb. N. BRACO.

Geliefde Kinderen, een laatste woord: eert uwe moeder gelijk
God het U bevolen heeft en vergeet uwen overleden Vader in uwe
gebeden niet. PROT.

Zoete harten van Jezus en Maria, weest mijn toevlucht. (300
dagen afaat).

R. I. P.

Bidprentje Jozef Coppens

†
ZALIGE GEDACHTENIS VAN
DEN HEER

Frederik Plasschaert,

DOCTOR IN GENES-, HEEL- EN VROEDKUNDE,
ECHTGENOOT VAN MEVROUW

CAROLINE NEERINCX,

geboren te Wachtebeke (Wass) den 31 December 1838
en te Wachtebeke in den Heer ontslopen
den 25 Augustus 1891, versterkt door de
H. H. Sacramenten der Sterfenden.

Die deugdzaame man was vol van geloof, hij be-
mide teederlijk God en zijne heilige Kerk. Tot
het einde van zijn leven onwankelbaar in zijne
godsdienstige gevoelens, sterfhij als vurige Chris-
tens. Vincent. Larin.

Zelig deivan, die zich aan de noodwendigheden
van den behoeftige en den arme verstaat en
toewijdt, in den kwaden dag zal de Heer hem
verlossen. Ps. XI. 1.

De wetenschap van den geneesheer zal hem in
eer verheffen, en bij de geboorden zal hij lof beha-
len. Eccl. XXXVIII. 3.

Berhiedigt den geneesheer omdat gij hem nood-
dig hebt in uwe kwellingen, en omdat de Aller-
hoogste hem aangesteld heeft om u in uwe ziekten
te genezen.... Want alle geneesmiddel komt van
God. Eccl. XXXVIII. 1, 2.

Lieve Kinderen, eert uwe moeder al de dagen
van haar leven. Wacht u wel van ooit eenige zón-
de te bedrijven, en de geboden van den Heer on-
zen God te overtreden. Tob. IV. 5, 8.

Zoet Hart van Maria, weest mijn toevlucht.
(300 dagen afaat.)

R. I. P.

Geedrukt bij A. Moerdijk te Zalkdorp.

Bidprentje en foto van Frederick Plasschaert, voorzitter van de maatschappij

Tweede vlag ingehuldigd in 1898. De begindatum van de maatschappij is hier 1843. Het stichtingsboek begint in 1844. Op deze vlag staat ook reeds Koninklijke Fanfarenmaatschappij. Deze titel is er ten onrechte opgezet in afwachting van een eventuele erkenning als "koninklijk".

b. Inhuldiging van een nieuwe vlag.

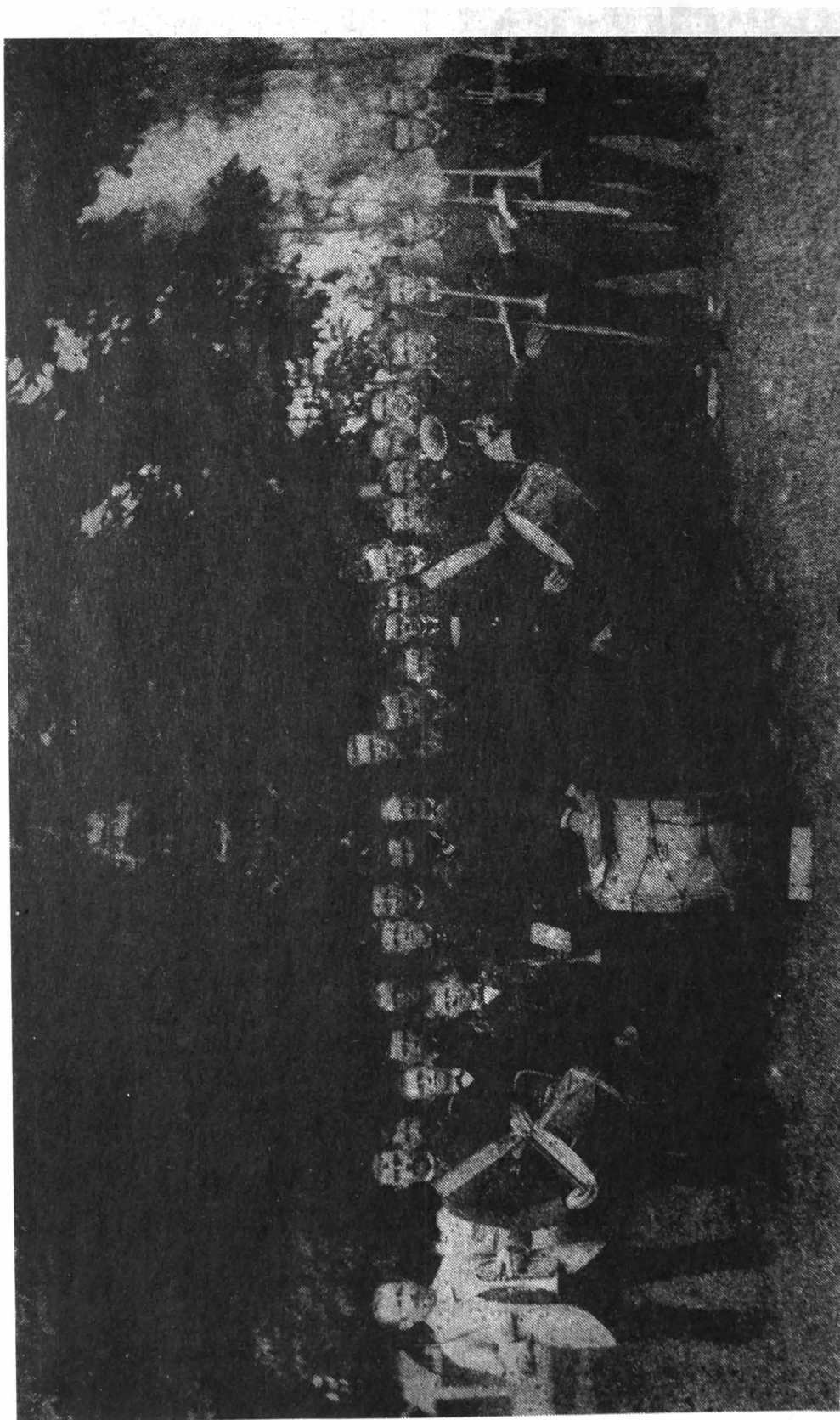
Dat men streefde naar vooruitgang en vernieuwing kan men vaststellen in 1898. Op 26 juni 1898 wordt een nieuwe vlag ingewijd. Het verslag uit het dagboek van de pastoor geeft een beeld van deze heuglijke dag voor de maatschappij.

26 Juni plechtige inhuldiging en wijding van het prachtig vaandel der katholieke fanfare maatschappij De Eendracht door Eerw. Heer Deken van Lokeren Livinus De Grootte, groote festival ter dier gelegenheid in de parochie maar zeer slegt weder.

Er waren verschillende maatschappijen uitgenodigd. Het slechte weer was spelbreker op dit feest, tot genoegen van de concurrerende maatschappij "De Vrije Zonen". Van samenwerking tussen deze twee maatschappijen was toen nog geen sprake. De politieke tegenstellingen waren te groot, alhoewel beide maatschappijen op toonkundig vlak hoog stonden aangeschreven.

Uit het verslagboek van de toenmalige zangmaatschappij "Concordia" Overslag zien wij dat ook zij, als zangmaatschappij, deelgenomen hebben aan de feestelijkheden.

Ter gelegenheid van het feest werd er een herinneringsmedaille uitgereikt. Geen enkele Wachtebeekse vereniging bezit nog zulke penning. Uit de nalatenschap van de muziekmaatschappij van Zaffelare hebben wij deze medaille teruggevonden. Hieruit kunnen wij afleiden dat ook onze buurgemeente vertegenwoordigd was op dit feest.

Eerste groepsfoto van de muziekmaatschappij "De Eendracht". De datum is moeilijk te bepalen. Er is maar één persoon met zekerheid te herkennen en dat is Theophiel Pieters. De lengte van de persoon heeft de doorslag gegeven. Daarom schatten wij de foto van ongeveer 1890. Het is nog de oude vlag die meegedragen wordt. Men ziet ook dat er vele eretekens aan de vlaggemast hangen.

De Graaf en Gravin d'EENDRACHT de Wachtebeke,
hunne kinderen Godsdienst, Eigendom & Huisgezin,
Mijnheer & Madame de VRIJE ZONEN de Wachtebeke,
hunne kinderen Vrijheid, Gelijkheid & Broederlijkheid
Mr & Mme BROUWERS-de STOKER en hun zoon Tone
Mr & Mme SLACHTER de BAKKER en hunne kinderen
Cervola en Mastelle

Mr & Mme ORGELMANS-CAFÉ CHANTANT en hunne
kinderen Polka en Rieka

Mr & Mme SPEKBAKKER du Parapluic en hunne doch-
ter Baleine

Baron Louis Paardjesmolen de Doorsele
Burggraaf Smoutbal de Watervliet en Zijne echtgen.

Mr en Mme Hotel de l'Herberg en hunne kinderen
Peeterman, Drijdraad, Franske en Grenadine

laten U met droefheid weten het onherstelbaar ver-
lies dat zij komen te ondergaan door het afsterven
van hunne teergeliefde Moeder, Grootmoeder,
Schoonmoeder, Zuster, Tante en Nicht

De Gravin Kermis de Wachtebeke

Eers-Voorzister der Dol- en Kaartmaatschappijen

Voorzister der Maatschappij - De Broege Leute-

Eerleid der Maatschappij - Ter bevordering der goede zeden-

Lid der Maatschappij - De Vlaad, Rijstap en Bespe Vrienden. — Inrichtster der
grootte Roelwedstrijden, Velokoersen en andere vermakelijkheden.

Wreednurdig vermoord te Wachtebeke den 29 Juni 1900.
De Teraardbestelling welke Oed. verzocht wordt te willen bijwonen, zal plaats heb-
ben Woensdag 1 Juli om 5 uren namiddag in den Familiekerder op Pottershoek.
De droevige Oltvaart tot dewelke Oed. later zal worden mitgenoodigd, zal zeer waar-
schijnlijk plaats hebben Din. dag na Peenefeesten en de wijdvermaarde Jaarmarkt
op het Theater der Gemeente.

R. I. P.

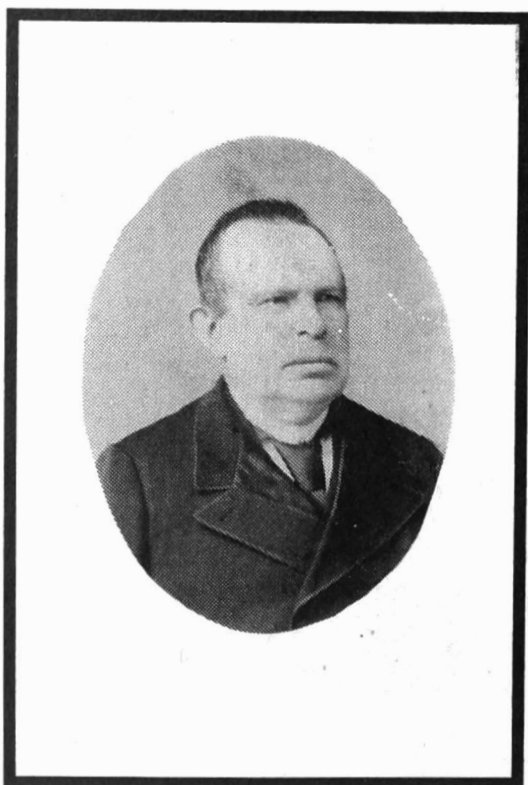
c. Rouwbrief over Wachtebeke-kermis 1900

Een ander bestuurslid, Franciscus Xaverius Saman, overlijdt op 24 december 1900. Hij was een stuwende kracht achter de maatschappij. Zijn zoon Camiel Saman zou later de bezieler worden van de maatschappij "De Eendracht".

Uit een rouwbrief ter gelegenheid van het ter aarde bestellen van "Wabeek kermis" zien wij beide maatschappijen, "De Eendracht" en "De Vrije Zonen", vermeld als diepbedroefden bij het einde van de kermis. Zij hopen elkaar terug te zien op de feesten in Peenen van hetzelfde jaar.

d. Muziekdirecteur J.L. Muyshondt en Camiel Saman (1905)

Uit verschillende gegevens zien wij dat de geestelijkheid de maatschappij financieel ondersteunt. De geestelijkheid stak zelf de handen uit de mouwen. Zo zien wij dat onderpastoor, Jozef Laurent Muyshondt, het directeurschap tijdelijk waarneemt. Hij was onderpastoor te Wachtebeke van 1900 tot mei 1914. Zijn opvolger is wel met zekerheid gekend: Camiel Saman. Uit een krantenknipsel van 1954, ter gelegenheid van het feest van het 50-jarig dirigentschap van Camiel Saman van de muziekmaatschappij "De Eendracht", vinden wij nog enkele gegevens uit die periode rond 1900.

✠
ZALIGE GEDACHTENIS
van
Franciscus Xaverius SAMAN
weduwenaar van
Emerentia Vlaminek,
echtgenoot van
Horliana Francisea Wagenaer,
Gemeenteraadslid, Voorzitter van de Maatschappij van Onderlingen Bijstand « St-Hubertusgilde » Bestuurlid der Fanfarenmaatschappij « De Eendracht », Lid van « St-Ambrosiusilde », Voorzitter van de Pensioenkas enz.
geboren te Kenseke den 11 September . . . 1834
overleden te Wachtebeke den 24 December . 1900
Voorzien van de H.H. Sakramenten der stavenden.

Hij was een oprecht en rechtzinnig man ; hij beminde God en zijne Kerk. Hij was standvastig en onwankelbaar in het Geloof. Niets was bekwaam hem af te trekken van de getrouwe oefening van den Godsdienst. (H. VINIBEN.)

Voorbeeld der echtgenooten, teedere vader, rechtzinnige en getrouwe vriend, gerechtigte en innige medeburger. Nooit zal zijne gedachtenis uit den geest der menschen verdwijnen. (SAR.)

BEMINDE KINDEREN, bemint malkanderen. Eert uwe moeder, bewaart de woorden en vermaningen van uwen vader als eenen kostbaren schat en bidt voor mij. Prov. H. GARG.

De H. Joseph staat zijne dienaren bij in hun leven en bekomt hun in de uur der dood eenen bijzonderen bijstand van Jesus en Maria. H. LIT.

Mijn Jesus, hornhertigheid. (100 dag. afl.)
Zoet Hert van Maria, zij mijne behoudenis.
(100 dagen afluat.)

R. I. P.

Foto en bidprentje van Franciscus Saman, de vader van Camiel Saman

Die in lijden en sterven zich overgeeft aan Gods
wil ontslaapt in vrede. S. Alph.

†
BID VOOR DE ZIEL
van
JOANNES COLPAERT

weluwenaar van
Sophia De Pauw
echtgenoot van
Melante De Mol

Eerelid der fanfaremaatschappij DE EENDRACHT
en lid der SINT-AMBROSIUSGILDE,
geboren te Hoek (Zeeland) den 5 Mei 1839 en over-
leden te Wachtebeke den 4 Juli 1901,
Versterkt door de H.H. Sakramenten der stervenden

De Heer had hem een goed hert geschonken...
zijne voorkomende handelwijze maakte hem be-
minnelijk en deed hem overal vrienden vinden.

Sap. 7; S. Bon.

Hij morde niet toen de beproeving hem overviel;
onwankelbaar in zijne godsdienstige gevoelens,
stelde hij zijn betrouwen op God en zijne lieve Hei-
ligen, indachtig zijnde dat de Heer het tegenwoor-
dige leven met kwellingen vervult om ons de
waarde van het toekomende te doen kennen. Tob. 2
Zalig is de mensch die de kwellingen verdraagt,
want hij zal de kroon des levens ontvangen welke
God beloofd heeft aan dezen die Hem beminnen.

Jac. 1.

En meer volmaaktheid ligt er in het verduldig
lijden dan in het beoefenen van vele goede werken.

S. Bon.

Mijne echtgenoot, matig uwe droefheid, eens
zullen wij elkander wederzien; en gij, mijne kind-
ren, gij weet hoe ik u alle heilzame lessen heb voor-
gehouden; print ze diep in uw geheugen; dient
den Heer in waarheid, tracht altijd te doen wat
hem behagelijk is en bidt voor mij.

Act. Ap. 20; Tob. 14.

Jesus, Maria, Joseph, dat mijne ziel met U in
vrede ruste. R. I. P. (100 dag. afl.)

Bidprentje Joannes Colpaert

De dood spaart niemand, alle menschelijke po-
gihgen tegen haar zijn onvermogend. (PROV.)

†
BID VOOR DE ZIEL
van
GUSTAAF PETRUS STEEL

zoon van Bernard Steel en Stephanie Verswalm,
Lid van het genootschap St. Vincentius a Paulo,
Bestuurlid der Paardenuverzekering St. Jorisgilde,
Eerelid der katholieke Fanfaremaatschappij
"De Eendracht"

geboren te Wachtebeke den 1 October 1883
en aldaar godvruchtig overleden den 22 Juli 1913,
Versterkt door de H.H. Sakramenten der stervenden.

De dood van den rechtvaardige, zegt de H. Ber-
nardus, is kostbaar, omdat zij een einde stelt aan
onze ellenden en de ingang is tot het eeuwig leven.

Waarom was mijne kwaal zonder hoop en zonder
genezing? Omdat Gij, o Heer, gehandeld hebt vol-
gens uwen heiligen wil. (JEREM. xv, 48.)

Hoe gerust sterft men wanneer men wel geleefd
heeft. Gelukkig deze die den Heer vreest en zijne
wegen getrouwelijk bewandelt.

(H. AUG. PS CXXXI.)

Hij heeft droeve nachten geteld, de beproevingen
hebben hem niet ontbroken, maar met geduld en
overgeving aan den wil Gods heeft hij al zijne
smarten verdragen, overtuigd zijnde dat de Heer
kastijdt dien Hij bemint, en dat het langs de beproe-
vingen is dat men het rijk der hemelen moet bin-
nentreden.

Bemide Moeder, Broeder en Zusters, weest niet
bedroefd gelijk dezen die geene hoop hebben. Het
enige dat ik van u verzoek is mij te willen indach-
tig zijn in uwe gebeden.

Zoet Hert van Jesus wees mijne liefde.

(300 dag. afl.)

Minnelijk Hert van Maria wees mijne zaligheid.

(300 dag. afl.)

R. I. P.

Bidprentje Gustaaf Steel

Camiel Saman trad als tamboer aan bij de maatschappij in 1897. Met 17 spelende leden moest men zich redden in 1901. Camiel speelde toen bugel. U ziet dat het nodig was dat er iets werd gedaan aan de werking van de maatschappij. Hetzelfde verslag vermeldt dat Camiel in 1905 de dirigeerstok overnam, om hem vele tientallen jaren te gebruiken om de maatschappij naar ongekende hoogten te leiden. Zijn eerste mars componeerde hij in 1911 en noemde "Katanga". Nog tientallen werken van deze componist zullen de volgende jaren uitgevoerd worden. Niet alleen "De Eendracht" Wachtebeke maar ook andere maatschap-
pien wisten zijn toondichtkunst te waarderen.

De toenmalige burgemeester Desiré Jozef Fermont was ook lid van de maatschappij. Hij overleed op 24 december 1914.

e. Bevordering tot "Koninklijke Maatschappij" (1914)

Vele maatschappijen dragen de titel van "Koninklijk Maatschappij". Ook de toenmalige fanfare maatschappij "De Eendracht" Wachtebeke verkreeg die titel op 20 januari 1914. Om deze titel te mogen dragen moest men een verzoek richten aan de koning waarin men zijn aanvraag motiveerde met argumenten en bewijzen. Deze bewijzen zijn niet meer voor handen. Wat wij wel weten is dat de maatschappij toen 70 jaar bestond en dit zeker één van

de argumenten was om de titel "Koninklijk" aan te vragen. Langs de andere kant zal men ook wel bewijzen op muzikaal gebied hebben moeten leveren.

Deze titel betekende ook het einde van de eerste periode uit het bestaan van de maatschappij. Door het uitbreken van de eerste wereldoorlog werden alle muzikale activiteiten gestaakt. Een droeve tijd brak aan voor iedere inwoner en voor onze Wachtebeekse soldaten aan het front. Wat toen niemand wist was dat deze gruwel 4 jaar zou duren.

Zalig de dooden die in den Heer sterven.

H. Joan.

†

GODVRUCHTIGE GEDACHTENIS
VAN DEN HEER

DÉSIRÉ JOZEF FERMONT

zoon van JOSEPHUS
en XAVERIA VAN POTTELBERGHE,
geboren te Wachtebeke den 28 Mei 1840
en aldaar schielijk overledenden 24 December 1914,
Burgemeester van Wachtebeke,
Ridder der Leopoldsorde,
Voorzitter der Sint-Ambrosiusgilde
en lid der koninklijke Janjarenmaatsch. De Eendracht.

Niet de plotselinge dood is te vreezen, maar wel die, welke te gelijker tijd schielijk is en onvoor- zien.

H. Greg.

De Heer geeft soms een voorbeeld met hooggeplaatste personen weg te rukken, opdat de minderendoor dit voorbeeld leeren altijd bereid te zijn.

H. Bon.

Tot U, o Heer, heb ik mijn hart verheven; op U, mijn God, heb ik betrouwd: laat niet toe dat ik in beschaming valle.

Ps. XXIV: 1. 2.

Zijne kristene gevoelens, zijne rechtzinnige in- borst en zijne welgemeende handelwijze, soms wel onder een raw uitwendig verborgen, zullen hem, hopen wij, bij den Heer de eeuwige vrede verwer- ven, en het eindeloos geluk dat het eenig doelwit moest zijn hier op aarde.

Zoet Hart van Jesus wees mijne liefde!

(300 d. afl.)

Zoet Hart van Maria wees mijn heil!

(300 d. afl.)

R. I. P.

druk. DE ROOYER, Wachtebeke, kerkstraat

Bidprentje Désire Fermont, burgemeester van Wachtebeke

Haleis van Brussel
den 20 Januari 1914

Heledele Heer Toorzitter,

In antwoord op het verzoek, dat U tot den
Koning hebt gericht, heb ik de eer U te melden,
dat Zijne Majesteit de Koninkl. Maatschappij
"De Eendracht" te Wachtebeke, veroorlooft
den titel van

Koninklijke Maatschappij

te voeren.

Aanvaard, Heledele Heer Toorzitter, de
verzekering mijner hoogachting.

J. Konings Kabinetoverste,

De s'arschol

Document waarbij de muziekmaatschappij "De Eendracht"
de naam koninklijke maatschappij mag dragen

De ondergetekenden bekennen
hierdoor dat de muziekinstrumenten
die zij bespelen toebehooren aan

en dat de schade die zij er door hun-
ne schuld zouden aan veroorzaken
op hunne kosten zullen moeten hersteld
worden. Verder verbindt zij hun
hiervoor de instrumenten en muziek-
stukken af te leggen op de eerste aanmaning.

Wachtabeek 11 Maart 1920

W. Saman

H. Lefèvre

H. de Maunhulst

P. Bunsloewel

L. J. Jans

E. J. Jans

Arthur van Rossum

Peters Theop

Loey August

Van de Voorde Clement

Jos. Bloekhoff

Henri van der Haide

Louis Van Kerckhove

Jos. Enick

Gustaaf. Verbeij.

Chlois Ryckaert

~~Jan. Bloekhoff~~

Henri Lefèvre

De Maere August

Van de Voorde Emily

Edmond Van Bastelaere

Al. Beers

Brachmann

Maar. Cress

Joris Janssens

A. Van der Haide

Louise Van Olsse

Document waarbij de muzikanten zich ertoe verbinden zorg te dragen
voor hun muziekinstrumenten.

HOOFDSTUK II

DE KONINKLIJKE HARMONIE “DE EENDRACHT” TUSSEN DE TWEE WERELDOORLOGEN (1918-1940)

Het muzikaal gebeuren lag stil tijdens de eerste wereldoorlog. Deze oorlog is beëindigd op 11 november 1918. Geschreven verslagen over die periode, aangaande de werking van de muziekmaatschappij, zijn niet meer voorhanden. Daarom doen wij een reconstructie uit mondelinge bronnen aangevuld met drukwerken en foto's. Van die periode is er heel wat fotomateriaal aanwezig over een feest dat ingericht werd ter financiële ondersteuning van de maatschappij. Juiste datums of zelfs jaartallen zijn niet altijd gekend. Daarom maken wij soms gewag van ongeveer die of die periode.

HET BESTUUR NA DE OORLOG 1914-18

Het bestuur moet er na de oorlog ongeveer als volgt uitgezien hebben:

Voorzitter:	Hector Plasschaert
Ondervoorzitter:	Theofiel Vermeulen
Schatbewaarder en secretaris:	Arthur Bracke
Bestuurder :	Camiel Saman
Muziekleraar:	Karel Bracke
Proost:	E.H. Pastoor
Bestuursleden:	Polydoor Bracke Karel Bracke Theofiel Scheire Theofiel Baert Louis Colpaert Achiël Bracke Posper Van Pottelberghe Aimé De Pauw Ferdinand Saman Omer Van Pottelberghe ... Van Laere (uit Antwerpen)

VERANTWOORDELIJKHEID VOOR EIGEN MUZIEKINSTRUMENT (1920)

Uit het verleden had men de les getrokken dat ieder spelend lid moest aanvoelen dat hij verantwoordelijk was voor zijn instrument. Zo werd in 1920 op notarieel papier een document opgesteld dat luidt als volgt:

De ondergeteekenden bekennen hierdoor dat de muziekinstrumenten die zij bespelen toebehooren aan ..... en dat de schade die zij er door hunne schuld zouden aan veroorzaken op hunne kosten zullen mogen hersteld worden. Verders verbinden zij hun hierdoor de instrumenten en muziekstukken af te leggen op de eerste aanvraag.

Wachtebeke 11 Maart 1920

Een zicht op de Kerkstraat. Links de zaal van de gezusters Bracke

Zevenentwintig leden ondertekenden dit document. Wij veronderstellen dat zij dus geen eigenaar waren van het instrument dat zij bespeelden. Of er nog andere muzikanten waren die wel eigenaar waren van hun instrument, kunnen wij moeilijk achterhalen. Het was een tijd dat menige vereniging terug bloeide en er ook verschillende nieuwe verenigingen tot stand kwamen. Ook de geestelijkheid had hier een grote inbreng in.

VAN "FANFARE" NAAR "HARMONIE" (1922)

Van bij de stichting droeg de maatschappij de naam "Fanfarenmaatschappij De Eendracht". In het jaar 1922 kwam daar verandering in. Men wilde overschakelen naar een harmonie. Dit verliep niet zonder moeilijkheden. De instrumenten die in het mondstuk een rietje droegen waren veel gevoeliger voor het grote blaasvermogen van een muzikant die een koper instrument bespeelde. Zelfs de bestuurder, een ervaren man als Camiel Saman, moest al zijn kunde gebruiken om het instrumentaal optreden fatsoenlijk naar buiten te brengen. Er waren niet altijd de gepaste partituren voorhanden. Gelukkig kwamen er in die tijd nogal wat toekomstige muzikanten opdagen. Velen kwamen maar ook velen gaven het op. De opleiding van de muzikanten gebeurde in de zaal bij "Brackes". Men leerde er solfège en ook marcheren. Vele toekomstige muzikanten zijn begonnen als trommelaar. Men had muziektrommelaars en marstrommelaars. Onder marstrommelaars verstond men: zij die de stap er in hielden wanneer de spelende leden niet speelden. De muziektrommelaars waren zij die tijdens het spelen van een mars of ander muziekstuk hun slag moesten bijdragen tot het geheel. Bijna ieder tamboer werd later instrumentbespeler. Er was slechts één uitzondering met name Maurice Van De Voorde. Deze bleef tientallen jaren muziektrommelaar in de harmonie.

Nog twee muzikanten van de lichte 1922 zijn in leven, René De Letter en Remi Van De Voorde. Zij zorgden voor de nodige informatie uit die periode.

TWEEDE DOCUMENT VERANTWOORDELIJKHEID (1923)

Op 7 februari 1923 werd andermaal een document opgesteld waarbij men verantwoordelijk was voor zijn instrument. Het is dan dat de klarinet en de saxofoon hun intrede doen in de maatschappij en dat de naam zal veranderen van "Fanfarenmaatschappij" naar "Harmonie". Niet alle handtekeningen zijn even duidelijk maar toch vinden wij er diverse nieuwe namen in:

Jos Tacq - H. Van Den Hende - V. Creve - Alfons Van Den Hende - Jos Cloeckart - J. Criel - G. Dauwe - R. Bundervoet - ..... - Arthur Van Mossevelde - Robrecht Van De Voorde - Maurice Nevejans - René De Letter - Victor Van Bambost - August Creve - A. Van De Voorde - Odilon De Hert - Odo De Hert - Gerard Buysse - H. Maesschalck - ... Carnoy - J. Baes - L. Van Assel - ..... - M. Van De Voorde - Emiel Van de Voorde - Theophiel Pieters - Remi Van De Voorde - ..... - Gustaaf Tacq. Wij hebben de namen overgenomen zoals deze geschreven staan op het document.

Ik heb eene stem uit den hemel gehoord zeggende: Zalig zijn de dooden die in den Heer sterven. Voortaan, zegt de H. Geest, zullen ze rusten van hunnen arbeid, immers hunne werken volgen hen. *Apoc. XIV. 13.*

†
BID VOOR DE ZIELERUST
VAN MIJNHEER
Jules Jozef Maria Van Assche
ECHTGENOOT VAN MEVROUW
MARIE COLETA AUDENAERD,
*Gemeente-Ontvanger van Wachtebeke,
Ontvanger van het Weldadigheidsbureau,
Lid der Conferentie van het H. Hart en der
Koninklijke Fanfarenmaatschappij "De Eendracht"*
geboren te Rupelmonde den 9 October 1874
en overleden te Wachtebeke den 3 Augustus 1921,
Versterkt door de H.H. Sakramenten.

Hij was een rechtvaardige kristen, een voorbeeldige echtgenoot en vader, en een getrouwe ambtenaar. Met ijver en zorg vervulde hij zijne plichten tot dat de laatste krachten hem ongevonden.

Verduidelijk en gelaten in den H. wil van God, heeft hij de kwellingen verdragen van eene levenslange ziekte, de troostende woorden kennende van den Apostel: "God kastijdt die welken Hij bemint" ... en "al het lyden van dit leven is niets in vergelijking met de toekomstige glorie die de Heer ons schenken zal." *PAUL.*

Het is zoet te sterven na wel geleefd te hebben, en na eene gestadige godsvrucht gehad te hebben tot het Hart van Dingen die ons moet oordeelen.

H. MARG.
Bemide Echtgenote, stel uw betrouwen op God, Hij beproeft, maar Hij verlaat de zijnen niet; en gij, duurzame kinderen, eert uwe moeder en vergeet uwen vader niet al de dagen uws levens.

Zoet hart van Jesus, geef dat ik U altijd meer en meer bemine. (300 d. all.)
Mijn Jezus, barmhertigheid! (100 dagen afaat.)

Druk, De Roover, Wachtebeke, Kerkstraat

Bidprentje Jules Van Assche

Koninklijke Harmonie   Wachtebeke, postdatum.
« DE EENDRACHT »

WACHTEBEKE

Mijnheer,

Wij hebben de eer U uit te noodigen tot het bijwonen van het jaarlijksch feest van Sinte-Cecilia, dat wij vastgesteld hebben te vieren op MAANDAG 21 JANUARI 1924.

SCHIKKINGEN :

A. — Vergaderen bij Karel Bracke om 8 1/2 ure 's morgens, om vandaar met het muziek aan 't hoofd, zich naar de kerk te begeven, alwaar om 9 ure stipt eene plechtige Mis voor de afgestorven leden zal gezongen worden.

B. — Om 12 u. stipt zal ter gemelde zaal een goed middagmaal de leden der maatschappij aangeboden worden.

C. — Des avonds om 7 1/4 ure stipt wordt er insgelijks een goed avondmaal in gereedheid gebracht.

D. — 't Feest zal met het uitvoeren van eenige muziekstukken en verdere vermakelijkheden gesloten worden.

Ten einde de noodige schikkingen te kunnen nemen voor het regelen der tafel, zal een afgevaardigde der maatschappij zich binnen de acht dagen bij U aanbieden, om desgerullend uwe deelneming te vernemen.

Een kwijtschrift van fr. 15 zal ten minste 8 dagen vóór het Sinte-Ceciliafeest ten uwen huize aangeboden worden.

Verhopende dat Gij aan onze vriendelijke uitnoodiging zult volkomen, hebben wij de eer U te groeten.

Namens het Bestuur :

De Secretaris-Schatbewaarder,
A. BRACKE.

De Voorzitter,
H. PLASSCHAERT.

Uitnodiging voor het teerfeest van 1924.

Er werden diverse uitstappen gedaan naar andere gemeenten waar menig festival werd opgezet. De verplaatsing gebeurde met de fiets of met de camion. Het was de camion van brouwerij Van Pottelberghe die er voor zorgde dat de instrumenten op de plaats van bestemming kwamen en zij tevens op tijd terug naar huis werden gevoerd. Zo een transport was niet risicoloos. Beschadiging van instrumenten kwam veel voor. Was de camion van de brouwerij niet beschikbaar, dan werd beroep gedaan op de camion van de aannemersfirma Van Den Hende Henri om spelers en materiaal ter plaatse te brengen.

WERVING VAN KANDIDAAT-MUZIKANTEN

Er werd gestreefd om binnen een termijn van twee jaar een lichte jongere muzikanten toe te voegen aan het geheel. Het was de ondervoorzitter, meester Vermeulen, die rondging bij de gezinnen waar eventueel jongelingen waren die in aanmerking konden komen als muzikant. Dit gebeurde ook in het jaar 1924. Niet minder dan 30 kandidaat-leerlingen gaven

Foto muziekmaatschappij 1926.

Zittend: De Beule Gerard, Vervaeft Gerard, Bruggeman Alfons, Lefèvre Albert.

Zittend op een stoel: Casneuf Robert, Van Den Hende Henri, Criel Jozef, Pieters Theofiel, De Letter René, Van Den Hende Alfons, D' Hert Odilon, Van De Voorde Robert, De Caluwé Gerard.

Staande 1ste rij: Saman Kamiel, Brijs Maurice, Verswalm Arthur, Dhooge René, Van De Voorde Albert, Rijckaert Alois, Temmerman Gustaaf, Van De Voorde Clement, Baers Jozef, Van De Voorde Maurice.

Staande 2de rij: Dhauwe Gustaaf, Van De Calseyde Edmond, Tacq Jozef, Van Mossevelde Arthur, Bundervoet René, Gysel Alfons, Creve Victor, De Caluwé Jules, Creve August, Cloeckart Jozef, Van De Voorde Remi, Lefèvre Victor.

Staande laatste rij: Lefèvre Henri, Pieters Achiel, De Koeyer Jules, Creve Maurits, Hesters Jozef, Bracke Achiel, Saey Desiré, Van Bastelaere Aimé, Van Bambost Victor, Van De Calseyde Hector.

zich al dan niet noodgedwongen aan. Onder hen Gustaaf Temmerman. Samen met vele van zijn leeftijdgenoten stapte hij wekelijks richting Kerkstraat om solfège te volgen. Uiteindelijk bleven zij van de wijk Kalve maar met 4 over. Samen met Gustaaf kwamen ook Arthur Verswalm, Achiel Van Eenaeme en Raymond Dhert als spelend lid bij de maatschappij. Op iedere wijk in de gemeente kon men met de plaatselijke muzikanten een klein muzieksken samenstellen. Het was een vorm van volksvermaak, plezier en leute. Men kon de mensen nog naar buiten lokken met het optreden van een plaatselijke harmonie.

In 1924 werd het St.-Ceciliafeest gevierd op maandag 21 januari. Om 9 uur werd een plechtige gezongen mis opgedragen voor de gestorven leden. Hierbij werden ook de steunende leden uitgenodigd. Na het plaatselijk herbergbezoek in de voormiddag werd om 12 uur een middagmaal aangeboden aan de leden.

's Avonds om 19u.15 werd er andermaal aangeschoven aan tafel waarna men nog enkele muziekstukken opvoerde als vermakelijkheid voor de aanwezigen. De deelname aan dit feest kostte voor de steunende leden 15 frank.

Op dat ogenblik was Hector Plasschaert nog steeds voorzitter van de maatschappij.

SCHEURING IN DE HARMONIE

Een juiste datum is ons niet bekend maar het moet ongeveer in 1926 geweest zijn dat er zich een afscheiding voordeed in de harmonie "De Eendracht". De reden van deze afscheiding is evenmin gekend, doch het moet een dispuut geweest zijn tussen het bestuur en een groep spelende leden. De namen die bij de afscheuring naar voren geschoven worden, zijn:

Victor Lefèvre	Alois Baers
Henri Lefèvre	Louis Baers
Jozef Lefèvre	August de Maere
Jules De Caluwé	Jozef Tacq
Gust Pieters, van Winkel	
Bonne (inwoner van Lochristi en werkman bij de familie Poullier)	
Jan van Kimpe	

Deze spelers scheurden zich af en stichtten een nieuwe maatschappij "Ons genoeg". Dat dit niet in goede aarde viel kunnen wij wel aannemen. Het socialistisch blad "Het Noorderlicht" uit Zelzate, dat voor het grootste gedeelte geschreven werd door Jos Chalmet, inwoner van Wachtebeke en latere burgemeester van Zelzate, blokletterde in zijn krant: "De Eendracht wordt tweedracht te Wachtebeke".

Als wij even nagaan waren het niet de minste die de maatschappij verlaten hadden. Allen waren zij bekwame muzikanten. Zij werden financieel gesteund door Achiel Bracke. Een rebel thuis die zijn vader, Karel Bracke, de lesgever aan jonge muzikanten van de harmonie "De Eendracht", dwarsboomde. Het was hard tegen niet zacht. De repetities van de nieuwe maatschappij "Ons Genoegen" gebeurden bij Victor Lefèvre in het dorp en het eigenlijke lokaal was bij Kamiel Marquenie op de Smishoek. Daar werd ook apart het teerfeest gehouden. Dat dit een onhoudbare situatie moet geweest zijn bij de familie Bracke in de Kerkstraat, valt niet te betwijfelen.

Ook de Vlaamse kwestie zat daar voor een stuk tussen. Men had de eerste wereldoorlog nog in gedachte "Vlaanderen vlaams". Op het feest van 21 juli werd op de kiosk het nationaal

volkslied gespeeld en enkele dissidenten wilden ook de "Vlaamse Leeuw" spelen. Dit werd nog aangewakkerd door Cyriel Willems. Deze riep van uit het volk dat als zij de Vlaamse Leeuw speelden hij een "toernee general" gaf voor gans het muziek. Dit was olie op het vuur gieten en zo kon men niet anders dan het Vlaamse volkslied spelen of menig muzikant dreigde in het openbaar de kiosk te verlaten. Het is diezelfde Cyriel Willems die later het muziek "Ons Genoegen" steunde in woord en daad.

Die toestand heeft toch enkele jaren geduurd. Hoelang weten wij niet, maar zij die zich hadden afgescheurd zijn niet meer terug gekomen in de harmonie "De Eendracht". Dit moet waarschijnlijk één van de oorzaken geweest zijn waarom Hector Plasschaert is afgetreden als voorzitter van de maatschappij rond 1927. Bij onze bidprentjes die wij hier afdrucken staat telkens vermeld welke titel zij voerden binnen de maatschappij. Op het bidprentje van Hector Plasschaert staat niets vermeld. Hij overleed op 11 juni 1933.

GROTE VLAAMSE KERMIS 1928

Dit alles draaiende houden kostte handenvol geld. Nieuwe instrumenten en partituren, verplaatsingskosten en nog andere zaken richtten een grote ravage aan in de schatkist van de vereniging. Er werd geopteerd voor het inrichten van een grote Vlaamse kermis. (Zie uitnodiging op blz. 52).

Deze "Vlaamse kermis" had plaats in de hovingen van de familie Teirlinck rechtover het klooster in de Dorpstraat. Deze familie was in Wachtebeke komen wonen in 1926. Het feest had plaats op 2 en 3 september 1928. Menige katholieke vereniging werd aangesproken om dit feest te helpen opluisteren. Dank zij deze familie Teirlinck hebben wij de hand kunnen leggen op een reeks foto's over dit feest. Niet alle personen zijn gekend, maar toch hebben wij verschillende namen kunnen kleven bij de foto's. (Zie de foto's van de "Vlaamse Kermis" 1928, op blz. 53-64). Zulk een feest heeft nog tweemaal plaats gehad in de hovingen van de familie Teirlinck.

Een groot feest had plaats bij de inwijding van een nieuw gebouw in het klooster te Wachtebeke in 1926. Te dier gelegenheid werd de groepsfoto genomen die gepubliceerd staat op blz. 44.

NIEUWE VOORZITTER EN BESTUURSLEDEN

Dat Hector Plasschaert zijn ontslag heeft gegeven hebben wij reeds vermeld. Hij werd opgevolgd door Prosper Van Pottelberghe, bierbrouwer in het dorp. Dit moet gebeurd zijn in 1927. Deze was getrouwd met de dochter van de ondervoorzitter Theofiel Vermeulen. Hij werd tevens burgemeester benoemd in hetzelfde jaar.

In het begin van de jaren dertig waren er toch enkele overlijdens te noteren van bestuursleden en leden. Op 23 juni 1931 overleed Polydoor Bracke, bestuurslid en postmeester van beroep, tevens vader van de secretaris Arthur Bracke. Volgens mondelinge gegevens zou Polydoor Bracke voor 1900 dirigent geweest zijn van de muziekmaatschappij "De Eendracht". Buiten zijn beroep van postmeester had hij het diploma van koster en bespeelde hij piano en viool.

KONINKLIJKE HARMONIE "DE EENDRACHT" 1939

Van boven naar onder en van links naar rechts:

1- Maurice CREVE - Alfons BRUGGEMAN - Leon VAN DE VOORDE - Albert L'ECLUSE - Emiel VAN HIMME - Prudent DE WINTER - Clement VAN DE VOORDE - Gustaaf TEMMERMAN - René VAN DE VOORDE - Arthur VAN MOSSEVELDE.

2- Edmond VANDE CALSEYDE - Louis VERVAET - Jozef LEFEVERE - Arthur VERSWALM - Rene DHOOGHE - Serafien AUDENAERT - Albert GIJSEL - René BUNDERVOET - Leon VAN KERCKHOVE - Jules DE KOEYER - Modest SAEY - ..... - Achiel COONE - Hector VAN DE CALSEYDE - Jozef CLOECKAERT - Alfons VAN DEN HENDE - ..... HAEMERS - ..... TACQ - Albert BAERS - Henri VAN DEN HENDE - Raymond L'ECLUSE - Edgard BUYSSE - Gustaaf CELIE - Theofiel DELLAERT.

3- Achiel PIETERS - Maurice STAELENS - Jules NOTTE - Jan DE BEULE - Edmond VAN DE KEERE - ..... - ..... - ..... CREVE - ..... DHOOGHE - Omer VAN POTTELBERGHE - ..... - ..... - Gustaaf DAVID - Robert HESTERS -

4- Eduard DE MOOR - Alfons DE KOEYER - Vital VAN DOORSELAER - Gerard VAN DE CALSEYDE - Aimé DE PAUW - Camiel ROETS - Octaaf SCHEIRE - Gilbert TEIRLINCK - Rene VAN HOECKE - Petrus BRYs - Desire SAEY .

5-Theofiel PIETERS - ..... - René DHOOGHE - ..... - Alois CREVE - ..... BAERT - Prosper VAN POTTELBERGHE - Polydoor TEIRLINCK - Gaston ..... - Theofiel SCHEIRE - Arthur BRACKE - Camiel SAMAN - Maurice VAN DE VOORDE.

Op 18 april 1932 werd Theofiel De Letter ten grave gedragen en twee maand later, op 2 juni 1932, Theofiel Verneulen, ondervoorzitter en onderwijzer op de gemeente. Hij wordt opgevolgd door Polydoor Teirlinck, notaris te Wachtebeke en oud-burgemeester van Sint-Kruis Winkel.

Door de intrede van dit nieuw bestuur komt er terug eendracht in de maatschappij. Er breekt een nieuwe bloeiperiode aan. De harmonie zal in 1939 een splend ledenaantal van meer dan 50 bereiken.

UITSTAPPEN MET DE HARMONIE 1927-1939

Over de uitstappen die er in die periode plaats hadden, is weinig gekend en nog minder opgetekend. Toch willen wij er hierenkele aanhalen, zodat u kunt zien dat er ver buiten onze gemeentegrenzen werd opgetreden. Uitstappen naar Oostende en naar het bloemenfestival te Blankenberge werden gedaan met de trein vanuit Gent. Op 15 augustus werd 's morgens deelgenomen aan de processie en in de namiddag aan een Vlaamse kermis te Zaffelare. Een groot festival te Lembeke in de hovingen van Graaf d'Alcantara samen met tientallen muziekmaatschappijen bracht de mogelijkheden van de maatschappij nog meer in de belangstelling. Daar werd ook de sobere maar klare directie van Camiel Saman geprezen. Andere gemeenten waren Assenede, Eeklo, Moerbeke, Lochristi, Gent, Westdorpe enz..... Een speciale vermelding moet gegeven worden aan de uitstap naar Lovendegem. Daar moest men niet minder dan 2,5 uur marcheren en niet altijd over goede wegen. Daar verdiende men zijn pintje in het zweet zijns aanschijn. Als wij weten dat er in die periode 23 herbergen waren op Overslag en de meeste tijdens het meifeest te Overslag werden bezocht, dan lagen daar de pintjes maar voor het rapen. De prijs van een pint was 1 frank ; wilde men een Export, daar was meer gersténat in - dan moest men bij betalen.

Andere uitstappen waren de plaatselijke wijkkermissen, processies, andere huldigen of feestvieringen. Buiten de uitstappen had men ook nog de optredens op de kiosk in het dorp en de muziekkavonden die plaatsvonden in de zaal bij "Brackes".

Het was toen de tijd van het cabaret "De Lachende Camielkens". Ook hierin werkten diverse muzikanten mee en niet in het minst Camiel Saman, Vital Van Doorselaer en Oscar Galens.

GROEPSFOTO 1939

Een bloeiende maatschappij verzamelde zich in 1939 om een groepsfoto te maken. Meer dan 50 spelende leden traden aan. Bestuur en spelende leden mochten fier zijn op hun verwezenlijking. Andermaal slaat het noodlot toe. Een tweede wereldoorlog breekt uit en op het toppunt van haar kunnen wordt de harmonie "De Eendracht" monddood gemaakt.

Tijdens de oorlog werden bijna alle activiteiten opgeschort. Men trad niet meer officieel naar buiten. Op 12 november 1941 overleed Polydoor Teirlinck, de ondervoorzitter van de muziekmaatschappij. Hij werd in die functie opgevolgd door Gilbert Teirlinck, zijn zoon.

ANNEXE I: BIDPRENTJES 1931-1936

BID VOOR DE ZIEL
VAN MIJNHEER
POLYDOOR MARIE BRACKE

ECHTGENOOT VAN MEVROUW
LEONIE VENNEMAN

geboren te Wachtebeke, den 8 November 1855 en
godvruchtig overleden te Gent, den 23 Juni 1931,
gesterkt door al de Troostmiddelen onzer Moeder
de H. Kerk.

Bidprentje Polydoor Bracke

O Heer, Gy hebt ons dengene ontnomen die ons
zo duurbaar was, die het geluk van ons leven uit-
maakte. Dit uw heilige wil echter geschiede.
Job. XXX. 15.

† **BID VOOR DE ZIEL VAN**
THEOFIEL DE LETTER

weduwenaar van
BARBARA VAN HIMME
erhtgenoot van

HORTENSE MARIE MENEVE
Sedert 30 jaar gemeenteraadslid: bestuurslid van
St.-Hubertsgilde; lid der Kon. Harmonie "De Een-
dracht" in Vereerd met het bijzonder eerstekeken van
2^e klas en de Medaille der Kroonorde;
geboren te Wachtebeke den 23 October 1858 en er
godvruchtig overleden den 19 April 1931.
Versterkt door de H.H. Sakramenten.

Die vader dien gy beweent laat U het voorbeeld
na van een waar christelijk leven. Hij was een man
van levendig geloof, godvreesend, vijand van het
kwaad, overwinnaar van het menscheijk oplichten
met liefde bezield voor de H. Kerk, H. der Apost.
; hij heeft in ledigheid niet geleefd, noch zijn brood
onverdiend gekregen maar in arbeid en naastigheid
voor zijn talrijk kroos; hij heeft getracht zijne kin-
deren op te voeden in de deugd; hij mocht er zich
over verheugen in zijn leven en in zijnen ouden dag
hebben zij zijn troost geweest. Eccl. XXX. 2. 5.

De dood der rechtvaardigen is het einde des
nachts, de dageraad des levens, het einde der smarten
en het intreden der eeuwige gelukzaligheid.

Il. Ant. v. Pad.

Binnende echtgenoot, het uur van scheiden is
dier, wou niet ontroostbaar in uwe droefheid. Ik
dank U voor al hetgene gy voor mij dag en nacht
met zoorenliefde hebt gedaan. Gij ook, mijne be-
min in kindereu, gy hebt mij allen zoo zeer begro-
staan, dat God U loone voor al die zorgen. Blijft in
alle omstandigheden des levens getrouw aan het-
geen gy van mij gehoord en gezien hebt. Eert uw
moeder en blijft mij indachtig in uwe geboden.
Liefdelijke Jesus, geef hem die eeuwige rust.

Bidprentje Theofiel De Letter.

Hij was bemind van God en van de menschen, en zijne gedachtenis zal in zegen blijven. Sap.

† **BID VOOR DE ZIEL**

VAN MIJNHEER

THEOFIEL VERMEULEN

WEDUWENAAR VAN MEVROUW

EMILIE DE BELIE

Schrijver vder der Kerkijbriak, Ondervoorzitter der Koninklijke Harmonie, Lid van den Bond van het H. Nieuw en de godvruchtige genoot-

schapper der parochie, geboren te Erichis den 10 Maart 1861 en godvruchtig overleden te Wachtebeke den 2 Juni 1932 Verstarft door de H. H. Sacramenten der stervenden.

Sijt in het volbragen zijner kristene plichten; nauwkeurig in 't bijwonen der kerkelijke diensten; nauwkeurig in 't aanhooren van Gods woord; jeverig in 't outeengen der H. H. Sacramenten, mocht die duurzame overleden tot toobaaldd strekken van een oprechte en vrome kristen, en hem 't woord toegepast worden van den Apostel: « De rechtvaardige leeft van geloof. »

Die lezende zeren en dertig jaren heeft hij zich als hoofdonderwijzer onzer gemeente met onverdroten offergeest toegewijst aan het onderrichten en de opvoeding zijner leerlingen, steeds bedacht en bezorgd om ze, naar zij 't voorbeeld te vormen tot goede kristenen en plichtwettende burgers, eerbiedig voor elk gezag; eerlijk en gediensig voor elkeen. Toen na dien volbrachten plicht hem 't weilverdend ontslag werd verleend, vonden en zijne oud-leerlingen en zijne geestelijke en wereldlijke overheden de gepaste gelegenheid om hem hunne algemeene dankbare en oprechte hulde te bieden.

Dat de Heer, de rechtvaardige Rechter, hem nu loone voor al 't goede dat hij gedaan heeft. Tob. Gij kinderen, bewaart in zegen het aandenken van uwen duurzamen vader, van zijne liefde en zorgen; gij ook, bloedverwanten en vrienden, gedenkt zijoo ziel in uwe vrome gebeden.

H. Hart van Jesus, wees mijne toevlucht. 300 d. afl.

Wachtebeke, drukt. Creve-Clheys.

De dood der rechtvaardigen is kostbaar in de oogen van God. Ps. C X V.

BID VOOR DE ZIEL

van

MARCEL GYSEL

geboren te Wachtebeke den 28 Februari 1859 en overleden te Gent den 19 September 1936,

Versterkt door de H. H. Sacramenten.

Bestuurlid van den Onderl Bijstand "St Hubertusgilde" en der Samenw. Melkerij "St Catharina"; Lid van de Kath. Kon. Harmonie "De Eendracht".

Hij was van het geslacht dier goede christenen die God beminnen en zijne Kerk; die standvastig en onwankelbaar blijven in hun geloof en voor wie niets bekwam is hen te doen afwijken van hun godsdienst.

H. Vinc.

Zijn goede inborst en minzaamheid maakten hem van iedereen bemind en geacht.

Hij verdroeg met veruldigheid de smarten ener pijnlijke ziekte en wanneer hij het einde voelde naderen onderwierp hij zich met volle gelatenheid en betrouwen aan Gods Heiligen Wil.

Ik weet dat mijn Verlosser leeft en dat ik op den laatsten dag uit de aarde zal verrijzen; en ik zal opnieuw bekleed zijn met mijn lichaam en ik zal in mijn vleesch mijnen God aanschouwen. Job. 19. 25.

Bemide broeders en zuster, ik verlaat dit leven van lijden voor het rijk der eeuwige vreugd waar we elkander eens wedervinden. Vergeet mij niet in uwe gebeden en gij vooral mijne bloedverwanten, priesters-missionarissen, weest mij indachtig aan het altaar des Heeren.

Zoet Hart van Maria, wees mijn zaligheid.

300 d. afl.

R. I. P.

Bidprentje Theofiel Vermeulen.

Bidprentje Marcel Gysel

Gezins het den Heer behaagd heeft is het geschied van H. Naam weze gezegend. Job. 1

BID VOOR DE ZIEL

VAN MIJNHEER

Hector Petrus Plasschaert

RECHTENOOT VAN MEVROUW

MARIE NEERINCX

geboren te Wachtebeke, 16 Januari 1873 en na een kortstondige ziekte overleden den 11 Juni, 1933.

Voorzien van de H. H. Sacramenten

Wij hebben hem gekend, nauwkeurig in het volbragen zijner godsdienstige plichten, verkleefd en onwankelbaar voor de Katholieke maatschappelijke werken. Hij was bezorgd voor zijn huisgezin en de goede opvoeding zijner kinderen. Hij was eentoevorigen oprecht in zijnen omgang met den evenwettich en al zijne wegen waren vreedzaam.

Hij heeft zich niet noch morde tegen God in tlijden, noch met onderwerping en gelatenheid heeft; hij de leproefingen doorstaan.

Voor uwe geloovigen, Heer, wordt het leven in 't lijden niet vernield maar in een beter leven veranderd en bij het einde van hun verblijf hier op aarde, wordt hun in den Hemel een eeuwige woonplaats bereid. Pref. Mis Overl.

Duurhare Echtgenooten en Kinderen, daar zullen we elkander wederzien, en niemand zal er onze vreugde en ons geluk ontnemen (Ev. Matth.)

Bemide broeders en zusters, gedenkt mijne ziel in uwe gebeden

Barmhartige God, geef hem de eeuwige rust. Zoet Hart van Maria, wees mijne toevlucht. 300 d. afl.

Wachtebeke, drukt. Creve-Clheys

Bidprentje Hector Plasschaert.

Foto: Hector Plasschaert.

ANNEXE II: AANKONDIGING EN FOTO'S
VAN DE VLAAMSE KERMIS 1928

OPENING
's Zondaags
2 uur namiddag

WACHTEBEKE
2 & 3 September 1928

OPENING
's Maandags
5 uur namiddag

GROOTE VLAAMSCHE KERMIS

ingericht door de Koninklijke Harmonie "DE EENDRACHT" Wachtebeke
in den hof van den Heer Notaris Teirlinck.

SPIEGELTENT

MUZIEKALE UITVOERINGEN
door de muzieken van omliggende gemeenten.

GELUKSRAD

Groot succes!! - CIRK BARNUM - met afwisselende voorstellingen.
Vermakelijke Clowns — Goocheltoeren, enz.

— BALLONPRIJSKAMP VOOR GROOT EN KLEIN —

SCHIETING op 2 liggende wippen.
(Zie afzonderlijke kaarten)

Kluchtige Liedjeszangers
Vischprijskamp — "Alles Kapot"
Photo à la minute.

✻ "SCALA" Théâtre de Variétés ✻

"BODEGA" - American Drinks - Frissche bieren en lekkere wijnen - Melkhuis "ALASKA" - Chocolat - Ijsroom.
Frituren — Snoepkraam — Bloemenmeisjes, enz., enz.

Café Chantant en JAZZ-BAND

✻ 'S AVONDS ELECTRISCHE VERLICHTING EN VUURWERK ✻

Enkele toegangskarten frs. 2,00
Bestendige toegangskarten voor de twee dagen frs. 5,00
Kinderen beneden de 14 jaar frs. 1,00

HET BESTUUR.

Druk. Maur. Creve kerkstraat. Wachtebeke.

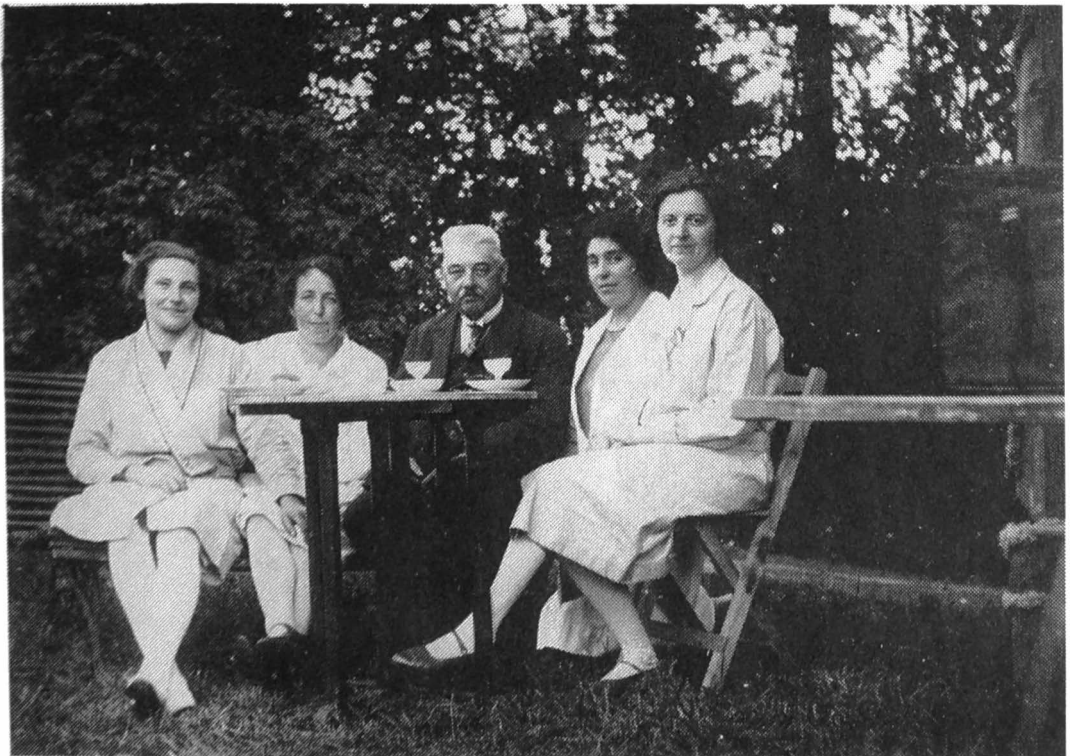
Aankondiging van Vlaamse kermis in 1928

Foto Vlaamse kermis 1928.

CloECKaert Jozef - kinderen ? - CloECKaert Gustaaf - ? - Rechtstaande: Van Bambost Victor

Foto Vlaamse kermis.

Scheire Alma - Bracke Esther - Notaris Teirlinck - Van Bastelaere Marie - Vervaet Martha

*Foto Vlaamse kermis.
De Letter Leon - Scheire Octaaf - Scheire Richard*

*Foto Vlaamse kermis
Acke William, verkleed als meisje.*

Foto Vlaamse kermis.

*? - ? - ? - Vrouw van Jules De Caluwé - Cheyns Adrienne - Hérie Irène
De Caluwé Jules - Geldof Alice.*

Foto Vlaamse kermis

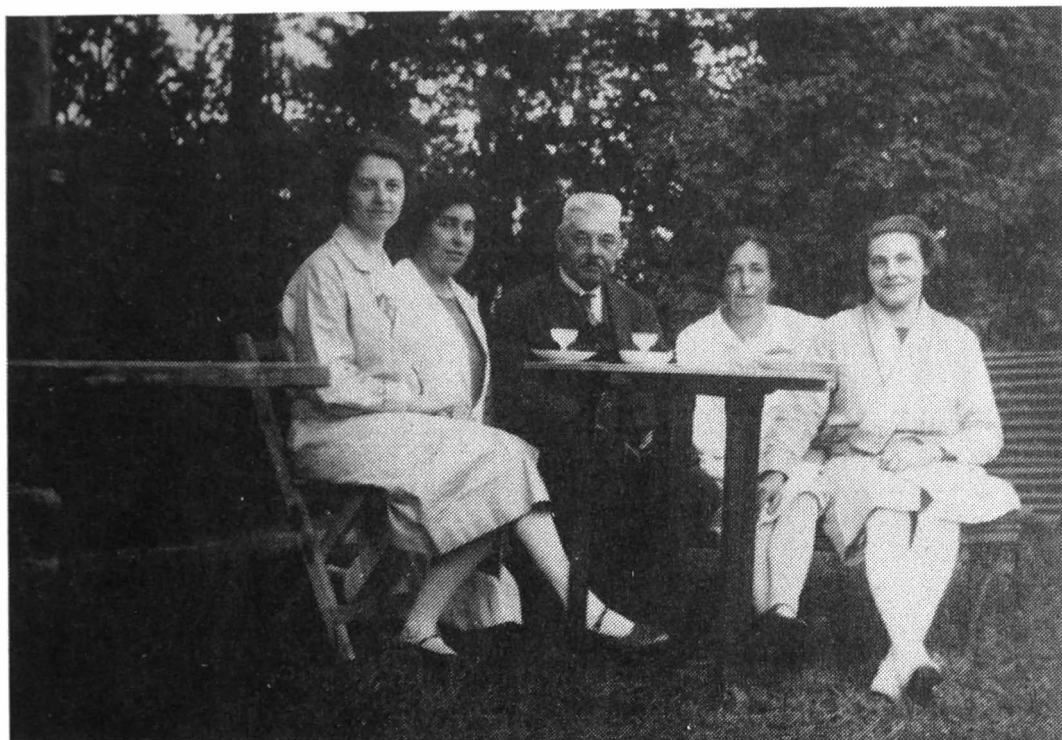
Velleman Irma - David Martha - Bracke Anna

*Foto Vlaamse kermis.
De Pauw Marie - ? - De Pauw Simonne - De Pauw Aimé - Hillaert Maria - ? -*

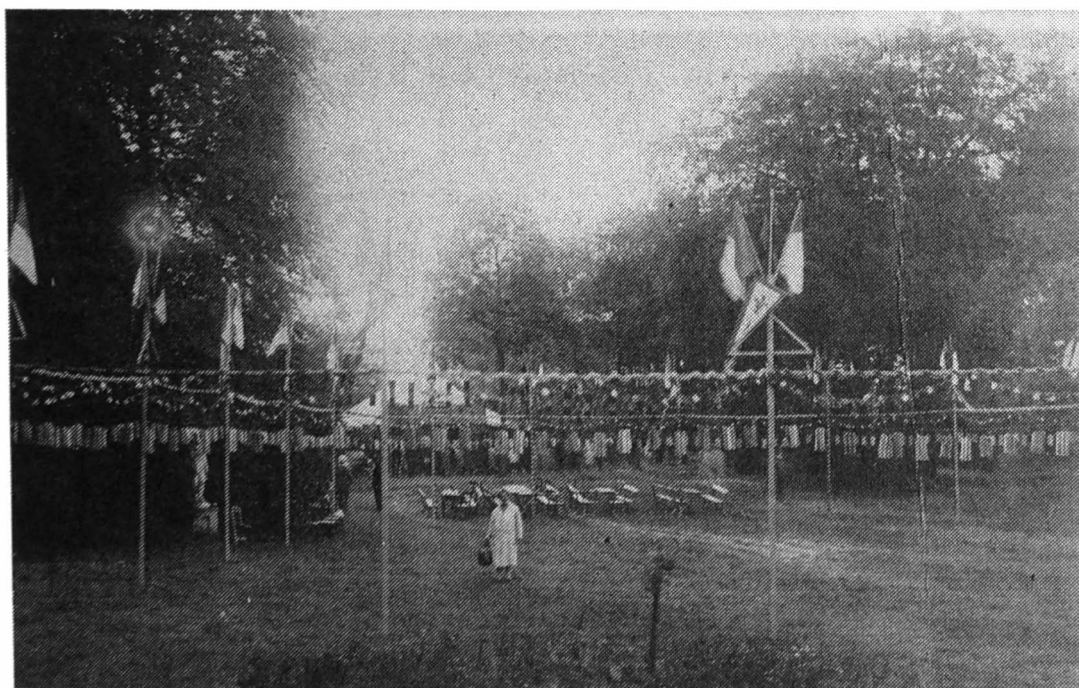

*Foto Vlaamse kermis.
Kleine jongen: Janssens Marcel
Op de bank: Van Bambost Irma - L'Ecluse Rachel - ? - Van Hecke Alice
Staande: Bracke Esther - Coppens Clara - Janssens Maurice - Vervaeet Martha - ? -*

Foto Vlaamse kermis

Vervaet Martha - Van Bastelaere Marie - Notaris Teirlinck - Bracke Esther - Scheire Alma

Foto Vlaamse kermis

In de hof van notaris Teirlinck.

Dit is het voorste deel van Circus "BARNUM".

De stoelen dienden voor de muzikanten. Vrouw onbekend.

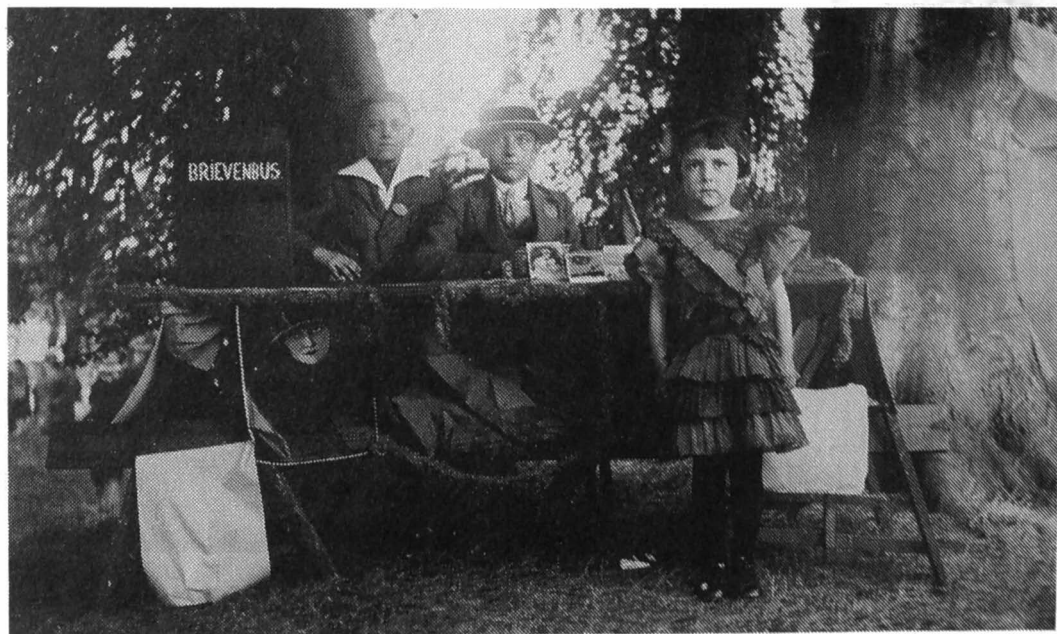
Foto Vlaamse Kermis.

Zittend: Cheyns Adrienne - ? - ? - ? - Vrouw van Jules De Caluwé - ? -

Voor de bank: Bracke Achiël - De Caluwé Jules - Brandes Armand - vrouw ? - De Mol François.

Achter de bank: Lefèvre Jozef - Van De Voorde Maurice - Lefèvre Albert.

Laatste rij: Lefèvre Henri - in vrouw verkleed: Acke William - met strohoed: Van de Calseyde Hector.

*Foto Vlaamse Kermis
Scheire Richard , Kinderen onbekend.*

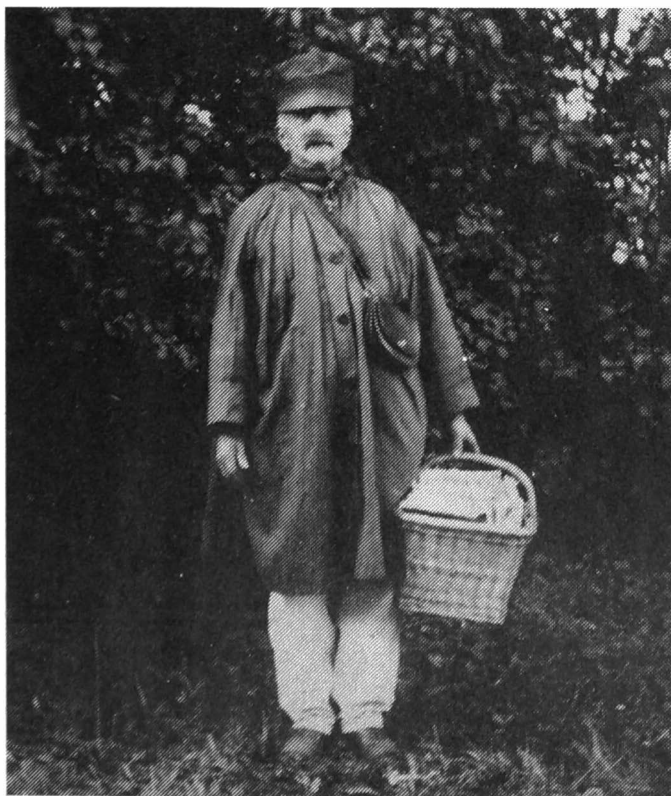

Foto Vlaamse kermis

Zittend: Janssens Marcel

Op de bank: Van Bambost Irma - L'Ecluse Rachel ? - ?

Staande: Bracke Esther - Coppens Clara - Janssens Maurice - Vervaet Martha - ? -

*Foto Vlaamse kermis.
Saey Desiré.*

Foto Vlaamse kermis.

Zittend: Saman Kamiel - Houdar Germaine.

Staande: Houdar Charles - Houdar Jules - Van Doorselaer Vital.

Foto Vlaamse kermis.

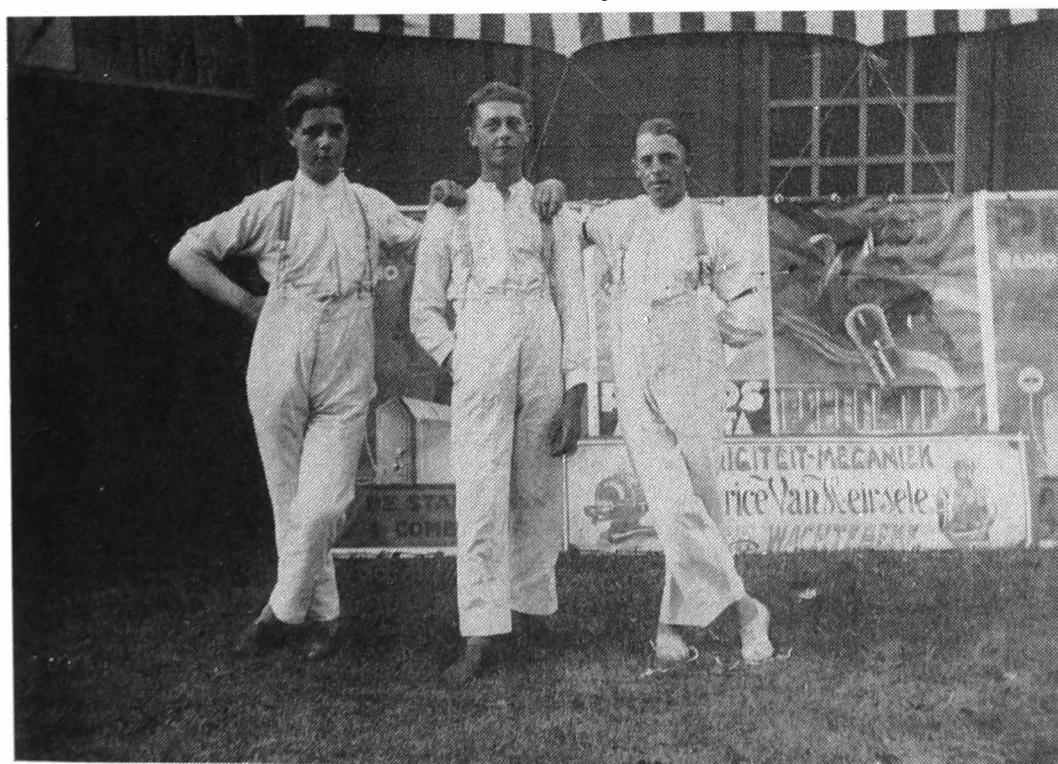
Zittend: De Letter Emilie - Bracke Marie

Staande: Vervaet Bertha - De Pauw Aimé - De Letter Romanie - Vervaet Maria.

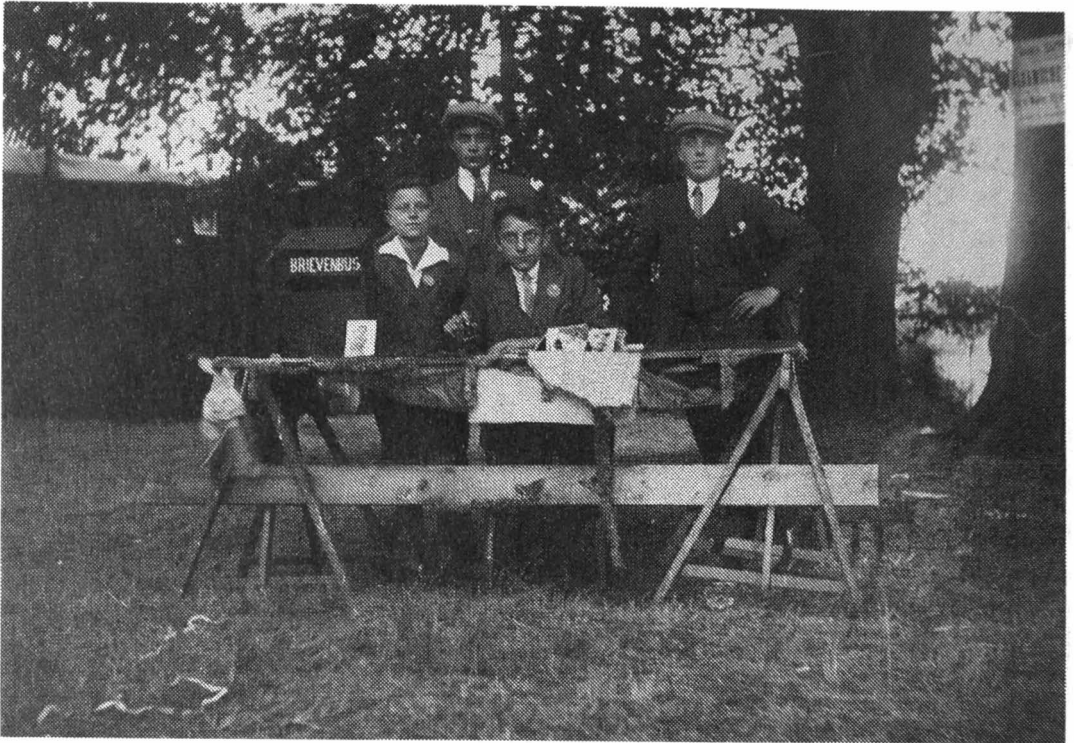

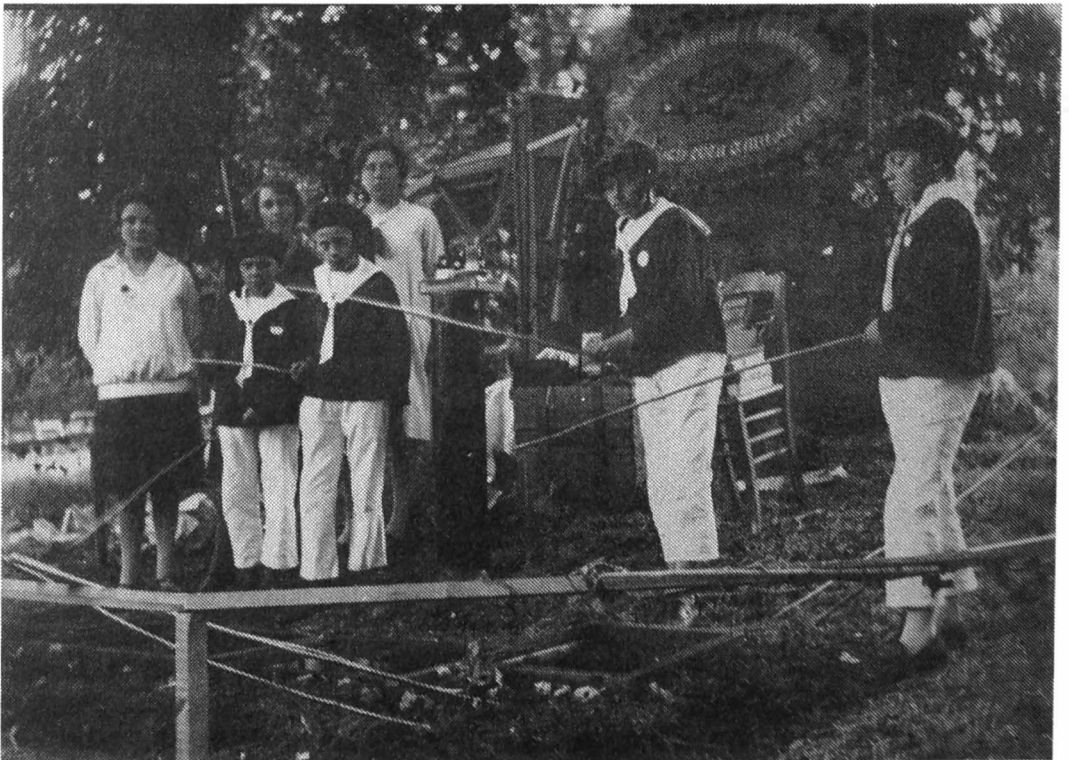
*Foto Vlaamse Kermis.
Meester De Waele - Meester Gijssel - Meester Galens*

*Foto Vlaamse kermis.
Fermont Berten - Van de Voorde Maurice - De Letter Honoré*

*Foto Vlaamse kermis.
De Caluwé Albert - De Caluwé Alfons - Vervaet René - Van De Voorde René*

*Foto Vlaamse kermis.
Jongens die vissen zijn onbekend - ? - Creve Coralie - Colpaert Maria*

Foto Vlaamse kermis.

Kamoen Elza - Bracke Martha - Velleman Irma - ? - David Martha

Staande: De Letter Honoré - Brandes Armand

Op de auto: Van de Calseyde Edmond - Lefèvre Jozef - Ceriez Gustaaf - ? -

Achter staande: ? - Bundervoet René - Bracke Achiël - Lefèvre Henri - Van de Voorde Maurice

Foto Vlaamse kermis 1928.

*Vrouw van Jules De Caluwé, Bertha Kempe, Fons Van Den Hende, Adrienne Cheyns,
Alix Geldof, Irène Hérie.*

HOOFDSTUK III

DE KONINKLIJKE HARMONIE NA DE OORLOG 1914-18 TOT OP HEDEN (1945-1993)

Een stuwende kracht in de periode na 1944 was Albert Vervaeke, gewezen gemeente-ontvanger van Wachtebeke. Dank zij hem en nog anderen zoals René Baers, Jozef Baers, Gustaaf Temmerman, Remi Van De Voorde, René De Letter .....kunnen wij deze periode beter stofferen met gegevens, ofschoon er geen archief meer aanwezig is buiten enkele ledenlijsten. Wij gaan trachten al de gegevens chronologisch weer te geven, ongeacht of zij van bestuurlijke of muzikale aard zijn.

NAWEEËN VAN WERELDOORLOG, BEZETTING EN REPRESSIE

Het oorlogsgebeuren was voor velen onder de bevolking van Wachtebeke een zwarte tijd geweest. De naweeën van die tijd zouden nog enkele jaren aanslepen. Stilaan begon de culturele activiteit, op onze gemeente, zich weer te manifesteren. Alhoewel de muziekmaatschappijen, in theorie, tijdens de oorlog niet operationeel waren, was er toch tussen bestuurders en spelende leden contact. Wanneer men een schrijven ontving waarop geen enkele aanwijzing van plaats stond vermeld, wist men dat er een samenkomst was voorzien in het huis van de directeur van het klooster, E.H. Camerman.

De instrumenten, die eigendom waren van de maatschappij, waren verstoep onder het theater in de zaal van de familie Bracke in de Kerkstraat. Men had geleerd uit de opeisingen van edele metalen, waaronder de kerkklokken, door de bezetter. Het gewicht in koper van de instrumenten stond niet in verhouding met de kostprijs van instrumenten.

Het zagezegde katholiek muziek "De Eendracht" richtte zich terug op na de oorlog, begin 1945, nog vóór de oorlog in Europa tot het verleden behoorde. Het voormalig bestuur kwam samen: Prosper Van Pottelberghe, voorzitter, Oktaaf Scheire, eerste schepene van Wachtebeke, Arthur Bracke, secretaris van de maatschappij, Gilbert Teirlinck, notaris en ondervoorzitter, en Achiël Bracke. Samen met de Wachtebeekse geestelijkheid werd onderzocht of de tijd rijp was om de muzikale draad terug op te nemen en de spelende leden op te zoeken met de vraag of zij eventueel terug hun plaats in de maatschappij wilden opnemen.

Dit blijkt, heden, een normale aangelegenheid. Doch de oorlog had wonden geslagen onder de bevolking. Het onderling vertrouwen was geschokt. Vijf jaar lang kon of mocht men niemand vertrouwen. Er waren personen die tijdens de oorlog hun positieve gezindheid voor de bezetter niet altijd konden onderdrukken.

Ten onrechte werd Camiel Saman, de dirigent van de muziekmaatschappij, daarvoor aanzien. Dit lag erg gevoelig bij de mensen. Camiel woonde in het Dorp waar nu de parking is naast de katholieke ziekenbond. Hij had een bakkerij en een kruidenierswinkel. Dit zou volgens bepaalde personen aanleiding geven tot gesjoemel en andere duistere zaken. Doch het ergste voor Camiel was zijn niet uitgesproken anti-opstelling tegenover de bezetter.

Het ontspanningsleven in die tijd speelde zich meestal af in de herbergen. Zo was er een eeuwenoude herberg bij de gezusters De Mol in het Dorp. Daar kwamen mannen zoals de

†

BID VOOR DE ZIEL

van

JAN DE BEULE

echtgenoot van

EMMA STADEUS

Eerlid van den Bond van het H. Hart.

Ondervoorzitter van des Oudstrijdersbond V.O.S.,
Lid der Kon. Harmonie "De Eendracht", der St Huber-
tugilde, der Boerengilde en van den Christen
Middenstandsbond.geboren te Zeveneek den 18 November 1882
en overleden te Wachtebeke den 1 Juni 1939,
versterkt door de HH. Sacramenten.Droeg uw tranen, slaakt uw rouw,
Kinderen en brave vrouw.

Troost U bij 't gelaten goed :

't Voorbeeld van zijn deugd en moed.

Laat geen treurwils droeve twijgen

Treuren naar zijn grafsteen nijgen...

Hooger op de Kruisboom wijst :

Vrouwe, eens uw man verijst !

Pater Mortier.

Zoekt niet den oorlogsheld, van U gegeven

In 't donker graf :

Ter hemelschuur voorwaar voer 't rijpe graan :

hier ligt het kaf.

(P. M.)

Duurbare echtgenoot, beste kinderen, het is hard te moe-
ten schelden, doch onze Hemelvader waakt in zijn alwize
Voorzienigheid over U... Hij liet toe dat ik bij Hem ga...
Steunt elkander en bidt voor mij in uw Zondagms.

DRUK. GREVE-CHEVENS - WACHTEBEKE.

*Bidprentje Jan De Beule*Zalig de dooden die in den Heer sterven ; ze zullen
ultrusten van hun zwoegen, want hun werken volgen hen.

Openb. XIV. 13.

†

BID VOOR DE ZIEL

van

THEOFIEL PIETERS

weduwnaar van

Mathilde De Witte

geboren te Wachtebeke den 29 Januari 1861 en er

overleden den 31 Juli 1946,

versterkt door de HH. Sacramenten.

Lid van den Bond van het H. Hart.

Vereerd met Zilveren Medaille der Kroonorde en
meer andere eeretekens.Hij was een oprecht en vroom christen ; hij vreesde
God en geen ongerechtigheid vond toegang in zijn hart.

Ps. Chr.

Ik heb nooit omgang gehad met dezen die 't kwaad
beminnen, en heb de gemeenschap der lichtzinnigen
gevlucht.Steeds stond hij ten dienste van het goede en was hij
bereid zijne medewerking te verlenen, en dat zoolang
zijne krachten het toelieten. Gekomen tot den eindpael
van dit aardsche leven, moest hij den dood niet vreezen ;
hij verlangde eraar als een gunst, die hem in verwise-
ling van dit aardsche ballingschap, de eeuwige vreugde
zou aanbrengen. Vol betrouwen mocht hij zeggen met
den psalmist : Ik heb op U mijn betrouwen gesteld, ik zal
in der eeuwigheid niet beschaamd worden.Gelukkig zijn degenen die U eeren en aanroepen, o
Maria, Gij zult voor hen de deur des hemels zijn.

H. Bonav.

Bemide Zoon en Bloedverwanten, blijft mijne ziel in-
dachtig in uwe gebeden. Dien den Heer in alle oprecht-
heid, opdat wij elkander mogen wederzien in het opper-
ste geluk.

H. Hart van Jezus, wees mijn zaligheid. 300 d. afl.

DRUK. GREVE-CHEVENS - WACHTEBEKE.

*Bidprentje Theofiel Pieters***BID VOOR DE ZIEL VAN MÏNHEER***Polydore-Marie-Gustave Teirlinck,*echtgenoot van Mevrouw
JULIETTE VERLINDE

EERE-NOTARIS.

Eerlid van den H. Hartbond

Oud-Burgemeester der gemeente St. Kruis-Winkel.

Ridder in de Orde van de Kroon
Burgerlijk eerekruis 1914-1918: Mutualiteit 1914.GEBOREN te AALST, den 24 MAART 1863
en godvruchtig overleden te Wachtebeke, den 19 November
1941, voorzien van al de Sacramenten, met uwer Moeder de H. Kerk.

†

BID VOOR DE ZIEL van MÏnheer

Polydore-Marie-Gustave TEIRLINCK

echtgenoot van Mevrouw JULIETTE VERLINDE

EERE-NOTARIS

Eerlid van den H. Hartbond.

Oud-Burgemeester der gemeente St Kruis-Winkel,

geboren te Aalst den 24 Maart 1863 en godvruchtig

overleden te Wachtebeke den 12 November 1941, voor-

zien van al de Rechten onzer Moeder de H. Kerk en den

Pauselijken Zegen.

In de vrees des Heeren ogevoed, bleef hij onwankelbaar
getrouw en verkleefd aan God en zijne H. Kerk.Door het stipt en godvruchtig volbrengen zijner goddien-
stige plichten ; door zijn kommer en zorg tot stichten van een
kristelijk en eerszaam huizezin ; door gewetensvolle uitoefe-
ning van zijn openbare ambten, gaf hij blijken van oprecht en
vroom geloof, van burgerlijk eer- en plichtsbeseel.Dienstvaardig door daad en wijzen raad, eenvoudig en min-
zaam met elkeen, wordt bij zijn afsterven hem deze hulde ge-
bracht : - hij was een goede kristen en een goed mensch,
zijne gedachtenis blijft in zegen ..Zonder vrees zag hij den dood nederen, gensch betrou-
wend op de goedheid en barmhartigheid van Hem die ons
zal oordeelen, en wiens H. Hart hij trouw vereerd had.Duurbare Echtgenoot en Kinderen, bidt God en volhardt
in zijn H. Dienst, opdat we elkander mogen wederzien en
beminnen in het hemelsch rijk van eeuwige vrede en opper-
ste geluk. Gij ook, mijne Bloedverwanten en Vrienden, weest
mijne ziel indachtig.

H. Hart van Jezus, bescherm België. 300 d. afl.

Zoet Hart van Maria, wees mijn heil. 300 d. afl.

DRUK. GREVE-CHEVENS - WACHTEBEKE.

Bidprentje Polydore Teirlinck

notaris, koster, schoolmeesters en andere prominenten zich sportief te goed doen aan het kaart- of biljartspel. Ondertussen kon men zich nog de baard laten afdoen, letterlijk en figuurlijk, door François De Mol, de broer van de gezusters, die daar het beroep van barbier uitoefende. Hier speelden zich nogal wat woordenwisselingen af met als hoofdspelers Camiel Saman en François De Mol. In aanwezigheid van diverse prominenten moest men menigmaal beide personen aanmanen het wat kalmer te doen. Gewapend met een scheermes, terwijl hij, François De Mol, iemand zijn baard afdeed, begon hij reeds te beven van koleire bij het horen van het woord "Duitsers". Menige klant moest ijlings de voeten nemen tot wanneer alles terug gekalmeerd was. Men waagde het niet zich onder de bevende hand van een persoon, die zich niet meer onder controle had, verder te laten scheren.

Al bij al zijn deze zaken alleen maar bij woordenwisselingen gebleven. Doch met dit gebeuren voor ogen durfde men Camiel Saman niet meer naar voren schuiven als bestuurder van de muziekmaatschappij. Hieronder heeft Camiel zeker veel geleden. Men zou later nog zien, want Camiel had capaciteiten. De wonden waren nog te vers. De tijd zou de wonden wel helen.

Het was onderpastoor G. De Rijcke die eveneens de teugels in handen nam om samen met enkele muzikanten de passieve leden te gaan opzoeken en hun medewerking te vragen. Oktaaf Scheire, toen eerste schepen en dienstdoende burgemeester wegens ziekte van burgemeester Prosper Van Pottelberghe, nam tijdelijk de verantwoordelijkheid als voorzitter op zich. Door zijn functie als bestuurder van de melkerij had hij toen een grote invloed op het katholieke en politieke leven te Wachtebeke. Enkele van de jongste muzikanten zaten toen nog in Duitsland. Zij waren opgeëist en tewerkgesteld in Duitsland. Eén van die muzikanten was René Baers; hij kwam thuis op 28 mei 1945 en reeds in juni van hetzelfde jaar kon hij mee marcheren tijdens de Sacramentsprocessie.

Dit was de eerste uitstap na de tweede wereldoorlog.

In die tijd was er zeker nood aan leiding en opleiding van muzikanten. Aan de heer Honoré Van Caeneghem, koster-orgelist te Wachtebeke, werd gevraagd (verplicht) de taak op zich te nemen. Hij moest de maatschappij muzikaal ondersteunen door lesgeven en het houden van repetities. Het was moeilijk een man als Camiel Saman te vervangen. Als ondersteuning in zijn aangenomen functie ging de heer Van Caeneghem bij Camiel Saman om zich te laten begeleiden bij zijn taak. Zo stak Camiel toch onrechtstreeks achter de muzikale directie van de maatschappij.

Voor de opleiding van de nieuwe muzikanten zorgde Gustaaf Bontinck. Hij leerde de eerste naoorlogse groep, die uit 22 leerlingen bestond, solfège en leerde hen een instrument bespelen. Van de 22 leerlingen zijn er effectief 12 ingetreden in de muziekmaatschappij. Ook de ingesteldheid van de muzikanten na 5 jaren oorlog was anders. Gezag en respect liepen wel eens uit de hand. Ook Camiel leed psychisch en lichamelijk onder die toestand. Hij beseftte ook dat de tijd nog niet rijp was.

UITSTAPPEN, FEESTEN, PLECHTIGHEDEN, MUZIEKAVONDEN

De eerste buiten-Wachtebeekse uitstap was naar Koewacht (Nederland). U kunt zich voorstellen, 5 à 6 jaren lang in uw doen en laten beknot zijn en nu opeens vrij. Gaan waar u wilt en doen wat u denkt. Het was zoals iemand die voor het eerst op schoolreis gaat. Alles verloopt ordentelijk in den beginne.

MUZIEKAVOND

INGERICHT DOOR DE KONINKLIJKE HARMONIE

„ DE EENDRACHT ”

OP ZONDAG 14 DECEMBER 1947 TE 17 U.

IN DE MUZIEKZAAL BIJ K. BRACKE - KERKSTRAAT

STEUNKAART VAN 20 FR.

gevende toegang tot dit Concert.

TUSSEN 1e EN 2e DEEL VAN HET PROGRAMMA :

- „ *Drie kwartierkens intermezzo*
- „ *Om te weten hoe 't zal gaan*
- „ *Als we eens een reisje maken*
- „ *(Heel in 't korte) naar de maan.*

door Mr. O. Galens.

Programma muziekavond 1947

Doch wanneer “de drank is in de man, is de wijsheid in de kan”, dan beginnen de poppen te dansen. Nederland van oudsher gekend om zijn “dreupels” en “korten” drank van alle soorten was een bron van lust voor menig muzikant. Het liep werkelijk uit de hand. Het bestuur was reeds huiswaarts. Terwijl de chauffeur van de camion van Henri Van Den Hende trachtte de beschonken muzikanten samen te rapen, kwamen twee marechaussees aangesapt met tussen hen, zo slap als een vod, Alfons Bruggeman. Men had Albert Vervaeet achtergelaten om in deze toestand wat klaarheid te brengen. De grens met Nederland had toen nog zijn betekenis. Men was werkelijk in een ander land en moest zich gedragen volgens de wet van dat land. Wat was er nu gebeurd? “Foone” Bruggeman had teveel jenever gedronken en had met zijn grote voeten schoppen gegeven op een auto die geparkeerd stond. Tot overmaat van ramp was dit een Belgische auto van een persoon uit Antwerpen. Deze had klacht neergelegd bij de Nederlandse Rijkspolitie, waarop “Foone” opgepakt werd. Er werd gediscuteerd op het bureau van de politie over een waarborgsom van 200 frank. Voor die prijs zouden de dronken muzikant vrij laten. Na wat over en weer gepraat en goede intenties te hebben getoond mocht onze dronken “Foone” mee naar de camion van Van Den Hende zonder waarborg te betalen. Doch de wijsheid was in de kan. Want bij het aanschouwen van Victor Bambost, die van hetzelfde water gedronken had, riep “Foone Bruggeman” naar de marechaussees: “Wie niet voor mij is, is tegen mij en ge ziet mij hier nooit van mijn leven meer terug”. Gevolg, andermaal opgepakt en nu 200 frank betalen of de bak in. Na het betalen van de dwangsom heeft men alle nog nuchtere krachten verzameld om her en der de dronken muzikanten samen te rapen en met de camion naar Wachtebeke te voeren.

Men begon terug de verschillende kermissen binnen en buiten de gemeente op te luisteren. Een van deze gebeurtenissen die jaarlijks zouden terug keren was het nationaal feest op 21 juli. In 1945 werd er zelfs een vredesstoet gevormd waaraan ook de muziekmaatschappijen van Overslag en de “Vrije zonen” van Wachtebeke deelnamen. Eenzelfde gebeuren speelde zich af te Overslag op 29 juli van het zelfde jaar in aanwezigheid van “De Eendracht”.

Rond het oorlogsgebeuren hadden nogal diverse optochten en huldigingen plaats. Een speciale vermelding is de inhuldiging van de Gebroeders Naudtslaan te Wachtebeke samen met de feestelijkheden aan het kapelletje van de gebroeders Naudts op 7 juli 1946. Alle verenigingen en maatschappijen waren aanwezig op deze viering waarbij nogmaals het leed van de oorlog werd betreurd. Onder begeleiding van de drie verschillende muziekmaatschappijen werd stoetsgewijs hulde gebracht aan Leon en Adolf die hun leven lieten in Neuengamme in een Duits concentratiekamp.

Reeds voor de oorlog was het de gewoonte om muziekavonden in te richten. Men wilde met die traditie niet breken. Aangezien wij geen verslagboek hebben van de maatschappij zijn wij verplicht ons te richten naar andere bronnen. Krantenartikels en mondelinge bronnen geven meer informatie. Hierbij vindt U het programma afgedrukt van de muziekavond op 14 december 1947 in de zaal bij Karel Bracke onder de leiding van bestuurder H. Van Caeneghem.

Tussen het eerste en tweede deel van het programma verzorgde Oscar Galens de ludieke noot door Wachtebeekse gebeurtenissen muzikaal te verwoorden tot jolijt van iedereen. Het zelfde jaar, op 1 juli 1947, overleed de voorzitter van de muziekmaatschappij, burgemeester Prosper Van Pottelberghe. Hij had bijna 20 jaar lang de taak van voorzitter op zich genomen. Na de moeilijkheden in het bestuur in 1926 heeft hij de maatschappij gered en in goede banen geleid.

†
BID VOOR DE ZIEL
van Mijnheer
Prosper, Lieven, Léon, Marie
VAN POTTELBERGHE

echtgenoot van Mevrouw

Maria Vermeulen

gedurende 20 jaar Burgemeester der gemeente, Voorzitter van de Kath. Kon. Harmonie « De Een-dracht », Voorzitter van den Onderlingen Bijstand « Sint Hubertusgilde » en lid van verschillende godvruchtige genootschappen.

geboren te Wachtebeke den 18 December 1885 en aldaar godvruchtig overleden den 1 Juni 1947.

versterkt door de HH. Sacramenten.

Hij stierf zoals Hij het geleefd : vroom, in overgave aan Gods wil en in vrede met iedereen.

Hij was 'n goede Veder...

Voor zijn medeburgers was Hij veeleer 'n Burgervader dan 'n Burgemeester. Weldoen was zijn groot verlangen; Hij hielp waar Hij kon en steunde waar het nodig was; Hij was 'n raadsman voor zeer velen. In de zware dagen van de Wereldramp is Hij zijn Land en zijn Volk en zijn Vorst steeds trouw gebleven.

Voor zijn gezin, dat zijn trots was en zijn zorg, heeft Hij zichzelf nooit gespaard.

Mijn duurzame Echtgenote, O. L. Heer gaf ons enkele, te korte jaren, waarin Hij ons veel geluk heeft geschonken : wij hebben het steeds gedeeld en het heeft ons beider harten met liefde en dankbaarheid vervuld. Ook ons leed en onze smarten hebben we in schone eensgezindheid samen gedragen, en O. L. Heer heeft er ons bij geholpen. Hij weze er om gezegend, en U dank ik nog om alles.

Mijn lieve Kindertjes die ik liefheb als de appel van mijn ogen, gij zijt nog te jong om te begrijpen: Blijft mijn gedachtenstrouwen uw Moedertje in kinderlike liefde steeds aanhankelijk. God zegene en God beware U.

Dierbare Familie, goede Vrienden, Volk van Wachtebeke, ik dank U om uw grote genegenheid en uw trouw, vooral in de laatste maanden van mijn verblijf onder U. Bidt voor mij en moge O. L. Heer er U om lonen.

Mevr. Prosper Van Pottelberghe-Vermeulen en kinderen ;

De familiën VAN POTTELBERGHE, IM-SCHOOT, DE VRIENDT, DE PUYSELEYR,

bedanken voor de gebeden en blijken van deelneming betoond bij het overlijden van hun welbeminde echtgenoot, vader, broeder, schoonbroeder, oom en kozijn.

DRUK CREVE-CHEYNS - WACHTEBEKE.

Bidprentje en foto Prosper Van Pottelberghe

NIEUWE VOORZITTER EN NIEUWE DIRIGENTEN (1947-1953)

De heer Van Caeneghem, koster te Wachtebeke, werd benoemd tot koster te Geraardsbergen. Zo kon hij wegens organisatorische redenen zijn taak te Wachtebeke niet meer voldoende waarnemen. Het was weer zoeken naar een opvolger. De heer Adolf Balcaen, koster en 1ste prijs in het Lemmens instituut te Leuven, nam de taak op zich. Alhoewel een zeer begaafd muzikant en zanger was zijn leiding niet wat hij beoogde. De benoeming als koster van St.-Baafs te Gent zette na een jaar een punt achter zijn directie van de maatschappij. Het onstandvastig bestuurschap doet nooit goed aan een maatschappij. Dit vond het bestuur ook. De discipline was niet wat het moest zijn. Men vond de tijd rijp om Camiel Saman terug het dirigentschap aan te bieden. Camiel nam met beide handen de kans die hem geboden werd, alhoewel hij reeds 64 jaar oud was. Ondanks zijn leeftijd en zijn handicap wist hij zich toch als een waardig bestuurder te gedragen voor zijn maatschappij.

De voorzitter, Oktaaf Scheire, werd bij de gemeenteraadsverkiezingen in 1949 verkozen en later benoemd als Burgemeester van Wachtebeke. Dit werd gevierd met een groot feest en optocht waarbij "De Eendracht" samen met de andere maatschappijen er het muzikale geluid in hield.

Een kleine anecdote is de volgende: na de oorlog en ter gelegenheid van de gemeenteverkiezingen, die op onze gemeente gewonnen werden door de CVP, werd een uitstap gehouden ter ere van de verkozenen. Het was toen nog de tijd dat de grote trom gedragen werd op de rug en de bespeler van de trom er achter liep. De drager was Achiël Pieters en de grosse caisse speler was Jules De Koeyer. Aan de Meersstraat gekomen deed Camiel Saman, de bestuurder, teken aan Jules om de mars af te slagen. Dit moest normaal gebeuren door drie korte slagen na elkaar. Hier gebeurde het. Op hetzelfde moment ziet de drager, Achiël Pieters, een vijf Frankstuk liggen op de straat en bukt zich om dit op te rapen. De gevolgen? Jules slaat over de grote trom; de klopper vliegt uit zijn hand en rolt in een rioolput aan de Meersstraat. Consternatie alom! Men kan niet aan de klopper en Jules bespeelt de grote trom verder met zijn vuist. 's Anderendaags hebben de werklui van de gemeente het rioolputje geopend en de klopper van de grote trom er uitgehaald. Tot groot jolijt van iedereen werd de klopper naar de gezusters Bracke gebracht waar deze zich een ganse week hebben ontfemd om het ding dat naar van alles stonk terug kloppwaardig te krijgen. Het was één van de laatste uitstappen waarbij de grote trom nog werd gedragen door een aparte drager. Robert Hesters heeft daarna de trom gedragen en "geklopt", zoals men zegt.

De muziekmaatschappij "Concordia" vierde op 27 augustus 1950 haar 50-jarig bestaan. Met niet minder dan 10 muziekmaatschappijen werd een optocht gehouden. Ook de harmonie "De Eendracht" ontbrak niet op het appel.

In september 1951 werd aangetreden op een marswedstrijd te Moerbeke-Waas. De uitslag was de volgende:

- Sas Van Gent 1ste prijs uitmuntendheid 87,5 p.
- De Eendracht Wachtebeke 1ste prijs 1ste afdeling 81,5 p.
- Beervelde 1ste prijs 2de afdeling 72 p.
- De Vrije Zonen Wachtebeke 3de afdeling 67 p.
- Exaarde 3de afdeling 65 p.

De jury bestond uit Van Den Broeck, bestuurder van de muziekschool van Lokeren en Moreels uit Brussel, leraar klarinet.

Het was de mars "Sinte Looie" van L. Gasia waarmee de eerste prijs in de eerste afdeling op de wedstrijd te Moerbeke-Waas werd gewonnen.

Ook in 1951 had een muziekavond plaats op 16 december om 18 uur in de muziekzaal van de gezusters Bracke. Wij geven hierbij het programma van die avond en daar zien wij dat de bestuurder terug Camiel Saman is.

MUZIEKAVOND

Ingericht door de Koninklijke Harmonie „DE EENDRACHT”

OP ZONDAG 16 DECEMBER 1951, TE 18 UUR

in de Muziekzaal bij de Gezusters Bracke, Kerkstraat

Ingangskaart muziekavond 1951

In 1953 wordt Camiel ernstig ziek en kan zijn taak niet meer naar behoren vervullen. Er wordt naar vervanging uitgekeken.

Het is de heer Baeck uit Dendermonde, leraar aan het conservatorium aldaar die nog vele jaren zal zorgen voor een opleiding van hoog niveau.

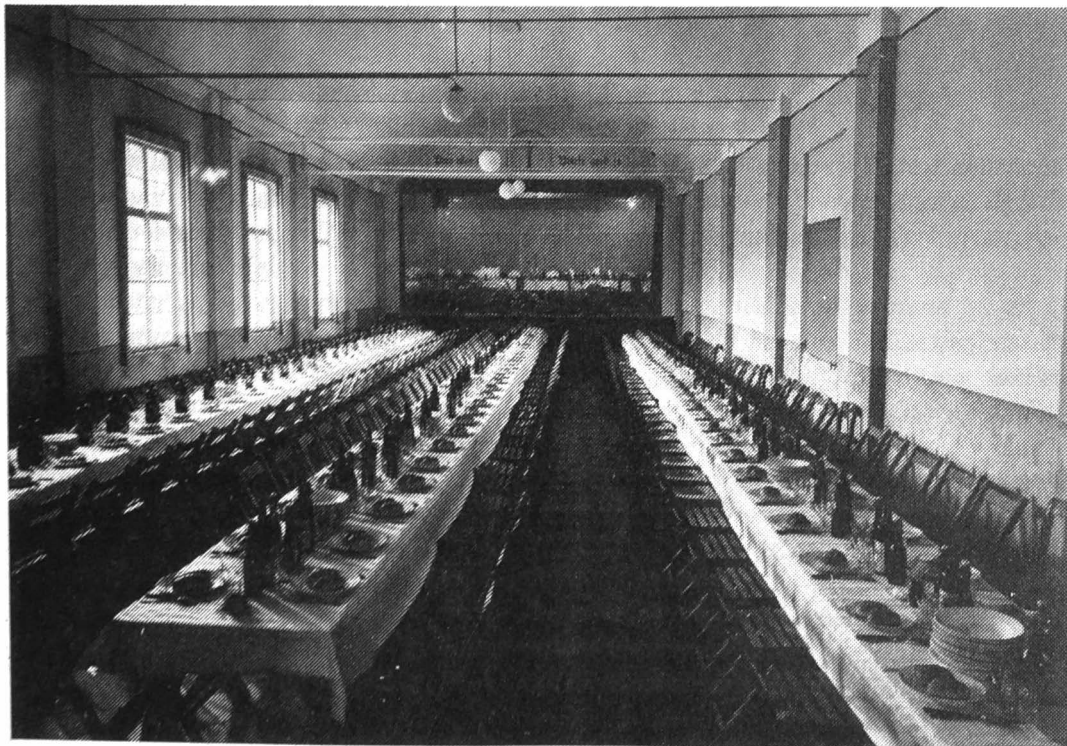
Camiel geeft niet op. Hij componeert aan de lopende band en voelt zijn krachten terug komen. Hij kan zijn muziek niet missen en stelt zijn kennis en zijn tijd ter beschikking voor het onderricht van jonge muzikanten.

In een verhaal ter gelegenheid van de "Camiel Saman-avonden" hebben wij reeds beschreven hoe Camiel vol overgave de jonge snotneuzen trachtte wegwijs te maken in de toonladder. Ondertussen hadden enkele onder ons er genoeg in gevonden om Camiel te pesten met zijn handicap. Meer dan eens heeft hij woedend de les verlaten tot schande van ons. Ik spreek van ons omdat ik zelf, de schrijver van de geschiedenis van de muziekmaatschappijen, ook zeven jaar muzikant ben geweest. Uiteindelijk werden die ongere elementen uitgesloten.

Maandelijks waren er toch enkele wijkkermessen op te luisteren. Ook bij onze buurgemeenten was de maatschappij welkom. Meer dan 50 spelende leden zonder de bestuurlijke aanhang, dat bracht toch verteer mee voor de plaatselijke herbergiers. Op 4 februari 1952 werd de brug over de Langelede op de wijk Walderdonk ingehuldigd en hierop waren alle muziekmaatschappijen van Wachtebeke aanwezig. Bij het hoofdstuk van "De Vrije Zonen" ziet U een foto van deze inhuldiging samen met de voornoemde muziekmaatschappij. Een andere festiviteit uit die periode is de inhuldiging van de vernieuwde Kerkstraat op 5 oktober 1952. Uitstappen die eventueel vermeld staan bij de geschiedenis van de andere maatschappijen waren in vele gevallen ook uitstappen van de harmonie "De Eendracht".

Van de andere uitstappen van die tijd hebben wij weinig notities gevonden. Alleen mondelinge informatie maakt gewag van uitstappen naar Antwerpen in de velodroom. Daar werd tijdens de rustpauzes van het spektakel opgetreden door diverse maatschappijen. Men stond midden in de piste en voerde daar enkele muziekstukken uit. Die verplaatsing werd niet meegemaakt door de bestuurder meneer Baeck uit Dendermonde, zodat deze moest vervangen worden door Albert Vervaeke. Na het optreden kon men de wielrenners aanschouwen tijdens de uitoefening van hun sport. Men had vanaf deze plaats geen algemeen overzicht op dit gebeuren en moest altijd maar rondraaien wilde men de renners volgen.

Een speciale gelegenheid voor het optreden was de jaarlijkse uitstap van de gepensioneerden van Wachtebeke. Jaarlijks trad deze vereniging naar buiten met 14 autobussen en een vijftigtal auto's voor hun jaarlijkse reis. Zij kregen escorte van de rijkswacht. De voorzitter, toen reeds senator en invloedrijke man op dit gebied, voorzag voor deze kolonne een vrije

Binnenzicht in de zaal van de gezusters Bracke

Boudewijn, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstigen. Heil.

Willende, door een blijk Onze welwillendheid, de diensten erkennen bewezen aan de kunst door de hiernavermelde personen;

Op de voordracht van Onze Minister van Openbaar Onderwijs,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

ARTIKEL 1. — De zilveren palmen der Kroonorde worden verleend aan de Heer SAMAN. Camille-Joseph, bestuurder van de Koninklijke Harmonie De Eendracht, te Wachtebeke.

ARTIKEL 2 — Zij zullen, van 8 April 1953 af, hun rang in de Orde innemen.

ARTIKEL 3. — Onze Minister van Buitenlandse Zaken, tot wiens bevoegdheid het beheer der Orde behoort, wordt belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, de 4 Juli 1953.

(G.) BAUDOUIN.

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Openbaar Onderwijs,

(g.) Pierre HARMEL.

VOOR EENSLUIDEND UITTREKSEL :

*De Afgevaardigde Ambtenaar
bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken
en Buitenlandse Handel,*

Brevet van Camiel Saman

doortocht over gans het reistraject. 's Avonds bij hun thuiskomst werden de oudjes vergast op een serenade aan de rand van de gemeente en onder begeleiding van het muziek naar het Dorp geloodst. Dit gebeuren lokte nogal wat belangstellenden naar buiten. Veertien keer werd dit gebeuren overgedaan.

De muzikale opluistering van het nationaal feest op 21 juli was een gecombineerd optreden. In de voormiddag speelden enkele muzikanten van de drie maatschappijen het officiële gedeelte aan de kerk en het monument. In de namiddag ging ieder muziek zijn eigen gang en bezocht zijn aangeduide herbergen.

Men had ook nog verschillende uitstappen naar Nederland, meer bepaald Axel en Hulst, waar aan verschillende festivals werd deelgenomen.

VIERING CAMIEL SAMAN, 50 JAAR DIRIGENT (1954)

Een voornaam gebeuren vond plaats op 22 februari 1954, op het St.-Ceciliafeest van de maatschappij. Daar deden dertien jongeren hun intrede als nieuwe muzikant. Camiel Saman had meer dan één jaar, met veel geduld, het voor elkaar gebracht om een jonge garde aan te vullen bij de groep muzikanten die reeds vele jaren trouwvol hun taak waarnamen. Op dit ogenblik bestond de maatschappij reeds 110 jaar. Niet alleen dat was een feestviering, maar ook het 60-jarig lidmaatschap en vijftig-jarig bestuurderschap van Camiel Saman werd uitbundig gevierd. Hij kreeg "de zilveren palmen der kroonorde" voor zijn 50 jarig bestuurderschap van de harmonie "De Eendracht".

Wij geven hier enkele krantenverslagen uit die tijd over de viering van C. Saman. (vrijdag 26 februari 1954)

Bij " DE EENDRACHT " te Wachtebeke Camiel Saman vijftig jaar dirigent.

Maandag had het jaarlijks St-Ceciliafeest plaats der K.K. Harmonie "De Eendracht". Aangevangen om 9 u. met een Mis voor de levenden en overledenen, werden daarna de leden herbergiers bezocht en om 1 u. zaten meer dan 180 man in de muziekzaal, Kerkstraat, rond de keurig gedekte tafels.

Burgemeester Scheire, voorzitter der Harmonie, zag er gelukkig en stralend uit en gaf spontaan uiting aan zijn vreugde voor het welslagen van dit heerlijk St-Ceciliafeest. Hij heette de aanwezigen welkom, en richtte zich vervolgens tot de muzikanten, hen dankend omdat ze altijd blijk gaven van vooruitstrevendheid en eendracht. Hij zeide dat het in 1954 nog beter zal zijn o.a. met de viering van het 110-jarig bestaan.

Vandaag echter, zo ging hij verder, hebben we iets meer te vieren en wel een verdienstelijk lid die haast voor meer dan de helft van zijn levensloopbaan aan het bestaan onzer muziek verbonden is. Het gaat hier om de dirigent der harmonie, de H. Camiel Saman, die spijtig genoeg, begin verleden jaar door ziekte ondermijnd, het dirigentstokje heeft moeten neerleggen en nu vervangen wordt door de H. Baeck van Dendermonde.

Op verzoek van de voorzitter decoreert senator Van Steenberghe, in naam van de minister van Openbaar Onderwijs, de H. Saman met de zilveren palm der kroonorde.

In 1923 werd het muziek fanfare. Zij kende van 1844 achtereenvolgens als leiders: de hh. Meester Tacq, Mulders, Postmeester Polydoor Bracke, E.H. Muysshont, Camiel Saman, koster Van Caeneghem, koster Balcaen, Camiel Saman.

**MINISTERIE
VAN BUITENLANDSE ZAKEN
EN BUITENLANDSE HANDEL.**

Brussel, de

27 X 53

—
**ALGEMENE DIRECTIE A.
SECTIE A/O — L. 40.**

—
2 BIJLAGEN.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Bui-
tenlandse Handel heeft de eer aan

de Heer Camille SAMAN,

Dorp, 63,

Wachtebeke,

het bijgaande eensluitend afschrift toe te zenden van
een hem betreffend besluit tot verlening van een
eretekenen.

Dit document dient als brevet.

Een formulier, dat aangevuld en ondertekend aan
het Departement dient te worden teruggezonden, is bij
deze zending gevoegd.

Brevet van Camille Saman

De dirigent vertelt:

Ik ben in het corps getreden zo vertelt ons de h. Saman, ten jare 1897 en begonnen als tamboer. In 1901 waren wij met 17 man en toen speelde ik al bugel. Mijn eerste stapmars "Katanga" heb ik gecomponeerd in 1911. In 1923 had de vereniging een nieuw kleeed aangetrokken en is dan Harmonie geworden en gebleven. "De Eendracht" telt heden 45 spelende leden, bekwam voor 1940-45 een mooie uitslag op het muziektornooi te Lembeke en werd geklasseerd in 2e afdeling. Begin van verleden jaar, op het muziektornooi in het conservatorium te Gent, wist de harmonie, onder zijn leiding, zich terug te klasseren in 3e afdeling. Naast tal van luimige liederen (Wie kent er "Camiel, Camieleken" en "De drie Facteurkens" niet, waarbij meester Galens de tekst schreef?) heeft dirigent Saman ook tal van werken voor harmonie gecomponeerd. Tegen volgende concertavond (halfvasten) zal de Harmonie een polka voor bugel ten gehore brengen, één zijner laatste werken. De gevierde is 68 jaar heeft vroeger nog het beroep voortgezet van zijn ouders, o.a. schoenmaker, en is dan later begonnen met bakken.

Op de hoek van de Meersstraat en Dorp, houdt de gevierde samen met zijn zuster Alice, een druk bezochte kruidenierswinkel en leeft er gelukkig en tevreden. Ons blad sluit zich aan bij deze heugelijke viering en talrijke gelukwensen en ... nog vele jaren, Camiel!

Wachtebeke: Dirigenten-jubileum

Maandag vierde de Koninklijke Harmonie "De Eendracht" te Wachtebeke haar jaarlijks Sint-Ceciliafeest en tevens het feit dat de dirigent, de h. Camiel Saman, voor meer dan de helft van zijn leven aan de vereniging verbonden was. Door de voorzitter, burgemeester Scheire, werd de jubilaris gehuldigd, waarna senator Van Steenbergen hem in naam van de minister van Openbaar Onderwijs, de zilveren palm der Kroonorde opspelde. De h. Saman was lid der vereniging sedert 1897 en bleef haar tot op heden trouw; hij componeerde marsen, liederen, polka's en andere werken voor "zijn" harmonie en is een graag geziene figuur in het gehele dorp.

De heer Kamiel Saman werd dan onder tal van gelukwensen en geestdriftige ovaties, het ereteken opgespeld: zilveren palm van de Kroonorde, voor grote diensten welke hij gedurende ontelbare jaren aan de muziekmaatschappij had bewezen, en daverend weerklonk het Nationaal Volkslied door de zaal.

Heer K. Saman dankte op zijn beurt en keerde een deel van de lof die hem werd toegezwaaid naar de voorzitter terug, omdat, zo sprak hij, de maatschappij vooral haar bloei te danken heeft aan de sterke hand waarmede hij de teugels weet te houden.

Hij vroeg de muzikanten hem steeds een aandeel in hun herinnering zouden bewaren. Onze muziekmaatschappij is haar naam "DE EENDRACHT" waardig en zal verder streven naar meer culturele volmaking tot eer van onze schone en bloeiende gemeente.

Men kon de muzikanten op de feestviering niet meer in toom houden. Een kleine groep vormde zich als zogezegd "het klein muzieksken". Na het officieel optreden speelde deze groep apart nog enkele deuntjes tot vermaak van de aanwezigen in de herbergen. Wat in den beginne als een spel werd aanzien liep wat uit de hand. Men trad ook reeds apart op zonder dat er optreden was van de grote maatschappij. Deze groep bestond uit: René Van De

Voorde, Serafien Audenaert, Gustaaf Temmerman, René Baers, Victor Van Bambost, Gustaaf Bontinck, Jozef Cloeckart en nog enkele. Als opfleuring van een kermis was dit voor het publiek een attractie omdat zij populaire volksdeuntjes speelden. Zij hadden zelfs een apart teerfeest bij Victor Van Bambost.

Het bestuur stond toch wat afwijzend tegenover dit optreden. Men had immers voor de oorlog reeds een les gehad met een eendracht die op de duur een tweedracht werd. Alhoewel deze muzikanten zich niet hadden afgescheiden van de grote groep bij andere optredens werd hun van bestuurwege toch gevraagd die optredens te staken om geen tweedracht te zaaien in een maatschappij die zich waardig “De Eendracht” noemt.

LIJST VAN DE SPELENDE LEDEN VAN DE KONINKLIJKE HARMONIE “DE EENDRACHT” IN 1955

- Van De Voorde René	Sax.Alto
- Verswalm Arthur	Bariton
- Van De Voorde Remi	Trombonne
- Temmerman Gustaaf	Trombonne
- Van Bambost Victor	Tuba
- De Letter Gustaaf	Trompet
- Van Renterghem Victor	Tuba
- Van Mossevelde Arthur	Bombardon s/b
- Bruggeman Alfons	Bombardon m/b
- Van De Voorde Maurice	Tamboer
- Creve August	Kleine klarinet
- Audenaert Serafien	Klarinet
- Van Den Hende Henri	Klarinet
- Gijssel Albert	Klarinet
- Celie Hubert	Sax Tenor
- Vervaet Albert	Klarinet
- Velleman Basiel	Klarinet
- L'Ecluse Raymond	Kleine fluit
- Clemminck Victor	Grote fluit
- Van Den Hende Alfons	Bugel
- Baers René	Cornet
- Van Poucke René	Bariton
- Hesters Robert	Grote trom
- Coppens René	Tuba
- De Mey Georges	Trompet
- Van Bambost Achiël	Vaandrig
- Van De Calseyde Edmond	Cor
- Van De Winckel Gerard	Bugel
- Verswalm Victor	Klarinet
- Van Bambost Gilbert	Klarinet
- Van De Walle Valère	Cornet
- Bundervoet Valère	Klarinet
- Ongenae Jules	Tuba

- Baers Hubert	Klarinet
- Celie Raphael	Klarinet
- Van Laere Kamiel	Alto
- Van De Voorde Willy	Tamboer
- De Cock Roger	Alto
- De Craene Michel	Klarinet
- Van Hoecke Ghislain	Klarinet
- Verswalm Herman	Klarinet
- De Gronckel Frans	Cornet
- Cnudde Emiel	Tamboer
- Verswalm Hubert	Trombone
- Van Nieuwenhuyze Willy	Klarinet
- Nevejans Gerard	Bugel
- De Winter Jozef	Tamboer
- Hesters Paul	Klarinet
- De Clerck Roger	Cor
- Van De Voorde Hubert	Baryton
- Rosseel Marcel	Tamboer
- Baeck J.	Bestuurder
- Saman Kamiel	Muziekleraar
- Dhondt Jozef	Klarinet

Op dezelfde lijst stond ook nog De Ridder Cyriel vermeld. Hij verving bij ziekte Robert Hesters, die de grote trom sloeg.

In het totaal hebben wij 55 werkende leden. Dit is in onze opzoeking het grootste aantal dat wij ooit hebben aangetroffen.

De bestuursleden waren de volgende:

- E.H. Julien Perquy - proost
- Scheire Oktaaf - voorzitter
- Teirlinck Gilbert - ondervoorzitter
- Scheire Theofiel
- Poullier Raymond
- De Waele Joseph
- De Cock Joseph
- Scheire Richard
- De Jonghe Frans
- Bracke Achiel
- Celie Gustaaf
- Herman Henri
- David Victor
- Alexander Edmond
- De Letter Kamiel
- Criel Gustaaf
- E.H. Werkers Tony
- Bracke Arthur, schatbewaarder en secretaris

Zij hadden de plicht een bijdrage te geven van 500 frank.

De derde vlag

Mars

Harmonie en Fanfaren

Klaroenen ad libitum

DOOR

G. SAMAN

Uitgegeven ten voordele

van de

Katholieke Vereniging van Gebrekkigen & Verminkten

Verbond Gent - Eeklo

Zwijnaardesteenweg 398 Gent

1 expl 80 F

Dubbels 3 F

Mars "De Derde Vlag" van Camiel Saman

NIEUWE MARSEN EN DERDE VLAG (1958-1962)

Het politieke leven op de gemeente, die uitgesproken katholiek is, klimt in 1958 tot een ongekende populariteit. De burgemeester, Oktaaf Scheire, wordt bij de parlementsverkiezingen tot senator verkozen. Dit geeft aanleiding tot verschillende feestelijkheden op de gemeente waarbij de harmonie, waarvan hij voorzitter is, niet mag ontbreken. De oudbestuurder Camiel Saman deed er nog wat bovenop. Hij bracht het voor elkaar in een mum van tijd een mars te componeren "Nieuwe Tijden" en droeg hem op aan Senator Scheire.

Het optreden van de harmonie eiste ook een goed voorkomen en een vlag die mag gezien worden. Dit laatste, de vlag, was aan vervanging toe. Zij was reeds ingehuldigd in 1898 en dus 64 jaar oud, als men in 1962 opteert om een nieuw vaandel aan te schaffen. Onze Wachtebeekse componist, Camiel Saman komt andermaal met een nieuwe mars voor de proppen en noemt hem "De Derde Vlag".

Deze mars werd aan de muzikanten aangeleerd door bestuurder Baeck. Naar zijn indruk gevraagd over de kwaliteit van die mars verklaarde hij het volgende: **"Als de vlag zo schoon zal zijn als de mars zal het een zeer schone vlag zijn"**.

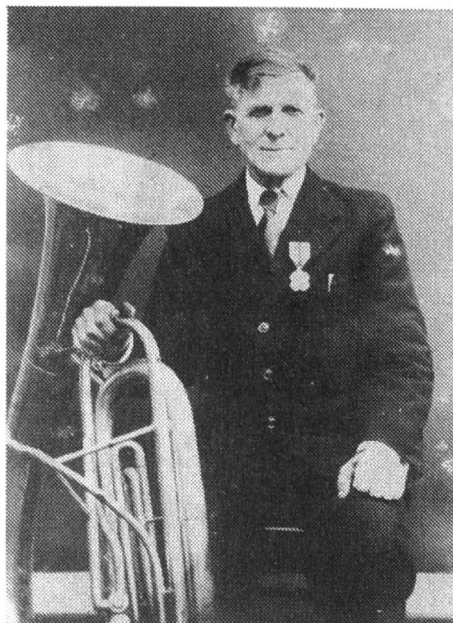
Muzikanten al spelend in de Kerkstraat

Opluistering van de eremis van E.H. A. De Smet in de Kerkstraat (1950).

Uitstap van een verkiezingsoverwinning van de Christelijke Volkspartij te Zelzate.

Arthur Van Mossevelde met eremetaal voor 50 jaar muzikant.

Goede verstandhouding tussen de "Vrije Zonen" en "De Eendracht" op het nationaal feest op 21 juli 1950. Raymond De Caluwé, Charles De Caluwé, René Van De Voorde, Maurice Swartelé, René Baers, Emiel Staelens.

† BID VOOR DE ZIEL
van Mijnheer

THEOFIEL SCHEIRE

weduwnaar in eerste huwelijk van
MEVROUW CLEMENTINA MARIA DE LETTER
echtgenoot van

MEVROUW MARIE LOUISE DAVID

geboren te Wachtebeke op 8 augustus 1867 en
aldaar godvruchtig overleden op 11 maart 1959,
voorzien van al de troostmiddelen onzer Moeder de
H. Kerk en de Pauselijke Zegen - In Articulo Mortis -.

Hij was: Erelid van de Bond van het H. Hart;
Lid van de Kerkraad;

Stichter en Ere-directeur der coöperatieve zuivel-
fabriek Ste Katharina;

Ere-Schepen der gemeente Wachtebeke;
Voorzitter van de Bond der Kroostrijke Gezinnen;
Bestuurslid der Katholieke Koninklijke Harmonie
"De Eendracht".

Ridder der Orde van Leopold II; vereerd met de
Zilveren Palmen der Kroonorde, het Landbouwers-
teken van te klas en verscheidene andere Eretekens.

Vader, wij treuren om uw liefgaarn. En toch is onze
dankbaarheid groter dan onze treurnis.

Wij danken O. L. Heer omdat Hij ons zo'n Vader gaf.
Wij danken U, Vader, om wat uw grootste zorg was: de
christelijke opvoeding van uw tien kinderen. Geen in-
spanning was U te groot, geen offer te zwaar, waar het
ging om de zending die U door God was toevertrouwd.

Wij danken U om die nooit falende toewijding, om het
klaar doorzicht van uw leiding, vooral om het onkreuk-
baar voorbeeld dat Gij ons steeds in alles hebt gegeven.

Sterk van gestel bereikte Hij 'n gezegende ouderdom;
maar nog sterker van wijskracht en werklust, heeft Hij
de eerbied algedwongen van allen die Hem benader-
den. Velen heeft Hij geholpen door zijn wijze raad en
door de milddadigheid van zijn hart.

Dierbare Echtgenote, die bij mij gekomen zijt bij het
zwaarste Kruis dat 'n Vader van kleine kinderen treffen
kan, ik dank U om alles wat Gij voor mij zijt geweest en
voor mij en onze kinderen hebt gedaan. Wij waren één
bij de vele schone dagen die God ons gaf; wij waren
het wellicht nog meer in de beproevingen die ons niet
zijn voorbijgegaan.

Mijn Kinderen en Kleinkinderen, mijn eerste zorg en
mijn latere vreugde en trots, vaart wel en blijft mij trouw
'n uw aandenken, in uw verdere levensopgang en in uw
gebed. Blijft voor Moeder wat Gij steeds voor Haar ge-
weest zijt. Mijn drie Zonen - Priesters, die de rijkste zegen
van mijn leven waart, ik beveel mij aan in uw dagelijkse
H. Mis.

God zegene en God beware U.

*Uw deelneming in het verlies
van hem die ons zo dierbaar
was, schonk ons veel troost, en
uw gebed was een kostbare
hulp voor onze welbeminde
overledene.*

Wij bedanken U daarvoor van harte

De familie

DRUK DREVE-CHEFENS - WACHTEBEKE

Bidprentje Theofiel Scheire.

FOTO KONINKLIJKE HARMONIE "DE EENDRACHT" 1954 - 55

Van onder naar boven van links naar rechts:

1- Marcel ROGIERS - Willy VAN DE VOORDE - Gilbert VAN BAMBOST - Emiel CNUUDE - Ghislain VAN HOECKE - Jozef DE WINTER - Victor VERSWALM - Willy VAN NIEUWENHUYZE - Gerard NEVEJANS - Michael DE CRAENE - Paul HESTERS - Hubert VAN DE VOORDE - Frans DE GRONCKEL.

2- Richard SCHEIRE - Maurice VAN DE VOORDE - Valère BUNDERVOET - Frans DE JONGHE - Arthur BRACKE - Gilbert Teirlinck - Octaaf SCHEIRE - Raymond Poullier - Jos DE COCK - René BAERS - Edmond VAN DE CALSEYDE - Camiel DE LETTER - Remi VAN DE VOORDE.

3- Serafien AUDENAERT - Henry VAN DEN HENDE - Albert GIJSEL - Achiel VAN BAMBOST - Gerard VAN DE WINCKEL - Albert VERVAET - Valere VAN DE WALLE - Basiel VELLEMAN - Rene VAN POUCKE - Rene VAN DE VOORDE - Georges DE MEY - Victor VAN RENTERGHEM - Victor VAN BAMBOST - Alfons BRUGGEMAN - Arthur VAN MOSSEVELDE - Gustaaf TEMMERMAN.

4- August CREVE - Victor CLEMMINCK - André HERMAN - Herman VERSWALM - Maurice CLEMMINCK - Rene COPPENS - Hubert CELIE - Gilbert DE LETTER - René DE LETTER - Edmond L'ECLUSE - Alfons VAN DEN HENDE - Alfons DE MEY.

Koninklijke Harmonie
« DE EENDRACHT »
Wachtebeke

Wachtebeke, postdatum.

Mijnheer,

Het Bestuur der Koninklijke Harmonie « DE EENDRACHT » heeft de eer U te berichten dat het Jaarlijks Ste Ceciliafeest is vastgesteld op Maandag 26 Januari aanstaande.

Wij nodigen Ued. uit dit feest met ons mee te vieren.

Het zou ons groot genoegen doen al de leden te mogen aanwezig zien in de plechtige mis welke om 9 uur zal gezongen worden voor de afgestorven leden.

Men vergadert in ons lokaal om 8.45 u.

Om 13 uur stipt gezellig vriendenmaal.

's Namiddags om 3 uur optocht en bezoek aan de leden herbergiers.

Eenieder wordt aanzocht het muziek op den uitstap te willen volgen.

De bijdrage is vastgesteld als volgt :

1. Voor de bestuursleden 200 fr.
2. Voor de ere-leden 150 fr.
3. Voor de leden 100 fr.
4. Ieder lid-herbergier 100 fr.

Er kan verder ingeschreven worden voor broodjes met hesp of kaas en koffie tegen 8 ure 's avonds mits opleg van 25 fr

We rekenen stellig op uw vererende tegenwoordigheid en bieden U intussen de verzekering onzer gevoelens van hoogachting.

NAMENS DE COMMISSIE :

De Voorzitter,
Octaaf Scheire.

De Ondervoorzitter,
G. Teirlinck.

De Erevoorzitter,
E. H. J. Perquy.

De Sekretaris,
Arthur Bracke.

RIJK CREVE-CHEVENS - WACHTEBEKE

Uitnodiging teerfeest 1955

INKOMSTEN EN UITGAVEN VAN DE MAATSCHAPPIJ (1962)

Wat waren nu zoal de inkomsten van de maatschappij?

Alle maatschappijen hebben buiten de spelende leden ook een aantal steunende leden. Deze betalen jaarlijks hun lidgeld en zijn eventueel aanwezig als morele steun op het jaarlijks teerfeest van de maatschappij. In 1954 had men zo een 120 steunende leden die aanwezig waren op het teerfeest.

De gemeente Wachtebeke gaf ook een financiële steun aan de verschillende muziekmaatschappijen van de gemeente. Deze toelage gebeurde op basis van het aantal spelende leden. Hierbij werd nogal een ruime marge toegestaan op wie al dan niet nog spelend lid was. Dit was zo voor alle maatschappijen.

De gemeente was ook inrichter van diverse manifestaties die zij dan financieel ondersteunde en waarvan ook de maatschappijen hun graantje meepikten. De herbergiers waren ook een aparte klasse steungevers. De meeste herbergiers hadden een bepaalde keuze voor één of meer van de drie onderscheiden muziekmaatschappijen. Langs de andere kant had iedere maatschappij zijn eigen aanhang. Deze zorgde eventueel voor kaarten- of lotenverkoop ten gunste van de harmonie.

Voor de harmonie "De Eendracht" stond een optreden tijdens een muziekkavond centraal. Er was in Wachtebeke in feite maar één zaal waarvan de accommodatie min of meer volstond voor zulk een optreden. De zaal van "Brackes" in de Kerkstraat was de pleisterplaats voor het katholiek muziek. De gezusters Bracke, Alice, Marie, Bertha en Esther brachten de meeste toegangskaarten aan de man. In het voorste gedeelte van de zaal was een herberg met grote ruimte waarin de repetities werden gehouden. Men moest enkele treden omhoog om

Optocht ter gelegenheid van het turnfeest in het klooster. Foto genomen in de Stationsstraat

dit gebouw te betreden. Voor de repetities waren alle tafels aan de kant gezet en stonden de pupiters op hun plaats. De houten vloer was bestrooid met wit zand; men beweerde zelfs zo rein als de zielekens van de gezusters, maar daar hebben wij twijfels aan. Deze repetitiezaal was in de winter verwarmd met een kolenkachel. Terwijl de muzikanten zich uitsloofden om hun muzikale kennis bij te schaven, zaten de bestuursnotabelen in de woonplaats van de gezusters een dreupelken te drinken en een kaartje te leggen. Tijdens de rustpauze kwamen zij dan even de zwoegende muzikanten aanschouwen waarop zij, tot genoegen van iedereen, een “rondeken” gaven. Een “rondeken” was een consummatie voor iedereen.

Het teerfeest van Sint-Cecilia had ook plaats in die zaal. Het waren de gezusters Bracke, bijgestaan door enkele goede zielen en jeugdige opdiensters, die het eetgebeuren ter hand namen. Geen specialiteiten maar een goede en stevige Wachtebeekse maaltijd. Vooreerst moest men niet alleen het gedronken bier van de voormiddaguitstap beter doen verteren met gekookt eten, maar ook reserve opdoen voor de namiddag- en avonduitstap. Het middagmaal werd afgesloten met een toespraak van de voorzitter of zijn vervanger met alle politieke nieuwsjes en een verslag van de werking van de maatschappij. 's Avonds was er dan andermaal een broodmaaltijd. Dit feest duurde meer dan één dag. De dag daarop werd in de late namiddag terug verzameld aan het lokaal voor een uitstap in het Dorp. Onder de avond werden zij dan terug opgewacht voor een sobere warme maaltijd bij de gezusters Bracke. De muzikanten konden dit alles wel gebruiken want het feest viel in de slechtste periode van het jaar, begin februari. Meer dan eens bevroren de instrumenten of kon men zich niet recht houden op de gladde wegen zonder dan te spreken van regen en wind.

Ook optredens buiten de agglomeratie brachten een kleinschalig saldo naar voor. Enkele notabelen of firma's en bestuursleden deden dan nog een extra duit in het zakje.

Derde vlag van de muziekmaatschappij "De Eendracht" Wachtebeke

UITGAVEN VOOR DECORATIES EN TEERFEESTEN 1963-1965

In 1963 had eveneens een decoratiefeest plaats voor verschillende leden, ereleden en muzikanten.

Er waren twee soorten decoraties, een staatsdecoratie en een decoratie uitgereikt door Fedekam, confederatie van katholieke muziekverenigingen van België.

Voor de staatsdecoraties kwamen in 1963 de volgende personen in aanmerking: volgens jaar van intrede in de maatschappij.

- Van Den Hende Henri - aannemer - muzikant 1919
- Van Den Hende Alfons - betonbewerker - muzikant 1920
- Bracke Achiel - bediende - bestuurslid 1903
- Bracke Arthur - bediende - schatbew. secretaris 1920
- Saman Kamiel - eredirigent 1901
- De Waele Emiel Jozef - schoolhoofd - bestuurslid 1923
- De Letter René - landbouwer - muzikant 1922
- Creve August - machinist - muzikant 1922

Voor een ereteken van Fedekam kwamen de volgende personen in aanmerking:

- Van Bambost Victor 1922
- Van De Voorde Remi 1921
- Van De Calseyde Edmond 1924
- Verswalm Arthur 1924
- Temmerman Gustaaf 1924
- Van De Voorde René 1929
- Vervaet Albert 1930
- Baers René 1934
- L'Ecluse Raymond 1933
- Audenaert Serafien 1930
- Gijsel Albert 1928
- Van De Voorde Maurice 1921
- Bruggeman Alfons 1933

In 1964 heeft het jaarlijks teerfeest plaats op 10 februari en is voor de laatste maal gespreid over twee dagen. Op de uitnodiging van dit gebeuren zien wij de volgende dagelijkse bestuursleden vermeld: De voorzitter Oktaaf Scheire, erevoorzitter E.H. J. Perquy, ondervoorzitter G. Teirlinck, secretaris Arthur Bracke en als proost E.H. P. Leroux.

In de voormiddag van 10 februari werden de volgende herbergen bezocht: Van Peteghem Alfons, De Laruelle Philemon, Wed. Puts, Marquenie Kamiel, De Bruyne Leo. In de namiddag bezocht men Bruggeman Maurice, Vervaet Valère, De Weyn Albert, Marquenie René, Van Laere Louis.

Het uitgangsuur op de tweede dag begon om 17 uur. Men startte aan het lokaal bij de gezusters Bracke waarna men nog een uitstap maakte naar het dorp bij Seghers Georges - Marquenie Omeren bij Strubbe Pierre. Daarna werd terug richting Kerkstraat genomen waar men zich nog kon tegoed doen aan een maaltijd. Hier kwamen eventueel de vrouwen van de spelende leden zich bij hun echtgenoten voegen, om even een dansken te wagen of om de drankzucht van de man in toom te houden.

†

BID VOOR DE ZIEL
van **Mijnheer**
LEONARD BERNARD BONTE

echtgenoot van **Mevrouw**
MARTHA HAECK

geboren te Wachtebeke op 1 januari 1887 en er godvruchtig overleden op 29 april 1964, gesterkt door de Sacramenten der zieken.

Hij was lid van de **St.-Ambrosiusgilde** en van de **Koninklijke Harmonie «De Eendracht»**.

Een schoon edel mens is heengegaan. Zijn leven lang heeft hij hard gewerkt voor zijn gezin. Nu genoot hij reeds enkele jaren een welverdiende rust midden de zijnen. Samen met zijn echtgenote heeft hij een schoon gezin opgebouwd. Hij was een voorbeeld van diep christelijke overtuiging. Wanneer hij gedurende de winter niet naar de kerk kon gaan was het hem steeds een vreugde O. L. Heer thuis te kunnen ontvangen. Hij is gestorven zoals hij geleefd heeft, de reis naar de eeuwigheid is hij begonnen met Christus aan zijn zijde. Amper enkele ogenblikken was hij te communie geweest toen O. L. Heer hem kwam halen, om voor eeuwig bij Hem te zijn. De pijn van zijn heengaan moet overstemd worden door de zekerheid dat hij voor immer gelukkig is bij de Heer.

Mijn goede echtgenote, wij zijn samen altijd gelukkig geweest. Juist dan voelt men de pijn van de scheiding het scherpst aan. Blijf niet treuren om mijn heertgaan, want de scheiding

is slechts tijdelijk, eens toch zullen wij elkaander terugzien, om samen voor eeuwig gelukkig te zijn. Ik zal aan O. L. Heer voor u de kracht vragen om deze beproeving edelmoedig te kunnen dragen. Blijf met mij verbonden in uw gebed.

Mijn beste kinderen en kleinkinderen, gij waart mijn vreugde en mijn troost. Ik heb u zien opgroeien en uw weg banen, elke terugkeer met uw kinderen was voor mij een feestdag. Ik dank God voor die innige liefde die ik van u mocht ondervinden. Houdt mijn gedachtenis en mijn voorbeeld bij u levendig en bidt voor mij.

Beste familie, dank voor alles wat gij mij gaaft, ook uw gebed vraag ik voor mijn ziele rust, vooral gij mijn broer priester, gedenk mij in Uw H. Misoffer.

Tot weerziens allen bij de Heer.

Uw deelneming in het verlies van hem die ons zo dierbaar was schonk ons veel troost, en uw gebed was een kostbare hulp voor onze welbeminde overledene.

Wij danken U daarvoor van harte.

DE FAMILIE.

CREVE-CHEYNS & Co WACHTEBEKE

Bidprentje Leonard Bonte

Uitstap in het dorp

Omdat wij over weinig cijfermateriaal beschikken van de harmonie "De Eendracht" geven wij hier een kasverslag over het jaar 1965. U zult zien dat het roeien was met de riemen die men had en er van weelde geen sprake kon zijn.

Inkomsten:

– In kas op 31/12/1964	23869 fr.
– Ontvangen lidgelden en bijzondere giften	31340 fr.
– Gemeentelijke toelage	8000 fr.
– Ontvangst muziekavonden	11850 fr.
– Toelagen bij uitstappen en festivals	8750 fr.
– Ontvangst van betalenden ter gelegenheid van uitstap en palingsouper op 2/12/1965	<u>3700 fr.</u>
Totaal:	87509 fr.

Uitgaven:

– Aan Fedekam en muziekverbond	851 fr.
– Auteursrechten aan Sabam	840 fr.
– Kosten eretekens	395 fr.
– Aankoop postzegels	112 fr.
– H. Mis op St.-Ceciliafeest	300 fr.
– Kosten St.-Ceciliafeest 1965	15929 fr.
– Kosten voor de directeur en partituren	13900 fr.
– Onderhoud muziekinstrumenten	2045 fr.
– Onkosten 2 muziekavonden	4435 fr.
– Uitstap met palingsouper	6233 fr.
– Verbruik muzikanten en kleine onkosten	<u>10918 fr.</u>
Totaal:	55958 fr.

Batig saldo op 31 december 1965 : 31551 fr.

Zo te zien wordt hier niet gegoocheld met astronomische bedragen. Het is opletten en een frank tweemaal omdraaien vooraleer men hem uitgeeft.

Tijdens dit jaar 1964 zijn er 19 bestuursleden en 18 ereleden.

Het ledenaantal bedraagt 129 en het aantal spelende leden 36.

Aan tafel op het teerfeest waren 138 mannen.

TOESPRAAK OP HET TEERFEEST 1965 UITGESPROKEN DOOR ALBERT VERVAET

Het is verheugend te mogen vaststellen dat de kastoestand zeer gezond is, dat is een goed punt voor ieder maatschappij, maar dat is toch niet alles. Welke waren de activiteiten van onze harmonie tijdens het voorbije jaar, hoe was de werking?

Eerst en vooral: de verschillende prestaties op muzikaal gebied:

onze harmonie richtte 2 muziekavonden in: één in de maand mei en één in de maand december, en ik geloof wel, Mr De Directeur, dat de uitvoering der muziekstukken tijdens deze concerten voldoening gaven; ook de belangstelling was goed, en vooral deze op 12

december laatst is wel op gebied van uitvoering en op gebied van belangstelling één van de best geslaagde muziekavonden geweest die we al gehad hebben.

Wij gaven ook muziekconcerts op de kiosk ter gelegenheid van de gemeentelijke kermis op zaterdag en op maandag en ter gelegenheid van de nationale feestdag op 21 juli.

Verder opluistering der H. Sacramentsprocessie in juni en op 15 augustus. Op 25 juli gingen wij een serenade geven aan E.P. Van Doosselaere en ook de feestelijkheden opluisteren ter gelegenheid van zijn Eremis en ook dat mocht een zeer geslaagde uitstap genoemd worden. Deelname aan muziekfestivals: op meifeest te Overslag en op 19 september te Assenede, samen met 20 andere muziekmaatschappijen, ter gelegenheid van de viering van het 100 jarig bestaan van de koninklijke fanfare "Diederik van Assenede", verder ook nog de deelname aan het festival van de katholieke muziekmaatschappij te Zelzate.

Verder hadden wij nog onze traditionele nieuwjaarsuitstap, dan nog in de maand april opluistering van het jaarlijks feest van de veloclub "Sport en Nering" op Walderdonk en de uitstappen ter gelegenheid van de verschillende wijkkermissen op onze gemeente.

Wat de wekelijkse herhalingen betreft: wij hielden ongeveer een 35tal herhalingen. U zult zeggen er zijn toch 52 weken in één jaar. De herhalingen worden geschorst tijdens de oogstperiode en ook valt er al eens een herhaling weg wanneer er 's zondags tevoren een uitstap of concert plaats had. Deze herhalingen werden over 't algemeen tamelijk goed bijgewoond. Ziedaar, geachte vergadering, in 't kort het verslag over de bijzonderste activiteiten tijdens het verlopen jaar.

Mogen wij verheugd zijn? Ik ben het niet altijd, en toch.. wij zouden het moeten zijn: wij hebben nog 36 muzikanten en goede muzikanten, wij beschikken over een zeer schoon ledenaantal dat er zelfs op vooruitgaat en ... wij bestaan nog, ja, geachte vergadering, onze muziekmaatschappij bestaat nog, en U zult het misschien eigenaardig vinden als ik dit zeg. Maar het feit dat onze koninklijke harmonie "De Eendracht" gesticht in 1844, nog bestaat, dat is een verheugende vaststelling, want ieder jaar verdwijnen er in ons land talrijke muziekmaatschappijen, muziekmaatschappijen met een geschiedenis, met een verleden, die eens een grote naam hadden en op een hoog peil stonden, en die nu na jaren heftig verweer, van vechten voor hun bestaan, het niet meer kunnen houden, en dat is bedroevend. Telkens als ik hoor of lees dat er een muziekmaatschappij opgehouden heeft te bestaan, van welke politieke strekking zij ook was, heb ik daar spijt van, want met die muziekmaatschappij verdwijnt er een stukje folklore zoals sommigen menen, maar wel een stuk cultuur, want al deze muziekmaatschappijen vormden samen een cultureel bezit in ons land en voornamelijk in onze Vlaamse gemeenten en een gemeente waar geen muziekmaatschappij meer bestaat zal een dode gemeente zijn, ook al bestaan er 100 of meer juke-boxen.

En wij moeten ook vechten voor ons bestaan; ik weet het, wij hebben nog 36 muzikanten waaronder een zeer goede kern oudere en daarnaast ook een flinke groep jongeren, maar in een muziekmaatschappij moet regelmatig nieuw jong bloed aangevoerd worden of anders gaat men aan bloedarmoede lijden, en daarvoor hebben wij de steun van u allemaal nodig; uw lidmaatschap in onze maatschappij en uwe talrijke tegenwoordigheid hier vandaag op ons St-Ceciliafeest zijn een bewijs van uwe belangstelling en uwe sympathie voor ons muziek dat toch uw muziek is; wij vragen echter die belangstelling en die sympathie niet alleen voor vandaag maar ook bij andere gelegenheden, heel het jaar door: bvb op onze muziekavonden, op onze concerten in het Dorp, bij uitstappen of festivals, en wat wij vooral vragen is uw morele steun bij de aanwerving van jonge muzikanten, hetzij uit uw gezin, uit uw familie of uit uw kring van vrienden of kennissen.

Het is waar, wij moeten vechten voor ons bestaan, maar als ieder van ons zijn best doet, ons bestuur, onze muzikanten en onze leden, ieder op zijn plaats, hewel dan geloof ik niet alleen dat wij het zullen volhouden, maar dat er voor onze harmonie "De Eendracht" nog schone dagen zijn weggelegd. Geachte vergadering, ik hoop dat ik mijn positie als tijdelijke secretaris, ik zeg tijdelijk, want ik verwacht nog altijd dat er één van de jongeren bereid zal zijn dat baantje van mij over te nemen, ik hoop dat ik van mijn positie geen misbruik heb gemaakt met mijn verslag met een staartje aan en ook dat mijn woorden geen domper zullen gezet hebben op de feeststemming van vandaag en ik dank u allen voor de welwillende aandacht.

Als wij vergelijken met het aantal spelende leden uit 1955 zien wij in 1965 dat dit aantal is terug gelopen tot 39.

Er doen 8 muzikanten hun intrede in de maatschappij. Er zijn enkele nieuwe bij maar ook enkele oudgedienden: Coone Ghislain - Van De Voorde Albert - De Letter René - De Letter Gilbert - Onderbeke Ronald - Plasschaert Eric - Van Hoecke Michel - Van Kerckhove Paul.

Een opmerkelijke groep jongeren tussen de 20 en 30 jaar is uitgetreden. Dit is voor het grootste gedeelte te wijten aan het voornoemde tijdsbeeld. Ook overlijdens nemen een deel van dit fenomeen voor hun rekening. De "uitgetreden" zijn:

- De Letter Gustaaf - Van Mossevelde Arthur - Van De Voorde Maurice - Celie Hubert - Velleman Basiel - Coppens René - Van De Winckel Gerard - Verswalm Victor - Van Bambost Gilbert - Van De Walle Valère - Bundervoet Valère - Ongenae Jules - Baers Hubert - Van Laere Kamiel - Van De Voorde Willy - De Cock Roger - De Gronckel Frans - Cnudde Emiel - Verswalm Hubert - Van Nieuwenhuyze Willy - Nevejans Gerard - Hesters Paul - Rosseel Marcel.

Als wij deze lijst even overlopen zijn het praktisch al diegenen die in 1954 als een grote lichterling muzikanten waren toegetreden tot de maatschappij, die nu zijn uitgetreden.

Als illustratie geven wij hier de uitnodiging op het jaarlijks St.-Ceciliafeest. Het is de eerste maal dat het teerfeest op één dag wordt gehouden. Door werkomstandigheden van diverse spelende leden is het onmogelijk zich nog 2 dagen vrij te maken voor een uitstap. Het feest had plaats op 1 maart 1965. De volgende herbergen werden bezocht: in de voormiddag na de mis: Marquenie Omer - De Laruelle Philemon - Wed. M. Puts - Bruggeman Maurice en Strubbe Pierre; in de namiddag na het middagmaal: De Weyn Albert - Vervaeke Valère - Marquenie Kamiel - De Bruyne Leo - Van Peteghem Alfons - Marquenie René.

MOEILIJKE TIJDEN: 1965-1974

Het hoogtepunt van de harmonie "De Eendracht" lag tussen 1954 en 1962. Dit waren jaren van hoogconjunctuur, niet alleen voor de maatschappij maar voor iedereen. Men begon de oorlog te boven te komen. De fabrieken draaiden op volle toeren, er werd in verschillende ploegen gewerkt om de productiviteit te verhogen. Men vestigde zich zo dicht mogelijk bij zijn werkgelegenheid. Het landbouwersbestand, in Wachtebeke, nam af. Door huwelijk of andere omstandigheden week men uit naar een andere verblijfplaats. De vrijheid die men genoot na de dagtaak besteedde men op een andere wijze dan vroeger.

Nader bij U mijn God,
U nader bij.
Zij ook de weg daartoe,
een Kruis voor mij!

LATEN WIJ BIDDEN VOOR DE ZIELERUST
van de Heer

**Frans Edmond Marie
DE JONGHE**

echtgenoot van Mevrouw
BERTHA ALEXANDER

Voorzitter van de C.O.O. te Wachtebeke.
Bestuurslid van de Kon. Harmonie De Eendracht.

Lid van de Koninklijke Sint-Ambrosiusgilde.

Erelid van de Bond van het H. Hart.

geboren te Boekhoute op 7 november 1897 en
overleden te Wachtebeke op 16 maart 1967, ge-
sterkt door het H. Sakrament der zieken en der
stervenden en de Pauselijke Zegen.

Meer dan een jaar heeft de strijd geduurd
vooral eer een onverbiddelijke ziekte zijn ijzer-
sterk lichaam de baas werd. Het is een jaar
geweest van veel pijnen en liden, maar moedig
heeft hij alles gedragen. Hij was een diep over-
tuigd christen mens, een trouw lid van de bond.
Heeft de ziekte zijn lichaam kunnen breken, zijn
ziel kwam steeds dicht bij O. L. Heer, op wie
hij al zijn vertrouwen stelde. Hij was een opge-
ruimd man, die graag bij de mensen kwam; toen
hij dat niet meer kon, was dat zijn grootste pijn.
Als voorzitter van de Commissie van Openbare
Onderstand heeft hij naar best vermogen ge-
handeld.

Bidden wij dan met de Kerk voor zijn ziele-
rust: Geef hem de eeuwige rust. Heer, en het
eeuwige licht verlichte hem, Christus die u ge-
roepen heeft, ontvange u; verlos hem van alle
banden van de zonde, en laat ook voor hem de
zon van Uw liefde schijnen.

Mijn beste echtgenote, menselijker wijze is
aan ons samen zijn al te vroeg een einde geko-
men. Gij hebt mij stilaan zien wegwijnen, zon-
der dat u kondt helpen, dat deed u pijn. Ik
dank u voor uw nooit aflatende bezorgdheid,
dag noch nacht hadt u rust; u hebt voor mij
gezorgd, zo goed u dat maar enigzins kondt.
Blijf niet treuren om mijn heengaan, voor mij
was het een bevrijding. Blijven wij met elkander
verenigd in gebed.

Beste broer, zusters, familie en vrienden, dank,
veel dank voor alles wat u voor mij geweest
ziet. Uw genegenheid en liefde vóór en uw mee-
leven tijdens mijn ziekte konden mij weliswaar
niet helpen, maar deden mij toch aanvoelen dat
gij mij oprecht hebt bemind. Weest een steun
voor mijn vrouw en bidt voor mij bij de Heer.

Uw deelneming in het verlies van hem
die ons zo dierbaar was schonk ons veel
troost en uw gebed was een kostbare hulp
voor onze welbeminde overledene.

Wij danken U daarvoor van harte.

DE FAMILIE.

CREVE CHEVENS & CO WACHTEBEKE

Bidprentje Frans De Jonghe

Weest niet bedroefd
Want indien wij geloven dat Jezus
gestorven is en verzezen
Zo zal ook God diegenen die ontslapen zijn
in Jezus doen verrijzen.

BIDDEN WIJ VOOR DE ZIELERUST VAN
de Heer

ARTHUR JOZEF MARIE BRACKE

echtgenoot van Mevrouw
ODILE MARIE DE PAU

geboren te Wachtebeke op 29 november 1889
en aldaar naar het eeuwig Vaderhuis terugge-
keerd op 1 september 1968, voorbereid door het
Sakrament der zieken en de Pauselijke zegen.
Lid van de Kerkfabriek.

Erelid van de Bond van het H. Hart.

Ere-Schepene der gemeente Wachtebeke.

Ere-Sekretaris der plaatselijke afdeling van de
Christelijke Mutualiteit, de Christelijke Volks-
partij en de Kon. Harmonie «De Eendracht».

Verremerkt

met verscheidene burgerlijke eretekena.

Na een jarenlange ziekte is de dierbare
overledene heengegaan. Een uiterst langzame
afkleding ondermijnde stilaan zijn sterk gestel.
Hij was een eenvoudig, diep christelijk man,
trouw lid van de H. Hartbond. Wanneer hij niet
meer naar de kerk kon gaan, ontving hij thuis
regelmatisch de H. Communie. Hij heeft dag en
nacht gewerkt voor zijn gezin, om zijn kinderen
de beste opvoeding en levenskansen te kunnen
geven. Klagen kende hij niet, moedig heeft hij
alles gedragen.

Bidden wij dan met de Kerk voor zijn ziele-
rust: Geef hem de eeuwige rust, Heer, en het

eeuwige licht verlichte hem, Christus, die u
geroepen heeft, ontvange u; verlos hem van
alle banden van de zonde, en laat ook voor
hem de zon van Uw liefde schijnen.

Mijn beste echtgenote, u dank u voor uw
nooit aflatende bezorgdheid en liefde, niets
was u te veel om het mij zo aangenaam moge-
lijk te maken. Mijn heengaan zal voor u een
scherpe pijn zijn. Maar weet, dat de dood
slechts een overgang is naar een nieuw en
eeuwig leven, daar mekaar eens terug te zien
is onze hoop.

Mijn kinderen, u dank ik voor uw genegen-
heid en vriendschap, voor uw goede zorgen
tijdens mijn ziekte. Voor u heb ik geleefd
en gewerkt. Wees voor moeder een sterke
steun, en vergeet mij niet in uw gebed.

Beste kleinkinderen, familie en vrienden, u
allen dank ik voor al uw goedheid en vriende-
lijkheid, ieder bezoek was mij 'n grote vreugde.
Blijven wij in gebed met elkander verbonden,
en hierbij denk ik vooral aan u, mijn broer -
priester. Tot weerziens allen bij de Heer.

Uw deelneming in het verlies van hem
die ons zo dierbaar was schonk ons veel
troost en uw gebed was een kostbare hulp
voor onze welbeminde overledene.

Wij danken U daarvoor van harte.

DE FAMILIE.

CREVE CHEVENS & CO WACHTEBEKE

Bidprentje Arthur Bracke

Ten paradijze geleiden U de engelen,
dat bij uw aankomst U begroeten mogen
de martelaren,
zij geleiden U tot in de hemelse stad, Jeruzalem.

De Vader heeft

Heer

CAMILLE SAMAN

zoon van wijlen Heer FRANCISCUS SAMAN
en Mevrouw HORLIANNA WAGENAER

het leven gegeven te Wachtebske op 22 oktober
1885. Hij werd geroepen om in zijn nabijheid
verder te leven op 27 maart 1974 te Wachtebeke.

Bij sommige mensen moet men wat zoeken om
te ontdekken waarin zij zich onderscheiden van
de anderen. Bij anderen kun je er niet naast
kijken omdat heel hun leven erdoor getekend is.
Heeft elke mens zijn kundigheden, er zijn er
maar weinig die iets goed kunnen en bijna geen
die kunstenaar zijn. Het is een uitzonderlijk
voorrecht de wereld en alles wat er groeit,
bloeit en leeft te kunnen beluisteren als een
groot muziekwerk.

Bidprentje Camille Saman

Al deze toestanden bij elkaar zijn voor vele maatschappijen rampzalig geweest. In de toespraak op het Sint-Ceciliafeest in 1965 wordt reeds op dit gevaar gewezen.

Van oudsher was onze gemeente een landbouwersgemeente. Het bestuur speelde daar op in. Velen hadden gewild of ongewild verplichtingen tegenover hen die in het bestuur zaten. Dit was zo bij alle muziekmaatschappijen. Bij de fanfare "De Vrije Zonen" was dit niet anders. Wie werk wilde hebben was zedelijk verplicht om tot de muziekmaatschappij toe te treden. Voor de eerste maal heeft men dit niet meer in de hand. Zeker de jeugd is vrijer en lossere en wil niet gebonden zijn. Als men vroeger repetities afgelastte omwille van het binnenhalen van de oogst, is nu een afwezigheid op de repetitie te wijten aan het werk in de fabriek. Terwijl vroeger de meeste jonge mensen meestal na hun huwelijk op de gemeente bleven, zien wij nu het omgekeerde.

De televisie, de auto, het toerisme en nog andere tijdsgebonden zaken hebben bijgedragen tot moeilijke tijden voor vele muziekmaatschappijen.

Oudere muzikanten haken af wegens gezondheidsredenen of overlijden. De jongeren zijn niet meer zo geïnteresseerd in die muziek en zoeken hun ontspanning elders.

Door al deze omstandigheden blijkt ook de financiële steun achteruit te lopen terwijl de kosten door de stijgende welvaart de pan uit swingen.

Wanneer zich in het bestuur dan ook geen jonge krachten aanmelden bolt de wagen achteruit. De voorzitter, Oktaaf Scheire, wordt ook niet gespaard in de tegenslagen op familiaal gebied. Het verongelukken van zijn zoon, E.H. Urbain Scheire, op 19 september 1967 in Joegoslavië laat sporen na in zijn levenshouding. De impuls, de vechtlust vermindert. Hij ziet ook dat de maatschappij achteruit bolt.

Muziek "De Eendracht" in de processie

In 1970 geeft de heer Baeck uit Dendermonde zijn ontslag als bestuurder van de maatschappij. Reden: de grote afstand en de werkzaamheden te Dendermonde die teveel tijd vergen. Het schip "De Eendracht" gaat aan het zwalpen. De echte muzikanten geven niet op. Er zijn er zelfs die zich ook bij "Concordia" Overslag laten aansluiten om hun muzikale drang nog op te drijven.

Een slechte tijd kondigt zich aan. Een muziek zonder dirigent. Geen verjonging in de spelende leden. Een bestuur dat niet meer weet van welk hout pijlen maken. De grootste stuwkracht en geldschietster, de voorzitter Octaaf Scheire kan ook de moed niet meer opbrengen en ziet de maatschappij zienderogen wegwijnen.

Enkele dapperen, spelende en bestuursleden trachten er toch nog iets van te maken. Wij spreken nu van de jaren 1971-72. Gilbert De Letter, spelend lid, neemt de taak van dirigent op zich. De opkomst op de repetities is langs de magere kant. Ook de uitstappen zijn over hun hoogtepunt heen. Alles wordt nog in leven gehouden door een kleine groep die na zo vele jaren niet kan aanzien dat hun maatschappij zou ter ziele gaan. De leefgewoonten van die tijd plaatsten ook de muziekmaatschappijen niet meer in het daglicht waar zij hoefden te zijn. De opkomst van de auto en de uitstappen op zondag voor gans het gezin en een andere levenswijze waren de grote redenen van dit alles.

Het noodlot wordt nog erger. Door omstandigheden komt voorzitter Octaaf Scheire op 9 november 1972 te vroeg te overlijden.

Men verkeert in paniekstemming binnen de maatschappij. Het is en was de gewoonte dat men bij het overlijden van een spelend- of erelid de overledene naar zijn laatste rustplaats begeleidt. Deze traditie, die niet altijd meer werd toegepast, moest bij het overlijden van de

*Groepsfoto van de muziekmaatschappij 1968
van links naar rechts en van boven naar onder*

- 1- Alfons VANDEN HENDE - Hubert VANDE VOORDE - Herman VERSWALM - Gustaaf TEMMERMAN - Roger DE CLERCQ - Arthur VERSWALM - Victor VAN RENTERGHEM.
2- Ronald ONDERBEKE - Victor VAN BAMBOST - René VAN POUCKE - René BAERS - Georges DE MEY - Remi VAN DE VOORDE - Michel DE CRAENE - Gilbert DE LETTER - Achiel VAN BAMBOST - Albert GIJSEL.
3- Jozef BAECKE - Eric PLASSCHAERT - Jozef D'HONT - René VANDE VOORDE - Albert VERVAET - René DE LETTER - Serafien AUDENAERT - Henri VANDEN HENDE - Robert HESTERS.
4- Etienne DE BRABANDER - Michel VAN HOECKE - Paul VAN KERCKHOVE.*

voorzitter zeker in ere worden hersteld. Hij die gans zijn leven een steun was geweest voor de maatschappij moest begeleid worden door zijn maatschappij naar zijn laatste rustplaats. Speciale repetities werden gehouden om de dodenmars onder de voet te krijgen. De bestuurder, Gilbert De Letter, nam deze taak ter harte. Doch het bestuur ziet dat de groep spelende leden in de onmogelijkheid zou kunnen verkeren om naar behoren deze uitvaart te begeleiden.

Men stelt dat op deze begrafenis verschillende prominente figuren uit de Belgische politiek zullen aanwezig zijn en men geen enkel risico mocht nemen. Men zocht contact op met de bestuurder van de muziekmaatschappij "Concordia" Overslag. Beide maatschappijen hebben steeds respect en eerbied gehad voor elkander. De muziekmaatschappij van Overslag vond het zelfs een plicht om aan deze plechtigheid mede te werken. Ook zij hadden vele goede herinneringen aan de gewezen voorzitter van "De Eendracht" te Wachtebeke.

Niemand leeft voor zichzelf,
niemand sterft voor zichzelf.
Zolang wij leven, leven wij voor de Heer
en sterven wij, dan sterven wij voor de Heer.
Of wij leven of sterven, de Heer behoren wij toe.
(Rom. 14, 7-8)

†

VROOM AANDENKEN
aan de Heer

OCTAAF SCHEIRE

echtgenoot van Mevrouw Irène BAES

geboren te Wachtebeke op 23 oktober 1905 en overleden te Gent op 9 november 1972, gesterkt met het sacrament der zieken en de Pauselijke Zegen.

Hij was :

Burgemeester van Wachtebeke sinds 1947
Senator van 1958 tot 1971
Eredirecteur Zuivelfabriek St. Katharina
Erevoorzitter van de Boerengilde
Lid van verscheidene pa schiale en sociale organisaties.

God, onze Vader, Uw naam weze geheiligd ; U rijk kome ; Uw wil geschiede. Maar ook voor hen die Uw beprovingen in deze geest aanvaardden is Uw kruis zwaar om dragen. In onze verslagenheid om dit onverwachte en plotsse heengaan van onze geliefde man, vader, grootvader, van deze vriend van zovelen en weldoener van tal van anderen, zoeken we naar de tekenen van Uw liefde.

Wij vinden ze in zijn levenshouding en in zijn voorbeeld.

Hij heeft geleefd in het teken van Kristus : de roeping en het kruis. Hij heeft de belde opgenomen, in bewuste beleving voltooid. Van hulze uit had hij geleerd om te handelen met de inzet van zijn rijke middelen van hart en verstand.

altijd klaar om zijn verantwoordelijkheid op te nemen waar zulks gevegd werd of gevraagd. Hij had als jongen en jongeman het geloof aanvaard ; voor de rest van zijn leven was dit zijn houvast. In zijn jeugd had hij zich een ideaal voorgesteld ; hij heeft dit uitgebouwd zijn leven lang en ongekunsteld de liefde uitgedragen en waar gemaakt : in zijn gezin ; in de Kerk en onder zijn medemensen ; in het bedrijf en in het openbaar leven ; in zijn gemeente en parochie ; in zijn sociale organisatie en binnen zijn mandaten. Hij hield van de mens, meest van de achamelen, zijn zorgenkinderen. Zijn vriendschap was echt, diep, trouw.

Hij had al vroeg in het leven de betekenis en de waarde ervaren van de volle, persoonlijke inzet, van de overgave aan zijn taak en het vertrouwen. In het zelfbedrijf was handwerk en hard zwoegen zijn debuut. Voor school en onderwijs heeft hij minder tijd gekregen dan voor de harde leerschool van de arbeid. De last en de moeilijkheden waren hem een prikkel. In taal volharden en door zelfstudie heeft hij eerst het klein bedrijf, naderhand de coöperatieve zuivelindustrie en ten slotte de groot-onderneming uitgebouwd tot een stuk van zijn eigen leven. Hij was schrander en bescheiden. Zijn visie was groots en gericht op de toekomst. Hij heeft het mogen beleven dat zijn inzichten julat zijn gebieken.

Hij was een man van hart, met een diepliggend vuur in het gemoed. Zijn liefde voor zijn gezin en zijn sociale gebondenheid waren verstrengeld. Eén van hart, en één van geest met zijn vrouw, met een liefdevolle bewondering voor zijn eigen en aangetrouwde kinderen uitte hij ten volle zijn ongebreidelde genegenheid tegenover zijn kleinkinderen. Deze kleine gemeenschap was zijn groot geluk en zijn hoogste levensvreugde. In harde beprovingen was ze ook zijn scherp, daarna zijn blijvend verdriet, in gelovige berusting. Hij heeft zich biddend in zijn geluk gewend tot God om te danken ; in gebed heeft hij zich tot God

gekeerd om sterkte en om de beprovingen aanvaardend te kunnen dragen.

Hij heeft de zin van het offer begrepen omdat hij zijn roeping had waar gemaakt.

Voor zijn sociale taak was zijn inzet totaal. De kleine landbouwers optrekken uit hun minderwaardige toestand maakte deel uit van zijn ideaal. Hij heeft ze bezocht, van hoeve tot hoeve, reeds van in de moeilijke tijd toen praktisch alles nog te doen was. Hij dacht met hen mee, leefde in hun gemoed. Ze begrepen elkaar op grond van genegenheid en wederzijds vertrouwen. Daarom heeft hij de openbare mandaten aanvaard, ook als een roeping.

Zijn grote ambtie was in alles goed te zijn, alles goed te doen, voor allen goed te zijn. Zijn enig richtsnoer was zijn geweten. In zijn rechtgeaardheid kende hij alleen de rechte lijn voor zichzelf. Voor anderen was hij vol begrip, ook voor hun zwakheid. Voor de lijdenden en hulpbehoevenden was hij vol medevoelen. Zijn edelmoedige vrijgevigheid was zo ruim als zijn brede, bezogen naastenliefde. Hij stunde en gaf in stilte. Alleen zijn vrouw heeft geweten hoe mateloos zijn goed-doen was.

De grote krachtlijn in zijn leven was zijn krietenzijn. Hij heeft voor de Kerk gewerkt als een zoon ; hij heeft zijn geloof en de liefde in daden omgezet, dag aan dag, in zijn werk, in zijn oprechten, in zijn taak, in zijn geluk en in zijn rouw. Hij heeft een heerlijk voorbeeld verstrekt voor ons, die treuren.

God, onze Vader, ook in onze geloofs zekerheid en in ons vertrouwen dat onze geliefde overledene in U en met U leeft en eeuwig zal leven is dit heengaan ons een zwaar kruis, lastig om dragen. Naar zijn voorbeeld willen we U danken om al het goede dat wij van hem, door hem en met hem mochten ontvangen. Naar zijn voorbeeld willen we pogen ons in gebed en aanvaarding boven onze verslagenheid te werken. U wil geschiede ; Uw rijk kome ; Uw naam weze geheiligd. Amen !

Foto en bidprentje Oktaaf Scheire. v+a

Samen met enkele muzikanten van Overslag, werd het spelend ledenaantal van Wachtebeke aangevuld. Bij deze werden beslissingen genomen waarvan de gevolgen nog niet te voorzien waren. Door het bestuur werd gevraagd aan Aimé Van Bambost, als oudste en ervaren dirigent, of hij de repetities zou willen leiden. Door deze manier van handelen verliet de Wachtebeekse bestuurder, Gilbert De Letter, de harmonie "De Eendracht" en kwam deze maatschappij, na de begrafenis van hun voorzitter, zonder bestuurder te zitten.

Nog een poging tot uitstap met de harmonie wordt gedaan tijdens de "kasseifeesten" naar het jeugdhuis in de Molenhoek. Een samenraapsel van enkele oudgedienden met enkelen die dachten muziek te kunnen spelen, leidde tot een resultaat waarbij men de eens zo hoogstaande harmonie "De Eendracht" nog dieper in het hart trof. Wijselijk besloot men de harmonie in comateuze toestand te verklaren. Zij werd maar in gedachte in leven gehouden bij enkele bestuursleden en spelende leden. In medische termen gesproken lag zij aan de machine te wachten op een donor om er eventueel terug leven in te blazen. Ook de harmonie "De Vrije zonen" leed aan dezelfde ziekte. Een tijdsbeeld waaraan alleen de harmonie "Concordia" ontsnapte. Aangezien de harmonie "De Eendracht" nauw verbonden was met het wel en wee van de Christelijke Volkspartij te Wachtebeke bracht dit gebeuren de politieke partij in discredit. Daarom sprak men niet van: "De Eendracht" heeft opgehouden te bestaan.

HEROPSTANDING EN HEROPLEVING MET M. MIGOM (1975-1986)

De toenmalige schepen van cultuur, Maurice Migom, was de man die de muzikale draad terug opnam. Dit ging niet van vandaag op morgen. Het werd een lange reanimatie na wat er van de maatschappij nog restte. Twee jaar lang was er geen leven meer geweest in de maatschappij. Een persoonlijke benadering van oudmuzikanten was een eerste stap.

Als directeur werd Gustaaf Bontinck aangezocht. Hij was na de tweede wereldoorlog lesgever geweest van de jonge muzikanten maar had reeds jaren de maatschappij verlaten. Als oudleden verleenden Van Poucke René, Temmerman Gustaaf, Audenaert Serafien, Van de Voorde Remi, Vervaeke Albert, Gijssels Albert, Van Bambost Victor, Van Den Hende Alfons, Van De Winckel Gérard, Celie Hubert, Blendeman Albert, Van Renterghem Victor, De Mey Georges, De Clercq Roger en Clemminck Victor hun medewerking.

Op verschillende scholen werd het muziekonderricht ook ter harte genomen zodat men daar ook trachtte enkele jonge elementen te recrutereren. Ook inwijkelingen op onze gemeente die een muzikaal hart hadden, traden toe tot de herboren harmonie. Men trok zelfs spelende leden aan van andere maatschappijen die ook ter ziele gegaan waren. Men richtte zich terug op. Men trad naar buiten en over Wachtebeke waaide terug een muzikale wind. Het was hard knokken maar de aanhouder wint en ook zij hebben gewonnen. Men bracht terug een bezoek aan de Oktoberfeesten te Wieze en men luisterde zelfs de rustpauze van een voetbalwedstrijd op te Lokeren. De plaatselijke kermissen zagen terug de harmonie "De Eendracht". Men sprak terug van "tjeven muziek".

Wilde men overleven dan moest men vooruit en denken aan de toekomst. Op nieuwjaar 1976 trad men naar buiten met een klassiek concert waarop een talrijk publiek aanwezig was. Dit gaf aanleiding tot recrutering van een groep jongeren. Niet alleen mannelijke spelende leden blaasden de hoge noten, hun vrouwelijke collega's moesten niet onder doen. Er werd een trommelkorps gevormd. Met al deze omwentelingen was men aan vernieuwing van de

Kranten foto van 18 mei 1978. De muziekmaatschappij "De Eendracht" onder de leiding van Gustaaf Bontinck

instrumenten toe. Dit gebeurde tijdens een plechtige receptie op 20 mei 1978 en als toemaatje verkocht men de oude instrumenten per opbod. Daar werd reeds aangekondigd dat met Wachtebeke - kermis de harmonie "De Eendracht" in uniform zou optreden. Men was gelanceerd. 1978 zal in de annalen van de maatschappij gegrift staan als een heropstanding waarbij iedereen het beste van zich zelf heeft gegeven om tot het resultaat te komen dat mag gezien worden.

Als voorzitter fungeerde Maurice Migom. Het secretariaat en de penningmeesterdienst werd opgenomen door Albert Vervaet. Als bestuursleden traden Paul Scheire, Victor Clemminck, Alois Creve, Jozef De Cock en Jozef Bracke naar voren. Kort na het heroprichten van de maatschappij gaf Albert Vervaet zijn ontslag en werd deze vervangen door Victor Clemminck.

Men was reeds terug aangesloten bij de muziekvereniging "Fedekam" onder het nummer GE 8384, om alzo terug bekendheid te krijgen in de muzikale middens.

Ondertussen was men op zoek naar een andere directeur. Gustaaf Bontinck had gegeven wat hij kon; zijn gezondheidstoestand kon ook de vele uren werk voor de maatschappij niet meer aan. Op aanwijzing van Fedekam werd contact gezocht met Jozef Heynssens, de toenmalige directeur van de Koninklijke Katholieke Harmonie "De Vredekring" van Zelzate. Hij nam reeds van in 1977 de taak op zich om jonge muzikanten op te leiden. Ook werd er onderlinge steun verleend bij optredens van de harmonie "De Vredekring" van Zelzate en "Eendracht" van Wachtebeke. Spelende leden werden bij diverse optredens aangevuld.

KONINKLIJKE HARMONIE "DE EENDRACHT" WACHTEBEKE 1978

1ste rij: Dirk HAMERLINCK - Frank HAMERLINCK - Geert VAN PUYVELDE - Marc SCHEIRE - Alain PLASSCHAERT - Luc DE VliegHER.

2de rij: Gerard COTTYN - Marie Louise CLOECKAERT - Martine VAN DEN BOSSCHE - Kurt LEFEVRE - Yvan DE LETTER - Eddy VAN DE VOORDE - Luc DE CALUWE - Jan SCHEIRE.

3de rij: Jozef HEYNSSENS - Omer CORNELIS - René VAN POUCKE - ..... PAUWELS - Gustaaf TEMMERMAN - E. VAN DE VELDE - Roger DE CLERCQ - Luc BRACKE - Albert GYSEL - Serafien AUDENAERT.

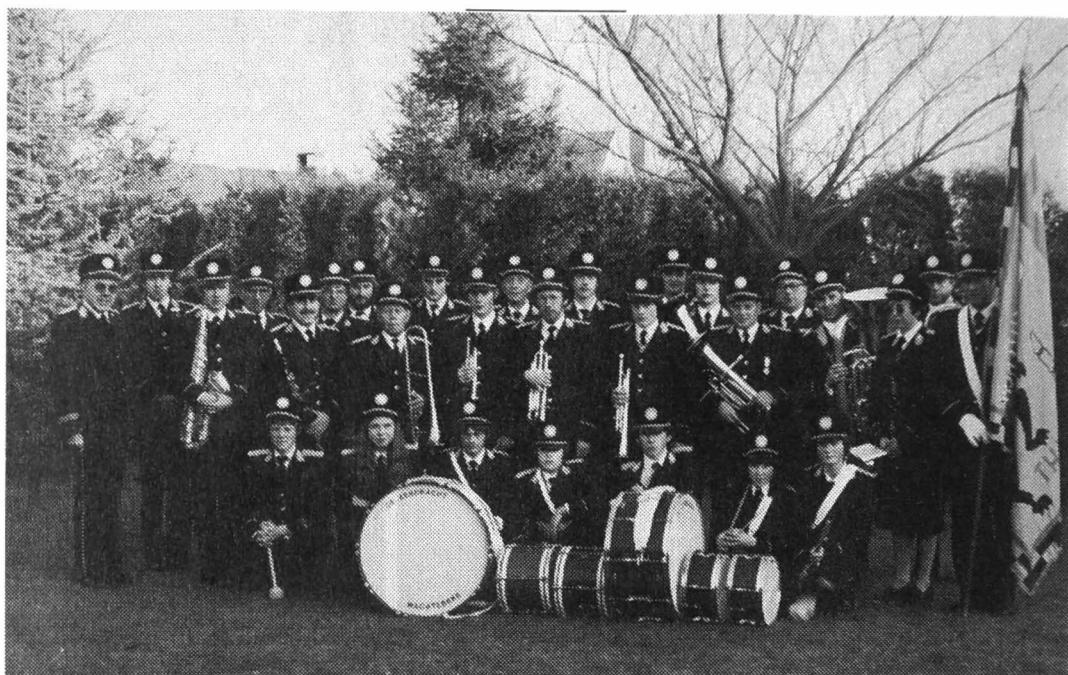
4de rij: Victor CLEMMINCK - Georges DE MEY - Luc DE MEY - Jozef CLOECKAERT - Achiel VAN BAMBOST - Paul BRACKE - Hedwig PENNEMAN - Chris GYSEL.

Een samenloop van omstandigheden bracht met zich mee dat Jozef Heynssens aftrad als bestuurder te Zelzate en diezelfde taak op zich nam te Wachtebeke.

Als katholieke maatschappij werd de harmonie aangezocht om het feest van Sint-Cecilia, dat gehouden werd op 24 februari 1979, in de kerk te Wachtebeke op te luisteren. Dit gebeurde na samspraak met pastoor-deken Remi Van Baevghem. Het is één van de eerste malen dat de harmonie in de kerk muzikaal een dienst opluisterde.

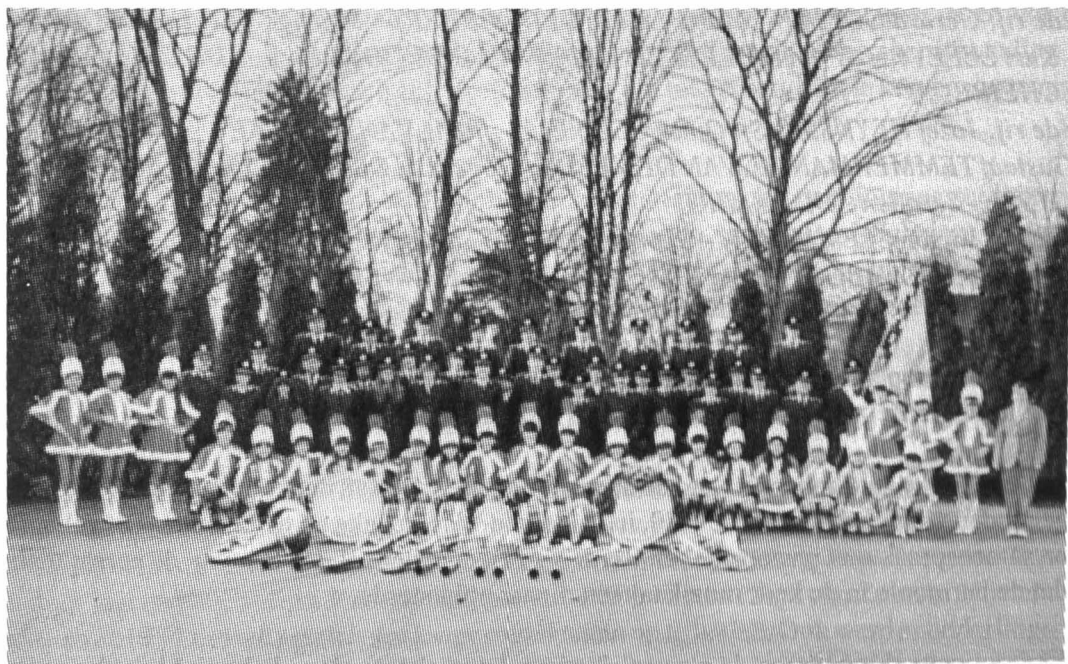
Een samenwerking tussen de plaatselijke jeugdmuziekschool en de koninklijke harmonie "De Eendracht" leidde op 26 mei 1979 tot een lenteconcert. Het optreden van de harmonie

Foto uit het jaar 1981.

Staande L-R : Heynsens J. - Hamerlynck D. - Janssens H. - Audenaert S. - Penneman H. - Van Hoecke G. - Van De Voorde E. - Temmerman G. - Carlier D. - Bracke L. - Blendeman A. - Quintelier W. - Lefèvre K. - Scheire J. - Gijsel Chr. - Bracke P. - De Clercq R. - Van Poucke R. - Cloeckaert M.L. - Franken A. - Gentier K.
Zittend L-R : Bracke J. - Cornelis K. - Carlier Y. - De Vlieghe L. - Hamerlinck F. - Hamerlinck P. - De Frenne S.

Groepsfoto met majorettengroep uit Terneuzen (1982)

stond onder leiding van de nieuwe directeur J. Heynssens. De samenwerking met deze jeugdmuziekschool gaf andermaal aanleiding tot een vermeerdering van het aantal spelende leden. Ook de kwaliteit ging de hoogte in. In 1979 mochten Serafien Audenaert, Gustaaf Temmerman, Albert Gijssel, Henri Van Den Hende, Alois Rijckaert, René Van De Voorde, Arthur Verswalm, Remi Van De Voorde en Alfons Van Den Hende uit de handen van Mevrouw Taghon, secretaresse van Fedekam, een ereteken van 50 jaar spelend lid ontvangen. Op 10 augustus 1980 geeft men te Oostduinkerke met de harmonie "De Eendracht" een concert. Niet minder dan 9 muziekstukken staan op het programma. De plaatselijke kermissen en andere feestelijkheden op de gemeente worden muzikaal ondersteund door de harmonie. Het jaarlijks Sint-Catharinafeest in de kerk wordt andermaal een hoogtepunt.

Tijdens een nieuwjaarsreceptie op de eerste repetitie van 1981 wordt aan de plaatsvervangende burgemeester J. De Cock en het schepencollege samen met andere genodigden een serenade gebracht. De variatie en de veelzijdigheid van de opgevoerde stukken bewijzen andermaal dat de maatschappij in de goede richting gaat. Men heeft op dit moment niet minder dan 31 spelende leden. Op dit feest ontbrak echter het majorettenpeloton, de Terneuzense Showgirls. Deze waren reeds in 1980 een vaste waarde bij de optredens van de harmonie. Het is dezelfde groep die eind de jaren 70 de harmonie "Concordia" ondersteunde. Het programma van dit jaar 1981 is ook niet mis. Men voorziet uitstappen naar: Wetteren, Lokeren, Oostduinkerke en een uitstap naar Frankrijk. Het plaatselijk lenteconcert, het lentefeest en de safarkensmarkt ontbreken niet op het programma.

Eretekens voor 35 jaar spelend lid worden uitgereikt aan: René Van Poucke, Blendeman Albert, Roger De Clercq, Franken Adriaen en Clemminck Victor. Een zelfde ereteken was weggelegd voor het 35-jarig dirigentschap van Jozef Heynssens.

De optredens worden aangevuld door een jaarlijks wederkerend lenteconcert. Men kan het vergelijken met de vroegere muziekavonden. De jeugd, die sterk vertegenwoordigd is, heeft een grote invloed op het geheel van de muziekmaatschappij. De oudere muzikanten zien met voldoening het heropbloeien van hun maatschappij en kunnen met gerust gemoed de taken overlaten aan jongeren die nog vele jaren voor de boeg hebben.

In 1984 grijpt men terug naar het verleden van de maatschappij. In samenwerking met de heemkring "Oud Wachtebeke" en de bond van grote en jonge gezinnen wordt de Kamiel Saman-avond voorbereid. Dit grandioos spektakel, dat geen voorgaande kende in de geschiedenis van Wachtebeke, was een hulde aan de honderdste geboortedag van de begaafde muzikant, dirigent en toondichter van de muziekmaatschappij "De Eendracht". Uit het verleden werden diverse muziekstukken en liederen opgedist en opgevoerd. Tot vijfmaal toe liep de zaal vol voor dit optreden. Als aandenken aan dit alles werd een gedenkplaat onthuld in het dorp ter ere van Kamiel Saman. Hierop mag men in de harmonie zeker fier zijn. Ook Kamiel had voor moeilijke tijden gestaan maar heeft het nooit opgegeven. Deze uitdaging behoort nu aan de nieuwe dirigent Jozef Heynssens, gesteund door het bestuur. Nooit opgeven, blijven volharden in het goede.

Om de muzikanten wat te motiveren en een bepaalde erkentelijkheid te betuigen, wacht men niet meer tot zij 35 of 50 jaar muzikant zijn. Reeds bij 5 jaar spelend lid mochten Hans Janssens, Hedwig Penneman en Eddy Van De Voorde een ereteken in ontvangst nemen op

10 januari 1985. De volgende personen kregen op dezelfde dag het ereteken van 10 jaar spelend lid: Luc Bracke, Paul Bracke, Marie-Louise Cloeckaert, Chris Gijssel, Dirk Hamerlynck, Kurt Lefèvre, Willy Quintelier en Jan Scheire. Voor 15 jaar trouwe dienst in de maatschappij werd Gabriël Scheire vereremerkt.

De man achter de nieuwe start en de voorzitter, Maurice Migom, geeft zijn ontslag als voorzitter op 12 januari 1986. Zijn taak zit er op. Het heroprichten van de maatschappij is een feit. Na meer dan 10 jaar mag het resultaat van de maatschappij gezien worden. Het is ontstaan uit de werkkraft van de spelende leden, aangevuld met de wilskraft van het bestuur.

Op 13 april 1986 wordt een nieuwe voorzitter gekozen. Jozef Bracke neemt de taak op zich. Hij is ook gedeeltelijk opgegroeid met de muziekmaatschappij. Zijn vader Arthur Bracke was meer dan 50 jaar secretaris van die maatschappij. De ondervoorzitter wordt Paul Scheire. De functies van secretaris en schatbewaarder worden gesplitst tussen Victor Clemminck en Etienne Gerres.

Het eerste wat men doet is de maatschappij statuten geven zodat men kan terug vallen op een bepaalde richtlijn bij praktische schikkingen binnen de maatschappij.

STATUTEN VAN DE KONINKLIJKE HARMONIE “DE EENDRACHT” WACHTEBEKE

Art. 1

De vereniging is opgericht in 1844 en werd bij koninklijk besluit van 20.01.1914 gemachtigd de benaming “ Koninklijke Harmonie De Eendracht “ te dragen.

Art. 2

De zetel is gevestigd te Wachtebeke, Kerkstraat, 10, lokaal “Onze Kring”.

Art. 3

De vereniging heeft tot doel het aanleren en het beoefenen van de muziekkunst in al haar vormen, het bijdragen tot de culturele en artistieke ontwikkeling in het algemeen, het bestendigen van de vriendschapsbanden onder al haar aangeslotenen, liefdadigheid en vermaak. De vereniging is gebaseerd op de christelijke waarden en principes, doch onthoudt zich van elk politiek streven en is niet politiek gebonden.

Art. 4

De vereniging wordt opgericht voor onbepaalde duur.

Art. 5

De stichters brengen in de vereniging alle bezittingen, nl. vlaggen, instrumenten, muziekpartituren, kostuums, kasgelden, deposito's, muzieklessenaars en alle voorwerpen die in eigendom zijn.

Art. 6

De vereniging bestaat uit: A. Spelende leden uitvoerders, B. Spelende leden leerlingen C. Leden, D. Ereleden, E. Bestuursleden.

Allen zijn stemgerechtigd op de jaarlijkse vergadering, uitgezonderd : leerlingen en minderjarigen.

Art. 7

De dirigent en de proost zijn automatisch bestuurslid met stemrecht.

Art. 8

Nieuwe bestuursleden kunnen aangenomen worden bij gewone meerderheid van het bestuur.

Art. 9

De bestuursleden worden op de jaarvergadering in hun functie bevestigd.

Art. 10

De bestuursleden verdelen onder elkaar de taken van voorzitter, ondervoorzitter, secretaris en penningmeester. De dirigent en de proost kunnen niet tot één van deze functies gekozen worden. De functies gelden voor 4 jaar. Iedere 2 jaar wordt de helft van de bestuursleden herkozen (ondervoorzitter, secretaris) (voorzitter, penningmeester).

Art. 11

De bestuursleden wiens mandaat overeenkomstig Art. 10 ten einde loopt, zijn onmiddellijk herverkiesbaar, tenzij ze voor de algemene vergadering aan de secretaris per brief meedelen dat ze zich niet meer herverkiesbaar stellen.

Art. 12

Voor elk opgevallende mandaat kan het bestuur iemand anders benoemen voor de tijd dat het opgevallende mandaat nog duurt.

Art. 13

Het mandaat van bestuurslid eindigt door: - schriftelijke opzegging - uitsluiting door de jaarlijkse vergadering - uitsluiting door 2/3 van de bestuursleden - overlijden - niet betalen van de bijdrage.

Art. 14

Het bestuur beslist bij eenvoudige meerderheid op voorwaarde dat de helft der bestuursleden persoonlijk aanwezig is. Bij staking der stemmen beslist de voorzitter.

Art. 15

Het bestuur beschikt over de meest uitgebreide macht voor het beheer der vereniging. Al hetgeen niet uitdrukkelijk door deze statuten wordt voorbehouden aan de algemene vergadering, valt onder de bevoegdheid van het bestuur. Het bestuur stelt het reglement van inwendige orde op en wijzigt dit volgens de noodwendigheden. De vereniging gaat geldige verbintenissen aan tegenover derden voor wat betreft handelingen van dagelijks beheer door de handtekening van tenminste twee bestuursleden-afgevaardigden, die daartoe bij reglement van inwendige orde worden aangeduid.

Art. 16

De jaarlijkse bijdragen van leden en bestuursleden kan jaarlijks aangepast worden door het bestuur. De bijdragen worden betaald tussen 1 januari en 15 februari. Leden die niet betalen worden automatisch uitgesloten. De spelende leden die lid zijn van het bestuur hoeven geen bijdrage te betalen.

Art. 17

De bestuursvergaderingen worden normaal gehouden de eerste zondag van de maand. De secretaris maakt de dagorde minstens één week op voorhand bekend. Spelende leden en bestuursleden kunnen punten toevoegen tot 3 dagen voor de bestuursvergadering. De secretaris maakt het verslag dat op de volgende vergadering voorgelezen en goedgekeurd wordt.

Art. 18

De algemene vergadering der stemgerechtigde leden wordt éénmaal per jaar gehouden. Alle stemgerechtigde leden worden hierop uitgenodigd via publikatie in het parochieblad.

Art. 19

De algemene vergadering wordt voorgezeten door de voorzitter of bij diens afwezigheid door de ondervoorzitter of bij diens afwezigheid door het oudste stemgerechtigd lid.

Art. 20

De algemene vergadering kan slechts de op de dagorde vermelde punten behandelen. Elk stemgerechtigd lid heeft het recht punten op de dagorde bij te voegen, doch moet de secretaris hiervan minstens drie dagen op voorhand schriftelijk verwittigen.

Art. 21

Het verslag van de algemene vergadering wordt opgenomen in een verslagboek en getekend door de voorzitter en de secretaris en de stemgerechtigde leden die het wensen.

Art. 22

Een buitengewone algemene vergadering mag gehouden worden bij besluit van de bestuursvergadering of op vraag van 1/5de der stemgerechtigde leden. Deze vergadering kan slechts de op de ingestuurde dagorde vermelde punten behandelen. De vergadering wordt voorgezeten zoals bepaald in Art. 19.

Art. 23

De rekeningen en het kasboek moet en jaarlijks voorgelegd worden ter goedkeuring aan twee aangeduide bestuursleden in de loop van de maand januari en voor de jaarvergadering. Het boekjaar loopt van 1 januari tot 31 december. De afgevaardigden ondertekenen in naam van het bestuur ter goedkeuring.

Art. 24

In geval van ontbinding, zal na zuivering van het passief de bestemming der goederen (zie Art. 3) bepaald worden door de bestuursvergadering, rekening houdende met het doel van de vereniging. In geen geval kunnen goederen of documenten, eigendom van de maatschappij overgedragen worden aan derden zonder toestemming van het bestuur.

Art. 25

Om geldig de statuten te wijzigen moet : - dit punt op de bestuursvergadering voorgesteld zijn. - de voorgestelde wijziging op de dagorde vermeld staan en de tekst ervan bij de oproeping gevoegd zijn. - twee derden der stemgerechtigde leden persoonlijk aanwezig zijn. - de beslissingen genomen worden met twee derden der geldig uitgebrachte stemmen.

Opgemaakt en goedgekeurd op de bestuursvergadering;

Wachtebeke, 1986

DE BLOEITIJD VAN DE KONINKLIJKE HARMONIE 1986-1993

De harmonie gaat een heerlijke bloeitijd tegemoet.

Niet alleen in Wachtebeke wordt aandachtig naar de muzikale uitvoeringen van “De Eendracht” geluisterd. Optredens in Jabbeke en Rupelmonde zijn enkele van de buitengemeentelijke optredens.

Op 29 november 1986 worden andermaal diverse eretekens uitgereikt. Een bijzondere vermelding geven wij hier aan Gustaaf Temmerman. Hij krijgt het ereteken van officier in de fedekamorde voor 60 jaar spelend lid in de harmonie. Voor hun 10 jaren lange inzet worden Hedwig Penneman, Hans Janssens, Eddy Van De Voorde en Dirk Van Theemsche gedecoreerd. Ook vijfjarige inspanningen worden beloond met een bronzen juniorens ereteken. Zij zijn : Wim Van Hoecke, Hilde Beaurain, Jan Bracke, Marc Cornelis en Carine Cornelis.

Ook bestuursleden worden beloond voor hun inzet. Zo krijgt Paul Scheire het ereteken “Pro Merito Goud” voor zijn 25 jaar inzet voor de maatschappij.

Niet alleen kermissen en schoolfeesten worden door de muziekmaatschappij “De Eendracht” opgeluisterd. Het is een muziekmaatschappij met een katholieke grondslag zodat men het een plicht vindt kerkelijke diensten muzikaal te ondersteunen. Buiten de twee jaarlijkse processies geeft men op 17 oktober 1987, in samenwerking met het “Samankoor” en met instemming van E.H. Pastoor Jozef Ryckaert, een muzikale opluistering van de H. Mis met muziek van Franz Schubert (Deutsche Messe).

De jaarlijkse eretekens op 21 november 1987 zijn voor: René Van Poucke (40 jaar muzikant), Chris Gysel en Willy Quintelier (15 jaar muzikant) en Walter Cornelis, Marc De Clercq, Marleen De Clercq, Tinneken De Clercq en Koen van Hoecke (5 jaar muzikant).

In november 1987 ziet **het bestuur** van de harmonie er als volgt uit:

Voorzitter : J. Bracke
Ondervoorzitter: P. Scheire
Secretaris: E. Gerres
Schatbewaarder: V. Clemminck
Dirigent: J. Heynsens

Het bestuur wordt bijgestaan door 4 verschillende werkgroepen die elk op hun eigen terrein hun taak moeten vervullen. In de verschillende groepen komen soms dezelfde personen naar

voren en zijn ofwel bestuursleden of spelende leden. Vooreerst had men nog een aantal **bestuursleden**:

- A. Blendeman
- P. Bracke
- O. Cornelis
- E. De Mol
- Ch. Gysel
- K. Lefèvre
- M. Migom
- W. Quintelier
- G. Scheire
- H. Van Den Hende

Men heeft tevens een **dagelijks bestuur** dat bestaat uit de volgende personen:

- J. Bracke
- V. Clemminck
- O. Cornelis
- E. Gerres
- J. Heynssens
- P. Scheire

Een **werkgroep** wordt opgericht om bepaalde activiteiten te ondersteunen met woord en daad:

- P. Bracke
- O. Cornelis
- K. Lefèvre
- M. Migom
- W. Quintelier
- M. Roets
- R. Wijngaerd
- M. Van Hoecke
- F. Van Peteghem

Men geeft ook een ledenblad uit dat de naam draagt "**Interludium**" en waarvan de **redactieraad** uit de volgende personen bestaat:

- L. Bracke
- P. Bracke
- V. Clemminck
- E. Gerres
- H. Janssens
- K. Lefèvre
- M. Migom
- W. Quintelier (verantwoordelijk uitgever)
- M. Van Hoecke

Het "Saman Koor" dat ontstaan is dank zij de "Camiel Saman avonden" vraagt de samenwerking met de harmonie "De Eendracht" bij verschillende uitvoeringen van hun werken.

De "Deutsche Messe" wordt in verschillende andere gemeenten opgevoerd onder de leiding van de dirigent Marcel Van Cauwenberge. Samen met het gemengd koor "Saman" Wachtebeke, het A-Capellakoór Ertvelde en de koninklijke harmonie "De Eendracht" Wachtebeke, oogsten zij veel succes.

De uitstappen en optredens zijn grensverleggend. De wijnfeesten aan de Moesel waren een gelegenheid om er een meerdaagse familieuitstap van te maken. Zo kan ook moeder de vrouw, vriend, vriendin of verloofde even het leven in een muziekmaatschappij van dichtbij mee maken.

Op het jaarlijks teerfeest worden er in 1988 eretekens uitgereikt aan spelende leden. Gaby Scheire voor zijn 25 jaar inzet voor de maatschappij, Etienne Gerres voor zijn 5 jaar spelend lid, René Van Poucke 40 jaar muzikant.

Onze oudere inwoners op de gemeente die noodgedwongen hun onderdak moeten zoeken in één van de rusthuizen worden ook regelmatig op een serenade vergast.

Andere buitengewone optredens in 1989 waren: Zelzate (23/04), Rupelmonde (02/09) en aperitiefconcert te Gent (10/09).

Geen jaar gaat voorbij zonder eretekens uit te reiken. Dit gebeurde op 25 november 1989 voor: Annick Bracke, Erica Bracke, Christine Cornelis, Nadine Cornelis voor 5 jaar muzikant en Luc Bracke, Paul Bracke, Marie Louise Cloeckaert, Dirk Hamerlinck, Kurt Lefèvre, Hedwig Penneman, Eddie Van De Voorde en Omer Cornelis voor 15 jaar inzet voor de harmonie.

Een veteraan bij al dit jong bloed is Gustaaf Temmerman: hij krijgt het ereteken "Commandeur in de Fedekamorde" voor 65 jaar spelend lid.

Een optreden van de muziekmaatschappij samen met het koor van Wachtebeke en Ertvelde tijdens de Gentse Feesten in de Sint-Michielskerk te Gent was een schot in de roos. Een volle kerk wist dit optreden te waarderen. Het zijn niet alleen de spelende leden die een waardering verdienen. Het bestuur is even onmisbaar als de muzikanten om een harmonie te runnen. De 15 jaren inzet van Jozef Bracke, Evarist De Mol, Maurice Migom en Hubert Van den Hende worden geprezen en de spelende leden schenken hun een "pro merito" zilveren ereteken.

Wil men erkenning bekomen in de provincie dan is men verplicht deel te nemen aan provinciale muziektornooien. Dit brengt eventueel een geldelijke steun met zich mee maar zeker meer bekendheid buiten onze gemeentegrenzen.

Wij geven hier het verslag dat verschenen is in "Het Vrije Waasland" van 10 mei 1991.

"De Eendracht" - Wachtebeke

De koninklijke harmonie "De Eendracht" uit Wachtebeke o.l.v. Jozef Heynssens stelde zich voor het eerst voor en opteerde voor de tweede divisie. De dirigent Jozef Heynssens mag een speciale vermelding krijgen om zijn dirigerestijl. Het goed samenspel viel op, al in het opgelegd werk "Celebrated Suite" van Rita Defoort (A. Waignein). De onderlinge juistheid is nog een probleem. De klarinetten klonken best mediumregister. Het vlot samenspel, de gemeten ritmiek en de lyrisch vloeiende passages in het keuzestuk "Free World Fantasy" van Jacob de Haan viel hier op. De kopers mochten iets sterker overtuigend overkomen. Kwotering: tweede divisie voor vier jaar.

De jonge garde doet het goed. Gesteund door volleerde muzikanten vullen zij elkaar goed aan waardoor hun optredens mogen gezien en gehoord worden en men terug fier mag zijn een harmonie in Wachtebeke te bezitten.

Eretekens zijn weggelegd in 1991 voor: Koen Gerres, Kristof Gerres en Bert Van Hoecke (5jaar), Hilde Beaurain, Jan Bracke, Karine Cornelis en Marc Cornelis (10 jaar) en Hans Janssens(15 jaar).

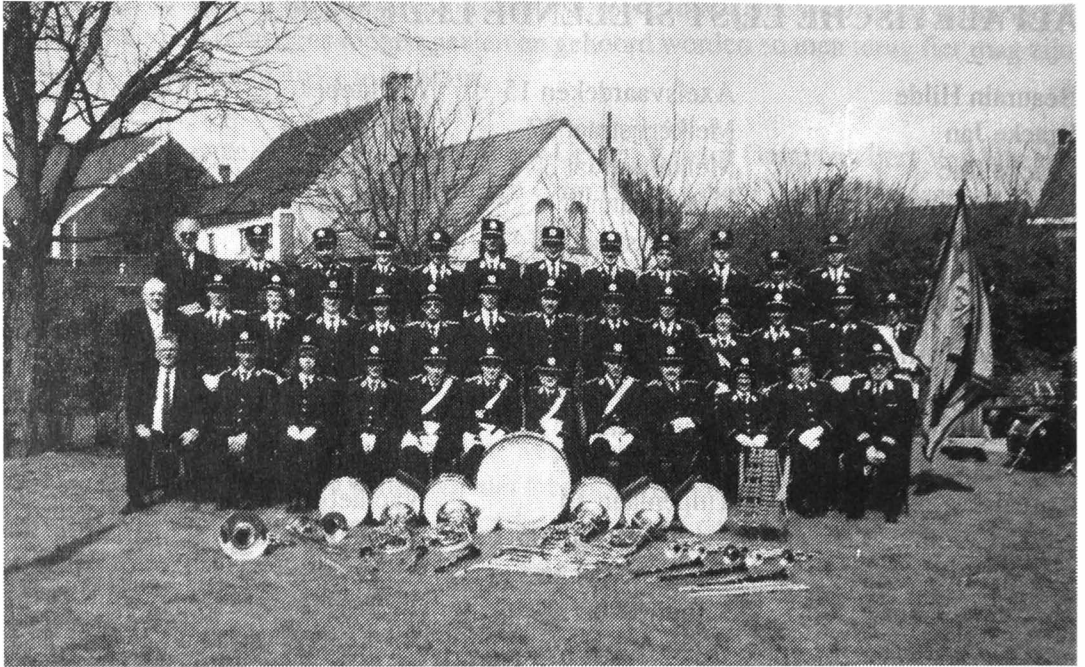
Wij willen zeker hen niet vergeten die op 21 november 1992 hun inzet beloond zagen met een ereteken: Bert Dierick, Ben Scheire, Kevin Vermeule en Peter Waltz (5 jaar), Walter Cornelis en Koen Van Hoecke (10 jaar) en Yvan De Letter (15 jaar) muzikant.

Een opsomming van alle optredens zou te veel plaats vergen en een herhaling zijn van vroeger vermelde feiten. Toch willen wij hier tot slot de lijst geven van de uitstappen in 1993, en nadien de alfabetische lijsten van de spelende leden en de bestuursleden 1993.

11 april	concert te Evergem
09 mei	schoolfeest Langelede
16 mei	concert te Zelzate 100-jarig bestaan van "De Vredekring"
29 mei	lenteconcert
13 juni	H. Sacramentsprocessie
26 juni	muzikale wandeling in de dorpskom
02 juli	viering 25-jarig bestaan E.G.K.S.-wijk
21 juli	21 juli viering
22 augustus	Kalve kermis en bloemenstoet Zaffelare
23 augustus	reis naar Oostenrijk
04 september	Langelede kermis
11 september	concert Eksaarde 150-jarig bestaan "St.-Cecilia"
18 september	dag van de harmonie
11 november	wapenstilstand
20 november	St.-Ceciliaviering
25 december	opluisteren avondmis

ALFABETISCHE LIJST SPELENDE LEDEN 1993

Beurain Hilde	Axelsvaardeken 15	Wachtebeke	klarinet
Bracke Jan	Melkerijstraat 37	Wachtebeke	bazuin
Bracke Luc	Melkerijstraat 37	Wachtebeke	tuba
Bracke Paul	Dennenlaan 2	Wachtebeke	tuba
Celie Anouschka	Stationsstraat 214	Wachtebeke	marstrom
CloECKaert Jozef	Melkerijstraat 39a	Wachtebeke	tuba
CloECKaert Marie L.	Kerkstraat 51	Wachtebeke	klarinet
Cornelis Carine	Dennenlaan 15	Wachtebeke	fluit
Cornelis Nadine	Dennenlaan 15	Wachtebeke	klarinet
Cornelis Christine	Dennenlaan 15	Wachtebeke	hoorn
Cornelis Marc	Dennenlaan 15	Wachtebeke	orkesttrom
Cornelis Walter	Tulpenlaan 15	Wachtebeke	bas
Creve Caroline	Stationsstraat 206	Wachtebeke	marstrom
David Willy	Axelsvaardeken 51	Wachtebeke	vaandeldrager
De Clercq Koen	Voordries 21 a	Oosterzele	tuba
De Letter Yvan	Peene 50	Wachtebeke	bazuin
De Wilde Ingrid	Bautschoot 18	Ekxaarde	slagwerk
Dierick Bert	Walderdonk 18	Wachtebeke	dwarsfluit
Dierick Jan	Walderdonk 18	Wachtebeke	hoorn
Dierkens Kristof	Walderdonk 34	Wachtebeke	marstrom
Everaert Bruno	Spletterebstraat 5	Ekxaarde	bazuin
Gerres Etienne	Tulpenlaan 1	Wachtebeke	sax-tenor
Gerres Koen	Tulpenlaan 1	Wachtebeke	marstrom
Gerres Kristof	Tulpenlaan 1	Wachtebeke	trompet
Gijssel Chris	Langelede 144	Wachtebeke	trompet
Hamerlinck Dirk	Stationsstraat 143	Wachtebeke	klarinet
Janssens Hans	Langelede 21	Wachtebeke	sax-alt
Lefèvre Kurt	Walderdonk 39 a	Wachtebeke	hoorn
Ongenaë Rudy	B.V.Pottelb.str. 9	Wachtebeke	bugel
Snauwaert Kathleen	Molenhoek 3	Wachtebeke	fluit
Penneman Hedwig	Melkerijstraat 36	Wachtebeke	klarinet
Quintelier Willy	Salvialaan 14	Wachtebeke	trompet
Scheire Ben	Melkerijstraat 2	Wachtebeke	trompet
Scheire Gaby	Rechtstro 29	Wachtebeke	grote trom
Van De Voorde Eddy	Groenstraat 34	Wachtebeke	klarinet
Van Goethem Freya	Bautschoot 18	Lokeren	dwarsfluit
Van Goethem Kirsten	Bautschoot 18	Lokeren	klarinet
Van Goethem Luc	Bautschoot 18	Lokeren	trompet
Van Hoecke Marleen	Dennenlaan 2	Wachtebeke	klarinet
Van Poucke René	Kalve 65	Wachtebeke	bariton
Vermeule David	Langelede 82	Wachtebeke	sax-alt
Vermeule Jan	Langelede 82	Wachtebeke	bariton
Vermeule Kevin	Langelede 82	Wachtebeke	marstrom

KONINKLIJKE HARMONIE "DE EENDRACHT" WACHTEBEKE 1993

Foto genomen te Evergem op 11 april 1993.

1ste rij: Jozef BRACKE - Bert DIERICK - Karine CORNELIS - Kirsten Van GOETHEM - Erika BRACKE - Annick BRACKE - Caroline CREVE - Kristof DIERKENS - Hedwig PENNEMAN - Freya VAN GOETHEM - René VAN POUCKE - Jozef HEYNSSENS.

2de rij: Arthur VANDE VOORDE - Jan BRACKE - Hilde BEAURAIN - Nadine CORNELIS - Marleen VAN HOECKE - Willy QUINTELIER - Paul BRACKE - Hans JANSSENS - Etienne GERRES - Luc BRACKE - Ingrid DE WILDE - Luc VAN GOETHEM - Jan VERMEULE - Willy DAVID.

3de rij: Omer CORNELIS - Gaby SCHEIRE - Eddy VAN DE VOORDE - Christien CORNELIS - Bruno EVERAERT - David VERMEULE - Chris GYSEL - Koen GERRES - Kristof GERRES - Mark CORNELIS - Jozef CLOECKAERT - Dirk HAMERLINCK.

BESTUURSLEDEN 1993

Bracke Jozef	Melkerijstraat 37	Wachtebeke	voorzitter
Scheire Paul	Melkerijstraat 2	Wachtebeke	ondervoorzitter
Gerres Etienne	Tulpenlaan 1	Wachtebeke	secretaris
Clemminck Victor	Walderdonk 85	Wachtebeke	schatbewaarder
Heynssens Jozef	Rozenlaan 19	Zelzate	dirigent
Blendeman Albert	Kalve 55	Wachtebeke	bestuurslid
Cornelis Omer	Dennenlaan 15	Wachtebeke	"
Cornelis Karine	Dennenlaan 15	Wachtebeke	"
Creve Aloïs	Axelsvaardeken 13	Wachtebeke	"
De Mol Evarist	Kerkstraat 32	Wachtebeke	"
De Wilde Werner	Ramonshoek 38	Wachtebeke	"
Gijssel Chris	Langelede 144	Wachtebeke	"
Hamerlynck Dirk	Stationsstraat 143	Wachtebeke	"
Lefèvre Kurt	Walderdonk 39a	Wachtebeke	"
Migom Maurice	Stationsstraat 50	Wachtebeke	"
Quintelier Willy	Salvialaan 14	Wachtebeke	"
Scheire Gaby	Rechtstro 29	Wachtebeke	"
Van Den Hende Hubert	Melkerijstraat 6	Wachtebeke	"
Van De Voorde Arthur	Peene 28	Wachtebeke	"

NAAR HET JUBILEUMJAAR 1994

Een kleine berekening geeft aan dat de Koninklijke Harmonie "De Eendracht" volgend jaar 150 jaar bestaat. Weinig maatschappijen halen die kaap. Men is gegaan over hoge bergen en door diepe dalen. Dit alles heeft men overleefd. Men denkt reeds aan feestvieringen en andere manifestaties om het jubileum op te luisteren. Het schrijven van deze korte geschiedenis is één van de zaken waarin men belang stelde. Het is moeilijk geweest om de gegevens te verzamelen. Vele zaken ontbreken of zijn onvolledig, maar toch is dit een overzicht van 150 jaren bestaan van een maatschappij.

Het vaandel is ook aan vervanging toe. Het zal het vierde vaandel zijn dat de harmonie "De Eendracht" meedraagt bij haar uitstappen. Hopelijk wordt het niet het laatste. De basis waarop men nu steunt en kan rekenen, zowel van spelende leden als van bestuur, is een garantie voor de toekomst.

**DE MUZIEKMAATSCHAPPIJ
"CONCORDIA"**

**VAN
WACHTEBEKE - OVERSLAG**

Paul Hesters

DE MUZIEKMAATSCHAPPIJ “CONCORDIA” VAN OVERSLAG

INLEIDING: EIGEN AARD VAN OVERSLAG

Zijn diverse verenigingen, niet in het minst muziekverenigingen, verbonden door bepaalde politieke- of geloofsovertuigingen, dan kan men in het beleid en de werking van de muziekmaatschappij “Concordia” van Overslag moeilijk spreken van een bepaalde strekking.

De ligging van het dorp speelde daarin een belangrijke rol. Als zelfstandige gemeente heeft Overslag in België nooit bestaan. Het is en het blijft in de volksmond nog altijd een gehucht van Wachtebeke, alhoewel de inwoners er wel anders over denken. Zij spreken niet van “wij zijn van Wachtebeke op de Overslag” maar van “wij zijn van den Overslag”.

Eenzelfde naamgeving had plaats vooreen zelfstandige gemeente op Nederlands grondgebied. Officieel twee verschillende landen, een gehucht Overslag in België en een zelfstandige gemeente Overslag in Zeeland. De officiële documenten waren ofwel Wachtebeeks of Overslag Zeeland. Het kerkelijk- en volksleven kende geen grenzen. Het sociale, culturele leven en de arbeid kenden enkel de grens wanneer het ging over smokkelen.

Het kerkelijk leven situeert zich op Belgisch grondgebied. Heden bestaat de gemeente Overslag als zelfstandige gemeente in Nederland niet meer. Door een fusie is Overslag nu een deel geworden van de gemeente Axel.

Op cultureel vlak is en was deze gemeente Overslag een hoogvlieger. Om geen verwarring te stichten spreken wij in onze geschiedschrijving over Overslag zijnde één geheel, Belgisch en Nederlands grondgebied. De culturele activiteiten eisten en gedoogden een samenwerking wilden zij overleven.

Op het vlak van het toneel en de toondichtkunst is Overslag een uitzondering in de gunstige zin van het woord. Hier kon en kan alles, hier trekt men aan dezelfde kar, vandaar dat men zich mag verheugen op een zeer goede culturele werking met de beperkte middelen die zij altijd hadden.

Alhoewel het plaatselijk toneelspelen, door eigen acteurs, heden niet meer gebeurt in onze contreien kan men toch bogen op een rijk verleden. De geschiedschrijvers De Potter-Broeckaert vermelden reeds in 1766 het optreden van de rederijderskamer van Overslag die het mooie stuk Adam en Eva ten tonele brachten. Tot in 1960 werden regelmatig toneelopvoeringen ingericht met als grote animator Frans Laheyne.

Op het vlak van de toondichtkunst hebben zij een ongeëvenaarde loopbaan achter de rug en voorziet de toekomst nog meer kunstzinnig genoeg voor de bevolking.

GEGROEID UIT EEN ZANGVERENIGING

De harmonie , zoals zij heden bestaat, kwam tot stand rond 1900 en ontstond uit een zangvereniging. In de jaren 1865 had men reeds een maatschappij “den vriendenkring”. Deze groep stelde zich aan als een socio-culturele groep die de kermis- en huldigheden opluisterde op Overslag en ook buiten de dorpsgrenzen.

Ter gelegenheid van de herverkiezing van burgemeester C. Van Waes op 25 oktober 1863 bracht deze maatschappij een ode aan de burgemeester. Te die gelegenheid werden verschillende huldliederen geschreven en vertolkt (zie pamflet).

Deze zangvereniging was waarschijnlijk reeds ondersteund door verschillende muzikanten.

REDEVOERING
UITGESPROKEN DOOR DE MAATSCHAPPY DEN VRIENDEN KRING
TE OVERSLAG

Eerz. Gelegenheid der herkiezing van den Eerz.

C. VAN WAES,
 als Burgemeester te **Wachtebeke**
 OP DEN 27 OCTOBER 1863.

Eghebaren Burgemeester.

Den lang gewenschten dag, dag van belangstelling; voor allen weldenkenden Inwooner, is eindelyk verschenen; — en den gunstigen uitslag der kiezing bekend gemaakt.

Egter daer Wy de hoop koesteren dat het zyne Majesteit onzen Eerbiedwaardigen koning zal behagen, u voor de tweede maal met het Eere ambt van Burgemeester te vereeren; is het in den naam der Inwooner van den **OVERSLAG**, en als een hunner duerbaerste pligten, dat ik de Eer heb, hun aller hulde en Eerbewys oen te bieden, over u en Schitterenden zegeprael, welken gy thans in het Strydpark der gemeente kiezing behaald hebt.

Voorwaer Agtbaren Burgemeester, niets is hun duerbaerden, niets is hun aengenamer, dan u, als hoofd van het bestuur in hun midden te mogen behouden; onby eene herkiezing na desembus te begeben, omaldaer hunne ware belangen, ja het algemeen Welzyn te helpen verdedigen, en te doen zien; dat hunne verkleeftheid, jegens uwen persoon, onwankelbaer, ja onafscheidbaer is.

Wy ook, Agtbaren Burgemeester, wy scharen ons allen met eenen overbrekbaeren band van vriendschapper uwe Banier; — en weten ook na waerde te schatten, de verbeteringen, welke sints uwe ambtsbediening verrigt zyn, zooals een buertwegen waterleidingen, het pastoreel huis van den Overslag, en vooral die zoonhuttige, ja ononbeerlyke School gebouwen, welkethans voltooit zyn.

Ja met recht moet ik zeggen, Wachtebeke mag fier zyn, over den blooi en vooruitgang hunner gemeente; zy mogen zich roemen van te kunnen evenaren aen de volkrykste gemeentens dezer provincie.

En aen wie is dezen voorspoed, zyn deze weldaden toe te eigenen?

Aen u, Agtbaren Burgemeester, door uwen onvermooibaren yver; — door uw wysbestuur.

Derhalven vereenigen wy ons nietvoldoening, met de ware ingezetene van Wachtebeke, om deze vreugde feest te komen opluisteren:

Moge de Eensgezindheid, en ware eendragt in deze gemeente wortel schieten! dan zal weldra den party geest, welken ongelukkiglyk deze gemeente nog teistert, volkomenlyk gedempt en uitgerooid worden.

Ten slotte Agtbaren Burgemeester, de Overzlagschennoren, bezielt met eene oprechte aengkleeftheid, durven de hoop voeden, dat gy zult aenvaerden de verzekering hunner ongeveinsde uitdrukking van ware hoogagting.

FEEST

VREUGDE LIJEDEREN TER GELEGENHEID DER HERKIEZING VAN DEN EERZ.

C. VAN WAES,

ALS BURGEMEESTER TE WACHTEBEKE, OP DEN 27 OCTOBER 1863

Maatschappy den Vrienden Kring,

TE OVERSLAG, OP DEN 27 OCTOBER 1863.

REFREIN.

Juichen wy met zangen
 Cit het hart
 Die voor ons belangen
 Alles tart ja,
 Is nu wêr gegreuen
 Zyner schaeur
 Moge by hier beleven
 't Jubelpaer!

Hulde zy van Waes bewezen
 Zyn beater door al geprezen
 Bragt geluk brengt voorspoed aen
 Regle Burgervader
 Troost en heul en raet tegeder
 Geelt gy liefd'ryk op ow baen
 Aller wie uw hulp komt vragen
 Arm of ryk
 't Is gelyk
 Aller weedom komt gy schragen
 In hun wyk.

REFREIN.

Juichen wy met zangen, enz.

Komt in gulle vreugd na leesten
 Van den miusten tot den meesten
 Sluit u in ons kringen aen
 Wachtelekenaren
 Komt u allen juichend scharen
 Onder onze eendragt vaen
 Komt met ons dees feest vierden
 Eendragt schraegt
 Tweedragt knaegt
 Na den slag de stryd banieren
 Ingeraegd.

REFREIN.

Juichen wy met zangen, enz.

Geet. drukk. van I. C. Van Paemel, Lange Violettestraet, 22.

LIED.

STENNE: Laet ons de vreugd ten hoogsten brengen.

1. Juicht Overzlagsche Burger leden
 La hoelt de vreugde tonnen aen
 Verwel dat mee ons loont te melden
 Dat de herkiezing is gedaen.
 Ja den uitslag bevreut ons sader
 Door vreugd geroep dat word behaerd
 't Is d'heer van Waes ons Burgervader, Bis.
 't Is d'heer van Waes die spracpraelt.

2. Hie kan de vreugd hier niet verbaeden
 Ja de vreugd staet op zins gelast
 Hoe hoert die Lieve uit aller monden
 Lang leef van Waes ons Burgervader
 Hie ziet het volk met heile groepen
 Waer aen den Overslag niet faelt
 Om met verheugd stem te roepen
 't Is d'heer van Waes die spracpraelt. Bis.

3. Het ongeduld sig mee geualen
 Deen bijden dag, ja bijden stand
 Maar die 't hert van opt doet klanken
 Door hussie listen ongeduld
 Maar wy, wy zingen met vroegen
 La d'hoopste vreugd word afgemad, Bis.
 't Wel men voor klap of tyd moet dagen
 Waer 't is van Waes die spracpraelt. Bis.

4. Nu ons gedroeven en dan oet juichen
 Vast vragden de eendragt is ons leen
 Nu het oet doolbarheid betrogen
 Aen elke liene die opus leen
 Aen onzen Burgervader leen schakten,
 En nu zyn steunigt met strakten,
 En oet met ons de stem laet klanken
 't Is d'heer van Waes die spracpraelt. Bis.

WAER HAET EN NYD NIET ZEGENPRALT
OEWIS MOET MONUS BEVEN
WAER EENDRAGT D'OVERHAND BEHAELT
KAN MEN IN VREDE LEVEN.

STENNE: — La Brabantonne.

Verbeugt, verbeugt kossen wy hulde bieden
 Aen onzen Burgemeester waer geagt
 Dees vreugde feest die heuten komt geschieden
 Heeft d'Overzlagsche Maetschappy betragt
 Die op hun buert hun eerbewys komt geven
 Opregt verbeugt in ware medelyd
 Dat onzen Burgemeester lange lere Bis.
 Dit is den roep van onze Maetschappy.

2. Ja niets en kan ons meer voldoening geven
 Als u te zien aen 't hooft van het beater
 En waer eendragt hier wêr te sien herieven
 Dit syn gewis ons vurige wenschen hier
 Dat haet of nyd niet meer komt openbaren
 Maar elk een is van aensied der hater vry
 En dat gy leeft alhier lathye jaren Bis.
 Dit is den roep van onze Maetschappy.

3. Door 't Eefe amblt dat u word opgedragen
 In Overslag met geestdrift aengedaen
 Ja Burgemeester laet liet u behagen
 Dat onse wenschen u syn aengenaem
 Dat gy dit ambt behleed nog lange jaren
 Tot dat van boer en van de Burgery
 En dat den Heer u van onheil komt sparen Bis.
 Dit is den roep van onze Maetschappy.

4. Aenveert, aenveert agtbaren Burgervader
 Ons heil wenschen en onzen welkom groot
 Dan zingen wy en drinken dan te gader
 Deet vriendschapp dronk verbeugd en weigemoed
 Zoo zullen wy 't aensienken wel bowaren
 En juichen al, nu vergenoegt en bly
 Leef Burgemeester leef roomyke jaren, Bis.
 Dit is den roep van onze Maetschappy.

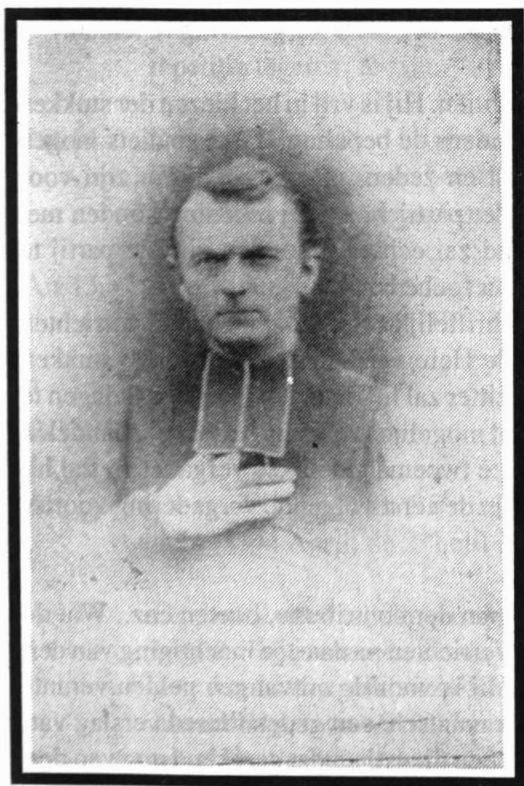
BRINDE.

Pamflet hulding van burgemeester C. Van Waes als burgemeester van Wachtebeke in 1863

Deze muzikanten werden dan uiteindelijk verenigd in de stichting van de muziekmaatschappij "Concordia" op 21 februari 1900. Het oorspronkelijke bestuur en de spelende leden kwamen zowel uit het Belgische als uit het Nederlandse gedeelte van Overslag.

De stichting die deze zangers onder de maatschappij "Concordia" samenbracht kreeg haar reglement op 14 maart 1892. Hierin werden de modaliteiten weergegeven dienstig om een vereniging vlot te laten werken. Over nationaliteiten wordt hier geen woord gerept. Alleen Overslag telt. Men tracht de orde te handhaven door het opleggen van alle mogelijke soorten boeten. De werkende leden moesten zelfs betalen om hun verplichtingen te kunnen nakomen. Wij geven hier integraal het reglement weer dat na het opstellen in 1892 op 23 februari 1895 andermaal werd goedgekeurd door het bestuur.

Vanaf 23 februari 1895 werd het boek van de maatschappij goed bijgehouden, zodat wij vanaf die periode een volledig overzicht kunnen geven over de groei en bloei van de toondichtkunst op Overslag.

Pastoor De Loose, toenmalige pastoor op Overslag (1892-1901)

D. O. M.
 GELOOFD ZIJ JESUS-CHRISTUS! AMEN.
 †
Ter Zalige Gedachtenis
 van Mijnheer
HONORIUS-EDUARDUS-MARIA DE CEULENERS
nauwelijks eenige dagen geleden benoemd tot
HOOFDONDERWIJZER,
ook BESTUURDER der Zang-Maatschappij, en LID van
't Gilde van St-Sebastiaan, te Overslag (Wachtebeke),
alwaar hij geboren werd den 3 December 1858, en
overleed, na eene langdurige en smartelijke ziekte,
den 3 November 1884.

't Valt lastig, nog zoo jong, te scheiden van zijn
 (vrienden,
 Van vader, moeder, broeders, zusters en beminden.
 Doch als de maker spreekt van leven en van dood,
 Ben ik geheel bereid, was 't offer nog zoo groot.

De ware ouderdom is een vlekloos leven.
 Hij is weggerukt opdat de boosheid zijn verstand
 niet zou beavenen, noch de logentaal zijnen geest
 bedriegen.
 Zijne ziel was God aangenaam; daarom heeft de
 Heer Zich verhaast hem te verwijderen uit het
 midden der ongerechtigheid. SAP. IV.
 JESUS, MARIA, JOSEPH, ik geef U mijn hart, mijn
 ziel en mijn leven! (100 dagen afaat — PIUS VII.)

R. I. P.

Bidprentje van Honorius Eduardus Maria De Ceuleners. Volgens de gegevens hierin vermeld was hij bestuurder van de zangmaatschappij op Overslag. Bestuurder was hetzelfde als directeur, dirigent.

REGLEMENT VAN DE ZANGMAATSCHAPPIJ VAN OVERSLAG

HOOFDSTUK I : Doel en samenstelling der Maatschappij

- Art 1. De maatschappij zal bestaan onder de kenspreuk "Concordia" en heeft ten doel de beoefening van den zang. Politiek en partijschap moeten aan de maatsch. steeds vreemd blijven.
- Art 2. De maatsch. zal bestaan uit werkende en eereleden. Zij wordt bestuurd door : eenen Voorzitter, ondervoorzitter, directeur, secretaris, penningmeester, twee commissarissen en drie bestuurleden onder de eereleden gekozen.
- Art 3. De commissie wordt voor altijd gekozen. Bij overlijden of ontslag van een lid der commissie zal er binnen een maand eene kiezing moeten plaats hebben ter vervanging van dit lid.

HOOFDSTUK II : Taak van de bestuursleden

- Art 4. Bij feestelijke gelegenheden of andere plechtigheden waaraan de maatschappij deelneemt, mag de Heer Voorzitter zich doen vervangen door den Heer ondervoorzitter wien hij de volmacht verleent om de vergadering te leiden.
- Art 5. De directeur leidt de oefeningen en repetitiën. Hij is vrij in het kiezen der stukken welke zullen worden aangeleerd, behoudens de bepaling, dat deze niets mogen bevatten wat strijdig is met godsdienst en zeden, of kwetsend kan zijn voor bijzondere personen. Bij het verdelen der partijen, zal hij rekening houden met de vois en de aanleg der leden. Elk lid zal echter gehouden zijn de partij te aanvaarden hem door den Heer directeur toebedacht.
- Art 6. De Secretaris is gehouden de nodige schriftelijke werkzaamheden te verrichten de maatsch. betreffende. Hij zal met de Here voorzitter alle officiële stukken ondertekenen. Op verzoek van de voorzitter zal hij de leden minstens 2 dagen te voren ter vergadering oproepen, zooveel mogelijk met opgave der te behandelen onderwerpen van het behandelde; in elke tweemaandelijksse vergadering zal hij een omstandig verslag opmaken en dat in de eerst volgende vergadering voorlezen.
- Art 7. De penningmeester is gelast met het innen der contributie, boeten enz.. Wat de betalingen betreft, deze mag hij slechts verrichten na daartoe machtiging van den Heer voorzitter ontvangen te hebben. Hij is voor de ontvangen gelden verantwoordelijk en geeft op den feestdag der maatsch. een gedetailleerd verslag van de uitgaven en ontvangsten in het afgelopen dienstjaar dat gerekend nog van den vorigen tot den laatsten teerdag.
- Art 8. De commissarissen zijn belast met het handhaven der orde op de vergaderingen, repetitiën en uitstapjes. De voorzitter kan bij elke gelegenheid hunne hulp inroepen.

Art 9. De besturende en werkende leden zorgen zoveel het in hunne macht is op de vergaderingen tegenwoordig te zijn.

HOOFDSTUK III : Vergaderingen en repetities

Art 10. Er zal eene jaarlijksche, algemeene vergadering plaats hebben waarop al de leden worden uitgenodigd, en waarin een algemeen verslag over den toestand der maatschappij zal voorgedragen worden.

Art 11. Elk lid heeft het recht voorstellen te doen aan de Heer voorzitter of bij zijn afwezen, aan den Heer ondervoorzitter, waarna de commissie besluit of het voorstel kan in aanmerking genomen worden.

Art 12. Elke week zal voor alle werkende leden een verplichtende repetitie gehouden worden namelijk des zaterdags avonds op een bepaald uur naar verlangen der zangers. Eene tabel in de repetitie zaal hangende duidt het tijdstip aan gedurende het welk het uur van aanvang gevolgd wordt.

Art 13. De directeur heeft het recht de repetitiën en oefeningen te doen eindigen wanneer het hem dunkt. Geen lid kan echter gedwongen worden, langer dan 2 uren bij de repetitie tegenw. te zijn.

Art 14. De repetitiën zullen bijgewoond worden door minstens een lid der commissie. Elk lid der commissie heeft het recht zich door een ander lid der commissie te vervangen in de volgorde naar art 2.

Art 15. Repetitiën en vergaderingen zijn niet toegelaten voor personen die geen lid zijn van de maatschappij. Elk lid heeft echter het recht een persoon binnen de gemeente woonachtig de repetitiezaal binnen te leiden.

HOOFDSTUK IV : Inlegheden

Art 16. De eereleden betalen 5 fr. per jaar betaalbaar in 2 termijnen de 1ste helft in de loop der maand April; de 2de helft in de loop van de maand November.

Art 17. De contributie bedraagt voor elk werkend lid 10 centiemmen per week. De rekening begint elk jaar met de eerste week na het Ceciliafeest. Zij die in de loop van het jaar worden toegelaten zullen de reeds verschenen contributie op den dag hunner aanneming moeten voldoen. Ieder werkend lid zorge dat zijne contributie uiterlijk alle 3 maanden aangezuiverd zij; zoniet vervalt hij op een boete van 0,50 fr. de 1ste maal, 1 fr. de 2de maal om de 3de maal aan uitsluiting te worden onderworpen. De Heer ontvanger verwittige in tijds de nalatigen.

Art 18. Wanneer iemand als lid uittreedt , kunnen de door hem gestorte gelden niet worden teruggeëist.

Art 19. Alle werkende leden , die niet bij de vergaderingen of repetitiën tegenwoordig zijn, betalen eene boete van 10 centiemen, en bij verschijnen ter zaal na ontvangst der contributiën 5 centiemen. De leden van het bestuur die niet voldoen aan het bepaalde in art 14 betalen eene boet van 25 centiemen in de volgorde waarin zij in art 2 voorkomen. In bovengenoemde gevallen wordt alleen ziekte als een wettige reden van afwezigheid beschouwd als voor de vergadering of repetitie den Heer dokter hiervan kennis is gegeven. Eene boete van 5 centiemen wordt toegepast aan hem die zonder verlof de repetitie verlaat voor dat de directeur het eindigen heeft bepaald. Afwezigheid bij serenades wordt gestraft met eene boet van 1 fr. evenals op de festivals en met 50 centiemen op de verplichte uitgangen bij de leden der maatschappij.

HOOFDSTUK V : Gedragslijnen

Art 20. Hij die enig persoon of vereniging beledigt gedurende den tijd dat onze vereniging in korps uitgaat, of enig feest bijwoont, zal bestraft worden met 1 fr. boete. Elk lid van het bestuur kan voorstellen doen aan de voorzitter om boeten toe te passen. Na inachtneming van deze, beslist de commissie of de voorgestelde boet geldig is verklaard. Elk lid zal zijne bijzondere gevoelens van vriendschap of vijandschap jegens personen opofferen aan de belangen der maatschap. Elk lid zal er aan houden, dat vrede, niet alleen in de maatschappij, maar ook tusschen de maatschappij en de bevolking van Overslag bewaard blijven. Moest het gebeuren, dat er twist ontstaat tusschen de leden der maatschappij of tusschen een lid en vreemde personen, zolang de maatschappij in korps vereenigd is; dan zal de Heer voorzitter of deze plaatsvervanger verplicht zijn het geschil te slechten. In geval van wederspanning heeft de commissie het recht de vermaande op staande voet uit de maatschappij te verbannen.

Art 21. Het is aan ieder lid ten strengste verboden, op openbare plaatsen of in herbergen, stukken te zingen, welke niet ten volle door den Heer directeur aangeleerd zijn, of volmaakt aangeleerde stukken welke door de vereeniging nog niet in het publick zijn opgevoerd. De overtreding daarvan wordt gestraft met eene boete van 0 fr.,50.

Art 22. Het is aan elk lid verboden de zangstukken der maatschappij aan vreemde personen ter hand te stellen of te laten afschrijven op boete van 5 franken, of bij weigering derzelve, na gehoord te zijn door de commissie, op hare beslissing te worden verbannen verklaard.

Art 23. Wanneer een werkend lid tijdelijk deze plaats verlaat, en daar door in de onmogelijkheid verkeert tijdelijk de repetitiën bij te wonen moet hij daarvan onmiddellijk kennis geven aan de Heer voorzitter en ondervoorzitter. In zulk geval is de commissie bevoegd aan dit lid een verlof toe te staan naar gelang de omstandigheden welke tot zijn tijdelijke afwezigheid aanleiding geven. Onder deze voorwaarden kunnen de boeten van de afwezigheid niet toegepast worden. De wekelijkschecontributie blijft alleen doorlopen. Verlaat een werkend lid deze

Werkmanskring Overslag tussen 1900 en 1910, bijgestaan door de leden muzikanten.

Werkmanskring Overslag tussen 1900 en 1910, bijgestaan door de leden muzikanten.

plaats onbepaald dan houdt hij, na de maatschappij verwittigd te hebben, onmiddellijk op lid te zijn.

- Art 24. De vereniging kan slechts ontbonden worden wanneer het aantal werkende leden tot 4 verminderd is. Muziekstukken en wat verder aan de maatschappij toebehoort verkocht, met de opgebrachte gelden de schulden betaald en het restant door de overblijvende werkende leden en eereleden onderling verdeeld.
- Art 25. Twee beloningen, ieder van 2 fr. 50 zullen op het Cecilia feest uitgelooft worden aan de twee leden welke nooit de repetitiën hebben verzuimd gedurende den loop van het dienstjaar. Indien meer dan twee leden aan die vereischten voldoen kunnen zij die beloningen onderling verdelen of bij middel van het lot er over beslissen.

HOOFDSTUK VI : Algemene schikkingen

- Art 26. Bij overlijden van een lid uit dezer maatschappij, zijn de leden behorende tot het kerkelijk gebied van Overslag, verplicht de begrafenis bij te wonen op boete van eenen frank.
- Art 27. Aan elk afgestorven lid der maatschappij zal eene gezongen mis opgedragen worden ten koste der kas onzer maatschappij.
- Art 28. Aan allen die tot het lidmaatschap worden toegelaten zal het reglement in de vergadering worden voorgelezen. Het reglement wordt bewaard door den Heer Secretaris en kan slechts gezien worden in eene algemeene vergadering.
- Art 29. De leden zijn verplicht op festivals steeds samen te blijven op boete van 0,50 fr.. Afwezigheid bij de aanvang der uitvoering wordt gestraft met 1 fr. boete.
- Art 30. De instrumenten aan de andere leden der commissie zijn toegekend hebben zij toegang in alle vergaderingen en nog hunne rechten uitoefenen alle inlichtingen medegedeeld worden welke zij verzwijgen.

Aldus vastgesteld in zitting van 14 Maart 1892 en... commissie den 23 februari 1895.

Namens de commissie
De Voorzitter J.B. Goossens

DIENSTJAAR 1895-96

Op 4 februari 1895 werd een H. Mis opgedragen voor alle overleden leden der maatschappij. Na het middagmaal heeft de heer Jozef Vermeulen, bij de stichting, als eerste voorzitter gekozen, zijn ontslag aangevraagd. Hij is 7 jaar voorzitter geweest. Een kleine rekening toont ons aan dat de vereniging gesticht is in 1888. Nadat dit ontslag werd goedgekeurd, werd er overgegaan tot het verkiezen van een nieuw bestuur. J.B. Goossens werd voorzitter, K.

Steenput ondervoorzitter en G. De Swaene secretaris. Als commissarissen werden de heren H. Spiessens en I. Van Remortel gekozen.

Het is dat bestuur dat het bestaande reglement heeft aangepast en gepast in de structuur zoals wij die hebben weergegeven.

Op 20 juli 1895 werd een serenade aan de pastoor van Overslag gebracht ter gelegenheid van zijn naamfeest.

Op 27 juni 1896 werd deelgenomen een een festival te Axel. Alle spelende leden droegen een uniform kenteken. Welk dit kenteken was is niet vermeld; toch denken wij dat het een zelfde hoofddekseel is dat wij kunnen zien op een foto van de maatschappij rond 1900.

De Burgemeester van Axel werd bedacht met een serenade. De geldelijke prijzen werden verloot onder de aantredende maatschappijen; hier wist Overslag nog 25 gulden mede te brengen ten behoeve van de kas.

Den 28 oktober werd andermaal een serenade gebracht, ditmaal aan de directeur van de maatschappij ter gelegenheid van zijn huwelijksfeest. Op 6 december is in het lokaal bij Eduard Steenput het maal aanbesteed. De heer Alois Bauwens (Knippe) zorgde voor de prijs van 2,90 fr. voor het middagmaal op het Ceciliafeest.

DIENSTJAAR 1898

Het teerfeest van Sint-Cecilia werd gehouden op 10 januari 1898. De secretaris, Gustaaf de Swaene, gaf zijn ontslag na verschillende jaren dienst. Hij werd opgevolgd door C. Bauwens. De bestuurder (directeur), Irené De Ceuleners, werd koster benoemd te Zaffelare en zo werd ook zijn ontslag onafwendbaar. Hij werd opgevolgd door Achiel Van Laere.

Op 10 en 11 april werd een buitengewoon concert uitgevoerd bestaande uit liederen en toneelstukken. Serenades voor de directeur, pastoor en secretaris zijn een weerkerend gegeven.

Op 26 juni 1898 werd te Wachtebeke, ter gelegenheid van de inhuldiging van de tweede vlag van de harmonie "De Eendracht", een groot feest bijgewoond. Een eremetaal en een som van 20 frank werden meegebracht naar Overslag nadat zij zich eerst hadden "verlustigd" in de herbergen van Wachtebeke.

In het Gildenhuis bij A. Gijssel werd het maal geleverd voor de som van 3,10 Fr.

ERELEDEN VAN DE ZANGMAATSCHAPPIJ "CONCORDIA" VAN OVERSLAG IN HET JAAR 1898.

J.B. Goossens, Voorzitter
E. Steenput
D. Waelpuut
E.H. Pastoor van Overslag
Blondeel - Moerbeke
J. Vermeulen
Art. Plasschaert
H. Gijssel
Ch. Martens
Ed. Verdurmen
B. Graefscheppe

E. Apers
Fr. Mechelinck
A. Bauwens
E. Migom
A. Gijssel
L. Van Damme
F. De Mey
E. Poppe
E. Hesters
Th. Bruggeman

DIENSTJAAR 1899

Het Ceciliafeest had plaats op 10 februari 1898. Dus twee Ceciliafeesten op één jaar. Den 17 januari 1899 overleed erelid Louis Van Damme. Op 7 mei 1899 werd te Lokeren deelgenomen aan feestelijkheden omtrent de Kopkapel. Een gewiekst zakenman, de heer Kessels uit Tilburg, doet een voorstel aan de maatschappij om van hun vereniging een fanfaregezelschap te maken. De heer Kessels, verkoper van instrumenten, zou deze attributen leveren aan goede betalingsvoorwaarden. De maaltijden voor het teerfeest werden geleverd door A. Bauwens voor de prijs van 3 fr.

DIENSTJAAR 1900 : OPRICHTING VAN DE MUZIEKMAATSCHAPPIJ "CONCORDIA"

Op 8 januari 1900 heeft de zangmaatschappij haar Ceciliafeest gehouden. Na het middagmaal werd de heer Jozef Vermeulen gekozen als bestuurslid van de maatschappij. De heer B. Graefscheppe brengt op dit feest de brief van Kessels uit Tilburg op het programma en vraagt deze voor te lezen. Hierop besloten de leden van de commissie een speciale vergadering te houden om deze situatie even grondig te analyseren. Op 7 februari 1900 boog de commissie zich over de mogelijkheid om een muziekmaatschappij op te richten op Overslag. Er waren te veel bezwaren, volgens sommige leden, om dit te verwezenlijken. De voorzitter verklaarde dat hij er geen bezwaar in vond en wilde ook de gedachten van de leden kennen. Onder de volgende woorden " **Willen is kunnen, en wanneer het volk van Overslag van beide nationaliteiten wil mee werken tot deze oprichting, dan kunnen wij er komen; de noodige gelden zullen er zijn** ", werden op 10 februari de leden samengeroepen.

Onder bravogeroep werd de fanfare "Concordia" in haar eerste vorm gegoten. De commissie boog zich andermaal over dit delicaat onderwerp en op 18 februari werden onder massale belangstelling de artikelen bekend gemaakt waaraan moest voldaan worden voor het oprichten van een fanfare.

- Art. 1. De drij eerste jaren zal de maatschappij een halven dag Cecilia vieren.
- Art. 2. Voor de aankoop van de instrumenten en behoorigheden is een kapitaal nodig van omtrent 1200 fr. Die zullen gegeven worden door de heer voorzitter in vorm van een lening.
- Art. 3. Den heer A. Van Laere directeur heeft de goedheid gratis de werkende leden te leren in 't besturen.

Uiteindelijk beslist men toch een fanfaremaatschappij op te richten te Overslag. Dit gebeurt op 21 februari 1900 onder de kenspreuk “ Door Eendracht Sterk “. Men behoudt de naam “Concordia” als naam voor de maatschappij. Om deze lasten te dragen werd op 14 april 1900 een lening aangegaan bij de voorzitter J.B. Goossens. Deze Goossens zal waarschijnlijk op de “Hollandse Overslag” gewoond hebben want het bedrag werd in guldens uitgedrukt. De som bedroeg 547,5 gulden aan 3% 's jaars voor een termijn van 10 jaar. Men moest jaarlijks minstens 60 gulden aflossen. Dit geld was nodig voor de aankoop van de muziekinstrumenten. Mocht tijdens de duur van de lening de maatschappij haar verbintenissen niet nakomen dan zullen de instrumenten in eigendom komen van de geldschieder.

Deze verbintenis was ondertekend door : J.B. Goossens, E. Steenput, A. Van Laere, C. Bauwens als bestuursleden en D.B. Waelpuut, H. Spiessens, J. Van Remortel, E. Lauret, H. Gijssel, A. Plasschaert, J. Vermeulen en E. Ramont als leden van de commissie.

Het moet de maatschappij goed voor de wind zijn gegaan, want op 11 januari 1907 werd de lening volledig afbetaald.

Het oprichten van een fanfare brengt een verandering van het reglement met zich mede. In grote lijnen blijft het reglement zoals het was ten tijde van de zangvereniging, doch er zijn enkele clausules opgenomen in verband met het probleem Overslag en de instrumenten.

Art. 1. Men spreekt van een goede verstandhouding die moet heersen tussen beide nationaliteiten.

Art. 11. De muzikanten, ‘t zij afzonderlijk, ‘t zij in korps zullen nergens mogen spelen dan door de commissie er toe gemachtigd.

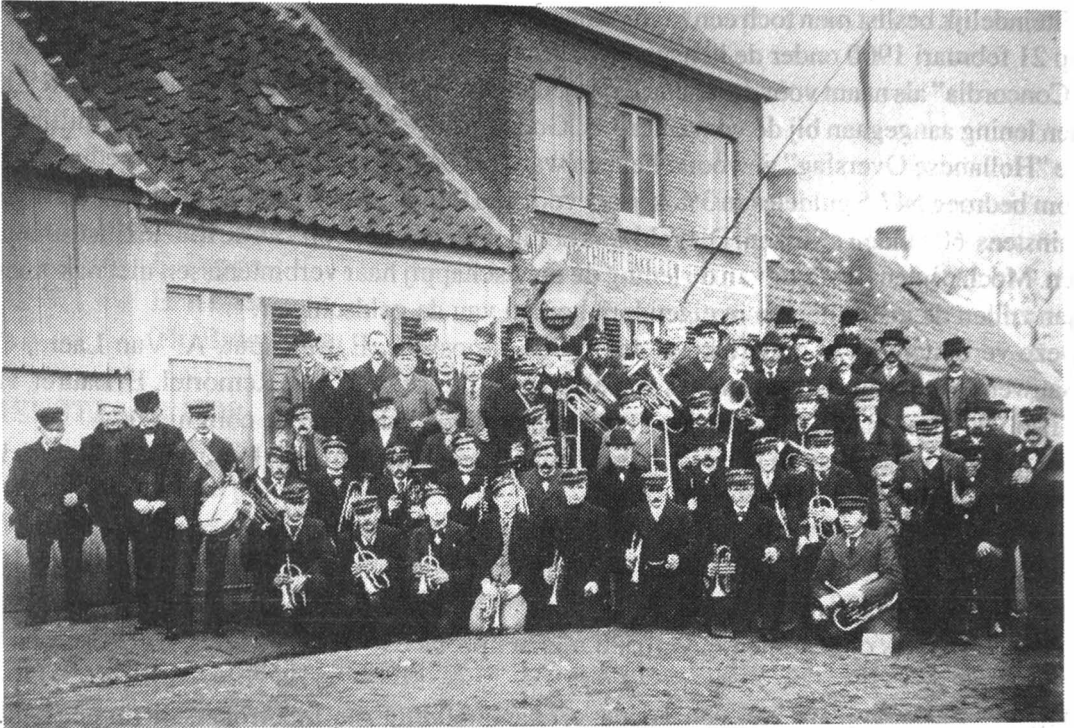
Art. 12. Alle schade aan de instrumenten, aan de muziekstukken of alle andere voorwerpen der maatschappij door onvoorzichtigheid of schuld der spelende leden veroorzaakt, alsmede het verlies dier voorwerpen zal door de plichtige of nalatige moeten gedragen worden en hersteld worden vermits hijerover verantwoordelijk is. Het gewoon onderhoud der instrumenten blijft ten laste der maatschappij.

Art. 13. Het is aan spelende leden streng verboden hunne instrumenten buiten de vergaderingen door de maatschappij bepaald, in herbergen of feesten te gebruiken op boete van 10 frank; bij herhaling zal hun het instrument worden ontnomen en zullen zij van hun lidmaatschap worden vervallen verklaard. Dezelfde straf wordt bedreigd tegen hen, die hunne instrumenten zonder machtiging van het bestuur aan anderen in leen geven. De commissie is echter gemachtigd om aan een of méér werkende leden, die daartoe genegen zijn, verlot te verleenen om een vreemde maatschappij bij eene uitvoering behulpzaam te zijn. Het verzoek daartoe moet door het bestuur der belanghebbende maatschappij rechtstreeks aan ons bestuur gericht zijn.

Op 18 februari werden nog drie bestuursleden aangeworven, A. Plasschaert, A. Noë en E. Lauret.

Het bestuurslid Eduard Steenput overlijdt op 24 maart 1900 en voor de eerste maal laat het muziek van de Overslag zijn droeve tonen weerklinken. Dit overlijden laat een leemte na in

Eerste groepsfoto van muziekmaatschappij "Concordia Overslag" ongeveer 1905. Foto genomen voor het lokaal bij Alphons Plasschaert, bakker en herbergier. Men droeg toen reeds een gelijkvormig hoofddekseel. Niemand kan de personen op die foto herkennen. Een ledenlijst uit die periode kan eventueel wat klaarheid brengen op die foto.

het bestuur; deze wordt op 12 april aangevuld door Eduard Ramont. 29 April 1900 zal bij ieder Overslagse inwoner een datum blijven om in hun geschiedenis te noteren. De eerste rondgang van hun muziekmaatschappij op hun dorp, waarbij serenades en toespraken niet uit de lucht waren, terwijl men ook het gerstenat niet onaangeroerd liet.

Bestuurslid Alfons Van Laere werd ook op zijn huwelijk den eersten mei bedacht met een serenade. Hetzelfde viel te beurt aan Emiel de Laruelle op 8 mei 1900.

Huwelijken en overlijdens lagen niet ver uit elkaar. Op 13 mei overleed bestuurslid H. Spiessens. Zijn plaats in het bestuur werd ingenomen op 23 mei door Alfons Van Laere. Hun eerste optreden buiten de Overslagse grenzen was te Assenede op 10 juni 1900. Ook Wachtebeke mocht zich op de zomerjaarmarkt op 3 september vergenoegen aan het muzikaal talent van Overslag.

Dat de heer directeur in hoog aanzien stond bij zijn muzikanten werd bevestigd door deze spelende leden. Men schonk hun meester op 28 oktober een prachtige maatstok.

Nog enkele serenades voor naamfeesten en huwelijken werden dit jaar opgetekend. De maaltijden op het teerfeest werd gezamenlijk door E. De Laruelle en A. Bauwens geleverd voor de som van 0,95 fr.

WERKJAAR 1900 - 1901

Het jaarlijks weerkerende Ceciliafeest had plaats op 3 december 1900. De heer Alfons Van Laere, die directeur en schatbewaarder was, vraagt ontlast te worden als schatbewaarder en

overhandigt de kas met een inhoud van 267 fr. aan zijn opvolger Honoré Gijssel. Lang blijft Alfons Van Laere niet meer zijn ambt van directeur uitoefenen. Zijn benoeming als koster in Sint-Jan Baptist te Gent verplicht hem uit te wijken naar Gent. Als erkentelijkheid wordt hij aangenomen als erelid. Dit is een rang die gecreëerd is en volgt op deze van voorzitter en ondervoorzitter, dit wegens de bewezen diensten aan de muziekmaatschappij. Als gunst mag hij steeds alle werkzaamheden van de maatschappij bijwonen en tevens op het Ceciliafeest gratis mee dineren. Eduard Ramont neemt tijdelijk de maatstok over van de heer Van Laere.

Op 14 maart verlaat E.H. De Looze zijn parochie en wordt vervangen op 28 april door E.H. Th. Raes. Bij deze gebeurtenissen treedt ook de maatschappij naar voor in al haar glorie. Als uitstap en serenades kunnen wij nog het volgende vermelden: 18 augustus een festival in Zuiddorpe, 8 juli 25 jaar burgemeesterschap van D. Mattelé op de Hollandse Overslag, serenade voor P. Boone gevolgd door een gratis mosselsouper door meneer Lauret en de zomerjaarmarkt te Wachtebeke.

Het jaarlijks maal wordt geleverd door A. Bauwens voor de som van 0,84 fr. en A. Gijssel voor de som van 0,88 fr.

WERKJAAR 1901 - 1902

Het jaarlijks Ceciliafeest viel op 25 november 1901. Op 30 en 31 maart werd een toneel gegeven te Overslag in het Belgisch schoollokaal ten voordele van de maatschappij. Het toneelstuk "De Vrijschutter" en enkele kluchten werden opgevoerd.

Op 30 juli neemt de tijdelijke directeur Eduard Ramont ontslag en wordt opgevolgd door René Kindt.

Van de gemeente Wachtebeke ontvangt de maatschappij een vergoeding van 150 frank voor het opluisteren van erediensten en gemeentelijke feesten op Overslag.

Serenades waren voor Victor Plasschaert ter gelegenheid van zijn huwelijk en voor Cesar Mattelé die bij de soldatenloting een goed nummer had getrokken en vrij was van legerdienst.

Een speciale vermelding kwam voor spelend lid Leopold Acke die in de akademie te Lokeren de 1st prijs behaalde.

Het eten op het jaarlijks feest wordt geleverd door Emiel de Laruelle voor 0,78 fr. en Alois Bauwens voor 0,79 fr.

WERKJAAR 1902 - 1903

Cecilia werd gevierd op 17 november 1902. Op dit feest werd besloten een nieuwe standaard aan te schaffen om nog beter naar buiten te kunnen treden bij de optredens. Om dit alles nog eens extra in de verf te zetten werd besloten een festival in te richten. Om de kas te spijzen werd er andermaal een toneel opgevoerd. Het drama "Boerke Naas" lokte een massa volk terwijl de kluchten en het zangspel voor wat afleiding zorgden.

In het bestuur zijn er ook enkele verschuivingen. Alois Bruggeman wordt bestuurslid in de plaats van Alfons Plasschaert die ontslag neemt. Het ambt van directeur is wispelturig. De zoveelste koster, René Kindt, wordt benoemd te Melden en moet zodoende zijn stok doorgeven aan Jules Pril.

August Noë verlaat ook het bestuur en wordt vervangen door Emmanuel Hesters. Festivals te Wachtebeke, Zelzate en Zaffelare waren een gelegenheid om het kunnen van de maatschappij te demonstreren en tevens wat zaad in het bakje te brengen. Tijdens verschillende festivals werden herdenkingsmedailles uitgereikt.

Het traditioneel eten kostte de som van 0,53 fr. en 0,74 fr. Het prijsverschil kwam tot stand in de rang der maatschappij. De ereleden kregen een duurder maaltijd in vergelijking met de spelende leden.

WERKJAAR 1903 - 1904

Dit verslag munt uit door zijn korte inhoud. Het jaarlijks feest had plaats op 4 december 1903. Op 3 jaar tijd was het aantal leden reeds aangegroeid tot 100 man. Ik spreek van mannen omdat wij nooit een naam van een vrouw aangetroffen hebben in de lijsten van de maatschappij.

Er werd een festival bijgewoond te Sas Van Gent. Het bestuurslid Eduard Ramont werd opgevolgd door Alfons Herman. Het werd ook de gewoonte om huwelijken op te luisteren voor hen die wat drank over hadden voor de spelende leden. Florimond de Laruelle liet zijn huwelijk omlijsten met de toondichtkunst van de Overslag. Was het de tand des tijd of was er armoede dat weten wij niet, maar de maaltijden verhoogden met meer dan 200%. Er werd 2,30 en 2,80 frank neergeteld voor het maal op Sint- Cecilia.

WERKJAAR 1904- 1905

Sint-Cecilia werd gevierd op 12 december 1904.

Een grote uitschieter was het 75-jarig bestaan van België. In Wachtebeke werd een groot feest ingericht waarop cinema werd vertoond op de wolven. De Overslagse muziknoten weergalmden op 3 september in het dorp van Wachtebeke.

Het eten werd geserveerd door Adolf Gijssel voor 2,16 fr. en door Emiel de Laruelle voor 2,5 fr.

WERKJAAR 1906

Het teerfeest viel op 8 januari 1906. Op 19 januari 1906 werd de eerste repetitie gegeven in het nieuw lokaal bij A. Gijssel. De lokaalhouder tracteerde de leden op een souper met bloedworst. De oudste foto van het muziek is genomen voor het lokaal bij A. Gijssel. Overslag liet zich niet onbetuigd bij de gemeenteraadsverkiezingen en gaf zijn verkozen afgevaardigde, Adolf Van Laere, een serenade op 5 juli 1906.

Een zeer bekend figuur op Overslag was Charles Martens, den groten boer op de "Sterre". Hij was 50 jaar lid van de confrerie van het Heilig Sacrament en teven 25 jaar voorzitter van dezelfde confrerie. Dit feest werd opgeluisterd door "Concordia" op 10 augustus 1906. Feesten en overlijdens liggen dicht bij elkaar wanneer het erelid A. Gijssel komt te overlijden. Het eten wordt andermaal geleverd door twee Overslagse traiteurs Emiel de Laruelle en Camiel Bauwens voor de sommen van 2,5 fr. en 2,7 fr.

WERKJAAR 1907

Met vreugde kan men op het Ceciliafeest op 14 januari aankondigen dat de lening aangegaan voor het aanschaffen van de instrumenten volledig is afgelost.

Het erelid Eduard Martens overlijdt op 25 maart 1907. De jaarlijkse inkomsten van het toneel ten voordele van de onkosten der maatschappij worden opgebracht door het spelen van het drama "Armoede en ellende" en het blijspel "Een uurtje in de muizeval". Dit gebeuren vindt plaats op 31 maart en 1 april in de bovenzaal van de meisjesschool in het klooster.

Optredens te Wachtebeke, Philippine, Gent met een premie van 125 frank en de patronagefeesten te Zelzate geven meer bekendheid aan het gehucht Overslag.

Onze koks van dienst Emiel de Laruelle en Adolf Gijsel zorgen voor overvolle magen op het teerfeest voor de som van 2,4 fr. en 2,9 fr.

Een nieuwe mode ontstaat door op nieuwjaar een serenade te brengen aan de geestelijke en wereldlijke bestuurders van Overslag.

WERKJAAR 1908

Dit jaar zal zich opwerpen als een rumoerig jaar in de vereniging. Een dorpsstrijd wordt gestreden op het scherp van de snede. De heer August van Megroot overlijdt op 11 januari 1908. Een week later wordt het Ceciliafeest gevierd op Overslag en hier werpt de pastoor een knuppel in het figuurlijke hoenderhok. De pastoor tracht het reglement van de maatschappij te doen aanpassen op diverse plaatsen. Het boek vermeldt die aanpassingen niet, maar de gemoederen in en rond de maatschappij beginnen te koken. J.B. Goossens vraagt zijn ontslag als voorzitter zagezegd wegens de hoge ouderdom. Ontelbare vergaderingen worden besteed aan het voorstel van de pastoor, tot wanneer men uiteindelijk de leden samen roept op 5 april om te stemmen over de eventuele veranderingen. De stemming luidt als volgt: 44 stemmen voor het oude reglement (of tegen de pastoor), 2 blanco's en geen enkele stem voor het nieuwe reglement van de pastoor. U ziet de situatie in die tijd toen de pastoor toch een gerespecteerde persoon was op de gemeente. Er treden tevens 3 nieuwe bestuursleden naar voor, Ch. Steenput, Emiel de Laruelle en Vital Van Bambost.

Om de pastoor niet al te veel tegen het hoofd te stoten neemt men zijn voorstel aan waarbij hij per brief een nieuwe voorzitter aanduidt met name Jozef Vermeulen.

De meningsverschillen nemen nog een grotere omvang aan, en onder druk van de pastoor nemen Edmond Lauret, Honoré Gijsel, directeur Jules De Pril en Jozef Vermeulen als voorzitter, ontslag.

Als klap tegen de maatschappij deelt de pastoor op 14 augustus aan het bestuur van Concordia mede dat zij niet mogen deelnemen aan de processie op 15 augustus en, indien zij zich toch zouden wagen deel te nemen, er klacht zal neergelegd worden voor het verstoren van de eredienst.

Het uitgedunde bestuur wordt aangevuld door Victor Plasschaert als schatbewaarder en Gustaaf de Laruelle als bestuurslid.

Gustaaf Pieters, inwoner van Wachtebeke, neemt de taak van directeur op zich. Tegen een vergoeding van 3 fr. in de week tracht hij de maatschappij op toonkundig gebied draaiend te houden.

Muziek Overslag. Foto genomen aan het huis van de burgemeester op Overslag Nederland

De vissers met hun hengel. Midden Eduard La Heyne, tamboer in de muziekmaatschappij "Concordia" Overslag

De plaatselijke veloclub deed mee aan het feest

WERKJAAR 1910

De wrijvingen in het dorp Overslag blijven duren. Toch tracht men zo goed als mogelijk de fanfare draaiend te houden. Het teerfeest had plaats op 26 december 1909. Als optredens noteren wij de uitstap naar Koewacht en het turnfeest te Wachtebeke. Niet minder dan 3 zilveren bruiloften werden muzikaal opgeluisterd : voor de voorzitter, Jan van Remortel en Emmanuel Hesters als bestuurslid. Desiré Acke vierde ook zijn 40ste huwelijksverjaardag op de muzikale tonen van de fanfare.

De vissersmaatschappij “ De Paling Vrienden ” wil in 1911 een festival inrichten en vroeg en bekam de samenwerking van de muziekmaatschappij Concordia.

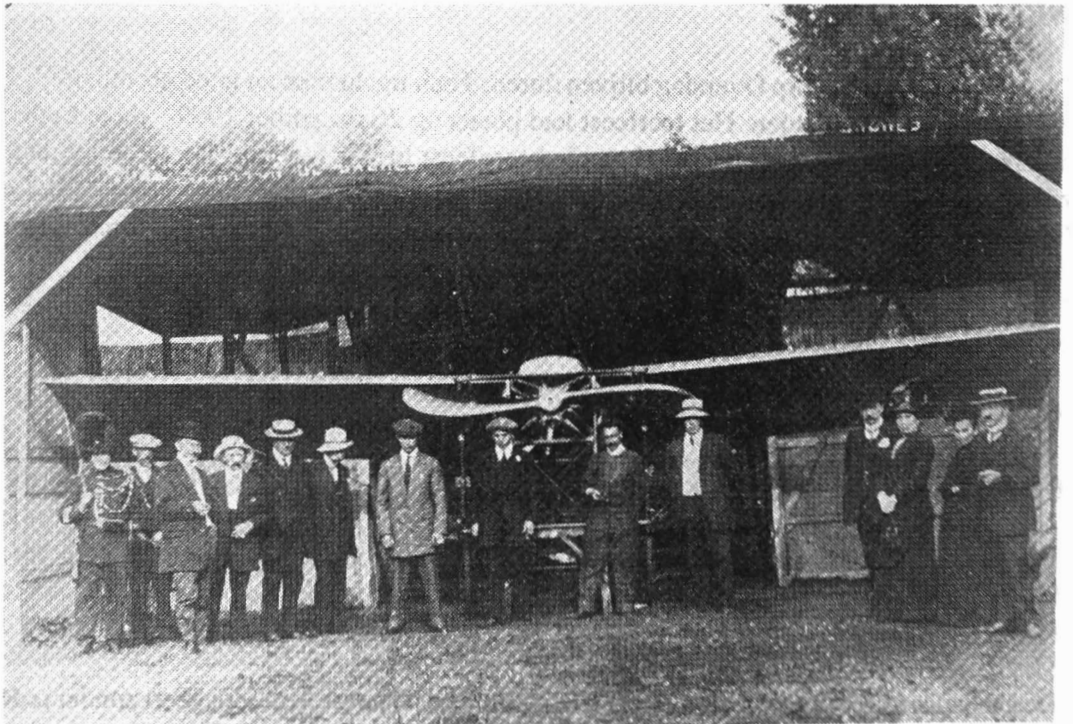
WERKJAAR 1911

Het feest van Cecilia werd gevierd op 16 januari 1911. Op dit feest werd het licht op groen gezet tot het inrichten van een groot festival voor muziekverenigingen met een premie totaal van 500 fr. Niet minder dan 35 gezelschappen dongen mede om de prijzenpot te verdelen. Buiten de traditionele uitstappen naar Wachtebeke nam de maatschappij ook deel aan het feest ter gelegenheid van de inhuldiging van het borstbeeld van mevrouw Lippens te Moerbeke-Waas.

De gespannen sfeer op Overslag is nog niet weggeëbd. Charles Steenput geeft zonder reden schriftelijk zijn ontslag als voorzitter. Een merkwaardige tekst in het verslag luidt als volgt: *Gezienden bloeiende toestand onzer Maatschappij alhoewel van alle kanten tegenwerkingen,*

Foto vliegmeting op Overslag 1912

Foto vliegmeting op Overslag 1912.

is het alle leden een grote plicht hand aan hand, eendrachtig en onpartijdig samen te werken voor de vooruitgang, zo doende zal Concordia nog groeien tot spijt van wie benijdt.

Het maal kost voor de leden 2,25 fr. en voor de ereleden 2,75 fr. Zij die zich erelid willen laten noemen van de maatschappij "Concordia" zullen verplicht worden 10 fr. te betalen bij hun aanneming.

WERKJAAR 1912

De maatschappij groeide terug aan tot 100 leden. Sinte-Cecilia viel op 8 januari 1912. Dit jaar zou zich opwerpen als het jaar van de grote manifestatie. Op 28 juli 1912 had een grote vliegmeting plaats op Overslag. Van heinde en ver kwam men kijken naar Van Der Burgt die zijn kunsten toonde in de lucht. Wij geven hier enkele krantenverslagen weer van die tijd. (Zie blz. 136-137).

De grote animator van dit gebeuren was "Knippe Bauwens". Hij tastte diep in zijn geldbeugel om zulk een gebeuren te doen plaats grijpen op Overslag. Serenades waren weggelegd voor Gustaaf de Laruelle ter gelegenheid van zijn huwelijk en voor P. Audenaerde.

WERKJAAR 1913

Dit is het laatste verslag voor de oorlog 14-18. Men schoof aan de tafel voor het teerfeest op 13 januari 1913.

Alois Bruggeman, reeds ondervoorzitter, werd verkozen als voorzitter en Alexander Baetens werd ondervoorzitter. De ereleden kochten samen een nieuwe bombardon voor de maatschappij.

Een uitstap die men waarschijnlijk maar éénmaal maakt met een muziekmaatschappij is deze naar een Wereldtentoonstelling. In 1913 werd deze tentoonstelling gerealiseerd te Gent. Een tweede groot gebeuren was een paardenloopwedstrijd op Overslag op 20 juli 1913. Het waren August Vermeersch en Albert Masureel die de organisatie in hand hadden. Ook hier liep niet alles naar wens. Toen de inrichters vroegen om na de eerste koersen een marsken te spelen weigerden de muzikanten en lieten hun instrumenten op het gras liggen.

Erelid Alois De Nijs werd dit jaar ten grave gedragen. Gustaaf de Laruelle gaf zijn ontslag als bestuurslid en werd opgevolgd door August Pollet.

Door de goede gang van zaken werd op het Ceciliafeest een gratis maal aangeboden aan alle leden van de maatschappij.

WERKJAAR 1914 TOT 1919 : WERELDOORLOG 1914-18

De laatste maal werd er gedineerd in vrede op 15 december 1913. Door het plaatsen van een elektrische draad op Overslag tijdens de oorlog 14-18 kwam dit dorp letterlijk in twee stukken te vallen. De meeste activiteiten werden dan ook afgeschaft. Alleen enkele begravingen werden muzikaal begeleid. Dit was het geval voor de voorzitter Alois Bruggeman en voor de gefusilleerde Gustaaf Marquenie. Hierop waren alleen de muzikanten die op Belgisch grondgebied woonden aanwezig.

De eerste vrije uitstap had plaats op de dag van de bevrijding.

Lied ter gelegenheid der vliegdemonstratie te OVERSLAG.

1° COMPLETEET.

Wat men niet kan gelooven
Zal men zien gebeuren
Junk heer Van den Burg vlieg 't Overslag,
De mannen van daar
Zij gaan altijd boven
Dat weten wij allegaar,
Met hun eigen centen
Zonder Complementen
Begonnen zij blakend van moed,
En ze hebben bewozen
Dat als immer voor deezen
overslag boven nog zit in hun bloed.

REFREIN.

Heup! Wat gaat hij de lucht mooi in
Heup! Wat gaat hij toch hoog
En de menschen die riepen uit alle slach
Bravo voor Overslag.

2° COUPLEET.

De schroef ging aan 't draaien
Hij liet de hand zwaaiën
Los, en de machien vloog vooruit,
En velen die dachten
En sommige verwachten
Hij komt het terrein toch niet uit,
Maar zie 't was maar even
Of hij ging aan 't zweven
En steeg op cordaat en geducht
Bravo Van Den Burg
Ge loht ons bewezen
Te zijn een meester in de lucht.

(Refrain.)

3° COUPLEET.

En eenmaal daarboven
Ge kunt niet gelooven
Hoe dat gaf een vreugd en plezier,
Het vee in de weide
Was ook al zoo bleide
Sprong lustig en maakte vertier.
En jongen en ouden
Gezond en verkouden
Zij rekten de halzen wijd uit,
En op huizen en daken
Of waar men op kan geraken
Daar riep men zijn vreugde blij uit.

(Refrain.)

4° COUPLEET.

Neen gerust zonder liegen
Dat was me nog vliegen
Wat is Van den Burg daarin sterk,
En laat ons hierboven
Den overslag boven
Wat hebben ze eer van hun werk.
En mannen en vrouwen
Ze zullen t' onthouden
Dees dagen van vreugd en feestijn,
En laat ons herhalen
Nog duizende malen
Altijd maar 't zelde refrain.

(Refrain.)

Lied ter gelegenheid van de vliegmeting 1912

Geen week gaat voorbij of een naam van een vliegveld komt in de krant. Meestal zijn het negatieve geluiden die ons uit die berichten bijblijven. Geluidshinder, files naar de toegangswegen, vluchtelingen, asielzoekers, inleveren van loon bij de werknemers enz.... Ook opgetogen woorden weerklinken op de luchthaven wanneer men op reis gaat of een bezok krijgt van één of ander familielid. Ook het transport van goederen naar noodlijdende landen brengt het positieve van een vliegveld of luchthaven naar voor. Zulk een toestand zou hier in onze buurt ook kunnen geweest zijn. In de volksmond spreekt men nog steeds van "Het vliegplein". Deze plaats situeert zich op het grondgebied van Moerbeke-Waas aan de grensscheiding met Wachtebeke. De naamgeving duidt op een iets kleinere plaats "vliegplein" in plaats van "vliegveld".

Het heeft eens een echt vliegplein geweest en er zijn zelfs vliegers opgestegen vanop die plaats. In de vroege middeleeuwen noemde deze plaats "affelgem". Deze naam komt in verschillende land en pachtboeken voor. Ook verkoopakten duiden deze plaats aan als "affelgem". Het was in die tijd een hoogte waarop niet minder dan vijf windmolens stonden maar allen voor 1600 verdwenen zijn. Deze vlakte werd doorkruist met enkele voorname wegels. Vooreerst de huidige, in de volksmond genoemde "Meulenstraat". Die loopt vanaf de Wachtebeekse steenweg naar ongeveer het midden van het vliegplein. Over het vliegplein loopt een kerkwegel die de kerken van Moerbeke en Overslag met elkaar verbond. Heden is dit gebied niet meer volledig toegankelijk voor het publiek. Een andere voorname weg was de Knokkestraat. Die liep vanop het vliegplein naar Wachtebeke waar zij uitkwam in een gelijknamige straat te Wachtebeke. Dezeweg is ook niet meer toegankelijk en zelfs moeilijk terug te vinden in de begroeiing. In deze straat stond één windmolen waarvan nu nog de molenberg gedeeltelijk kan waargenomen worden.

De andere vier molens stonden vanaf het kruispunt Meulenstraat met de Kerkwegel richting Hoogstraat Wachtebeke.

Rond 1580 werd het Parma kanaal gegraven. Dit verbond de verschillende fortten met elkaar. Deze waterloop diende als transportweg en verdedigingsgordel tegen de calvinisten. Hierdoor werd het latere vliegplein afgesneden van de rest van Moerbeke. De toegang gebeurde dan langs het grodgebied van Wachtebeke.

De naam vliegplein is ontstaan in 1939. In dat jaar werd dit bebost gebied ontgonnen en geniveleerd tot één vlakte. Hierdoor verdwenen ook de vier molenbergen. Op deze vlakte stond slechts één woonhuis, dat van de familie Walsie. Aan de rand van dit plein stond de jeugdherberg "Francy Panny" genaamd. Deze naam kwam voort uit het gelijknamige ford op de wijk Kruisstraat. Deze naamgeving is een vergissing geweest van de toenmalige burgemeester Lippens. De juiste naamgeving moest geweest zijn "Papemutse". Dit is de naam van een verdedigings schans gelegen tussen het ford Terwest en Francy Panny.

De weg die gebruikt werd om van Moerbeke naar het noorden van Wachtebeke te gaan was de kerkwegel, een zanderige weg. Hij gaf verbindig met de hoogstraat te Wachtebeke. Bij de noveendagen van "Sinte Toon" te Moerbeke werd deze weg veel gebruikt door de landbouwers om deze heilige te aanroepen ter bescherming van hun vee. Om naar het uigangleven te Moerbeke te gaan werd die weg ook gebruikt.

DE bosontginning gebeurde door Belgische militairen. De bomen, meestal sparren, werden afgezaagd en het stuikgat werd uit de grond gehaald. Al dit hout werd op de erf bij Alfons Bracke gevoerd. Hij was de dichtst bijzijnde landbouwer. Deze plaats noemt daar "Keyzershoek". Het hout werd verwerkt tot brandhout voor haard en kachel.

Door deze werken werd de op komst zijnde oorlog daar beter aangevoeld. Men kon het zien dat er iets ging gebeuren.

Het drukke gedoe op een plaats waar alleen stropers heer en meester waren was een onheilspellend teken. Veel vliegers zouden er niet zijn opgestegen maar het was een "Vliegplein".

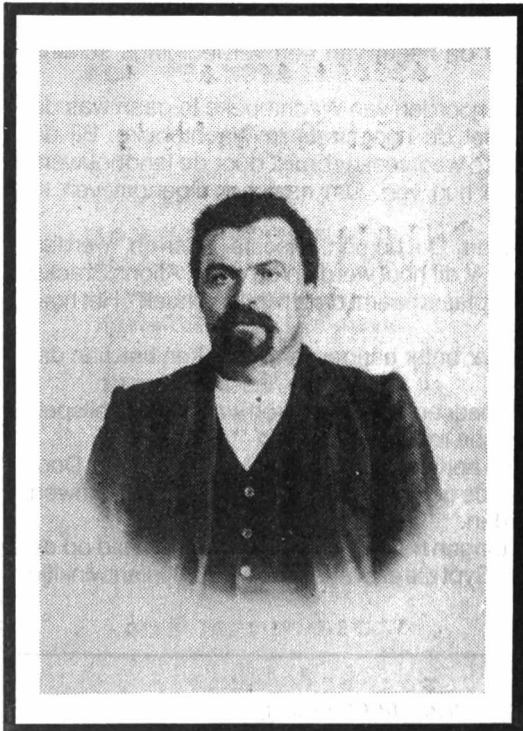
De oorlog vordere sneller dan de werkzaamheden bij het afwerken van dit militair domein. Door die werken was het gebied niet meer toegankelijk voor de gewone burger. Zij moesten een omweg maken en werden buiten de militaire werken gehouden.

Verscheidende landbouwers uit de wijk Keyzershoek gingen met paard en kar naar de smid op de Weide te Wachtebeke. Daar woonde de familie Van Der Sypt die er eveneens een kruidenierswinkelje had.

*Krantenknipsel over de vliegmeting te Overslag.
Voor meer inlichtingen zie driemaandelijks tijdschrift
"Heemkundige Kring Oud-Wachtebeke", Jg. 11, nr. 2, p. 19*

Vier muzikanten van Overslag rond 1914:
Willems Cyriel, De Maere Albert,
De Letter Theophiel en Verlackt Frans.

Bidprentje van Alois Bruggeman.
Hij was zo wat de culturele bezieler van alle maatschappijen op Overslag

Zelig zijn de zachtmoedigen want zij zullen de aarde be-
zilten. Math V 4.

ZALIGE GEDACHTENIS

VAN DEN ERWAARDE HEER

ALFONS VAN HAELEST,

Surveillant in 't College te Geerlandsbergen,
Opvolgentlijk onderpastoor te Oordgem, Ooster-
zele, Calloo en sedert 19 Juli 1919 pastoor
te Overslag.

Geboren te Kieldrecht, den 2 April 1869
godsvuchtig overleden te Kemseke, den 18 Mei 1924
Verziet door de H.H. Sacramenten.

Deze heilige pastoor werd ons letterlijk ontolten, en zijn
onvoorlezen afsterven is een harde en pynlijke slag voor zijne
Familie, zijne Parochianen en zijne talrijke vrienden

Van zijne kinderjaren af, was hij een voorbeeld van god-
vrucht en goedberigheid. Tot het priesterschap verheven,
bleef hij, overal waar hij is geweest, met onvermoeibare ijver
en sonderlinge zelfopoffering, gearheid om zielen te winnen
voor Jesus-Christus.

De broederlijke liefde was zijn kenmerk; zijne voortkomende
goedheid maakte hem saagsaam aan iedereen. Al zijne voet-
stapen waren in vrede. . . . . minzaam, goedwillig en godienstig
jegens elken, werd hij bemind van God en de menschen, en
zijne gedachten blijft in zegen. God

Allerhefste Vader, ik heb het geluk niet gehad, uw
laisten zegen te mogen ontrangen. Dat de H. Wil des Heeren
geschiede! Welde zullen wij elkander weerzien in den Hemel!
En gij, mijn welbeminda broeders en zusters, wij waren
elkaar zoo genegen! Alhoewel en tijdelijk gescheiden toch
zullen wij die wederzijdsche genegenheid blijven bewaren; Gij
voort *Aeminda Broeders*, priesters des Heeren, voest mij
iederding aan het H. Altaar!

Beminda Parochianen van Overslag, ik voelde mij
toch zoo g'ukkig in uw midden; zeer gaarne ware ik bij u
ghelen om voort te werken aan uw tijdelijk en eeuwig welzijn!
De goede God heeft het anders geschikt; Vergeet mij niet in
uwe godvruchtige gebeden!

Eucharistisch Heer van Jesus, voorbeeld van het priestertlijk
hart, offermij U onzer. 300 dagen vssast.

Kemseke, drukk. J. De Pril.

Bidprentje Alfons Van Haelst: meer dan 4
jaar pastoor op Overslag (1919-1924) be-
taalde 50 fr. lidgeld

Alles is ijdelheid op aarde, behalve God bemin-
nen en Hem getrouwelijk dienen. (NAV. CHR.)

GODVRUCHTIGE GEDACHTENIS

VAN DEN HEER

Dominicus Aloisius Bruggeman

WEDUWENAAR VAN VROUW

Mathilde Himschoot,

Voorzitter der muziekmaatschappij "Concordia",

Ongervoorzitter van de Visschersmaatschappij,

Lid van het Gilde van St.-Sebastiaan

en van de Granschueters van Oudeburgsche Sluis,

geboren te Overslag (Wachtebeke) den 28 Juni 1860

en aldaar in den Heer ontslapen den 23 Dec. 1915.

Bediend van de laatste H.H. Sacramenten.

O groot geheim der dood! hoe wel leert hij ons
kennen wat wij hier op aarde zijn!... De dood is het
oogenblik der waarheid, op welk men de aardse
zaken kent zoo als zij zijn: stof en ijdelheid!

(H. ALF. VAN LIG.)

Heer! in uwe barmhertigheid heb ik mijne hoop
gesteld!...

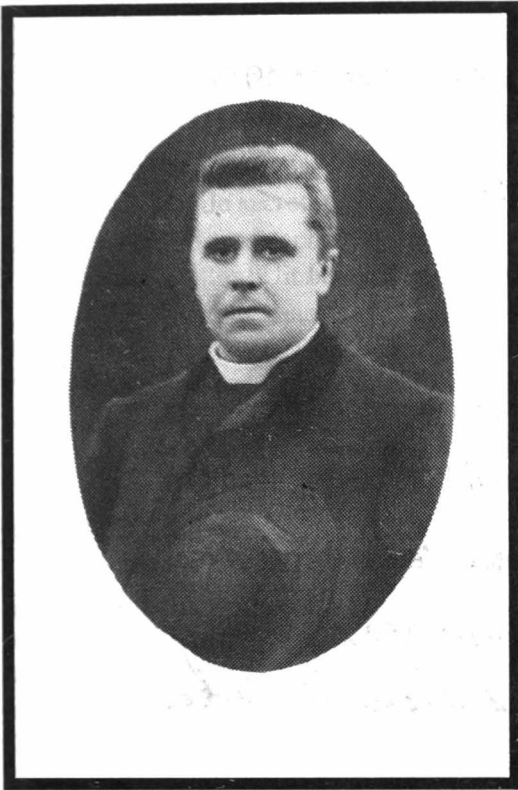
Hoe groot is de overvloed uwer goedheid, o Heer,
welken Gij hebt voorhouden voor dezen die U
vreezen, — en welken Gij bewezen hebt aan dezen
die op U betrouwen!... (Ps. XII, 6. — Ps. XXX.)

Vaarwel, mijn lieve dochter; heb dank voor uwe
toegenegenheid en goede zorgen — en gij allen
mijne bloedverwanten en vrienden, vaartwel!...
Betgene mij over is gekomen, zal U ook allen eens
overkomen, bidt voor mij.

Mijn Jesus barmhertigheid. (100 dag. afl.)

R. I. P.

drukk. De Rover, Wachtebeke, kerkstraat

*E.H. R. De Buyst: 5 jaar pastoor op Overslag (1924-1929),
had een goede verhouding met de muziekmaatschappij.*

"Houdt uw lenden omgord, en brandend uw lampen! - Gelukkig de dienaren, die de Heer bij zijn komst wakker zal vinden!," (Lc. XII Ev. van zijn sterfdag.)

†
ZALIGE GEDACHTENIS VAN
EERWAARDEN HEER

Richard Ghislain Marie DE BUYST

Geboren te Ninove, den 28 Februari 1876,
Priester gewijd te Gent, den 6 Juni 1899,
achtereenvolgens Professor aan Sint-Lievens-
gesticht te Gent, Onderpastoor te Belzele-
Evergem en te Erembodegem, Pastoor te Over-
slag (Wachtebeke), Pastoor te Hofstade sedert
26 April 1929, aldaar godvruchtig overleden,
voorzien van de troostmiddelen onzer Moeder
de H. Kerk, den 13 Juni 1933.

Priester naar Gods welbehagen, was hij voor
de geloovigen een voorbeeld in woord en in
wandel, in liefde, in geloof en in onschuld.

De wet der waarheid was in zijn mond en er
was geen onrecht op zijn lippen; rechtzinnig
van harte, verkeerde hij in vrede met God.

Hij beminde den luister van Gods huis en de
woonplaats zijner heerlijkheid. (Ps. 25)

De zaligheid der hem toevertrouwde kudde
was zijn eenige bekommernis. (I Cor. IX-19)

Beminde Parochianen, mijn levenseinde is
mijn laatste sermoen. Onthoudt de les: weest
altijd bereid voor de komst van uwen Schepper
en Rechter! - "Het éénige, wat ik U vraag voor
mij, is een gebed," (H. Aug.)

Dierbare Broeder en Zusters, ik ga U voor en
verzeet U niet. Vertrouwt vast op onzen Vader
die in de Hemelen is!

U, Eerwaarde Heeren Onderpastoors, dank ik
om uwe genegenheid en trouwe medewerking.
Moge 't H. Hart van Jezus uw verdere priester-
lijke loopbaan zegenen!

O Maria, mijn hart heeft U altijd bemind, mijn
tong heeft U altijd verheerlijkt; bid voor mij!

H. Hart van Jezus, ik heb vertrouwen op U!

WERKJAAR 1920

Na de oorlogsjaren werd in 1920 terug aangeknoopt met het traditioneel Ceciliafeest, dit op 5 januari. De financiële toestand was niet rooskleurig. Zo stelde men voor een omhaling te doen op het teerfeest. Deze omhaling bracht de som van 616 fr. op. Op de uitnodiging voor het inhuldigen van het monument voor gesneuvelden te Wachtebeke op 5 februari 1920 werd alleen de man met de vlag afgevaardigd. De reden hiervan is ons niet bekend. Uitstappen naar Wachtebeke, Axel en Moerbeke kwamen in de loop van het jaar tot stand. Op 12 december werd Mr. Poullier ingehuldigd als burgemeester van Wachtebeke. Dit werd muzikaal ondersteund door Concordia Overslag.

Charles Breaert werd muzikaal begeleid naar zijn laatste rustplaats. Hij was jaren lang erelid. Wel valt het op dat wij binnen het archief van de maatschappij geen enkele volledige lijst van muzikanten of ereleden aantreffen. Daarom geven wij tijdens de beschrijving van de werkingsjaren telkens de namen weer van de overleden leden.

Huwelijken zijneen terugkomend verschijnsel. Daaraan verbonden feestelijkheden mochten niet ontbreken en de muziek maakte het feest nog luchtiger. Zo was dit ook op het huwelijksfeest van Edmond De Nijs en op het 50-jarig huwelijksjubileum van P. Verplanke. In het bestuur waren bijna jaarlijks veranderingen. Ook 1920 vormde geen uitzondering. Arthur Buysse ging en Cyriel De Nijs kwam.

Elk erelid werd geacht een contributie te betalen van 6 fr. en 5 fr. voor het maal op de teerdag.

Overslag 10 Januari 1921.

Contributie Betaald

Achtbare Confrater,

Mevr. W^{va} Ch. Brijant

Wij hebben de eer UEd. vriendelijk uit te noodigen tot het bijwonen van ons **Sinte-Ceciliafeest** hetwelk zal plaats hebben op **Maandag 24 Januari 1921**,

te vergaderen bij *de Genus van Hecke*

DAGORDE :

Begin der H. Mis om 9 uur.

Middagmaal om 1 uur. *Mits te betalen 5 frank*

Verslag vorige dienstjaar.

Rekening afgelopen dienstjaar.

NAMENS DE MAATSCHAPPIJ :

DE VOORZITTER,

DE SECRETARIS,

ALEX. BAUTERS.

C. BAUWENS.

De Ontvanger-Schatbewaarder,

V. PLASSCHAERT.

Uitnodiging voor het St.-Ceciliafeest op 10 januari 1921

WERKJAAR 1923

Het jaar 23 sluit zich aan bij 22 als geen ander. Het Cecilia feest op 8 januari 1923 en het ontslag van Emiel de Laruelle en August Pollet. De ontslaggevers worden vervangen door Edmond De Nijs en door Vital Van Nieuwenhuyze.

Op 31 juli geeft de secretaris Camiel Bauwens de boeken over aan Cyriel De Nijs. Camiel was er bij toen de maatschappij gesticht werd als zangvereniging en had er zo meer dan 30 jaar dienst op zitten. Uit bepaalde gegevens kunnen wij opmaken dat G. De Maesschalck directeur was van de maatschappij. Zijn dochter Laura verzorgde de muzikale noot in de toneelavonden op 25 en 26 december. Deze werden ingericht ten voordele van de maatschappij. Na zo een avond werd er nog menig walsken en marsken gedanst zonder te spreken van de "Exports" die de keel nat hielden.

WERKJAAR 1924

Eten en drinken gebeurde weer op het teerfeest den 14 januari. Ongelukkig genoeg gaf de voorzitter C. Mattelé zijn ontslag, waarschijnlijk om gezondheidsredenen. Zijn opvolger werd Alfons Aers, beter gekend als "Fons Klof". De moeilijkheden die zich vroeger hadden voorgedaan met de geestelijkheid schijnen van de baan te zijn. De nieuwe pastoor, A. Van Haelst, wil op zijn beurt gewoon lid zijn van de maatschappij met een jaarlijkse bijdrage van 50 fr. Ieder muziekmaatschappij bezat een "knapen" die er voor moest zorgen dat de uitnodigingen op tijd bij de leden kwamen. Hij was de fakteur en klusjesman voor de maatschappij. Eduard Lansens was eens deze klus toegewezen en bij zijn overlijden in 1924 was men hem met gebed indachtig. Ook pastoor Alfons Van Haelst, hij die rust bracht op Overslag, werd ten grave gedragen (overleden 16 mei 1924 te Kemseke).

Wie de eerste maal zijn naam in het boek vindt is de tegenwoordige oud-koster, Aimé Van Bambost. Hij wordt geprezen voor het lesgeven aan 12 muzikanten en dit reeds 4 maanden lang zonder een vergoeding te willen.

Het jaarlijks toneel heeft terug plaats met de kerstdagen.

WERKJAAR 1925

Voor het eerst wordt het Ceciliafeest gehouden in de nieuwe zaal bij de gezusters Van Hecke, dit op 12 januari 1925.

Men is toe aan een feestviering. Vijfentwintig jaar speelt de fanfare haar muziek met volle overtuiging in het welen wee van haar bestaan. Er wordt geld ingezameld bij de herbergiers in het dorp. Aan de gemeente Wachtebeke wordt een bijdrage gevraagd voor de feestelijkheden en bekomt men 1200 fr. Een zelfde aanzoek aan de andere kant van de grens kent een negatief gevolg. Op 19 juli heeft het feest plaats en wordt opgeluisterd door 11 vreemde maatschappijen. Een stoet vertrekt aan het klooster langs het dorp naar de Nederlandse Overslag, Kaaidijk en terug naar het dorp op België. Het is tevens de gelegenheid om het nieuw lokaal in te wijden en te drinken. De erewijn wordt gratis geserveerd voor alle muzikanten.

Op de Kruisstraat wordt men uitgenodigd om 2 gouden jubilea op te luisteren. De oudvoorzitter, C. Mattelé, die vorig jaar zijn ontslag gaf, overlijdt en wordt naar zijn laatste rustplaats begeleid door de muziekmaatschappij.

Geloofd zij Jezus-Christus. Amen!

BID VOOR DE ZIEL
VAN MIJNHEER

ALFONS HERMAN

WEDUWENAAR VAN MEVROUW

BARBARA OPHALS

*Lid van het R. K. Armbestuur en der Confrerie
van het H. Sacrament,*

*Lid van het muziekgezelschap « Concordia »
der handboogmaatschappij « Sint-Sebastiaan »
en der Visschersmaatschappij,*

*geboren te Overslag (Zeeland) den 6 Decembar 1859,
en aldaar godvruchtig overleden den 15 Dec. 1926*

Versterkt door de H.H. Sacramenten der stervenden.

Eene onverwachte dood met gelatenheid ondergaan verschrikt niet, maar laat ons om wille der blijvende goede gesteltenis betrouwen tot God opzien. De dierbare afgestorvene had deze beste bezieling en was een weerdige zoon der Kerk, een koene ambtenaar en verdediger der goede zaak, maar bovendien een gezagvoerende wijze huisvader. Hoe heeft hij de Kerk liefgehad en door woord en daad hare dienaren en plechtigheden gevierd en geeerd. Hoe was zijn diepgevoelig hert van medelijden doordrongen bij het hooren der klagstemmen zijner geliefde beproefde armen en hij het zien bunner ellenden! Hoe verdedigde hij de goede zaak in 't openbaar en bleef in alles weerdige christene burger! Doch zijn kroon bleef in zijn woon. Hoe was hij vader, 't is te zeggen weldoende beschermer zijner talrijke kinderen en nu voornamelijk als beschermengel van zijn beproefde kind? Hare kinderen aanzag en beminde hij als de zijne, allen gelukkig maken was zijn vurige zucht en opwekkend leven; doch eilaas zoo kortstondig! Le hand leenen in allen nood was geheel zijn doenswijze tot den dood.

H. Hert van Jezus, ik heb betrouwen in U. (300 d.)

Bidprentje van Alfons Herman

Dat het jubileumfeest geld heeft gekost, heeft men ondervonden. Ook het onderhoud en de aanschaf van instrumenten en partituren kosten een bom geld. Met Kerstdag, ter gelegenheid van het jaarlijks toneel worden 5000 loten van 1 frank aan de man gebracht. Na het toneel bij de gezusters Van Hecke werden de benen nog eens losgegooid en de emoties weggespoeld.

WERKJAAR 1926

De enige zaal op Overslag, verbonden aan de herberg van de gezusters Van Hecke, biedt op 25 januari 1926 de leden van de maatschappij een eetmaal aan ter gelegenheid van het teerfeest. De dood is niet weg op Overslag. Niet minder dan 3 voornamen leden worden ten grave gedragen. August Van Megroot, Petrus Verplancke en één van de oprichters van de maatschappij Alfons Herman worden begeleid naar hun laatste rustplaats.

Niet alleen overlijdens maar ook benoemingen brengen veranderingen in de fanfare. G. De Maesschalck, directeur van de maatschappij, geeft zijn ontslag wegens benoeming en verlaat Overslag. Men ziet uit naar een vervanger en vindt die op Moerbeke-Waas bij name van Gustaaf de Waegenaere.

De traditie van een toneel- en ontspanningsavond op eerste en tweede Kerst brengen nu ook weer geld in het laatje.

WERKJAAR 1927

Dit jaar was de tafel gedekt bij de gezusters Van Hecke op 17 januari 1927 omaante schuiven voor het Ceciliafeest.

Men kon er dat jaar op bogen zelfs twee uitstappen per dag te organiseren. Op 21 juli werd het nationaal feest gevierd te Wachtebeke. Na de verplichtingen te Wachtebeke stonden verschillende auto's klaar om de muzikanten naar Moerbeke te voeren. Daar was een groot feest voor alle gedecoreerden van de weeffabriek. Het vervoer was gratis. Het was voor velen onder hen de eerste maal dat ze mochten meerijden in een auto. Deze uitstap was tot stand gekomen door de heer directeur, G. De Waegenaere. Men begon reeds te suggereren dat het muziek van Overslag een blauw muziek was. Men mag zeggen dat de maatschappij nooit echt kleur heeft bekend. Iedere vraag werd in de mate van het mogelijke voldaan.

Zo vroeg de heer pastoor De Buyst assistentie ter gelegenheid van de inzegening van de zeven kapelletjes rond de kerk.

De organisator en animator van het toneelgebeuren op Kerstdag, de heer De Maesschalck en zijn dochter Laura, moeten spijtig genoeg vervangen worden. Het is de heer Redant die deze taak op zich neemt. Tot slot mag men zich ook verheugen op diverse nieuwe spelende leden in de maatschappij.

WERKJAAR 1928

Ook dit jaar zijn er diverse verschuivingen in het bestuur. Bestuurslid Eduard De Nijs geeft zijn ontslag en wordt opgevolgd door meneer Redant. Samen met hem komen René Gijssel en Edmond de Nijs het bestuur versterken. Ook de knape, Theophiel Roeland, geeft zijn ontslag en René van den Branden neemt de taak op zich. Er komt eveneens een nieuwe voorzitter met name Aimé Gijssel. Buiten het jaarlijks teerfeest op 7 januari 1928 wordt er nog aan diverse festiviteiten deelgenomen. Een festival te Stekene en de gewone kermissen in Wachtebeke worden niet overgeslagen. In Wachtebeke geeft de harmonie "De Eendracht" een groot tuinfeest in de hovingen van notaris Teirlinck. Hier verleent de Overslag ook zijn medewerking.

Het 50-jarige huwelijksjubileum van Emiel Allonsius geeft weer aanleiding tot feesten. De groscaissedrager, Francies De Bruyne, wordt gedecoreerd op zijn werk in de fabriek van Wittouck te Zelzate en laat zijn medemuzikanten de geneugten van het feest meevieren. Op 11 november wordt voor de eerste maal op Overslag, op aanvraag van de plaatselijke oudstrijders een plechtig herdenkingsfeest gehouden dat ook muzikaal wordt opgeluisterd.

WERKJAAR 1929

Men kan geen jaar beter inzetten dan met een feest en zo gebeurt dit ook te Overslag op 5 januari met Sinte-Cecilia.

De maatschappij wordt gesteund door de meeste herberguitbaters. Om dit in ere te houden komt men op het idee alle steunende herbergiers, binnen en buiten de gemeente te vergasten op een bezoek van de fanfare. Kwestie van uw public relations wat in ere te houden.

August de Nijs verwisselt ook het wereldlijke leven met het eeuwige en wordt muzikaal begeleid naar zijn laatste rustplaats. Lang blijft René van den Branden geen knape, hij wordt dit jaar reeds vervangen door August van Puyvelde.

Het jaarlijks terugkerende toneel brengt weer wat animatie in de donkere winteravonden op Overslag. Samen met de opbrengst is het toneel een niet te versmaden culturele inbreng op Overslag.

In 1929 mag men ook een nieuwe pastoor verwelkomen op Overslag. E.H. Desiré De Wolf zal vele jaren lang aan het bestuur van de kerkgemeenschap op Overslag het wel en wee van zijn parochianen delen. Onder pastoor Richard De Buyst was de onenigheid op Overslag tot het minimum herleid en dragelijk voor iedereen. Dit zou niet lang duren; men zegt zelfs dat de tweede wereldoorlog zou begonnen zijn op Overslag.

WERKJAAR 1930

Op 14 januari schoof men op de middag andermaal aan tafel om de maaltijd van het teerfeest te verorberen. Voor de tweede maal werd er deelgenomen aan een Wereldtentoonstelling. Na Gent in 1913 was het in 1930 in Antwerpen verzamelen geblazen om de Overslagse toondichtkunst over die vurige stede te blazen.

Serenades en jubilees waren weggelegd voor Francies De Bruyne en voor de familie Acke op de Kruisstraat. Het verslag in het boek is wat alarmerend opgesteld. Voor het eerst spreekt men van een kleine terugval van de belangstelling op het toneelfeest.

Het verslag van het lopende jaar sluit met de volgende woorden:

Iedereen weet hoe moeilijk het is om in dezen tijd een muziek staande te houden. Laat ons daarom allen die iets ten voordeele der maatschappij kunnen doen, gaarne bereid zijn. Het bestuur zal zoveel mogelijk de vergaderingen bijwonen en goed vertegenwoordigd zijn bij uitstappen en dergelijke. Wij rekenen ook op de spelende leden die steeds getrouw op hun post zullen zijn bij repetitiën en uitstapjes, dan weet ik zeker dat ze aan een welgemeenden wensch van hunnen ijverigen directeur zullen voldoen. Mocht 1931 voor onze maatschappij een jaar zijn van vooruitgang, groei en bloei is zeker ons aller wensch.

Namens het bestuur Cyriel De Nijs.

Voor de eerste maal vonden wij deze alarmerende woorden weer in een verslag. De moeilijke sociale en economische tijd zal zeker mede oorzaak geweest zijn van deze bewoordingen.

WERKJAAR 1931 - 1932

Wat het vorige verslag laat uitschijnen is waarschijnlijk bewaarheid geworden. Er werd voor die twee jaren geen verslag opgemaakt. Of er een teerfeest is geweest kunnen wij evenmin achterhalen. Het moet een moeilijke tijd geweest zijn voor menig muzikaal gezelschap. Ook Wachtebeke kende zijn laagconjunctuur in die tijd.

WERKJAAR 1933

Ook dit jaar zwijgt men in alle talen over een teerfeest. Wel komen enkele uitstappen voor in het verslagboek. Te Westdorpe neemt men deel aan een festival. Ook verschijnen de

wijkkermissen op de kalender. Zo konden Ramonshoek- en Kruisstraat kermis bogen op de aanwezigheid van de muzikanten van Overslag.

In samenwerking met de vissersmaatschappij wordt op de Oude-burgse Sluis een groot feest gegeven ter ere van het oudste lid van de vissersmaatschappij de heer Eduard Verdurmen. Over kerkelijke en geestelijke plechtigheden wordt al evenmin gerept. Lag men in conflict met de geestelijkheid? De voorzitter, Aimé Gijsel, trad in het huwelijk en dit was een gelegenheid om de instrumenten nog eens boven te halen. Ook de jubilee van Victor Plasschaert, als schatbewaarder der maatschappij werd gevierd. Met het toneel werd getracht op Kerstdag nog wat geld binnen te halen voor een lege schatkist.

WERKJAAR 1934

Volgens het verslagboek heeft op 15 januari het Ceciliafeest plaats bij de gezusters Van Hecke. Weinig nieuwigheden kunnen wij halen uit dit verslag. Het huwelijk van bestuurslid Edmond De Nijs en het overlijden van Eduard Apers werpen een licht op vreugde en droefheid van een maatschappij.

Gustaaf De Laruelle wordt gelauwerd voor zijn onbaatzuchtige inzet op toneelgebied.

In het boek van de verslaggevingen vinden wij geen vermeldingen meer aangaande de werking van de maatschappij tot 1945.

Een andere bron die wij kunnen gebruiken zijn de kasboeken en financiële verslagen van de maatschappij. Ook hiervan is niet alles bewaard gebleven. Het eerste boek begint in 1936.

O groot geheim des doods, hoe juist leert gij ons
wat wij in de wereld zijn. H. Alph. de Lig.

BID VOOR DE ZIEL

van

RENÉ MIGOM

geboren te Rotterdam den 29 October 1916 en godvruchtig in den Heer ontslapen te Overslag den 5 Februari 1933.

Versterkt door de H. H. Sacramenten.

Lid der Muziekmaatschappij "Concordia", en van den Tooneelbond.

Zijne ziel was welgevallig aan God en daarom haastte Hij zich hem uit de wereld weg te nemen.

De menschen zien dit wel, maar ze begrijpen niet dat zulks eene genade en ontferming is van God, en eene weldaaddie Hij doet aan zijne uitverkorenen.

Deze jongeling beminde het gebeden het huis des Heeren. Ook op zijn sterfbed gebruikte hij nog zijne laatste krachten om zijne handen te vouwen en te prevelen: Onze Vader... Wees gegroet Maria...

Vader, Moeder, vaarwel ik dank U in 't bijzonder om de goede zorgen gedurende mijn pijnlijke ziekte, vergeet me niet in uwe gebeden, en leeft alzo dat gij me in den hemel komt vervoegen. Familieleden en vrienden bidt voor mij soms eens de akten en gedenkt mij in het H. Misoffer.

Mijn Jesus, bermhertigheid! (too d. zfl.)

R. I. P.

Drukhandel A. Van Bambost, koster, Overslag.

Wat is het zoet te sterven als men kristelijk geleefd heeft. De dood der rechtvaardigen is het einde van hun lijden en de intrede in het eeuwig geluk. H. Bern.

BID VOOR DE ZIEL

van MIJNHEER

EDUARD APERS

ECHTGENOOT VAN MEVROUW

ANGELA VAN DEN HENDE

geboren te Overslag-Zeeland den 7 September 1843, en godvruchtig in den Heer ontslapen te Overslag Wachtebeke den 5 Mei 1934.

Versterkt door de H. H. Sacramenten.

Oud-Voorzitter der Kerkfabriek van Overslag (W) Voorzitter der Conferentie van 't Allerh. Sacrament en van de Koninklijke gilde van St Sebastiaan, lid van al de godvruchtige genootschappen der parochie en der Muziekmaatschappij.

Als kristen was hij sterk en onwankelbaar in zijn geloof. Zoolang zijne krachten bet eenigszins toelieten woonde hij dagelijks het H. Misoffer bij en de andere kerkelijke diensten en bad veel en godvruchtig. Als echtgenoot en vader was hij een voorbeeld van trouwe liefde, teedere bezorgdheid en vaste toegenegenheid.

Wie in Maria, onze hemelsche Moeder, zijn betrouwen stelt, in 't bijzonder door het bidden van den Rozenkrans en het godvruchtig dragen van den Scapulier, mag hoopvol op zijn zaligheid rekenen.

Beminde echtgenoot, vaarwel, ik dank U innig om uwe trouwvolle genegenheid en uwe liefderijke verzorging. Gij, mijne kinderen, blijft moeder eeren en beminnen al de dagen van uw leven, steunt elkander, leeft kristelijk en godvruchtig, bemint God en zijne H. Kerk en vergeet nooit uw vader. Lieve kleinkindren, duurzame familieleden, achtbare vrienden en kennissen, bidt allen voor de rust mijner ziel.

Druk. A. Van Bambost, koster, Overslag.

*Bidprentje René Migom,
lid van de maatschappij*

Bidprentje Eduard Apers

Groepsfoto van de maatschappij met het bestuur in de jaren 30.

1ste rij: Plasschaert Victor - De Nijs Cyriel - Aers Fons - de bestuurder - Bauters Alexander - Bauwens Cyriel - Redant .... - Gijssels René.

2de rij: Laheyne Edward - .... Van Acker - Van Assel Alfons - Van De Winckel Achiel - Van Acker Achiel - De Laruelle Edward - De La Court Aimé - Gijssel Aimé - De Laruelle Cyriel - Migom Medard - Acke Polydoor - Willaert Jozef.

3de rij: Migom Omer - De Bruyne Leon - De La Court René - Laheyne Achille - Laheyne ..... - Migom René - De Laruelle René.

4de rij: Van Bambost Vital - Gerres ..... - Francies de Bruyne - Poppe Florent - De Bruyne Gustaaf - De Laruelle Gustaaf - Van Puyvelde August - De Laruelle Edward - De Laruelle Emiel - Van Hamme Edward - Breaert Albert - Van Bambost Eduard - Van Assel Victor.

Voor verdere bloei en groei in de maatschappij zijn wij verplicht ook mondelinge bronnen te raadplegen. Een onuitputtelijke bron is Aimé Van Bambost. Hij die jaren jonge muzikanten heeft opgeleid, die de burgeroorlog op Overslag heeft meegemaakt en overleefd en die door alle waters is gewassen, heeft reeds in ons driemaandelijks tijdschrift één en ander laten optekenen door Maurice Migom. Om toch een bepaald zicht te krijgen op die periode geven wij hier integraal het verhaal van de strijd tussen kerk en burger in de jaren dertig weer.

DORSPERIKELLEN TE OVERSLAG IN DE JAREN DERTIG

Een zomerse zondag. Sacramentsprocessie. De zon flirtte gretig met het dorp en zijn bewoners, maar toch hing er een zekere spanning in de lucht. Het muziek van pastoor De Wolf zou voor de eerste keer die plechtigheid opluisteren. De koster, Aimé Van Bambost, trachtte nog de parochieherder er van te overtuigen dat de muzikanten niet voldoende waren voorbereid om met een processiemars op straat te komen. Niets hielp, het moest. Aan madam Odile stond, naar jaarlijkse gewoonte, een gelegenheidskapelleken. Na de zegen moest het muziek beginnen spelen, maar wat maakten ze er een potje van. Het klonk langs geen kanten. Drie bedreven muzikanten: de koster, Pol Acke en René Gejelle deden alles wat in hun macht lag om de mars tot een goed einde te brengen, maar zij konden de boel niet redden. Domien Van Hoecke, bij wie het zweet in de schoenen stond, puur van de zenuwen, droeg de grosse-caisse en klopte keer op keer naast de maat. Op de Kaaidijk, iets voorbij Serre Verstrepen, braakten ze hun laatste muzieknoden uit. Het was voor iedereen een ware opluchting dat het stuk uitgespeeld was. De koster spoedde zich bij zijn kerkkoor en aan Nest de schoenmaker begonnen ze het "Te Deum"; zingend zijn ze de kerk binnen gestapt. Deze misval was de zoveelste aanleiding tot spot en pesterijen; opnieuw was het een trekken en duwen. De pro's en de contra's gingen zich scherper opstellen. De "Kleine Moerbeke-naar" liet niets onverlet om dat katholiek muzieksken te kleineren. Meer nog: "Het Noorderlicht" uit de rode burcht Zelzate publiceerde een dreunend artikel over die fameuze mislukking.

Muziek van pastoor De Wolf: Van Hoecke Domien - Verket Leon - Van Bambost Aimé - Allonsius Emiel - Audenaerde René - Coone Maurice - Noë Urbain - Acke Polydoor.

Mieleken, een wat naïeve lagere-school-verlater, wilde persé muzikant worden. De koster had hem al een paar keer getest en zag er weinig of geen toekomst in, maar de pastoor meende dat die jongen niet mocht geweigerd worden en bovendien was het een nieuwe aanwinst. Op de dag van de processie hadden ze hem een bugel in zijn handen gestopt en omdat hij nog geen notenleer kende moest hij maar doen "alsof hij speelde", had de pastoor hem klaar en duidelijk uitgelegd en de jongen voelde zich meteen al een "echte muzikant".

Zoals elke zondag na de vespers kreeg dat ventje van zijn moeder, ook op deze processiedag, zijn halve frank pree. Fier als een gieter stapte hij 't café van Nathalie Van Hecke binnen, en ging op een kruk zitten aan de tapkast. "Een saffarken a.u.b." bestelde hij en gooide met tamelijk veel zwier zijn geldstuk op de toog. "Ja, ja, een saffarken is niet slecht voor een jong muzikantjen" smaalde Nathalie.

In de hoek van 't café zaten een paar bestuursleden van Concordia. "Zeg Mieleken", begon René Gysel, "g'hebt niet slecht geblazen van de morgen in de processie, maar a propos, kunde de sol sleutel al spelen"? "Ja, nee" sukkelde de jongen "maar ik ben hem aan 't leren". Geniepig gelach en hij kleurde als een stoplicht. Kort daarop Cyriel De Bruyne : " Hé Mieleken, ge blaast toch nie 't achterste-veuren zeker op uwen bugel"? "Nee, nee" antwoordde de sukkel "ik blaas langs veuren". Nog meer gelach en de jongen kleurde nog sterker.

Hij nam nog een slok limonade, hij wilde weg. Terwijl hij naar buiten liep riep Modest Bruggeman hem nog na: "Mieleken niet t' hard blazen hé ventje of 't ligt in uw broek heur". Nu daverde 't café van het lachen. "Verdomse smeerlappen" brandde het in zijn keel en met een helse koleire sloeg hij de cafédeur dicht.

Daar stond hij dan, op straat, alleen, gebroken. Zijn kinderlijfje sidderde van verdriet. "Dsu toch, hadden ze dan toch gezien dat hij niet "echt gespeeld had". Hij voelde zich lijk nen buiten geschopten hond en slenterde van links naar rechts, doelloos, naar het klooster, kwam terug. Hij trok naar de Bovenhoek, kwam terug, langs de Kerkwegel ging hij dan naar de belle-gebuurte, daar woonde hij. Aan het douanekantoor ontmoette hij de koster, aan wie hij zei wat hem overkomen was in 't café en ook de historie van die sol sleutel.

Toen de koster dat hoorde, draaide hij zich plots om en kuchte een verborgen lach in zijn witte handpalm. Hij herpakte vlug, gaf Mieleken een schouderklopje en sprak bemoedigend: "Doe maar goed uw best jong dan zult ge later nen muzikant worden lijk Pol Acke". Dat was zijn idool, Pol Acke, een groot en zwaar instrument bespelen, nen bombardon. Een trompet vond hij maar kinderspel. Maar jongen toch. Toen hij thuis kwam, vertelde hij zijn ervaring aan zijn moeder van wie hij nog een paar klinkende oorvegen kreeg terwijl ze riep dat hij niets verloren had bij Nathalie Van Hecke.

Mieleken woonde alleen met zijn moeder. Zijn vader was "weggelopen" en leefde nu in de stad bij een jonge koeketiene. De meest vreemde verhalen werden er over gefluisterd en verzonden in het dorp. Twee patrouillerende grensdouaniers hadden de man zien vertrekken in de vroege ochtenduren; hij was gepakt en gezakt lijk nen muilezel. Frans Feyt, grapjas nummer één, meende dit bericht te kunnen bevestigen en beweerde dat hij het vernomen had op de radio in het gesproken dagblad. Sommigen geloofden hem nog ook. Het leven in en rond het dorp draaide verder. Het kleine Overslag, schier onvindbaar op de grote landkaart, was niet meer wat het geweest was : een grote familie.

Maar was pastoor De Wolf alleen de oorzaak van al dat geruzie ? Hij was bereid tot een dialoog maar de Concordia-aanhangers weigerden carrément, want zij voelden zich in hun keutel gepikt.

Verstandig en bespraakt was de pastoor genoeg, maar deze keer had hij zich op sleeptouw laten nemen door mensen die het anders wilden, een ander beleid, een nieuw muziek; kortom families die uit een ander vaatje wilden tappen. Dat was de oorzaak van al die miserie. Rond de jaarwisseling 1938/39 werd pastoor De Wolf benoemd te Buggenhout. De laatste begrafenis die hij te Overslag deed was van Etienne Coone, overleden op 14 januari 1939, zontje van Clement en Irma Hillaert.

Op 19 februari 1939 werd pastoor Seys als nieuwe herder van Overslag aangesteld. Het was een ijskoude regendag. Misschien later meer hierover.

WERKJAAR 1936

Wat werd er zoal verorberd op een Ceciliafeest te Overslag? Dit vinden wij terug in de rekeningen. Voor de maaltijd werden de volgende ingrediënten gebruikt: 55 kg. boullie aan 14 fr. de kg., 27,5 kg. biefstukken aan 16 fr. de kg. Dit kwam neer op 11 frank het lid voor vlees alleen. De gezusters Van Hecke maakten de maaltijd klaar voor de prijs van 5 fr. de man. Aan de dis schoven dat jaar 110 eters aan ter opluistering en steun van de fanfare.

De inkomsten van de maatschappij kwamen van diverse kanten. In 1936 schonk Camiel Laheyne de fanfare een geldelijke bijdrage. Een tombola en een liederenavond deden de kas nog aanzwellen. Als er inkomsten zijn, zijn er zeker ook uitgaven. Een vaste wederkerende onkost was de grotentromdrager en de vaandeldrager. Dit was een bezoldigde karwei. Ook de instrumenten wegvoeren naar de plaats van optreden werd verrekend. Wie ook op een vergoeding kon rekenen was de knape August Van Puyvelde. Hij moest de leden van de fanfare verwittigen voor uitstappen en repetities. Na al de moeilijkheden die men in die jaren had met de pastoor, weigerde de pastoor toch niet een zielemis te doen voor alle overledenen van de maatschappij.

De toenmalige directeur die eveneens een financiële vergoeding opstrijkt is Eduard De Laruelle. Als lid verliest men door overlijden de heer August L'Ecluse.

WERKJAAR 1937

Het aantal hongerigen op het Ceciliafeest blijft stijgen. Niet minder dan 125 man schuift bij de gezusters Van Hecke aan voor het middageten. Uit het kasverslag 1937 kunnen wij opmaken dat de maatschappij een eigen verplaatsbaar theater had. Het werd dat jaar, tegen vergoeding, verhuurd aan de zangmaatschappij van Overslag. Dit jaar heeft men toch een paar buitenoverslagse verplaatsingen. Men neemt deel aan een concert te Grembergen en te Lokeren. Dit brengt uiteraard vervoerkosten met zich mede die betaald worden aan Eduard Van Bambost en Kamiel Van De Vijver. Ieder jaar wordt het kasboek ondertekend door het bestuur met als voorzitter Alexander Bouters, ondervoorzitter René Gijssel, ontvanger Victor Plasschaert. Na al deze uitgaven voor het jaar komt een onbekend persoon 300 frank deponeren voor de aankoop van een instrument. Dit wordt in dank aanvaard. Men schaft zich een nieuwe bugel aan voor de prijs van 645 frank ter ondersteuning van het muzikaal gedeelte van de maatschappij.

De beste bereiding tot eene zalige dood is de volkomen onderwerping aan den H. Wil des Heeren. H. August.

BID VOOR DE ZIEL

van Mijnheer

KAMIEL DE BLOCK

echtgenoot van Mevrouw

LEONIE DE MUL

geboren te Zelzate den 13 Mei 1875 en overleden te Wachtebeke den 25 December 1940, versterkt door de HH. Sacramenten.

Lid van de Confrerie van het H. Sacrament en van de Muziekmaatschappij « Concordia » van Overslag; bestuurslid der plaatselijke Boerengilde en lid van het Armbestuur.

Als ware kristen heeft hij geleefd, onberispelijk den weg van Gods geboden bewandeld. Daarom zal de Heer hem vergelden volgens zijne gerechtigheid en hem beloonen naar zijne verdiensten. Eccl. I. Ps. XVII.

Goed en medelijdend van hart, was hij bezorgd met het lot van lijdenden en behoeftigen. Zalig zijn de barmhartigen want zij zullen barmhartigheid verwerven. Ev.

Dit is mijn roem, de getuigenis van mijn geweten dat ik in eenvoudigheid en oprechtheid voor God, door dit leven ben heengegaan. 2 Cor. I. 12.

De rechtvaardige sterft, maar sterft gerust; zijne dood is kostbaar omdat zij een einde stelt aan het lijden, omdat zij de voltrekking is van den zegepraal, de deur des hemels en het begin van de volmaakte rust. H. Bern.

Bemide Echtgenoot en Kinderen, weest mijne ziel in-dachtig in uwe gebeden. Moge de dag komen dat God ons weerom zal vereenigen in zijn zalig Rijk.

Zoet Hart van Jezus, wees mijn heil. 300 d. afl.

Mijn Jezus barmhartigheid. 300 d. afl.

DRUK. CREVE-CHEYNB - WACHTEBEKE.

Zijn leven was vol deugdzaamheid, Het sterven bracht noch pijn noch last, Al heeft de dood hem hier verrast, God riep hem blij ter eeuwigheid.

BID VOOR DE ZIEL

van

KAMIEL WILLEMS

echtgenoot van

ROSALIA BRUGGEMAN

geboren te Wachtebeke den 8 Februari 1861 en overleden te Overslag den 19 Maart 1939,

Lid der Confrerie van het H. Sakrament en van de Muziekmaatschappij « Concordia » van Overslag.

De duurzame overledene heeft een still en deugdzaam leven geleefd. Gediensdig van omgang met anderen, en voor zijn gezin werkzaam zoolang hij kon, bereikte hij gezond en welvarend een schoonen ouderdom.

Verkleefd aan Kerk en Godsdiens, betrachtte hij in alles met God goed te staan. Hij deed niets lievers dan met zang en steun den kerkelijken eeredienst op te lusteren. Al heeft de dood hem schielijk verrast, toch vond zij hem niet onvoorbereid. Zijn laatste levensuur was God toegewijd door 't voorbeeldig vervullen van zijn christen Zondagsplicht. Alwie hem gekend hebben, getuigen dat hij een oprecht braaf man was en een zeer goed christen. Ook daarom zal zijn aandenken in zegen voortleven. In den Hemel zal God hem loon naar werken geven, en eeuwig gelukkig maken.

Duurbare Echtgenoot, lieve Kinderen en Familie, de dood scheidt ons van elkander, maar God vereenigt ons samen in zijne liefde. Bemint en steunt elkander. Blijft de troost uwer goede Moeder. Bidt voor mij. God zegene U. Tot weerziens bierboven.

Mijn Jezus barmhartigheid. 300 d. afl.

Druk. H. Van Bambost, koester, Overslag.

Bidprentje Kamiel De Block

Bidprentje Kamiel Willems

WERKJAAR 1938

In dit jaar zijn niet zoveel uitzonderlijke zaken te noteren. Het Ceciliafeest in januari lokt toch nog 112 man aan tafel. Men heeft 79 steunende leden die elk 25 frank neertellen als steun voor de maatschappij. Geld moet rollen, dus koopt men bij de firma Mahieu te Gent, noodgedwongen een nieuwe bariton aan voor de prijs van 800 frank. De betaalde knape van dit jaar is Kamiel Migom, terwijl Cyriel Haentjens de grosse-caissedragers is. Een speciale vermelding verdient het bijwonen van de herdenking van het overlijden van Gustaaf Marquenie, inwoner van Overslag geweest en gefusilleerd tijdens de eerste wereldoorlog.

WERKJAAR 1939

Het Ceciliafeest had voor 113 man plaats op 9 januari bij de gezusters Van Hecke. Daar komt men tot de constatacie dat het vaandel van de harmonie aan herstelling en opkuis toe is. Adrienne Plasschaert knapt deze karwei op voor de som van 87,75 frank en Flor De Block kuist de leeuw van het vaandel voor 10 frank. Zo kan men terug een goed figuur slaan bij de uitstappen waarbij men zich kan profileren als een culturele vereniging. De dood slaat hard toe in dat jaar. Niet minder dan vier leden worden ten grave gedragen: Kamiel Willems, Alois De Laruelle, Eduard De Laruelle (directeur van de fanfare) en Medard Migom. De heer Arthur Stevens neemt tijdelijk het directeurschap over. Het zijn niet al overlijdens die een naar buiten treden van de fanfare veroorzaken. De probleempastoor, De Wolf, verlaat Overslag en wordt, op 3 maart, opgevolgd door pastoor Philibert Seys. Als geschenk

ontvangt de pastoor een koorstoel en een bloemstuk. De nakende oorlog kondigt zich reeds aan. Mobilisatie en andere nevenverschijnselen veroorzaken een onstabiel leven op iedere gemeente. Ook Overslag ontsnapt daar niet aan en zo zien wij de kas van de maatschappij afsluiten op 20 mei 1940. Nog één vermelding in de kas in 1941 spreekt van de verkoop van een klarinet aan de Directeur Arthur Stevens. Het was het instrument dat hij zelf bespeelde in de fanfare en dat hij kocht voor de prijs van 700 frank.

WERKJAAR 1945-46

De moeilijke oorlogsjaren waren voorbij, men kon terug herademen. Niet alleen op industrieel vlak maar ook op het vlak van de cultuur moest alles opnieuw starten.

De fanfare "Concordia" was tijdens de oorlog zonder directeur komen te staan. Op 25 april 1945 nam Alfons Van Assel de zware taak op zich de muziekmaatschappij in onderricht en opleiding ter hand te nemen. De repetities werden hervat. De eerste uitstap was meifeest van 1945. Dit feest werd traditiegetrouw ingericht door de plaatselijke veloclub "Vrij en Vlug". De festiviteiten volgden elkaar vlug op. Menig feest werd gevierd ter gelegenheid van het einde van de oorlog. Op 21 juli werd een vredesstoet gehouden te Wachtebeke. Deze werd muzikaal ondersteund door de fanfare samen met een praalwagen, gekroond door Alfons Van Assel. Hetzelfde feest werd overgedaan op 29 juli te Overslag. Het oorlogsgebeuren lokte ook de oudstrijders naar buiten op de derde kermisdag te Overslag. Zij gingen stoetsgewijze naar de kerk onder begeleiding van de fanfare. In alle herbergen op Overslag spoelde men de oorlogswaanzin weg met een goed glas bier.

Op 27 november gaf de schatbewaarder, Victor Plasschaert, zijn ontslag. Niet minder dan 38 jaar dienst als schatbewaarder had hij er op zitten. Hem werd de titel van erelid toegekend.

Men was toe aan een volledige herstructurering van het bestuur. Op het einde van 1945 zag het bestuur er als volgt uit:

Voorzitter:	Alexander Bouters
Ondervoorzitter:	René Gijssel
Schatbewaarder:	Alfons Van Assel
Secretaris:	Achiel Bruggeman
Directeur:	Florent Van Kerckhove
leden:	Vital Van Bambost
	Leonard Spiessens
	Vital Van Nieuwenhuyze
	Modest Bruggeman
	Kamiel De Clercq
	Gustaaf De Laruelle
	René David
	Emiel De Nijs
	Remi Broeckhove

Op de kerstdagen werd er getracht de kas van de schatbewaarder wat op te vullen door een muzikavond. De accordeonistenclub uit Zelzate zorgde voor een muzikale noot op die avond. De eerste bestuursvergadering, in 1946, had plaats op 14 januari. Daar werd beslist alle liggende instrumenten te laten revisioneren om ze bruikbaar te maken voor nieuwe muzikanten. Er werd eveneens geopteerd om een nieuwe saxofoon aan te schaffen.

+ Bidt voor de zielerust van Mijnheer
ALEXANDER BOUTERS
echtgenoot van Mevrouw
Melania De Craene

geboren te Assenede den 16 October 1869 en na H. Berechting godvruchtig overleden te Gent, den 17 Februari 1946, begraven te Overslag, den 22 Februari 1946. — Lid der Confrerie van het Allerheiligste. Voorzitter der St Sebastiaansgilde en muziekmaatschappij « Concordia ».

De dierbare overledene heeft een leven geleid van dienstbetoon, godsdienstigheid en familieheil.

Dienstbetoon : — Hulpvaardig is hij altijd geweest. Zijn eenvoudige omgang, zijn oprechte vriendschap, en zijn gedienslige goedheid stelden hem immer dienstwillig voor anderen, en maskten hem ook vele vrienden.

Godsdienstigheid : — Van christelijke alkomst, was hij ook van godsdienstige geplogenheid. Naar de kerk ging hij geerne, en dat heeft hij gedaan zoolang hij kon. Zijn voorvaderlijk geloof heeft hij voor ledereen en overal fier beleden. Ook daarom werd hij geacht.

Familieheil : — Thuis voelde hij zich gelukkig. Een talrijk gezin bracht hij groot in eer en deugd. Voor zijn moedige vrouw, die hij steeds steunend ter zijde stond, en voor zijn groot geworden kinderen, wier verkleefde genegenheid hem blij omringde, bleef hij immer de trouwe echtgenoot en beminde vader.

Verraderlijk loerde de dood over zijn gelukkigen ouden dag. Ter verzorging weggevoerd, kon hij in zijn geknakte gezondheid niet meer hersteld. Geen hulp mocht baten. Maar stichtend-vredig is hij in de liefde des Heeren hoopvol gestorven.

Beminde Vrouw, geliefde Kinderen en Familie, gij weet hoe ik u liefhad. Uw wederliefde was mijn troost. Rondom Moeder, versterkt nu de banden uwer onderlinge verknochtheid. Dit vraag ik u vooral : dat uw gebeden voor mij opklimmen tot den Troon van Gods Barmhartigheid. Ook gij, mijn vrienden, bidt voor mij.

DRUK. CREVE-CHEYS - WACHTEBEKE.

Bidprentje Alexander Bouters

WERKJAAR 1946

Het eerste naoorlogse Ceciliafeest werd gehouden op 18 februari 1946. Het feest zette droevig in. De voorzitter Alexander Bouters lag op dat feest nog in "lijke" zoals men dat pleegt te noemen. Het overlijden van de voorzitter zette een droeve stemming op de feestelijkheden.

Op 22 februari werd hij onder het spelen van een treurmars ten grave gedragen. Leonard Spiessens sprak in naam van de fanfare de lijkrede uit terwijl de 2 jongste muzikanten een rouwkroon op het graf legden.

Droefenis en feesten volgen elkaar snel op. De directeur, Florent Van Kerckhove, kwam met zijn accordeongroep de "Crecendos" naar Overslag. Samen met bereidwillige Overslagse muzikanten trad men op ten voordele van de fanfare.

Wanneer Van Assel afgetreden is als directeur kunnen wij niet achterhalen. Hij was wel in het nieuw bestuur aangeduid als schatbewaarder.

Door het plots overlijden van de voorzitter deden zich in het bestuur nog enkele verschuivingen voor. De nieuwe voorzitter werd René Gijssel en de ondervoorzitter Vital Van Nieuwenhuyze. Op 1 april kwamen twee bestuursleden de fanfare versterken. Maurice Aers gaf, bij zijn intrede, een bariton aan de fanfare en de tweede nieuwkomer, Cyriel De Bruyne, wilde niet

onder doen en gaf een klarinet. Deze kosten van de instrumenten werden ook nog gedragen door de nieuwe voorzitter en ondervoorzitter. Men bekomt ook een schenking van Theofiel Heirwegh onder de vorm van 100 kg. kolen voor het verwarmen van het lokaal van de repetitie. De diensters op het Ceciliafeest staan hun drinkgeld af ten voordele van de fanfare. De nieuwe directeur is op toonkundig gebied ook bedrijvig en schrijft een nieuwe mars voor de fanfare van Overslag.

De uitstappen volgden elkaar snel op. De Sterre, Oudeburgse Sluis, Winkel, Zonneken, Bosstraat, Hoogstraat, meifeest, processie, Kruisstraat, Ramonshoek, Statiekermis, Moerbeke Terwest en verschillende malen te Wachtebeke werden kermissen en feesten opgeluisterd. Wegens grenswerken kon men niet naar Zaamslag en Axel. Een speciale vermelding vragen wij voor de inhuldiging van de Gebroeders Naudtslaan te Wachtebeke samen met de feestelijkheden aan het kapelletje van de gebroeders Naudts op 7 juli 1946.

Om alles nog financieel te ondersteunen werd een monstertombola gehouden ten voordele van de fanfare. Deze was nodig om een lening van de voorzitter, van 4500 fr terug te betalen. Deze som had gediend voor de aankoop van een saxofoon. Het ontslag van de oud-schatbewaarder, Victor Plasschaert, was één van fysieke aard geweest. Op 31 augustus werd ook hij begeleid met de weemoedige klanken van de fanfare naar zijn laatste rustplaats. Een ander cultureel gezelschap op Overslag, de veloclub, vierde op 27 oktober zijn jubilee samen op de tonen van de fanfare.

De toneelavonden waren in trek en brachten nogal wat op. Zo werd op 1 december een “bonte zondagavondtrein” opgezet. De Crescendo groep van Zelzate onder leiding van Florent Van Kerkhove, de directeur van “Concordia”, en de Overslagse groep onder de leiding van Frans Laheyne brachten menig toeschouwer in extase. Het jaar werd afgesloten met een reuze-toneelavond onder de kundige leiding van Frans Laheyne en zijn Overslagse trawanten. Als men alles zo even overloopt kunnen wij vaststellen dat de muzikanten niet veel hebben thuis gezeten. Uitstappen en repetities lagen dicht bij elkaar.

WERKJAAR 1947

De heilige Cecilia, muzikale patrones van menige muziekvereniging, werd vereerd op 3 februari 1947. Men sprak van een stijgend ledenaantal, zowel van spelende- als van ereleden. Spijtig genoeg kunnen wij geen enkele lijst terug vinden met deze namen. In vogelvlucht willen wij hier de uitstappen vermelden. Vele van deze uitstappen zullen de volgende jaren terug op de agenda staan. Daarom vernoemen wij nu de meeste en zullen wij in de volgende jaren alleen de uitzonderlijke uitstappen weergeven.

Bosstraat, Hoogstraat, Meifeest, Winkel Sint-Kruis, processie, Wachtebeke, de Sterre, Oudeburgse Sluis, Wachtebeke, Stationsstraat, Ramonshoek, Overslag, de Rode Sluis en Kruisstraat.

Onder de buitengewone uitstappen noteren wij de volgende:

Inhuldiging voetbalterrein aan het station te Wachtebeke, het overlijden van Leonard Spiessens. Hier volgt de toespraak op het kerkhof:

Vriend Léonard,

Vol droefheid staan we hier nu aan uw graf. In naam van bestuur en medeleden van onze Muziekmaatschappij "Concordia", Vissermaatschappij "De Palingvrienden", Schuttermaatschappij "St. Sebastiaan" zeg ik een laatste vaarwel aan het stoffelijk overschot van ons dierbaar lid en aller vriend, den Heer Léonard Spiessens.

Vriend, Gij zijt heengegaan van de zijde eener liefhebbende en geliefde echtgenoot, heengegaan uit den kring van geliefde kinderen, uit den kring van broers, zusters en familie, die U allen om het meest lief hadden, heengegaan uit het midden uwer talrijke vrienden.

De zon des voorspoeds bescheen uw huis en hof. De zaak, waar Gij U geheel gaaf, bloeide door uw zorg en vlijt. In uw huisgezin heerschten liefde, vrede en eendracht. Hij was bemind en geacht door iedereen. Is het wonder, dat er levenslust fonkelde in zijn oog, dat er levensmoed sprak uit zijn woord. Op onze zo talrijke bestuurvergaderingen, vooral bij alle gelegenheden was hij eerlijk en oprecht, zijn woord was als een zegel. Hij was medelijdend en deelnemend, hij leed met de droeven en verblijdde zich met de blijden. Tot het laatste uur voor zijn dood sprak hij nog zoo graag met zijn vrienden over al de maatschappijen van Overslag, over bestuur en leden, over nog alles wat er zou gebeuren. Wijkenden U allen als een ijverig lid, en degenen, die wegens hun beroep met U in aanraking kwamen, als een rechtschapen mensch.

Vriend Léonard, het scheiden is hard. Hoe gelukkig is het in zulke droeve stonden, dat wij Christenen zijn, dat wij gelooven in een wederopstanding, dat wij mogen hopen op een weerzien. We zeggen U dus geen troosteloos "Vaarwel" maar een bemoedigend "tot wederziens"

Dierbare, onvergetelijke Medebroeder en Vriend

Rust in vrede

Tot wederziens

Wij noteren in 1947 ook de serenade 50-jarig jubilee Victor Coone - Hortensia Audenaerde, en de inhuldiging Octaaf Scheire als burgemeester van Wachtebeke op 5 oktober 1947.

Achtbare Jubilarissen,

Het is mij een waar genoegen in naam van het feestcomiteit onze hartelijke gelukwensen toe te sturen ter gelegenheid van Uw glorierijke Gouden Bruiloftfeest, die gij met de medewerking en gulle steun van gansch de parochie Overslag op heerlijke en glorierijke wijze komt te vieren.

Het is mij een aangename plicht U edele Achtbare Jubilarissen en Uw talrijk kroost en menig kleinkinderen op grootsche wijze te kunnen vieren. Ik wil de tolk zijn en in naam van al de bewoners van Overslag, Oudeburgse Sluis, Overslagdijk, St. Elooi polder, Bovenhoek en Papdijk, en nog menig bijdrager buiten deze wijken, die allen door hun milde giften, dit zoo mooi feest deden uitgroeien tot een overgroot sukses en een geweldige hulde aan onze zoo door iedereen beminde Jubilarissen.

Ik meen wel ieders goedkeuring te vertolken, dat het leven van Deinzeke een aaneenschakeling is geweest van offervaardigheid aan haar evenmensch. Dag en nacht was zij iedereen ten dienste en zocht allen behulpzaamheid waar een zieke mocht zijn. Niettegenstaande haar zoo talrijke kroost.

Papa Coone's leven, was een aaneenschakeling van slaven en sloven voor: zijn geliefde kinderen.

Deze zoo prachtig gevierde huldiging, die zoo welgeslaagd mag genoemd, en heden namiddag tot een onovertroffen belangstelling zal leiden, en al deze volkspelen tot eer en genoegen van onze achtbare Jubilarissen werden ingericht.

Ik hoop, Deinzeke, met U heden avond (het genoegen te hebben) de dans in te zetten met een wals, en het volksbal te openen.

Geachte Jubilarissen, Deinzeke en Victor, onze innige wensch dat U nog vele jaren, mocht gelukkig zijn in volle gezondheid.

*Leve lang onze Jubilarissen,
Zij leven lang.*

Door het overlijden van Leonard Spiessens moest het bestuur terug verruimd worden. Het was Joseph de Cock van Overslag Zeeland die het bestuur kwam aanvullen. De traditionele toneelavonden hadden plaats op 9 november en met de Kerstdagen.

WERKJAAR 1948

Het teerfeest van Sinte-Cecilia had plaats op 26 januari 1948. Van toneel kon men niet genoeg krijgen. De plaatselijke vedetten op het podium konden lach en traan in menig Overslags hart doen opwellen. In maart en december was de zaal bij Nathalie van Hecke uitverkocht voor zulke evenementen. Het kon niet anders of de bezieler van dit gebeuren Frans Laheyne werd gevraagd in het bestuur van de maatschappij te komen. Het bestuurslid, Vital Van Bambost, werd op 24 augustus 1948 naar zijn laatste rustplaats gedragen onder de droeve tonen van een treurmars gespeeld door de fanfare "Concordia".

Dat de Nederlanders fier zijn op hun koningin werd verduidelijkt door de koninginfeesten te Zuiddorpe en Axel. Deze werden muzikaal ondersteund door de harmonie van Overslag. De optredens werden meer grensoverschrijdend. Men trad aan op een internationaal muziekfeest te Koewacht Zeeland.

WERKJAAR 1949

Op 17 januari werden de voeten onder de tafel geschoven op het teerfeest van Sinte-Cecilia.

Wat werd er zoal aan de tafel opgediend ter ondersteuning van het menselijk lichaam om de dag van het teerfeest te overleven? Bij Clement Coone werden 12 dozen erwten aangekocht samen met prei en groenten voor de som van 297 frank. P. De Block leverde de mostaard en de peper, om het eten op smaak te brengen, voor de som van 67 frank. Vital Van

Nieuwenhuyze bracht 2,5 kg. boter, 25 eiers en 125 kg.aardappelen naar de gezusters Van Hecke voor de som van 608,75 fr. René Gijssel leverde voor 4895 frank vlees. V. Van Nieuwenhuyze leverde voor 65 frank pistolets en Cyriel De Bruyne deed er nog 25 kg. wortels bij voor 25 frank. Het klaarmaken van het eten gebeurde door Nathalie Van Hecke voor de prijs van 997fr.

Op dit teerfeest werd reeds geopteerd om een groot festival in te richten ter gelegenheid van het 50 jaar bestaan van de fanfare in 1950. Zo werd er op 26 februari een schrijven gericht naar de Heer Burgemeester en het Gemeentebestuur van Wachtebeke met de volgende inhoud:

50-jarig bestaan van de maatschappij "Concordia Overslag"

1ste rij: Gauwe Josian - Laheyne Edward - Ferket Leon

2de rij: Bruggeman Modest - De Cock ..... - De Laruelle Gustaaf - Van Hamme Eduard - Gijssel .... - Burgemeester Scheire Octaaf - Van Nieuwenhuyze Vital - Acke Leopold - Van Assel Victor - Willaert Jozef.

3de rij: Heirwegh Theofiel - De Bruyne Cyriel - De Laruelle Gustaaf - Coone Arthur - L'Ecluse Roger - Danschutter Kamiel - Van Assel Alfons - Verplancke Hilaire - De La Court Aimé - Bauwens Gilbert - Bruggeman Achiel - Gauwe Albert - Van Kerckhove Florent.

4de rij: Migom Kamiel - De Block Prosper - Haentjens Jozef - Poppe Maurits - Poppe Michel - Coone Clement - Laheyne Frans - Broeckhoven Remi.

5de rij: Coone Lucien - De Laruelle Emiel - Pollet René - Acke Lucien - Laheyne Roger - Dhondt Lucien.

Aanvraag - Ereteken van onze werkende leden ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum onzer maatschappij.

In datum 21 februari 1900 werd onze muziekmaatschappij gesticht. Zij heeft zich sedertdien zeer verdienstelijk gemaakt en haar taak eervol gekweten en plichtbewust zijn doel bereikt, die zij vooropstelde bij hare stichting zijnde, de beoefening van de muziek, opluistering der parochiale en gemeentelijke feestelijkheden, het bevorderen der goede verstandhouding tussen beide nationaliteiten, waaruit de parochie Overslag bestaat, opluisteren van festivals in andere gemeenten.

Het is een groot genoegen voor ons te mogen vaststellen, dat er verscheidene werkende leden vanaf de stichting en nog tot op heden spelend lid, in onze maatschappij een eervolle vermelding daarvoor verdienen, alsmede de hiernavolgende jubilarissen:

Acke Polydoor spelend lid vanaf 1900

Coone Arthur spelend lid vanaf 1925

Coone Clement spelend lid vanaf 1935

De Block Prosper spelend lid vanaf 1925

De Bruyne Gustaaf spelend lid vanaf 1900 tot 1935 dan erelid

De La Court Aimé spelend lid vanaf 1925

De Laruelle Gustaaf spelend lid vanaf 1900 en ook vanaf 1945 bestuurslid

De Laruelle Camiel spelend lid vanaf 1919

Ferket Leon spelend lid vanaf 1920

De Laruelle Edward spelend lid vanaf 1910

Van Assel Alfons spelend lid vanaf 1919 sedert 1945 mede bestuurslid

Van Assel Victor spelend lid vanaf 1900 sedert 1945 erelid

Van Hamme Edward spelend lid vanaf 1900

Willaert Jozef spelend lid vanaf 1900

Uit dit schrijven kunnen wij toch enkele gegevens halen in verband met de spelende leden. Er zijn nog 6 spelende leden die de stichting hebben mee gemaakt. Spijtig genoeg kennen wij niet alle andere namen. Alleen de gegevens medegedeeld door hen die de personen op de foto's identificeren kunnen wij als bruikbaar gegeven aannemen.

Dat het aanvragen van zo een eremetaal niet van een leien dakje loopt, hebben zij op Overslag ondervonden.

Een schrijven van 9 december 1949 aangaande dit onderwerp naar de secretaris, A. Bruggeman, door de griffie van het Provinciaal Gouvernement van Oost-Vlaanderen geeft het volgende antwoord.

Men moet een schrijven richten aan het ministerie van Openbaar Onderwijs, bestuur der Schone Kunsten en der Letteren, Waterloolaan, 34 te Brussel. Daarna zal een advies overgemaakt worden aan het gemeentebestuur van Wachtebeke. Er kunnen slechts ere-tekens toegekend worden aan voorzitters en bestuurders die meer dan 25 jaar deze functie uitoefenen. Wat betreft ondervoorzitter, de secretaris, de commissaris of de leden, deze komen slechts in aanmerking wanneer ze meer dan 40 jaar dienst hebben.

Dit was natuurlijk een misrekening voor velen onder hen die gehoopt hadden op een eremetaal. Wij zullen in het werkjaar 1950 zien wie werkelijk het eremetaal heeft gekregen.

In 1949 werd nog deelgenomen aan de cavalcade te Assenede. Een openluchtfest in de

hovingen van Arthur Van der Eedt te Wachtebeke werd muzikaal opgeluisterd. Buiten de traditionele plichtplegingen van uitstappen werd ook nog deelgenomen aan een festival te Assenede. Men kocht andermaal een nieuw instrument aan, ditmaal een piston. Dat zulke instrumenten moesten hersteld worden daar valt niet aan te twijfelen. Het vervoer werd gedaan door de firma Vervaeet van Wachtebeke. Zij verzorgde een wekelijkse vervoerdienst van goederen van Wachtebeke naar Gent.

Op toneelkundig gebied werden de toneelstukken "Patsy" en "Moeder Antje" opgevoerd door de plaatselijke amateurs voor bomvolle zalen. Dit alles gebeurde voor de financiële ondersteuning van de fanfare.

WERKJAAR 1950

Het Ceciliafeest in het jubeljaar 1950 ging door op 23 januari 1950. Op 16 en 17 maart werd het toneel "De schat uit de Congo" opgevoerd. Doch het hoogtepunt van dat jaar was het vijftigjarig bestaan van de fanfare.

Men wilde ter gelegenheid van het feest een bepaald herkenningsteken geven aan de muzikanten. Jaren lang zal dit het herkenningsteken van de fanfare zijn. Men opteerde voor petten. Spijtig genoeg zijn er geen kleurfoto's van die tijd doch de vooropgestelde kleur was niet voorradig zodat in extremis nog moest uitgezien worden naar een ander kleur. In een schrijven van Armand Lammens uit Gent, verkoper van burgerlijke en militaire petten gaf deze te kennen, op 7 juli 1950, dat de aangevraagde kleur niet beschikbaar was. Een goede maand had men nog de tijd om uit te zien naar een ander kleur. Er werd geopteerd voor een groene band om de pet die niet meer kost dan 135 fr.

Het feest had plaats op 27 augustus 1950. Er namen 10 muziekverenigingen deel aan deze manifestatie: Concordia Overslag, De Eendracht Wachtebeke, Diederick van Assenede, St. Jan van Sint-Janssteen, Eikels worden bomen van Westdorpe, Vlug en Blij van Assenede, Vredekring Zelzate, De Vrije Zonen Wachtebeke, St.-Cecilia van St.-Kruis-Winkel en De Eendracht van Koewacht.

De stoet werd om 14 uur gevormd en groeide uit tot een massaspektakel op Overslag. Zes decoraties werden uitgereikt aan spelende leden.

Gouden medalie Leopold II : Willaert Josephus
De Laruelle Gustaaf

Zilveren medalie Leopold II : Laheyne Eduardus
Acke Polydoor
Van Assel Victor
Van Hamme Edward

Toespraak op het jubelfeest:

*Achtbare Heer Volksvertegenwoordiger, Burgemeester, Heren Afgevaardigden,
Beste Vrienden Jubilarissen,*

Het is mij een waar genoegen in naam van het feestcomité en het bestuur van onze Muziekmaatschappij U hartelijk welkom te heten en U tevens te danken voor de blijken van genegenheid door Uw spontane medewerking aan ons Jubelfeest. Wij verhoppen Ued. nog dikwijls in ons midden terug te zien bij gelegenheid van festivals en wederzijdse diensten te kunnen bewijzen.

Vandaag vieren wij het vijftigjarig bestaan onzer Muziekmaatschappij. Ten jare 1900 werd alhier uit de toen bestaande zangvereniging door "Concordia Sterk" onze fanfare "Concordia" geboren. Er werd van wal gestoken met een dertigtal spelende leden. Onder de deskundige leiding van de eersten directeur, den heer Achiel Van Laere kende onze maatschappij in een korte tijdsspanne een grote bloei.

Reeds in 1903 waren wij in het bezit van het huidige prachtig vaandel ter vervanging van een primitief bordje der eerste jaren. Het vaandel heeft ons dan steeds begeleid door lief en leed, door hoogten en laagten, bij vreugde en kunstgenot.

Van de 30 werkende leden bij de stichting zijn er nu nog vijf overlevende jubilerende leden in werkelijke dienst, vijf werkers van het eerste uur, mannen met taaie volharding, zij zijn de steunpilaren geweest van onze maatschappij, een voorbeeld aan onze jongeren van uithoudingsvermogen en wilskracht.

Voor al die jaren trouwe diensten aan onze maatschappij bewezen, worden deze ijvervolle jubilarissen vereremerkt in de orde van Leopold II. Binnen enkele ogenblikken zullen deze eervolle onderscheidingen prijken op de borst van onze koene werkers.

*Leve de Jubilarissen
Leve Concordia*

Bij de uitreiking van de petten moesten alle spelende leden een document ondertekenen waarin zij verklaarden dat zij zorg zouden dragen voor hun pet en instrument. Uit deze lijst halen wij de volgende muzikanten:

Hilaire Verplancke
Eduard Laheyne
Haentjens Joseph
Ch. De Laruelle
Leon Ferket
Lucien Acke
Roger L'Ecluse
... De Block
C. Danschutter
... Laheyne
J. Gauwe

.....
Polydoor Acke
R. Pollet
Maurice Poppe
E. Van Hamme
M. Poppe
L. Ferket
Gustaaf De Laruelle
G. De Laruelle
G. Bauwens ,
.....

Spelen van een serenade. Vaandel Migom Kamiel. Muzikant links Kalle Albri, rechts Poppe Maurits en Pollet René.

Tamboer, Laheyne Eduard - schijven, Willems Maurits - Grote trom, De Laruelle René - Trompet, Van Assel Alfons - soprano, Kalle Albri.

Om alle kosten wat te dekken werd opnieuw een toneel opgevoerd met de titel "Over twaalf dagen middernacht". De weersomstandigheden zaten tegen zodat de verhoopte inkomsten niet voldeden.

WERKJAAR 1951

Na al het feesten van het vorig jaar werd dit jaar wat kalmer opgevat. Het Ceciliafeest had op 14 januari plaats. Een speciale vermelding is de aanwezigheid op de inhuldiging van Walderdonkbrug te Wachtebeke op 4 februari 1951. Het toneel boerde wat achteruit en men schakelde over naar een volksbal. Op 18 november werd in de zaal bij Nathalie Van Hecke een bal gehouden ten voordele van de fanfare. Jong en oud dansten er tot in de vroege uurtjes ten profijte van de fanfare onder de muzikale tonen uit het accordeon van Roger Migom. Men trachtte met een vreemd toneelgezelschap meer volk te lokken en zo de opbrengst te verhogen. Een toneelgroep uit Sint-Kruis Winkel bracht zijn kunnen op de planken. Doch de hoge auteursrechten en onkosten overschreden het toelaatbare.

WERKJAAR 1952

Een goed jaar begint met lekker eten en drinken, beweert men op Overslag, en zo gebeurde dit in 1952 op 14 januari.

Op tweede Sinksendag was het niet alleen stappen geblazen maar ook varen stond op het programma. Men maakte met de fanfare een uitstap naar Zierikzee in Zeeuws-Vlaanderen. Buiten de gewone plichtplegingen en wijkermissen was er dit jaar nogal wat uitzonderlijks te vieren. Men was de oorlogsjaren te boven gekomen en dacht, met het oog op nakende verkiezingen, aan verbetering van het wegennet te Wachtebeke.

Op 21 augustus werd de nieuwe baan Overslag-Oude Burgse Sluis ingehuldigd. Men maakte er een echt Overslagsfeest van.

Reeds op zaterdagavond kondigde men het feest aan door kanongebulder. Om 14 uur op zondag werd de stoet gevormd in volgorde van:

- 1- Veloclub "Vrij en Vlug" met gekroonde fietsen
- 2- Vissersmaatschappij "Palingvrienden" met wagen en groep
- 3- Verenigde schuttersmaatschappijen met wagen en groep
- 4- Landbouwgroep Oudeburgse Sluis
- 5- Muziekmaatschappij "Concordia" Overslag
- 6- Schoolkinderen met vlaggen
- 7- Feestcomiteit
- 8- Gemeentebestuur en genodigden

Om 16 uur waren er allerlei volksspelen voorzien voor de jeugd. Mastklimmen, suikereten, flessen vullen en zakkenlopen waren het volksvermaak voor jong en oud. Het volksbal werd ingezet om 18 uur en om 19 uur had een fakkeltocht plaats. Het was immers al eind september en vroeg donker. Om half tien werd het feest afgesloten met een prachtig vuurwerk.

Men moet op de Oudeburgse Sluis gedacht hebben: "Als men dat op Overslag kan, dan moet dat ook hier bij ons kunnen". Op 28 september werd de baan voor de tweede maal ingehuldigd, ditmaal vanaf de Oudeburgse Sluis.

Men had geen tijd om op adem te komen. Wachtebeke had ook nog wat in te huldigen. De Kerkstraat was vernieuwd en dit zette aan tot feesten op 5 oktober 1952.

Zelfs dat was niet genoeg voor Overslag, want op 19 oktober bracht men hulde aan de nieuwe pastoor, E.H. Eug. Verhellen.

Tussendoor had men nog 2 jubilea af te werken gekregen. Henri Verplancke - Pollet was 50 jaar gehuwd en de koninklijke vissersmaatschappij de "Palingvrienden" vierde ook haar 50 jarig bestaan. Om een algemeen nazicht van de instrumenten te bekostigen werd op 16 november een grandioos volksbal ingericht.

Het is de laatste maal dat wij een gedetailleerd verslag van de werking van de maatschappij terugvinden. De volgende gegevens moeten wij halen uit losse aantekeningen en mondelinge overleveringen. Deze mondelinge overleveringen kunnen nogal eens verschillen van bron tot bron. Wij gaan trachten toch een zo volledig mogelijk overzicht te geven door de bronnen te vergelijken. Een andere bron die wij raadplegen, is het kasboek van de maatschappij, waarin wij toch verschillende gegevens kunnen verwerken naar een overzicht van de werking van de harmonie toe.

WERKJAAR 1953

Wachtebeke komt met steun over de brug voor de muziekmaatschappij van Overslag. Men heeft nog 81 steunende leden welke een geldelijke inbreng leveren om de kosten van de maatschappij te helpen dragen. Een ander inkomen wordt gezocht in een tombola. Hieraan zal men zich jarenlang vastklampen om geld in het laatje te krijgen. De opbrengst valt mee en het geeft een contact naar de mensen toe van uit de maatschappij. Om de muzikanten toch wat energie te geven en op te monteren voor de werkzaamheden in de harmonie wordt hun een souper aangeboden bij Smollenaers op de Rode Sluis. Niet alles is eten en uitgaan. Men neemt de droeve taak op zich Ed. De Laruelle ten grave te dragen. De directeur, Florent Van Kerckhove, verlaat de muziekmaatschappij en wordt in oktober van 1953 opgevolgd door Albric Kalle van de Oudeburgse Sluis.

WERKJAAR 1954

Dit jaar kondigt zich een ander inwoner aan in het lokaal van de maatschappij. Eduard Van Bambost baat nu de zaal van de legendarische gezusters Van Hecke uit. Toeval of niet maar het ledenaantal stijgt aanzienlijk. Niet minder dan 144 steunende leden en op het teerfeest schuiven 85 man aan voor het eten. Het is andermaal Roger Migom die op de avond van het Ceciliafeest zorgt voor de animatie en de muziek tijdens het bal. Reparatie van instrumenten is een zware last voor de maatschappij. Eerst tracht men de klus te laten klaren door Alfons Van Assel. Fijnere reparaties gaan naar August Seynave te Wachtebeke. Hij is de uitvinder van de constateur voor de duivenliefhebbers en een zeer fijne mechaniker. Als dit nog niet baat gaat het instrument naar Gent met het gekende gevolg: een grote rekening. Zo wordt er andermaal op aangedrongen zorg te dragen voor de instrumenten. Als overlijden noteren wij het lid Jos De Cock.

WERKJAAR 1955

Het voorzitterschap valt Vital Van Nieuwenhuyze te beurt. Er zijn weinig gegevens aangaande dit werkjaar. De gewone wijkkermissen worden afgewerkt op voorziene en vastgestelde data. Op zo een uitstap gebeurde er een ongeluk waarvan wij hier een kort overzicht geven.

Bij een uitstap op Kalve kermis in september werd Leon De Bruyne aangereden. Men stond voor een herberg stil en speelde een serenade. Het slachtoffer, Leon De Bruyne stond achteraan en werd door een ongeduldige autobestuurder aangereden wanneer deze het spelende muziek wilde passeren. Er was groot tumult, maar de lichamelijke schade viel nogal mee.

Gedeelte van het muziek "Concordia" Overslag. Volgende personen zijn te herkennen: Bauwens Gilbert - René Pollet - Acke Lucien - Van Hamme Edward - Verplancke Hilaire

Een groot buitengewoon feest heeft plaats bij de eremis van de zoon van Achiel Spanhove op 25 en 26 december 1955. Er werd twee dagen feest gevierd met huldebetuigingen voor de fiere familie. Ook de herberghouders waren er niet slecht mee. Boer Spanhove tastte diep in zijn zak voor een geldelijke bijdrage aan de harmonie.

WERKJAAR 1956

Na het vermelde ongeval in 1955 zag men het nut van een verzekering in ter dekking van schade aan derden bij optredens van de muziekmaatschappij. Men betaalde hier een jaarlijkse premie voor van 625 frank. Op het Ceciliafeest op 23 januari kondigt men ook een geldelijke steun aan van de gemeente Wachtebeke aan de muziekmaatschappij. Men kan bogen op 141 steunende leden ter vrijwaring van de goede financiële toestand van de kas.

Voor het eerst zien wij op de onkostenlijst een som van 350 frank ingeschreven als auteursrechten bij optredens. Door een verschuiving in het bestuur wordt Camiel De Bruyne ondervoorzitter. Wegens een ongeval van de directeur, Albri Kalle, is men genoodzaakt beroep te doen op Aimé Van Bambost, reeds jarenlang koster op Overslag.

Twee nieuwe instrumenten worden toegevoegd aan de reeds bestaande, een saxofoon soprano in occasie en een tuba voor Kamiel De Laruelle.

WERKJAAR 1957

De directeur Albri Kalle, die na een lange herstelperiode terug zijn werkzaamheden mocht hervatten, deelde dit mede op een repetitie den 23 november 1957. Hij vraagt wel een aanpassing van zijn vergoeding. Gezien deze delicate zaak meldt men de heer Albri Kalle dat men zal beslissen op een bestuursvergadering en hem dan bericht zal laten.

Drie dagen na die vraag wordt dit feit besproken op de bestuursvergadering. Op deze vergadering zijn 9 bestuursleden aanwezig en er volgt een stemming. Men richt een schrijven aan Albri Kalle waarbij men hem mededeelt dat het bestuur het tijdelijk mandaat van Aimé Van Bambost omzet in een vast mandaat en men vraagt begrip te hebben voor deze situatie. Men hoopt dat hij toch nog als spelend lid wil blijven tot welzijn van de maatschappij.

Op 4 augustus wordt feestgevierd op het huwelijksjubileum van August Poppe - Dhert.

Tamboers: Laheyne Edward - Spiessens ..... - Ferket Leon - Grote trom: De Laruelle Gustaaf - verder: Ferket Lucien - Bauwens Gilbert - Van Assel Alfons - Coone Lucien

WERKJAAR 1958

Er zijn nogal wat plaatselijke feesten en huldigingen dit jaar. Het jubileefeest van August De Bruyne op 3 mei. Het jubileefeest van pastoor Verhelle ter gelegenheid van zijn 40 jarig priesterschap. Op 27 juli is er terugeen eremis voor de wijk Overslag. André Acke en familie zorgen voor een feestelijke dag op Overslag. Aan Nederlandse kant richt men op 5 augustus een sportfeest in met muzikale opluistering van onder andere "Concordia".

Van Laere leert jongelingen hoe zij de trommelstokken moeten hanteren. Men schaft zich ook bij de firma Mahieu te Gent 3 nieuwe trommels aan. Met 125 steunende leden kan men de maatschappij nog draaiende houden en ook de geldelijke steun van senator O. Scheire wordt niet afgewimpeld. Op de plaats waar de handtekeningen thuis horen in het rekeningenboek vinden wij als ondervoorzitter Cyriel De Bruyne. Gewone werkingsverslagen uit die tijd bestaan niet; daarom kunnen wij niet natrekken of deze gegevens juist zijn.

1ste rij: Ferket Leon - Spiessens Leonard - Spiessens ..... - Spiessens .... - Gauwe Josian - Kalle Albri.

2de rij: Van Nieuwenhuyze Vital - Van Kerckhove Florent - Gijsel René - Roets Gerard - Coone Lucien - De Laruelle Emiel - Laheyne Eduard - Ferket Lucien - Acke Lucien.

3de rij: De Bruyne Cyriel - Lippens Maurits - Haentjens Jozef - ..... - Migom Kamiel - Pollet René - Van Hamme Eduard.

WERKJAAR 1959

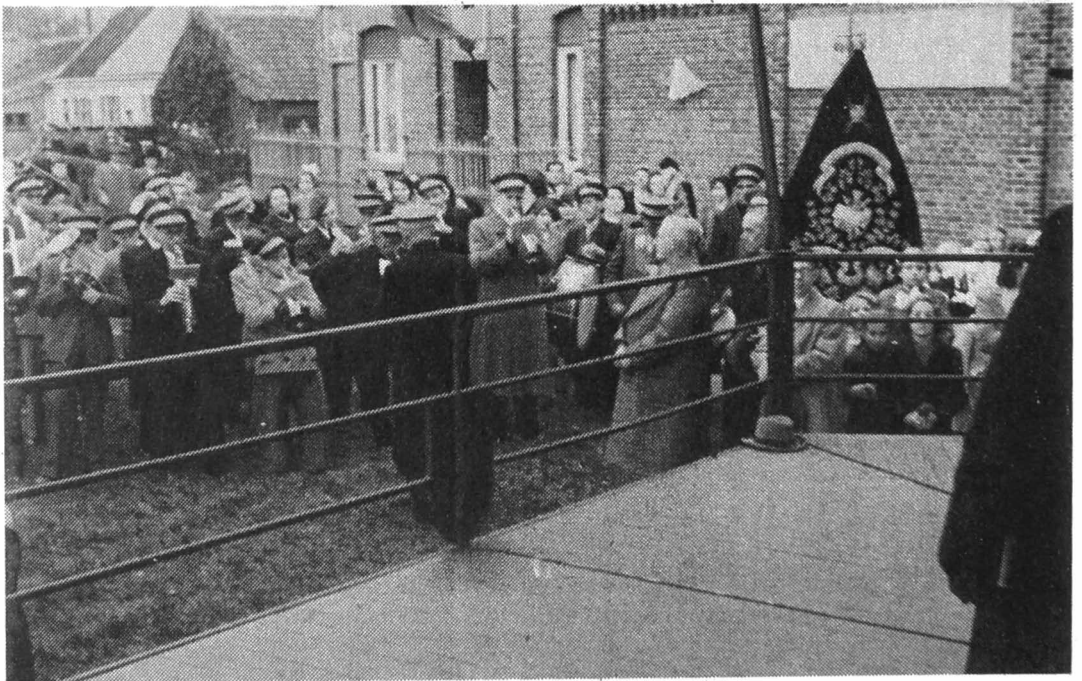
De verschillende cultuurverenigingen op Overslag werken bij diverse feestvieringen goed samen. Dit gebeurt altijd op "Meifeest". De grote initiatiefnemer van dit gebeuren is de veloclub. Wij noteren twee overlijdens dit jaar. Oud-voorzitter René Gijsel overlijdt op 7 maart en ondervoorzitter Cyriel De Bruyne op 1 augustus. Zij worden beiden naar hun laatste rustplaats begeleid door de maatschappij in rouwstemming.

WERKJAAR 1960

De dood houdt, in 1960, ook lelijk huis in de rangen van de maatschappij. Gustaaf De Laruelle, August Pollet, Cyriel Konings, Louis De Baerdemaeker en voorzitter Vital Van Nieuwenhuyze worden ten grave gedragen op Overslag.

Men koopt zelfs een speciale rouwstrik om aan het vaandelstandaard te hechten. Al deze overlijdens brengen een zware morele slag toe aan de muziekmaatschappij.

Enkele buitengewone feestvieringen brengen afwisseling in het jaar. Het feest van de Burgemeester op Overslag-Zeeland, op 21 mei het jubelfeest van de plaatselijke Sebastiaansgilde, het huwelijk van spelend lid Lucien Acke alsook dit van Romain Spiessens zetten aan tot vreugde en verblijding. Het jubileum van Apers wordt ook niet overgeslagen op feestgebied.

Muziek aan de kiosk te Overslag ter gelegenheid van de inhuldiging van de pastoor

WERKJAAR 1961

De werking van de maatschappij komt tot stilstand. Men zit zonder voorzitter, het ledenaantal valt terug op 107 en buiten de gewone uitstappen die alleen nog de wijk-kermis omvatten, valt er niet veel te beleven dit jaar. Het huwelijk van J. Gauwe en het Sinterklaasfeest op 8 december zijn enkele extra's die een jaar niet goed kunnen maken. Wat wel positief is: na het rampzalig jaar op gebied van overlijdens kan men dit jaar de dood weg houden in de rangen van de harmonie, op Overslag. Er zijn ook twee eretekens uitgereikt.

Muziek in de processie te Overslag

WERKJAAR 1962

Op het jaarlijks teerfeest op 21 januari geraakt men toch aan een nieuwe voorzitter. Noodgedwongen neemt C. Bouters het voorzitterschap op zich om de maatschappij niet te laten vloten en zo van de ondergang te redden.

Er bestaat een algemeen overkoepelend orgaan voor de muziekmaatschappijen dat een tijdschrift uitgeeft en zo de maatschappijen beter propageert naar buiten toe. Deze maatschappij is Fedekam. Ook de harmonie van Overslag sluit zich aan bij deze vereniging onder het nummer OV/GE 1825. Om een andere muzikale noot naar voor te brengen bij de uitstappen worden 3 nieuwe marsen aangekocht.

Het lid, Theofiel Heirwegh, de man die nog kolen schonk ter verwarming van het lokaal, komt te overlijden. Ook hij wordt onder de droeve tonen van het muziek naar zijn laatste rustplaats gebracht.

WERKJAAR 1963

Het kan niet blijven duren, er moet verandering komen in het bestuur van het muziek. Het is voor het ogenblik pompen of verzuipen zegt het spreekwoord. Bouwaannemer Richard De Vos neemt de zware taak op zich het vlottende schip terug in de goede vaarrichting te loodsen. Samen met de nieuwe ondervoorzitter Omer Van Nieuwenhuyze nemen zij de touwtjes in handen. Het aantal steunende leden groeit terug aan tot 115. Door omstandigheden - op Overslag goed gekend - vervangt men daar regelmatig zijn pastoor. Het dorp fungeert als een doorvoerplaats naar overlijden of op ruststelling van geestelijken. Zo

gebeurt dit weer op Overslag den 26 mei met een aanstelling van een nieuwe pastoor, E.H. Roger Van De Capelle. Men tracht de muzikanten toch een impuls te geven om de repetities en andere manifestaties regelmatig bij te wonen dooreen maaltijd te serveren bij Smollenaers op de Rode Sluis.

WERKJAAR 1964

De televisie, auto en andere zaken bemoeilijken het culturele leven in menig dorp. Ook Wachtebeke en wijk Overslag ontsnappen niet aan dat fenomeen. Men kan de mensen nog moeilijk naar buiten krijgen. Doch dit jaar heeft men twee feesten waarin toch menig Overslagenaar zich van zijn beste kant heeft laten zien. Op 18 april vierde de directeur van de harmonie, Aimé Van Bambost zijn jubilee van 40 jaar koster op Overslag. Hij hield langer stand dan menig pastoor. Hoeveel hij er heeft zien komen en gaan is niet bij te houden maar tot op heden staat hij er nog, wel niet meer als dienstdoende koster maar als vertrouwd inwoner van Overslag. Een ander jubilee was het 50-jarig huwelijksfeest van Gustaaf De Letter.

Er was een nauwe samenwerking tussen de harmonie "Concordia" Overslag en het Liberaal muziek van Eksaarde. Bij het huwelijk van Jozef De Roover, spelend lid te Eksaarde, werd ook gefeest in aanwezigheid van Overslagse prominenten van de maatschappij. Als één van de buiten-Overslagse uitstappen noteren wij een festival te Kemzeke.

21 juli in het dorp te Wachtebeke: samen met de oud-strijders speelt het muziek van Overslag aan het monument van de gesneuvelden.

WERKJAAR 1965

Er wordt eenschrijven gericht naar de Koning met de vraag de titel “Koninklijke Maatschappij” te bekomen.

Men ontvangt op 4 augustus een negatief antwoord met de volgende formulering:

Men moet deelnemen aan tornooien en wedstrijden, met uitsluiting van eenvoudige muziekfeesten, en een eervolle rangschikking, respectievelijk in eerste of tweede categorie komen te spelen.

De steun die men krijgt van de gemeente Wachtebeke is welgekomen want onkosten aan instrumenten swingen de pan uit. Burgemeester Scheire geeft zelf persoonlijk een steun aan zijn dorpsgenoten van Overslag ter ondersteuning van de muziekmaatschappij.

Een nieuwe generatie jonge mannen denkt aan huwelijk op Overslag. Dit kan kwalijke gevolgen hebben op het aantal spelende leden van een maatschappij als “Concordia”. Men blijft niet altijd ter plaatse wonen of de echtgenote ziet de situatie anders in, met het gekende gevolg, weer een spelend lid minder. Om dit te ondervangen geeft de zoon van de directeur, Urbain Van Bambost, van nu af muzikles aan leerlingen-muzikanten in de hoop dat er toch enkele de rangen van de spelende leden zullen vervoegen. Om nog een ander geluid te brengen schaft men de mars “Petit Paris” aan, hij zal weergalmen op menig uitstap van de “Concordia” Overslag.

WERKJAAR 1966

Een groot muziekfeest op Koewacht op 8 mei 1966 en een uitstap naar Kemzeke zijn de enige uitschieters dit jaar. Het jaarlijks “bal populaire” sluit af met een groot verlies. Men kan maar niet uit de diepe put komen. Het is vechten en sleuren, een strijd om te overleven. Tijdens het eetmaal op de teerdag van de maatschappij tracht men de etende leden zoet te houden met een “pateeken” op het einde van het maal. Het is voor de eerste maal dat wij zulk een versnapering terug vinden in de rekeningen van de maatschappij.

WERKJAAR 1967

Men zegt “de boer, hij ploegde voort”. Ook hier op Overslag speelt men verder muziek. Door het aanleren van jonge muzikanten is men verplicht 2 nieuwe trompetten aan te schaffen. De jonge lesgever, Urbain Van Bambost, treedt dit jaar ook in het huwelijk en verhuist naar Zelzate. Hierdoor komt het lesgeven aan jonge muzikanten in gevaar. Dit laatste wordt opgevangen door Ghislain Coone die de taak op zich neemt in september, oktober en november. De familie Van Bambost is nog vertegenwoordigd door Romain en Sylvain Van Bambost.

Wij hebben het al aangehaald, een pastoor op Overslag is een wispelturig iets. Ook dit jaar wuift men E.H. Van De Capelle uit op 31 oktober en op 10 december huldigt men, onder de klanken van de muziekmaatschappij E.H. Alf. Strobbe in als pastoor te Overslag.

WERKJAAR 1968

Het jaarlijks Ceciliafeest valt niet meer zoals vroeger begin januari, maar wel op 10 maart. Het lidgeld en steungeld voor de maatschappij is vastgesteld op 100 frank terwijl men voor het maal 50 frank moet neertellen. Men telt 100 steunende leden, een kleine terugval. Dit zijn geen goede tekens. Een andere Van Bambost, eveneens zoon van de directeur en spelend lid van de harmonie, Sylvain, treedt op 10 augustus in het huwelijk, muzikaal ondersteund door de muziekmaatschappij.

WERKJAAR 1969

Cecilia op 30 maart wordt gevierd met 25 spelende leden en met de steun van 89 leden die geldelijk de maatschappij in hun hart dragen. Alfons Van Assel krijgt dit jaar twee eretekens opgespeld. Hij is 50 jaar spelend lid van de maatschappij en 25 jaar schatbewaarder van dezelfde maatschappij. Veel schatten heeft hij niet moeten bewaren, het is kwestie van de eindjes aan elkaar te knopen en te overleven. Als men als koster 3 spelende leden, uit zijn gezin, in een plaatselijke harmonie heeft en zelf nog directeur is van die harmonie dan mag men zeker fier zijn op het gepresteerde. Het is Romain Van Bambost die dit jaar in het huwelijk treedt en zo ook het ouderlijk huis verlaat maar niet de muziekmaatschappij.

WERKJAAR 1970

Op Ceciliafeest den 12 april zaten 65 man aan tafel tijdens het middagmaal. Er is dit jaar weinig nieuws onder de Overslagse zon. Een uitstap naar Zelzate voor een viering van een

Muzikanten op stap in het dorp te Overslag

schuttersmaatschappij en een zelfde soort feest op Overslag behoren tot de buitengewone uitstappen. In de onkosten zien wij een uitgave voor de drapeaudrager Edgard Gerresen voor de aankoop van een nieuwe grote trom.

WERKJAAR 1971

Onkosten aan een saxofoon voor enkele kleine mankementen tonen aan wat de kosten van onderhoud voor een harmonie kunnen bedragen. Het is niet alleen herstellen wat moet gebeuren; ook nieuwe instrumenten kosten handenvol geld.

Twee overlijdens dit jaar brengen nogal wat droefheid in de Overslagse rangen. De accordeonist en muzikale ondersteuner op menig bal van de maatschappij Roger Migom verlaat het wereldlijke leven veel te vroeg tot menig leed op Overslag. Op 15 december overlijdt Alfons Van Assel, schatbewaarder en spelend lid van de maatschappij. Hij, die vele jaren lang zijn beste krachten heeft gegeven aan de harmonie van Overslag, wordt door dezelfde maatschappij naar zijn laatste rustplaats begeleid. Zo komt ook de plaats van penningmeester ter beschikking. Het is Josian Gauwe die op 21 december de boeken overneemt en van nu af jaren lang de financiële zaken van de maatschappij zal bijhouden.

WERKJAAR 1972

Dit is een jaar van grote hervormingen en prestaties van de maatschappij. Er waait een nieuwe wind in de rangen. Onder het voorzitterschap van Richard De Vos en met de reeds jarenlange ervaring als secretaris, Achiël Bruggeman, tracht men met een verjongd bestuur een tamboerkorps op te richten. De start gebeurt in mei 1972 met de volgende jonge mensen:

De Caluwé Marc, Bracke Patrick, De Roeck Peter, Goense Chris, Goense Jan, Audenaert Johan, Coene Frank, Hesters Christiaan, Van Gastel Martin, Van Bambost Alex, Pollet Fabienne, De Roeck Dimphni, De Clercq Paul, Timmerman Linda, Van Heyghen Luc, Cerpentier Wilfried.

Op 3 mei wordt Maurice De Bruyne tot ondervoorzitter gekozen. Men neemt traditioneel deel aan verschillende kermissen op diverse wijken en gemeenten. Zo staat ook het nationaal feest op 21 juli te Wachtebeke op het programma. Men houdt 3 repetities te Wachtebeke bij Alfons Van Peteghem in het dorp als voorbereiding op deze uitstap. Dit gebeurt in samenspraak met de oud-strijdersbond en met het bestuur van de harmonie "De Eendracht" van Wachtebeke. Het zijn allen vrijwilligers, van beide maatschappijen, die aan deze muzikale opluistering deelnemen.

Niets wordt aan het toeval overgelaten om goed naar voor te komen met het oogpunt op eventueel geldelijke extra steun voor al de nog te verwezenlijken projecten die op stapel staan.

De samenwerking met het jongerenkoor dat ontstaan is uit de jeugdclub "Snoopy" brengt jong leven in de maatschappij.

Dit kost geld. Zo wordt een vraag gericht naar de gemeenten Axel en Wachtebeke om een hogere toelage te bekomen. Er worden steunkaarten verkocht voor de prijs van 20 frank. Men voorziet reeds een aankoop van 6 klarinetten voor de jonge muzikanten. Men wil niet afwijken van een traditie: als er een jubileum is op Overslag wordt het muzikaal ondersteund

In Uw Handen, Heer. bevel ik mijn geest l...

†

GEDENK IN UW VROME GEBEDEN EN OFFERS
de ziel van de Heer

ROGER MIGOM

echtgenoot van Mevrouw

SIMONE VAN DRIESSCHE

geboren te Overlag-Zeland op 15 maart 1932 en godvruchtig overleden te Gent op 11 juli 1971, gesterkt door het H. Sakrament der zieken en de Pauselijke zegen.

Welk een zwaar offer vraagt God van ons ! Een dierbare echtgenoot en vader, in de bloei van zijn leven aan ons ontnemen, toen hij nog zo nodig was om zijn onderneming te besturen en zijn huisgezin welverand te maken.

Niemand kan Gods plannen doorgronden ; met gebroken maar onderworpen hart zeggen we : -Heer, God, Gij hebt hem ons afgenomen toen we hem nog zo nodig meenden te hebben voor ons aller welzijn : Uw heilige Wil geschiede, Nu zijt Gij alleen de hoop en de steun van weduwe en wezen. Uw Voorzienigheid geleide ons langs veilige wegen, want vader is er niet meer om ons voor te lichten en te beschermen-.

De dierbare overledene heeft niet kristelijke berusting en vrome moed het zware kruis aanvaard van zijn dodelijke ziekte. Hij heeft voor de zijnen geleefd ; zij waren, naast God, zijn troost in leven en sterven. Naast de zorg voor zijn gezin, heeft God hem ook de zorg gegeven voor de lijdende medemens. Met welk een stiptheid en goedheid heeft hij hen verzorgd en geholpen. Zijn Overste en Collega's kunnen dat getuigen, maar nog veel meer heeft hij zulks gedaan in alle stilte en eenvoud, waarvan niemand kan getuigen tenzij God alleen, die hem er ook om zal belonen.

Teergeliefde Echtgenote, te vroeg heb ik u moeten verlaten, die mij omringd hebt met zoveel liefde. Dank voor alles ; uit de hemel zal ik over u waken. Leidt onze kinderen verder goed op als goede kristen mensen en leer hen te bidden voor vader, die stervende nog altijd aan hen dacht.

Lieve kinderen, God zegene en beware u. Weest de troost van moeder in deze droeve dagen, weest gehoorzaam en hebt haar lief al de dagen van uw leven, en bidt dikwijls samen voor vader die u zo liefhad.

Geliefde moeder, broeders, zusters en familieleden, u allen weze van harte dank gezegd om uw trouwe en liefdevolle zorgen en tegenwoordigheid ma steeds betoond. Een laatste liefdedienst vraag ik u : -Bidt voor mij.

Eorwaarde Broeder Overste, Medebroeders, Collega's en vooral dierbare zieken, bij deze droeve en onverwachte scheiding, blijft ge mij nog een bron van troost en vele zachte onvergetelijke herinneringen ; mocht God die alleen mijn toewijding en liefde kent. U verder kracht en steun verlenen om dat schone en edele werk met edelmoedigheid voort te zetten. Aan allen mijn oprechte dank, die we nu in daden zullen omzetten met voor elkaar te bidden.

Onbevlekt Hart van Maria, wees mijn zaligheid !

Uw deelneming in het verlies van hem die ons zo dierbaar was schonk ons veel troost en uw gebed was een kostbare hulp voor onze welbemind overledene.

Wij danken U daarvoor van harte.

DE FAMILIE.

PREVE CHEVY & CO WACHTERRE

Bidprentje Roger Migom

†

GEDENK IN UW GEBED

de Heer

ALFONS MARIA VAN ASSEL

echtgenoot van Mevrouw

MARIA CLEMENTINA VANCLEMPUT

geboren te Wachtebeke op 23 april 1902 en overleden te Overlag - Wachtebeke op 8 november 1971, gesterkt door de H. Sakramenten der zieken en stervenden.

Schatbewaarder van de Muziekrij -Concordia- en lid van verschillende verenigingen.

Een groot leed is over ons huis gekomen : hij die onze vreugde en onze steun was in het leven, is ons ontvallen.

Wij rouwen in diepe rouw, maar niet zoals mensen die geen hoop hebben, want ons leven is Christus en ons sterven is een gewin.

Enigzins gesloten van karakter, was hij begaafd met een edel gemoed. Hij vertoefde gaarne bij vrienden en kennissen om vriendschap en tegenwoordigheid te zoeken, inzonderheid bij zijn geliefde muziekmaatschappij, waar hij onlangs nog als gevierde schatbewaarder werd gedecoreerd. Lange tijd ging hij gebukt onder een slepende kwaal, die hij verdoek om verzwegg, om zijn gezin en de mensen geen leed aan te doen.

Met onze vlaamse dichter Gezelle, durven wij zijn gedicht van de smid op hem toepassen : Hij viel, maar niet onvoorbered, die ijzer, staal bereidde,

en daaglijks over 't vuur gestaan Gods oordeelvuur ontbeide.

Gezuiverd op de aarde, lang genoeg heeft hij geleden opdat hem God een betere dan een aardse kroon zou smeden : Opdat hem Gods barmhartigheid in liefde zou onthelen, en vrij doen zijn voor altijd van het vuur z'n felle stralen.

Mijn goede verkleefde echtgenote en beste dochter, gij hebt elkander afgelost en bijna geëvenaerd in uw zorg en waakzaamheid om mijn ziekte draaglijk te maken, mijn beste dank. Vaart wel, eens zien we elkander weer bij God ons aller Vader.

Familieleden, vrienden en geburen en allen die ik trachtte goed te doen vergeet mij niet in uw gebeden.

Heer geef hem de eeuwige rust.

Uw deelneming in het verlies van hem die ons zo dierbaar was schonk ons veel troost en uw gebed was een kostbare hulp voor onze welbemind overledene.

Wij danken U daarvoor van harte.

DE FAMILIE.

PREVE CHEVY & CO WACHTERRE

Bidprentje Alfons Van Assel

*Eerste uitstap van de jonge tamboers op het Sint-Ceciliafeest
van muziekmaatschappij "Concordia" Overslag (1973)*

Muziek "Concordia Overslag" tijdens een uitstap op Overslag. Deze foto is genomen in het jaar dat een groep jonge tamboers voor het eerst deelnam aan een uitstap (1973).

Muziek Overslag voor het café "De Toerist" bij bakker Van Nieuwenhuijze. De jonge tamboers samen met de spelende leden en op de achtergrond het bestuur van de maatschappij (1973).

door de harmonie. Dit gebeurde ook bij het jubileum van Emiel Migom - Lanssens op 22 mei. De penningmeester Josian Gauwe, tevens splend lid, tracht op rekenkundig gebied de eindjes aan elkaar te knopen in dienst van de maatschappij.

WERKJAAR 1973

Dit jaar zijn er bergen werk verzet om de muziekmaatschappij op een ongezien hoog peil te krijgen zowel op gebied van de toondichtkunst als van de uitstraling naar buiten toe. De lay-out zorgde voor een verrassend voorkomen van de harmonie. Men stak werkelijk de harmonie "De Eendracht" naar de kroon.

De "knapen" van de maatschappij, Camiel Migom, moest er voor zorgen dat ieder lid en splend lid op tijd verwittigd werd om aanwezig te zijn op het teerfeest van 18 maart 1973. De dienst in de kerk was ook al revolutionair te noemen naar de tijdsnormen gemeten. Met een jongerenkoor en een orkest werd de pastoor begeleid tijdens de eredienst voor de leden en afgestorven leden van de maatschappij. Van alle gemeenten uit de wijde omgeving kwam men dit gebeuren bezien en meebeleven.

Na het eten bij Eduard Van Bambost werden alle herbergen op Overslag bezocht. Overslag had een tamboerkorps van jongens en meisjes die het ganse gebeuren opfleurd tot jolijt van menig toeschouwer. 's Avonds was er bal populair met de "Boerenkapel" uit Sas Van Gent, bestaande uit 15 spelers. En ook hier was er geen limiet gesteld op de leeftijd. Iedereen mocht of moest op de dansvloer.

De uitstap naar de cavalcade te Zelzate bracht nog meer bekendheid voor "Concordia" van Overslag. Zelfs Wachtebeke kon zich op zijn eigen kermis vergapen aan de muziekmaatschappij van Overslag. Voor het eerst zien wij het woord verlot verschijnen op een verslag. De repetities worden opgeschort van 25 juni tot 9 augustus wegens verlot.

Het najaar kondigt een ongekende drukte aan. Men wil de spelende leden van de harmonie voorzien van een uniform.

Ook het vaandel is aan herstelling toe. Hier tracht men een geschikte oplossing te vinden in herstellen of vernieuwen. Het grootste probleem is toch nog altijd de financiële kant van deze onderneming.

Er wordt een schrijven gericht naar alle bestuursleden zonder één uitzondering om mede te helpen geld in de lade te brengen ten voordele van de muziekmaatschappij.

Het bestuur bestaat uit de volgende personen:

J. Verhegge, G. Coone, A. Bruggeman, J. Gauwe, R. Van Bambost, U. Van Bambost, R. Van Puyvelde, R. Noë, M. De Bruyne, R. Van Assel, R. De Vos, M. Spiessens, R. De Clercq, A. Konings, A. De Clercq, J. L'Ecluse, O. Van Nieuwenhuyze, I. Verplancke.

Van de gemeente Axel komt een negatief antwoord in verband met een toelage voor de uniformen van de muzikanten. Van de gemeente Wachtebeke bekomt men een gunstig schrijven in verband met een bijzondere toelage. Uiteindelijk komt ook Axel over de brug met financiële steun per kwartaal.

Maurice Spiessens, jarenlang een bezieler van de maatschappij, wordt op 8 mei ten grave gedragen. Het zijn niet altijd droeve gebeurtenissen welke plaats grijpen. Het huwelijk van splend lid Etienne De Clercq is een heuglijke gebeurtenis voor de maatschappij. Aan Lucien Acke wordt een eremetaal uitgereikt op 15 november ter gelegenheid van 25 jaar splend lid van de harmonie.

Op 21 november wordt andermaal vergaderd met maar één punt op de agenda “uniformen”. Men geraakt akkoord met een firma uit Knesselare die de uniformen zal leveren zoals afgesproken in “Blazermodel”.

Na een reclame stunt op het Sint-Niklaasfeest te Wachtebeke kondigt Richard De Vos, voorzitter van de harmonie, zijn ontslag aan tegen het Ceciliafeest van volgend jaar. Hij wil nog wel de harmonie voor de eerste maal zien defileren met uniform onder zijn voorzitterschap.

WERKJAAR 1974

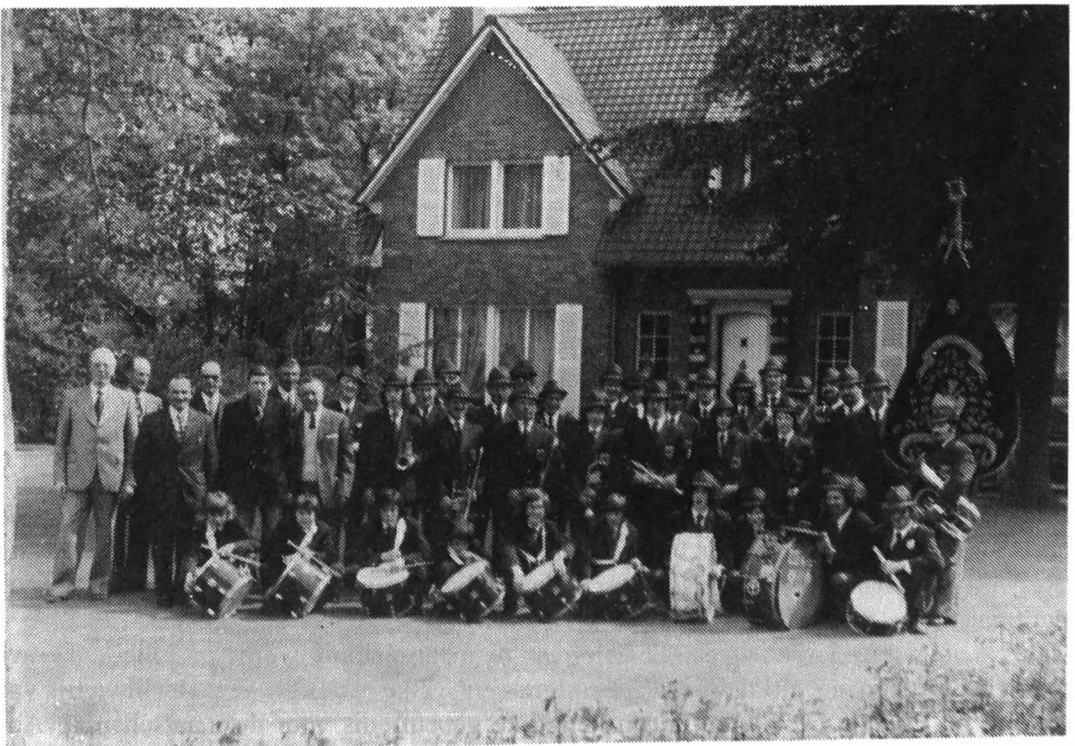
Het wordt een kleurrijk feest in 1974. Het uniform, vest bordeaux en broek grijs, wordt reeds gedragen op het Ceciliafeest dat doorgaat op 17 maart.

Men heeft reeds 40 spelende leden en er zijn nog 10 toekomstige muzikanten in opleiding. Een nieuw vaandel is in voorbereiding. De onkosten voor herstelling van het oud vaandel lopen te hoog op zodat men opteert een nieuw aan te schaffen.

Een optreden met zo een harmonie vraagt ook wat meer financiële inbreng van de feestcomiteiten. Wil men Overslag “Concordia” op het feest, dan moet men iets meer neertellen voor een optreden. Een extra toelage van de gemeente Wachtebeke voor de uniformen is welkom.

De gemeente Axel kan niet anders dan de muziekmaatschappij van Overslag steunen. Zij brengt ook cultuur aan die kant van de grens.

Om de milde schenkers van Overslag zelf ter wille te zijn treedt men gratis op op het schoolfeest van de meisjesschool te Overslag.

Muzikanten en bestuur van de maatschappij “Concordia Overslag” voor de woning van de voorzitter Richard De Vos ter gelegenheid van de eerste uitstap met hun nieuw uniform.

Zoals aangekondigd geeft Richard De Vos zijn ontslag als voorzitter van de maatschappij. Hij wordt opgevolgd door Maurice De Bruyne en als ondervoorzitter wordt Ghislain Coone naar voor geschoven en aangenomen.

Een reuze Vlaamse kermis wordt ingericht ten voordele van de harmonie. Er nemen nog twee bestuursleden ontslag. Op 4 juli neemt Albert De Clercq ontslag en op 19 september Jerome Verhegge. Als blijk van erkentelijkheid verleent men aan Richard De Vos de titel van erevoorzitter.

Ook dit jaar zijn er enkele extra feestvieringen. Op 24 mei viert directeur Aimé Van Bambost zijn 50-jarige loopbaan als koster op Overslag. Om op kerkelijk gebied te blijven, viert E.H. A. Stobbe op 24 oktober zijn afscheid en een maand later wordt E.H. Jan Verleysdonck plechtig ingehuldigd als nieuwe herder voor de Overslagse parochianen.

WERKJAAR 1975

De jeugd heeft het gehaald: er waait een nieuwe wind in het beleid van de maatschappij. Het gezegde "rust roest" krijgt geen schijn van kans. Men is niet bang om steun te vragen aan de bevolking. De uitstraling bij de optredens is ook zeer groot. Zo kan men wat bieden als men wat vraagt aan de inwoners. Stickers worden verkocht ten voordele van de harmonie. Een grote Vlaamse kermis brengt onverhoopt veel op. Men zet een speciaal fonds op ter ondersteuning van de instrumentenaankoop.

Men bekomt een renteloze lening. Het oud papier was toen nog wat waard en werd ingezameld. De oude instrumenten moesten de deur uit in een openbare verkoping.

Embleem voor uniform muziekmaatschappij "Concordia" Overslag

De koopwoede kende geen grenzen. Men kocht 31 nieuwe pupiters en ook het instrumentarium wordt vernieuwd. Ook regenjassen ter bescherming van de uniformen bij regenachtig weer worden aangeschaft. Als uitstappen noteerden wij de volgende: Westdorpe, Moerbeke-Waas, Wieze (Oktoberfeesten). Men trad dus meer in de wijdere omgeving op. Hun uitstraling was groot, men ging mee met zijn tijd. Ook het vaandel was aan vernieuwing toe. Het werd gewijd tijdens een feestviering op 16 november. Een maand vroeger, op 10 oktober, werd een speciaal feest gehouden ter gelegenheid van de uitreiking van de nieuwe instrumenten. In november wordt een nieuw vaandel ingewandeld.

Wij willen nog het jubileum vermelden van de familie Wijngaert - Van De Voorde en het afscheid van L. Van laere als bestuurslid. Nog een ander bestuurslid verlaat het bestuur. Achiel Bruggeman, jarenlang secretaris van de muziekmaatschappij, geeft zijn taak over aan Harold Van Damme op 18 augustus 1975.

LEDENLIJST MUZIKANTEN EN BESTUUR 1974/75

Acke Lucien	trombone
Van Acker René	cornet
Audenaert Serafien	klarinet
Van Bambost Alex	trompet
Van Bambost Romain	sax bariton
Van Bambost Sylvain	bugel
Van Bambost Urbain	bariton
Bracke Tony	tamboer
Buysse Luc	klarinet
De Caluwé Jozef	tamboer
De Clerck Etienne	grote trom
De Clerck Freddy	tamboer
De Clerck Paul	bugel
Coene Frank	trombone
Coone Ghislain	trompet
Franken Adriaan	bas
Van Gastel Martin	bugel
Gauwe Jean-Paul	sax tenor
Hesters Christiaan	trompet
Van Hoecke Ghislain	sax tenor
De Munck Wilfried	trompet
Pollet Fabienne	klarinet
De Roeck Dimphni	klarinet
De Roose Gabriel	sax alt
Temmerman Gustaaf	trombone
Temmerman Linda	klarinet
Verplancke Hilaire	tuba
Van De Winckel Gerard	bugel
Audenaerd Eric	sax alt
David Dirk	sax alt

Goossens Dirk	trompet
Vercruyssen Patrick	tamboer
Audenaerd Johan	tamboer
Bracke Patrick	tamboer
Cerpentier Wilfried	tamboer
De Caluwé Mark	tamboer
Goense Chris	tamboer
Van Heyen Luc	tamboer
De Roeck Peter	tamboer
Van Kwikkelberghe Christel	tamboer
Willems Mario	tamboer
Van De Walle Hilaire	tamboer
Willems Luc	tamboer
Audenaerde Freddy	tamboer
Drijdijk Jan	leerling tamboer
Dumez Herwig	leerling tamboer

BESTUUR

Van Assel René	lid
Van Bambost Romanus	hulp secretaris
Van Bambost Urbain	lid
Bruggeman Achiël	secretaris
De Bruyne Maurice	voorzitter
De Clerck Rudolf	lid
Coone Ghislain	ondervoorzitter
L'Ecluse Jozef	lid
Gauwe Josian	schatbewaarder
Konings Adri	lid
Noë Raymond	lid
Van Puyvelde René	lid
Verplancke Isidoor	lid
De Vos Richard	erevoorzitter
Van Bambost Aimé	bestuurder
Van Bambost Eduard	lokaalhouder
Gerres Edgard	vaandeldrager
Migom Kamiel	knape

WERKJAAR 1976

Men heeft nu een grote investering gedaan om de werkende leden van de maatschappij te voorzien van deffige en goede instrumenten. Wanneer wij kijken over het ganse bestaan van de maatschappij, zien wij dat de instrumenten toch een wederkerende grote uitgave zijn die moet gedragen worden door de inkomsten. Men wijst andermaal op de verantwoordelijkheid van de muzikanten ten opzichte van de instrumenten.

*Muziek tijdens de viering van Arthur Stevens, 40 jaar schutter.
Foto genomen in de Gebuurte. 1976*

*Muziek tijdens de viering van Arthur Stevens 40 jaar schutter.
Foto genomen in de Gebuurte. 1976*

Er hebben nogal wat buitengewone festiviteiten plaats. Vooreerst bestaat de maatschappij 75 jaar en dit wil men niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Zo wordt er op 23 oktober een concert gegeven. Op dit feest worden diverse eretekens uitgereikt aan verdienstelijke leden van de maatschappij. Niet alleen Overslag "Concordia" viert feest. Men neemt eveneens deel aan het 50-jarig bestaan van de muziekvereniging "Hosanna" uit Axel en aan het 150-jarig bestaan van de "Koninklijke stedelijke harmonie Hulst" uit Hulst.

De plaatselijke pastoor, Verleysdonck, viert zijn 40-jarig priesterschap, wat andermaal aanleiding geeft tot feesten.

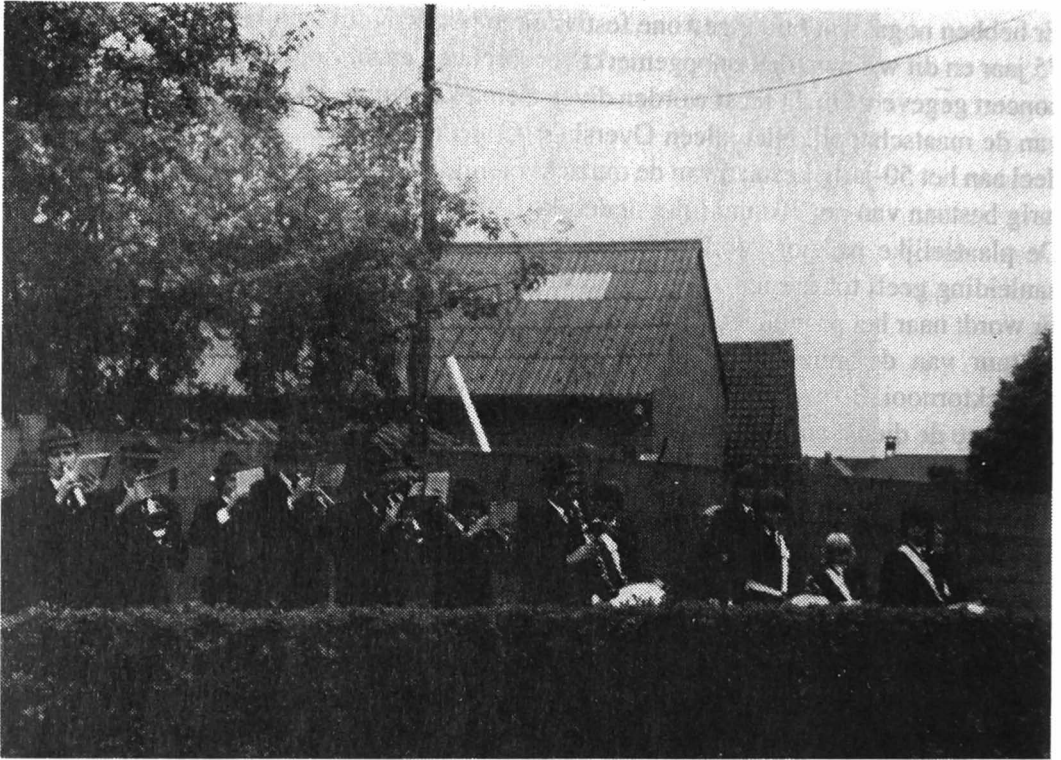
Er wordt naar het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen een aanvraag ingediend door het bestuur van de muziekmaatschappij "Concordia" om zich in te schrijven voor een muziektornooi. Bij eventueel slagen in de proeven op het tornooi geeft dat recht op subsidie vanwege de dienst cultuur van de provincie Oost-Vlaanderen.

Stikker met embleem muziek Overslag

Zo wordt ingeschreven voor het tornooi te Stekene op 18 juli 1976. De opzet was de derde afdeling te behalen, wat men reeds als een prestatie voor dit kleine Overslagse muziek aanzag. Men overtrof de stoutste verwachtingen en behaalde direct de tweede afdeling. Zo had men een maatstaf op de kwaliteit van de muziekmaatschappij "Concordia" tegenover andere maatschappijen.

Het is moeilijk om zo een jonge groep volledig onder controle te houden. Zo komt het dat menig jonge muzikant moet aangemoedigd worden om de repetities regelmatig bij te wonen.

*Muziek tijdens de viering van Arthur Stevens 40 jaar schutter.
Foto genomen in de Gebuurte. 1976*

WERKJAAR 1977

Een muziekmaatschappij draaiende houden kost geld. Geen enkele inspanning is teveel om aan de nodige fondsen te geraken. Subsidies komen van Axel, Wachtebeke en de provincie Oost-Vlaanderen. Optredens worden een wekelijks wederkerende klus die eveneens zaad in het bakje brengt. Een Vlaamse kermis, een mossel-feest en een concert behoren vanaf heden tot de inkomstbronnen van de maatschappij.

Om al deze zuur verdiende centen uit te geven heeft men geen moeite. Op 21 januari viert de erevoorzitter Richard De Vos zijn 40-jarig huwelijksjubileum en hierbij hoort een geschenk en een serenade. Zelfs naar de rang van knape wordt hoog opgekeken en voorzeker als Kamiel Migom zijn ontslag als knape geeft na tientallen jaren dienst.

De muziekmaatschappij "Eendracht maakt Macht" van Koewacht bestaat 75 jaar. Dit is een reden om hun collegas een serenade te brengen zoals het hoort.

Het zijn niet altijd feesten die geld opsloppen, ook de instrumentenaankoop en herstellingen sloppen een grote som geld op.

Diverse oudgedienden krijgen een eretitel van de maatschappij. Aimé Van Bambost wordt eredirecteur, Achiël Bruggeman eresecretaris, Richard De Vos erevoorzitter, Kamiel Migom erelid en René Pollet erelid.

Voor eredirecteur Aimé Van Bambost is nog een hulding voorzien. Te Sint-Denijs-Westrem wordt door Fedekam, het overkoepelend orgaan van de muziekmaatschappijen, het ereteken "Erekruis van verdienste" aan de eredirecteur overhandigd.

Jong volk in de maatschappij heeft ook zijn gevolgen. Zo treden twee spelende leden, Fabienne Pollet en Linda Timmerman, in het huwelijk.

Voor de opleiding van de tamboers had men Fr. De Laender, uit Westdorpe, aangezocht in 1976.

Het einde van het jaar nadert en Eduard Van Bambost verlaat het lokaal als lokaalhouder. Men ziet uit naar een ander lokaalhouder zodat men eventueel dezelfde infrastructuur kan gebruiken voor de repetitie. Ook tamboerleraar Fr. De Laender wordt bedankt voor bewezen diensten.

WERKJAAR 1978

De bestuursleden van de maatschappij zijn de volgende: M. De Bruyne, Gh. Coone, J. Gauwe, R. De Clercq, U. Van Bambost, R. Van Bambost, J. L'Ecluse, R. Van Assel, R. Van Puyvelde, H. Van Damme, A. Konings en R. Noë.

Hierin komen enkele veranderingen in het jaar 1978. Josian Gauwe, de schatbewaarder, geeft op 18 september zijn ontslag. Hij wordt opgevolgd door Jozef L'Ecluse. Rudolf De Clercq overlijdt op 31 oktober. Het nieuwe bestuur wordt aangevuld met G. Van De Winckel, G. Goossens en J. Remorie.

Johan Remorie zit eveneens in de beheerraad van de zaal "Snoopy". Door de sluiting van de zaal van Eduard Van Bambost, de oude zaal van de gezusters Van Hecke, neemt men zijn intrek in de zaal "Snoopy" voor het houden van repetities.

Enkele muzikanten schaffen zich, via de muziekmaatschappij, een instrument aan dat zij in schijven terug betalen aan de maatschappij. Anderen huren de instrumenten voor een vast jaarlijks bedrag. Zo tracht men de verantwoordelijkheid voor de instrumenten te geven aan de muzikanten.

Men tracht met meer luister naar buiten te treden door het optreden te laten opsmukken door een majorettengroep. Het zijn de majoretten uit Terneuzen die het optreden van "Concordia" ondersteunen, zodat niet alleen het oor maar ook het oog aan zijn trekken komt.

Men wil de kwaliteit van de uitgevoerde stukken op een hoog peil brengen en houden. Hiervoor wordt contact opgenomen met de Zeeuwse muziekschool. Zij geeft les aan jonge muzikanten tegen een bepaalde vergoeding. Men tracht deze extra kost te ondervangen met een vraag om extra vergoeding aan de gemeenten Axel en Wachtebeke.

Deze school zorgt ook voor tweedehands instrumenten voor leerling-muzikanten. Men speelt in op de toekomst en tracht deze veilig te stellen door zoveel mogelijk jonge mensen aan te trekken.

Er wordt dit jaar ook deelgenomen aan een provinciaal muziektornooi te Sint-Niklaas op 27 juni 1978. Hier behoudt men de tweede categorie voor een termijn van 4 jaar. Door dit optreden valt de uitstap van Wachtebeke kermis in het water.

Het huwelijk van spelend lid Wilfried Cerpentier en het 50 jarig huwelijksjubileum van René Van Nieuwenhuyze en Mieneken Maes vormen een goede afwisseling in de werking van de maatschappij.

WERKJAAR 1979

Dit jaar zal gegrift staan in de annalen van de maatschappij als het jaar van ongeziene hoogten. Een muziekmaatschappij ondersteund door een majorettengroep, is in. Wie niet mee doet met zijn tijd boert achteruit. Het oog wil ook wat. Men stelt in eerste instantie voor de samenwerking met de majoretten uit Terneuzen verder te zetten. In augustus 1979 worden de "Flemish Girls" uit Lokeren kampioen van België. Zij zijn op zoek naar een vaste partner voor hun optredens. Er wordt contact opgenomen met "Concordia" Overslag. Het aantal jeugdige muzikanten zal daar zeker niet vreemd aan zijn. Ook de kwaliteit van hun uitvoeringen staat op een hoog peil.

Men voorziet vele optredens buiten de Overslagse grenzen. Ook uniformen moeten worden aangepast. Men is bereid elkaar te ondersteunen op enkele voorwaarden. Vooreerst moet elk zijn eigenheid kunnen behouden; het wordt dus geen fusie. De opbrengst wordt in twee gelijke delen verdeeld.

De titel die men zal dragen is:

*"THE FLEMISH GIRLS MINIRETTEN - MAJORETTEN - DRUM EN BRASSBAND
LOKEREN - OVERSLAG"*

Het is een stap in het ongewisse, een stap met risico's: Doch het bestuur neemt het besluit op de internationale toer te gaan. Dit zal zeker ten koste gaan van veel opoffering van de muzikanten, hun families en het bestuur zonder dan nog te spreken van de financiële kant. De repetities zullen verdeeld worden tussen Overslag en Lokeren. Men moet rekening houden met de familiale toestand van de muzikanten. Ook de school mag er niet onder lijden. Zo spreekt men af dat er maximaal 3 optredens mogen zijn per maand en hoogstens 1 weekend.

Wij geven hier enkele optredens: Chapelle (Fr), Evergem, Lokeren, Ertvelde, Calais (Fr), Overijse, Harelbeke, Maldegem, Valenciennes (Fr). De achteruitgang van de plaatselijke wijkkermissen laat deze verwezenlijking toe.

Een nieuw tijdperk is ingetreden. Het bestuur, spelende leden, leerling-muzikanten en de directeur, ieder moet het beste van zichzelf geven om Concordia te brengen waar menig maatschappij alleen kan van dromen.

WERKJAAR 1980

Er is geen stoppen meer aan de omwenteling van de muziekmaatschappij "Concordia". Er worden uniformen besteld. Ook het bestuur moet zijn kledij aanpassen. Vest, stropdas en overhemd moeten identiek zijn. Nog meer jonge muzikanten volgen les bij de Zeeuwse muziekschool. Johan Remorie en Raymond Noë nemen ontslag uit het bestuur. Aan een ongelooflijk ritme worden de uitstappen afgewerkt naar: Trazegnies, Lovendegem, Ellezelles, Lier, Zomergem, Gent, Douai, Namen, Antwerpen, Duinkerken, Geraardsbergen, Axel, Sint-Niklaas, Harelbeke, Lokeren, Brunie, Brussel, Knokke, Wetteren enz...

De mooiste uitstap is deze naar Knokke-Heist. Daar had het nationaal kampioenschap plaats voor majoretten en Drum- en Brassband. De "Flemish Girls" winnen het kampioenschap voor miniretten en majoretten, terwijl de Drum- en Brassband de eerste prijs krijgt voor zijn muzikaal optreden.

Het is de vrucht van iedereen en niet in het minst van de spelende leden. Door veelvuldige repetities en daaraan gekoppelde uitstappen hebben zij de hoogste trap van de muzikale ladder op dit gebied bestegen.

*The Flemish Girls, Drum- en Brassband Lokeren-Overslag.
(foto reclame Staelens-Vervaeet Wachtebeke)*

Wij geven hier integraal het verslag weer van die heuglijke dag.

Op 2 en 3 augustus '80 had het Nationaal Majorettenconcours plaats te Knokke-Heist.

Reeks A

Majoretten met begeleiding van geluidsband:

In deze reeks behaalden de miniretten op 16 deelnemende groepen een prachtige vierde plaats, hiermede hun vooruitgang bewijzende tegenover '79 toen zij een eervolle 8e plaats bekwamen. De hoofdmajorette werd bekroond als 2e Ere-dame van de Miss Majorette. Een pluim verdienen wel de instructrice's Gerda Van De Velde en Esmeralda Borgers.

Reeks B

In deze reeks hadden "The Flemish Girls" hun titel van verleden jaar (met begeleiding van geluidsband) te verdedigen tegen de beste korpsen uit ons land en de uitslag spreekt voor zich zelve nl. 1e Prijs-Ere-prijs Minister De Wulf; The Flemish Girls Lokeren met 395:400 p. zijnde 98%, een kwotatie die geen enkel binnen of buitenlands korps ooit behaalde op een kampioenschap. De internationale jury bestaande uit: dhr. R. Goute - Frankrijk, dhr. Brain Perkins - Engeland, Mw. Denise O'Herzog - U.S.A, Mw. Dagmar Greiner - D.B.R., dhr. Piebe Bakker - Nederland, beaamde eenparig in haar verslag een formatie te hebben bekroond van zeer hoog niveau, die kan wedijveren met om 't even welk buitenlands show-

peloton. De hoofdmajorette werd bekroond als 1e Ere-dame van de miss Majorette. Voorwaar een oververdiende beloning voor de algemene leidster Mw. De Neef, die moeite noch nachtrust heeft gespaard om haar meisjes naar de hoogste top te voeren.

Maar dit was nog niet het einde, want de Drum- en Brassband die het kampioenen team begeleidde werd ook bekroond als beste muziekformatie; door haar show en vaardigheid bewezen zij voor geen enkel buitenlandse formatie te moeten onderdoen en ontvingen hiervoor de Ere-prijs der stad Knokke-Heist.

Op 4 augustus werd, tijdens de Majoretten-show met de kampioenen uit beide reeksen, de "super trofee" overhandigd aan de algemene kampioen "The Flemish Girls". Deze trofee werd geschonken door Fedekam België.

Het is dus toch wel een gelukkige samensmelting geworden tussen de muzikanten van Lokeren en Overslag die bewezen hebben dat, met inzet-kameraadschap en kennis, het mogelijk is in enkele maanden tijds in het moeilijke Amerikaanse show-genre de hoogste top te bereiken en alzo de verdiende prijs te behalen. Hiervoor dienen wel de beide dirigenten nl. dhr. Du-Tré Alfred (Lokeren) en Van Bambost Urbain (Overslag) van harte gelukgewenst. Voor de inspanningen die zij hebben opgebracht, de maanden hard werken werden zij verdiend beloond en hebben ook, zowel als hun muzikanten, bewezen dat met vooral kennis, kameraadschap en waardering voor elkaar topprestaties te bereiken zijn. Ten slotte een hartelijk proficiat aan de beide voorzitters, Rasschaert Julien en De Bruyne Maurice. Alle bestuursleden, wensen hen verder nog veel succes met hun prachtformatie "*THE FLEMISH GIRLS DRUM- en BRASSBAND*".

Op 19 oktober heeft te Lokeren een grote huldiging plaats voor de nieuwe kampioenen. Op plaatselijk vlak moet men de optredens verminderen. De huiselijke vrede mag in menig muzikaal huisgezin niet verstoord worden door de vele optredens en repetities. Toch vergeet men de plaatselijke bevolking niet. Maurice Willems, Van Bambost Kamiel en René Van Puyvelde worden in de bloemen gezet voor hun onderscheidenlijke jubileums.

WERKJAAR 1981

Het jaarlijks teerfeest wordt in samenspraak met Lokeren gevierd. Het veelvuldig optreden houdt ook diverse risico's in. Zo besluit men een extra verzekering te nemen voor schade aan derden en rechtsbijstand voor de leden. Ook het lokaal brengt enkele problemen met zich mee. De zaal is aan renovatie toe en de verwarming is ook niet wat het zou moeten zijn. Om geen risico's te nemen wordt door de maatschappij een brandverzekering afgesloten voor de zaal waarin men repetitie houdt. Van de vele optredens willen wij er toch een tweetal toelichten. Er wordt opgetreden in de internationale taptoe te Breda ter gelegenheid van 35 jaar bevrijding. In juli volgt het Nationaal Wereldconcorso voor majoretten drum- en brassband te Kerkrade in Nederland.

Dit kampioenschap wordt uitgezonden op TV zodat wij allen hier op Overslagen Wachtebeke het optreden van onze vertegenwoordigers aandachtig konden volgen en zien hoe goed zij het er van af brachten.

Men was zelfs genoodzaakt een aanvraag voor buitengewoon verlof te richten naar het Nederlandse leger voor milicien spelend lid C. Goense.

Luc Buysse, die spelend lid en lesgever voor tamboers was, geeft zijn ontslag. Hij wordt opgevolgd door Mr. De Coninck uit Denderbelle.

THE FLEMISH GIRLS, DRUM- en BRASSBAND LOKEREN-OVERSLAG

*The Flemish Girls, Drum- en Brassband Lokeren-Overslag.
(foto reclame Staelens-Vervaet Wachtebeke)*

WERKJAAR 1982

Bestuurslid Gerard Goossens geeft zijn ontslag op 3 januari 1982. In dezelfde maand wordt het jubileum Eduard Van Bambost - Schaut muzikaal ondersteund.

De uitstappen reiken nog naar verdere oorden. Een uitstap van een weekend naar Duitsland brengt nogal wat beweging in de familie van de muzikanten en samen maken zij er een gezellige uitstap van. Het blijft niet bij één uniform. Voor de zomer opteert men voor een cowboy-hoed met een bloeson.

Iedereen weet hoe moeilijk het is een vereniging draaiende te houden zonder grote interne problemen. Als men dan twee maatschappijen aan elkaar koppelt elk met zijn eigenheid, zijn interne strubbelingen niet te vermijden. Met veel overleg kan alles terug in de goede plooiën gestreken worden.

Op 12 juli overlijdt Richard De Vos, erevoorzitter van de maatschappij. Aan hem wordt de laatste eer bewezen.

Als verandering in de burgerlijke toestand van de spelende leden mogen wij nog het huwelijk vermelden van Geert Cornelis. De geboorten uit de jonge muzikale gezinnen zijn hier niet bij te houden en om zeker geen enkele te vergeten willen wij hier geen namen noemen.

†

Bewaar in uw herinnering
en gedenk in uw gebed

DE HEER

Richard DE VOS

echtgenoot van Mevrouw

Margareta DE BAEPDEMAEKER

geboren te Wachtebeke op 13 oktober 1914 en
overleden in de Kliniek Sint Helena te Sint-
Gillis-Waas op 12 juli 1982, gesterkt door de
H.H. Sacramenten der zieken.

Erevoorzitter van de
Muziekmaatschappij "Concordia".

Aan het sterfbed van een dierbare vader, zo-
als deze, voelt een mens zich zo nietig en
klein. Dan zouden we ons willen vastklampen
aan het leven, maar daar slaagt niemand in.
We hebben het leven maar niet voor het grij-
pen daarom trachten wij er het beste van te
maken. Richard was een reus van een mens
en iedereen dacht dat hij ijzersterk was. Want
ook in zijn leven heeft hij met hard werken
een zaak opgebouwd.

Met de zaak ook een levenshuis van goedheid
en sociaalvoelend voor iedereen. Hij leefde
innig mee met het lief en leed van elke mede-
mens. Zijn geloof en diep Gods vertrouwen
waren voor hem de grote inspiratiebron om
zijn leven uit te bouwen tot een mooi bouw-
werk.

In zijn laatste levensjaren werd hij tweemaal
getroffen door een beroerte en de laatste
keer is dit voor hem fataal geworden. Hij lag
in het ziekenhuis totaal verlamd en bewustel-
oos. Zo heeft Richard geen afscheid kunnen
nemen van zijn geliefden, die hem dagelijks
kwamen bezoeken.

Mijn geliefde echtgenote, bedankt voor al uw
goede zorgen! Ik geniet nu ten volle van het
eeuwig geluk, het altijd samenzijn met God
en Zijn vrienden. Leef nu voort, tevreden en
gelukkig bij onze lieve zoon en schoondoch-
ter en kinderen. Vergeet mij echter niet, ik
denk ook altijd aan u. want we kunnen el-
kaar niet vergeten, daarvoor hielden wij te
veel van elkaar

Lieve kinderen, bedankt voor uw onbeschrij-
felijke toewijding voor mij zeker in de laat-
ste jaren. Weest nu goed voor moeder en
maakt haar verder leven echt gelukkig. Wij
blijven aan elkaar denken

Lieve kleinkinderen, dank u voor uw grote
genegenheid en hartelijkheid waarmee jullie
mij omringde. Opa is vroeg van jullie weg-
gegaan, maar nu hij thuis is van zijn levens-
reis, blijft hij innig meeleven met jullie ver-
der leven. Ik vraag slechts: blijft oma en
jullie goede ouders graag zien, dan blijf ik
jullie helpen door mijn gebed.

Beste familieleden en vrienden, ik kan helaas
van jullie geen persoonlijk afscheid nemen,
maar in elk geval: bedankt voor al uw
vriendschap en tot ziens bij de Heer.

Voor uw deelneming in hun rouw,
voor uw gebed,

danken U van harte. De familie.

Begr. - Crem. Huis W. Cools-Winderix en Zn,
Westkade 51, 9060 Zelzate Tel. 44.50.95
Druk. Hamerlinck, Zelzate Tel. 44.50.17

Bidprentje Richard De Vos

WERKJAAR 1983

De zaal "Snoopy" scheidt problemen. In januari komt de school op de Nederlandse Overslag vrij. Men doet aanvraag om dit lokaal te mogen gebruiken als repetitielokaal. Doch het bestuur van de "Stichting katholiek onderwijs van Zuidorpe" laat de school over aan de gemeente Axel. De school is een blok aan het been voor de gemeente Axel en men stelt voor om ze te verkopen. De muziekmaatschappij "Concordia" Overslag krijgt de eerste kans om ze te kopen. Doch de financiële middelen ontbreken. Alle culturele verenigingen van Overslag steigeren. Zij slaan de handen in elkaar op een informatie-vergadering met het gemeentebestuur van Axel. Iedereen tracht de belangrijkheid van de school als culturele plaats te verdedigen. Uiteindelijk komt men tot een aanvaardbare oplossing. De muziekmaatschappij huurt de school voor een symbolisch bedrag onder de voorwaarde dat zij instaat voor alle onderhoud en onkosten aan het gebouw en de grond.

Hiermede is het lokaal probleem te Overslag opgelost. In Lokeren ziet men zich verplicht, tijdens de wintermaanden, de sporthal af te huren om te oefenen voor de optredens. Deze zware kost wordt gedragen door Overslag en Lokeren.

Een speciaal optreden is dit op de Heizel tijdens de rust van de voetbalwedstrijd Anderlecht - Bohemians Praag in april 1983. Het zijn niet alleen miniretten en majoretten van Lokeren die de optredens opsmukken. Ook Wachtebeekse schoonheden nemen deel aan de opleiding te Lokeren. Dit zorgt nogal voor wat vervoerproblemen. Een ander droevig feit doet zich voor tijdens het naar huis komen van een optreden. Bij een auto-ongeval komt spelend lid Carina Van De Walle om het leven.

Om het de jonge leerling-muzikanten zo aantrekkelijk mogelijk te maken wordt gestart met blokfluitles gegeven door Ghislain Coone. Wegens ziekte van de lesgever van de Zeeuwse muziekschool worden de lessen daar opgeschort van november tot januari.

WERKJAAR 1984

De erebestuurder of directeur, Aimé Van Bambost viert zijn 60 jarig kosterschap. Dit is een reden voor een plechtige huldiging door gans Overslag met optocht en receptie in de zaal "Snoopy" in aanwezigheid van de burgerlijke en geestelijke prominenten.

Blijf bij ons Heer

Want het is avond en de nacht gaat komen.

Blijf bij ons in de nacht van de beproeving

Blijf bij ons in de nacht van de strenge bittere dood.

†

Bewaar in uw herinnering en gedenk in uw gebed

JUFFROUW

CARINA VAN DE WALLE

Dochter van RENE en MARIE-JOSE VAN MARCKE

Zij werd geboren te Zelzate op 27 februari 1964 en na verkeersongeval overleden in het A.Z. te Gent op 9 juli 1983.

Spelend lid van de Muziekmaatschappij
CONCORDIA OVERSLAG-LOKEREN.

Midden in het leven worden mensen door de dood omgeven. Zo zeker als we zijn van het feit dat alle mensen, en dus ook wij, zullen sterven, zo onzeker zijn wij over dag en uur, plaats en wijze waarop.

Op het moment dat dit meisje naar de volwassenheid groeide en stilaan de dingen van het leven zelf in handen zou nemen, op dat moment komt daar onverwacht de dood. Grote vreugde, diepe voldoening en vlugge dood waren er als hoorden ze samen.

Dit meisje speelde haar vreugde uit in de muziek maar het stuk is maar half gespeeld. Niet alle klanken bereikten het oor.

Omgeven door vader en moeder, broers en zusje groeide Carina naar de volwassenheid, maar die groei werd afgebroken en zal niet meer verder gaan. Auto's en rijbanen zijn er om mensen naar elkaar te brengen maar hier kwam de scheiding.

Veel is er wat mensen niet begrijpen, groot is het mysterie van het leven, klein is ons begrip.

Wij vertrouwen ons toe aan het woord van de Heer Jezus die gezegd heeft dat er in het huis van de Vader ruimte is voor velen. Ook zij die jong sterven, ook zij die onverwacht sterven, voor hen allen is er ruimte om eeuwig te leven. Aan die belofte houden wij ons vast.

Zoals de Heer Jezus de dood is ingegaan en door de liefde van de Vader verzezen is, zo geloven wij dat ook Carina, nu zij de dood is ingegaan, door dezelfde liefde van de Vader zal verrijzen om voor eeuwig te leven. (H.D.)

Haar ouders, broers en zus,

de families Van de Walle, Van Marcke,
Schelfhout, L'Ecluse en aanverwanten

DANKEN U.

Begr. Huis Wyngaerd, Wachtebeke - Tel. 091/45.02.05

Bidprentje Carina Van De Walle

In Wachtebeke is ook een jubileum te vieren. De civiele bescherming bestaat 25 jaar. Dit is een reden om naar buiten te treden waarbij het muziek van Overslag niet mag ontbreken. Men doet nog mee aan het Belgisch en het Benelux kampioenschap voor majoretten en drum- en brassband op 2 september en 27 mei. Men schijnt toch wat over zijn hoogtepunt te zijn. De optredens verminderen. Niet ieder inrichter van festiviteiten kan zich veroorloven de groep Lokeren - Overslag op zijn programma te plaatsen wegens budgetaire redenen. In het burgerlijk leven wordt het huwelijk ingezegend van spelend lid Alex Van Bambost en Gerda Van De Velde.

WERKJAAR 1985

De kwaliteit van de muziekkuitvoeringen is hoog. Dit wordt ook onderstreept door Fedekam. De federatie stelt, voor het bezoek van de Paus aan de provincie Oost-Vlaanderen te Sint-Denijs-Westrem, een groot muziek samen met verschillende muzikanten uit diverse maatschappijen uit de provincie. Er worden vrijwilligers gevraagd aan de harmonie van Overslag.

Van Overslag "Concordia" namen deel: Kurt Nevejans die sax tenor speelt en Gustaaf Temmerman die trombone speelt.

Om nog provinciale subsidies te kunnen krijgen, is men verplicht dit jaar terug mee te doen aan een tornooi. Men vraagt een jaar uitstel om allerlei redenen. Het uitstel wordt wel bekomen en men blijft in dezelfde categorie geklasseerd maar men verliest zijn subsidie van dit jaar.

Men zoekt nog meer uitstappen om de financiële nood te lenigen maar het wordt moeilijk. De samenwerking met Lokeren vertoont hier en daar toch enkele barsten, maar eendracht maakt macht en men speelt verder. Men doet wel nog mee aan het kampioenschap te Knokke-Heist.

Het wordt voor sommige jonge leden moeilijk om het moordend ritme van repetities en uitstappen aan te houden zonder de verwaarlozing van de studies. Ook richt men zich meer naar de plaatselijke bevolking. Dit was in het verleden wat afgezwakt en men begon zich af te vragen of er nog wel een muziek bestond op Overslag. Men mocht zijn trouwe aanhang die op Overslag en Wachtebeke woont, niet aan de kant laten staan voor meer grote optredens. Men weet nooit wat de toekomst brengt en men zou zijn vroegere achterban misschien nog goed kunnen gebruiken. Het spelend lid, Lucien Acke, gaat met pensioen en nodigt zijn vrienden van de harmonie uit op een drink. Samen aanvaardden zijn vrienden, spelende leden en bestuur de uitnodiging en geven hem aan zijn woning in de Stationsstraat een serenade.

WERKJAAR 1986

Het optreden te Lokeren tijdens de rust van de voetbalwedstrijd Lokeren - Anderlecht is een buitenbeentje en wordt graag meegenomen al is het maar voor de publiciteit.

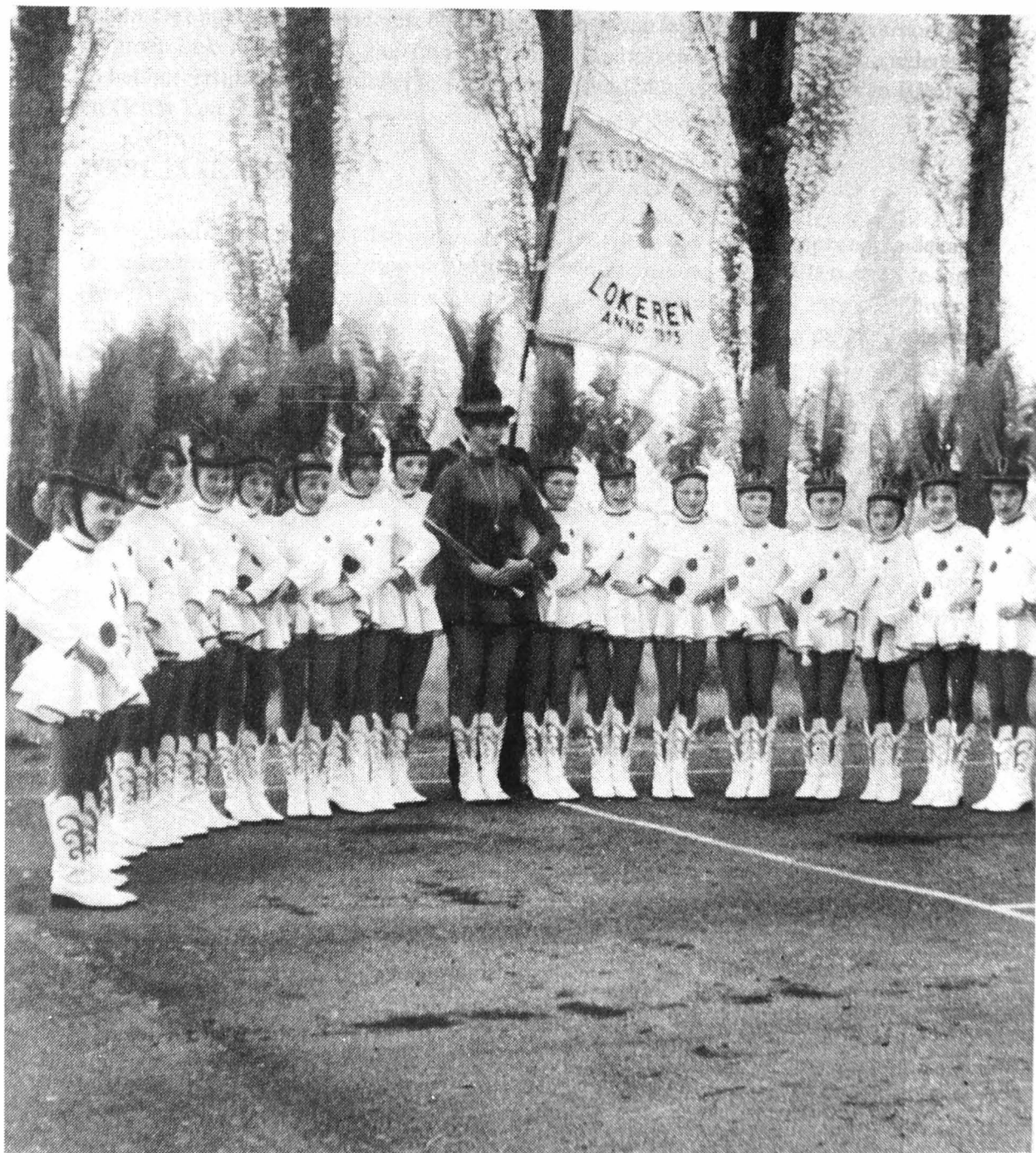
Men heeft buiten de interne uitstappen op Overslag en omgeving nog 21 verplaatsingen gerealiseerd.

Op 19 oktober wordt deelgenomen aan het schuttersfeest van de Sint-Sebastiaansgilde van Overslag. Als laatste vermeldenswaardig feit van het jaar vermelden wij nog de uitreiking van de eretekens aan verdienstelijke leden.

*"Drum-Brassband" Lokeren-Overslag 1980
(foto reclame pvba Bussens)*

Miniretten "The Flemish Girls" 1980

WERKJAAR 1987

Met wederzijdse goedkeuring komt op 4 februari 1987 een einde aan de samenwerking tussen Overslag en Lokeren. Dank zij de vastberadenheid van menig bestuurslid en de steun van het Overslagse volk tracht men deze moeilijke tijd door te komen. Gelukkig had men van de vorige vijf jaren geen financiële kater over gehouden.

De muziekmaatschappij noemde terug "Concordia". Men blijft contact houden en opleiding genieten van de Zeeuwse muziekschool. Ook schaft men zich nog een nieuwe bas tuba, grosse caisse, triangel en tamboerijn aan. Het Buurthuis wordt nu uitgebaat door de muziekmaatschappij. Men is terug baas in eigen huis. Meer dan zes jaar heeft de samenwerking geduurd. Wat men wel heeft overgehouden aan deze samenwerking is ervaring en goed opgeleide muzikanten.

Door al deze omstandigheden ziet men ook af van het provinciaal muziektornooi te Zele op 5 april.

Een gezellig samenzijn heeft plaats op een reuze barbecue te Overslag in het buurthuis.

De op pensioenstelling van spelend lid Gerard Van De Winckel is andermaal een reden tot gezellig samenzijn met drank en spijs voor gans de harmonie.

De werking van de volgende jaren zal zich grotendeels afspelen op en rond Overslag.

WERKJAAR 1988

Men komt terug tot bezinning. Het Overslagse muziek is terug het gewone dorpsmuziek met al zijn geplogenheden. Verre uitstappen zijn er niet meer bij.

Met bezint zich of het misschien niet beter is om een VZW te stichten.

Het uniform wordt een zwarte broek en witte pull voor de mannelijke zijde en een zwarte rok met witte blouse of trui voor het vrouwelijk geslacht.

Veel uitzonderlijks valt er niet te vermelden. Men gaat een rustige periode te gemoet voor bestuur en spelende leden.

Op 29 april zet men pastoor Marinus Den Hollander (pastoor 1980-1991) muzikaal in de bloempjes voor zijn 40-jarig priesterschap.

Het teerfeest wordt terug één Overslags feest en gaat door op 20 november 1988 samen met alle sympathisanten.

WERKJAAR 1989

Nog steeds worden jonge muzikanten extra opgeleid in de Zeeuwse muziekschool. De gewone repetitie gaat door onder de leiding van Urbain Van Bambost. In het bestuur wordt Sylvain Van Bambost opgenomen. Bij de spelende leden geeft Eddy Gerres zijn ontslag en Etienne De Clerck neemt terug de grote trom over. Het spelend lid Hilaire Verplancke geeft op 2 juli een groot feest ter gelegenheid van zijn op pensioenstelling.

In de burgerlijke toestand van enkele spelende leden komt ook verandering. Nico De Roose, spelend lid, treedt in het huwelijk met Nadine Roels en ook Kaat De Smet, lesgeefster aan de jonge muzikanten geeft haar jawoord in het huwelijk aan Patrick op 30 september 1989. Een van de optredens die al verschillende jaren op de agenda staan is dit aan het Brits monument te Beveren.

*Majoretten "The Flemish Girls" 1980
(foto reclame Gustaaf Van Buynder)*

Als steun voor de maatschappij komen 146 leden naar de teerdag op 19 november 1989. Om toch nog iets extra te hebben voor het “uniformfonds” wordt een groot mosselfeest gehouden.

WERKJAAR 1990

Men zoekt op het plaatselijk vlak naar enkele buitengewone inkomsten om financieel toch rond te komen. Een bingo-avond brengt wat ambiance op Overslag en wat inkomsten voor het muziek. Het is echter een rampzalig jaar voor het bestuur. De schatbewaarder Jozef L'Ecluse komt plots te overlijden enkele dagen voor het teerfeest. Tientallen jaren heeft hij zich ingezet voor de maatschappij. Het teerfeest wordt verschoven naar volgend jaar. Ook bestuurslid René Van Puyvelde overlijdt. Het bestuur heeft twee van zijn oudste pionnen verloren. Men voelt de leemte en is op zoek naar vers bloed. De taak van schatbewaarder wordt overgenomen door Gerard Van De Winkel.

Met het oog op de toekomst krijgt iedere leerling van de lagere school op Overslag, bij het begin van het schooljaar, de mogelijkheid om zich te laten inschrijven voor gratis lessen blokfluit. Een vreugdevolle noot wordt geblazen op het huwelijksjubileum van Lucien Acke op 21 april 1990.

WERKJAAR 1991

Het buurthuis, dat de naam “t Hoeksken” draagt zorgt nogal voor wat dakproblemen die met eigen middelen en materiaal moeten hersteld worden, wil men verdere waterschade voorkomen. In hetzelfde lokaal wordt op 3 maart het teerfeest gehouden.

Men tracht zoveel mogelijk naar buiten te treden met verschillende optredens in Wachtebeke en Overslag terwijl ook de buitengemeentelijke optredens in de mate van het mogelijke worden afgewerkt. Er worden door Overslagse leerlingen lessen gevolgd in dwarsfluit, slagwerk en sax alto aan de Zeeuwse muziekschool en muziekacademie van Lokeren.

Ter gelegenheid van open monumentendag waarbij Overslag in de kijker stond werd op 5 september een aperitiefconcert gegeven. Men tracht zoveel mogelijk de jonge muzikanten er toe te bewegen hun instrumenten zelf aan te schaffen. Dit alles is gedaan om de muzikanten te wijzen op de grote kosten van die instrumenten en om een bepaalde verantwoordelijkheid te leggen bij de spelende leden. Er wordt ook nauwlettend nagegaan dat ieder muzikant die uittreedt de eigendommen van de maatschappij terug geeft. Het zijn voornamelijk jonge muzikanten die de maatschappij verlaten. Huwelijk en verhuis liggen meestal aan de basis van dit verlaten.

Ook Ghislain Coone verlaat zijn post als bestuurslid en als spelend lid van Concordia.

WERKJAAR 1992

Het is het laatste jaar dat wij behandelen. 91 jaar werking van deze maatschappij zijn hier belicht. In dit jaar is het muziek terug op zijn plaats. De hoge vlucht en het diepe dal waarin zij hebben gestaan zijn voorbij. Het is kwestie van regelmatigheid, zodat men kan overleven en binnen enkele jaren het eeuwfeest kan vieren. Wij geven hier voor het laatst enkele uitstappen waaraan dit jaar werd deelgenomen:

*Wie zijn taak als mens vervulde in dit leven,
hem zal God zijn vriendschap en zijn liefde geven*

*Bewaar in uw herinnering
en gedenk in uw gebed*

Heer Josephus L'Ecluse

echtgenoot van Mevrouw
ALICE MICHIELS

Hij werd geboren te Oostvleteren op 12 november 1918 en is onverwachts overleden te Wachtebeke op 7 november 1990, begeleid met de gebeden van de H. Kerk, Lid N.S.O.

Bestuurslid en Oudstrijder 1940-45
Voorzitter Feestcomité Overslag.
Schatbewaarder Muziekmaatschappij Concordia.

Een weg wordt gemaakt, maar een levensweg maak je zelf

Sterven staat midden in het leven!
Het is moeilijk van jullie heen te gaan in de herfst, voor iemand die dacht nog een ganse winter voor de boeg te hebben. Ik had nog zoveel dromen, ik wou nog zoveel doen in gulle hartelijkheid.

huls was je zo waardevol. Wat hebben wij deugd en voldoening aan je gehad. Het leven kan zo mooi zijn! En wat hebben vele vrienden kunnen meegenieten van je ijver en inzet in het muziek- en verenigingsleven. Je plotsse heengaan valt ons allen zwaar. Maar zo een leven kan niet gedaan zijn, kan geen einde kennen. Het vraagt naar verder leven, naar diepere voltooiing. Wij geloven in je verder leven bij de Heer. En daarom Heer, hebben wij in ons gevoelens van dankbaarheid. Wij zijn dankbaar voor zo'n echtgenoot, vader, grootvader en broer. Dankbaar om wat hij ons voorleefde, goedheid en liefde die ons iets vertellen over Uw ondoorgroenlijke Wil.

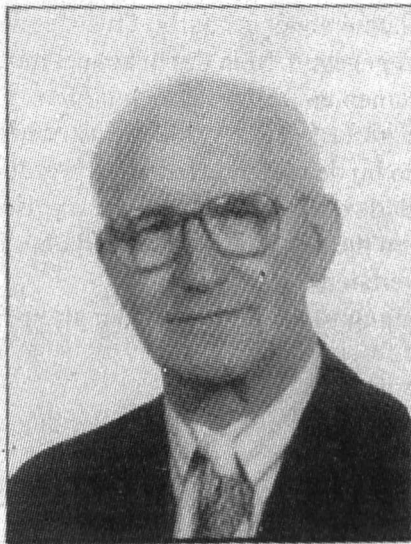
Moge de Almachtige u thans belonen voor uw toewijding en de ofervvaardigheid tegenover ons en allen die u kenden.

De familie L'ECLUSE, MICHIELS, GLORIE,
VAN KWIKKELBERGHE.

dankt voor uw gebeden en uw bliken
van deelneming.

Begr. Huis Wyngaerd, Wachtebeke - Tel. 091/45.02.05

Bidprentje Josephus L'Ecluse

23 februari concert in Rustoord de Mey
 14 maart concert in de zaal "Snoopy"
 3 mei inhuldiging nieuw wandelpad op Overslag
 9 en 10 mei Overslag meifeest
 20 juni uitstap naar Zuiddorpe
 27 juni Wachtebeke kermis
 26 juli viering nationaal feest te Overslag en optreden feesttent Palingstraat
 9 augustus Safarkensmarkt te Wachtebeke
 5 september uitstap naar Langelede kermis
 13 september Overslagkermis
 26 september viering "De Vier Ambachten" in het Provinciaal domein te Wachtebeke
 18 december concert in de kerk ten voordele van Artsen zonder grenzen.

Nog één jonge kracht verlaat de maatschappij, Heidi De Vos.

Ten slotte geven wij hier de ledenlijst en de lijst van het bestuur 1993.

1. Acke L.	Stationsstraat 124	Wachtebeke	trombone
2. Coquet A.	Bovenhoek 24	Wachtebeke	klarinet
3. De Brabander E.	Stationsstraat 15	Wachtebeke	trompet
4. De Brabander E.	Stationsstraat 15	Wachtebeke	sax tenor
5. De Brabander I.	Stationsstraat 15	Wachtebeke	klarinet
6. De Brabander L.	Stationsstraat 15	Wachtebeke	sax alto
7. De Caluwé M.	Overslag 43	Wachtebeke	trompet
8. De Muynck W.	Kasteelstraat 53	Stekene	trompet
9. Depickere B.	Overslagdijk 29	Wachtebeke	tamboer
10. Depickere K.	Overslagdijk 29	Wachtebeke	tamboer
11. Gerres E.	Overslagdijk 56	Wachtebeke	vaandrig
11. Gillis O.	Overslag 24	Wachtebeke	slagwerk
12. Helsens M.	Overslag 50	Wachtebeke	slagwerk
13. Janssens N.	Overslag 2	Wachtebeke	clarinet
14. Janssens T.	Overslag 2	Wachtebeke	slagwerk
15. Meuleman J.	Dorp 2	Overslag (N)	klarinet
16. Remery J.	Keizerputstraat 6	Overslag (N)	klarinet
17. Van Acker R.	Ramonshoek 65	Wachtebeke	cornet
18. Van Bambost A.	Overslag 10	Wachtebeke	klarinet
19. Van Bambost E.	Ramonshoek 92	Wachtebeke	klarinet
20. Van Bambost K.	Ramonshoek 92	Wachtebeke	dwarsfluit
21. Van Bambost R.	Smishoek 13	Wachtebeke	sax bariton
22. Van Bambost S.	Overslag 10	Wachtebeke	bugel
23. Van Bambost U.	Ramonshoek 92	Wachtebeke	bar. dirigent
24. Van Bambost V.	Overslag 10	Wachtebeke	klarinet
25. Van Damme D.	Keizerputstraat 6	Overslag (N)	dwarsfluit
26. Van Damme H.	Keizerputstraat 6	Overslag (N)	bariton
27. Van Damme M.	Keizerputstraat 6	Overslag (N)	dwarsfluit
28. Van de Walle H.	Overslag 68	Wachtebeke	sax tenor

29. Van de Winckel G.	Groenstraat 41	Wachtebeke	bugel
30. Van de Winckel W.	Groenstraat 41	Wachtebeke	klarinet
31. Van Goey M.	Ramonshoek 67	Wachtebeke	dwarsfluit
32. Van Vossel A.	Tuinwijk 11	Zeveneken	bastuba
33. Verdurmen S.	Zeestraat 8	Zelzate	sax alto
34. Verplancke H.	Overslagdijk 46	Wachtebeke	tuba
35. Vossaert S.	Papdijk 10	Wachtebeke	trompet
36. Vossaert T.	Papdijk 10	Wachtebeke	sax alto

BESTUUR

1. De Bruyne M.	Bovenhoek 6	Wachtebeke	voorzitter
2. Van Damme H.	Keizerputstraat 6	Overslag (N)	secretaris
3. Van De Winckel G.	Groenstraat 41	Wachtebeke	penningmeester
4. Van Bambost U.	Ramonshoek 92	Wachtebeke	dirigent-bestuurslid
5. Van Bambost R.	Lindelaan 5	Wachtebeke	bestuurslid
6. Van Bambost S.	Overslag 10	Wachtebeke	bestuurslid
7. Janssens René	Overslag 2	Wachtebeke	bestuurslid

Muziekmaatschappij "Concordia" Overslag, september 1993

1ste rij: *Acke L. - De Brabander I. - Janssens G. - Meuleman J. - Van Bambost K. - De Brabander E. - Van De Winckel G. - Depickere K. - Janssens T.*

2de rij: *Verplancke H. - Van Damme H. - De Brabander E. - Verdurme S. - Van Damme D. - De Mynck W. - Van Bambost S. - Gilles O. - Vossaert S. - Gerres E.*

3de rij: *Van Bambost R. - Coquet A. - Helsens M.*

**DE MUZIEKMAATSCHAPPIJ
“DE VRIJE ZONEN”**

TE WACHTEBEKE

Paul Hesters

ONTSTAAN VAN DE MUZIEKMAATSCHAPPIJ “DE VRIJE ZONEN”

Wanneer de muziekmaatschappij “De Vrije Zonen” opgericht is, valt moeilijk te achterhalen. Van deze maatschappij, die in 1972 opgehouden heeft te bestaan, is het archief volledig verdwenen. Hierdoor hebben wij een bron van inlichtingen verloren die wij bij de twee andere maatschappijen wel hebben kunnen raadplegen.

De eerste vermelding van deze maatschappij vinden wij in de geschiedkundige beschrijving van onze gemeente door De Potter - Broeckeaert in 1870.

Er zijn daar maar drie regels tekst aan deze maatschappij gewijd:

“De fanfarenmaatschappij de Vrije Zonen kwam tot stand ontrent 1865, en helpt insgelijks mede tot opluistering der gemeentefeesten”.

Uit deze tekst blijkt dat in 1870 geen juiste stichtingsdatum kon vermeld worden voor de fanfaremaatschappij. Evenals de muziekmaatschappij “De Eendracht” was de muziekmaatschappij “De Vrije Zonen” in het begin een fanfaregezelschap.

Zij kwam tot stand in een politieke strijd tussen de liberalen en de katholieken op onze gemeente. De stichting van de mutualiteit “De Verenigde Werklieden” op 17 oktober 1858 is het begin geweest van een splitsing in het gemeentebestuur. De mutualiteit tot onderlinge bijstand, die aanvankelijk een verwezenlijking was van de gemeente onder de leiding van burgemeester Karel Van Waes, werd aanleiding tot een getouwtrek tussen politieke partijen. De onderlinge strijd deed de burgemeester overgaan van een onpartijdig standpunt naar een liberale gezindheid.

De steeds verslechterende verhouding tussen sommige gemeentebestuurders en de plaatselijke geestelijkheid was daar niet vreemd aan. In de archieven van de muziekmaatschappij “De Eendracht” zien wij eveneens dat er rond 1865 geen goede verslaggeving meer gebeurde in het notulenboek. Die maatschappij heeft toen zeker spelende- en bestuursleden verloren aan de in de maak zijnde nieuwe muziekmaatschappij. Bij de muziekmaatschappij “De Eendracht” werden voordien verschillende liberale prominenten vermeld als steunende- en ereleden. Deze personen hebben in die periode hun steun aan dezelfde maatschappij opgezegd. Het toenmalig bestuur van de gemeente, waarin de liberalen de meerderheid hadden, deed dan ook al het mogelijke om de nieuwe muziekmaatschappij te steunen. Iedere stem kon men gebruiken bij een volgende gemeenteverkiezing.

Een plaatselijke krant bestond toen niet op onze gemeente. Hierdoor is veel plaatselijk nieuws verloren gegaan. Het moest al iets buitengewoons zijn, wilde men met dat gemeentelijk nieuws in een grote krant komen.

Toch zijn er enkele zaken van deze maatschappij bewaard gebleven. Achttien medailles, welke deze maatschappij verkregen heeft bij diverse optredens, zijn nog in het bezit van de familie De Caluwé (“Katte”) te Wachtebeke.

Verschiedene herinneringsmedailles van de muziekmaatschappij "De Vrije Zonen", verkregen bij optredens (foto G. De Buck).

OUDSTE SPOREN OP MEDAILLES VAN FESTIVALS EN FEESTEN (1869-1900).

Op de medailles staan verschillende data vermeld. De oudste medaille dateert van 3 augustus 1869; ze werd verkregen op een festival te Lokeren.

Op een andere medaille kunnen wij zien dat op 17 september 1871 de “Standaert” of vlag van de Wachtebeekse muziekmaatschappij “De Vrije Zonen” werd ingehuldigd. Hier spreekt men van een vlag inhuldigen; bij het katholiek muziek spreekt men van een vlag inwijden.

In verslagen uit het archief van de muziekmaatschappij “De Eendracht” staat vermeld dat hun rivalen gesteund werden door het gemeentebestuur. Op dat moment was Karel Van Waes burgemeester van Wachtebeke en het conflict met de geestelijkheid was tot een hoogtepunt gestegen. Men mag aannemen dat dezelfde Karel Van Waes de eerste voorzitter is geweest van de muziekmaatschappij “De Vrije Zonen”. In 1872 overlijdt Karel Van Waes. In hetzelfde jaar was ook pastoor Georgius Van Rossen overleden (09.01.1872). Zij hadden de strijd tot het uiterste gestreden.

Een sterke band met de verschillende liberale maatschappijen uit de omliggende gemeenten maakte het mogelijk aan de leden van de maatschappij “De Vrije Zonen” werk te verschaffen in verschillende fabrieken. Wachtebeke was immers een landbouwersgemeente. Van een andere bedrijvigheid was hier praktisch geen sprake. Hier komt andermaal naar voren: “Wiens brood men eet diens woord men spreekt”. Men was onrechtstreeks verplicht toe te treden tot een bepaalde muziekmaatschappij, wilde men in één of ander bedrijf zijn brood verdienen voor zijn gezin.

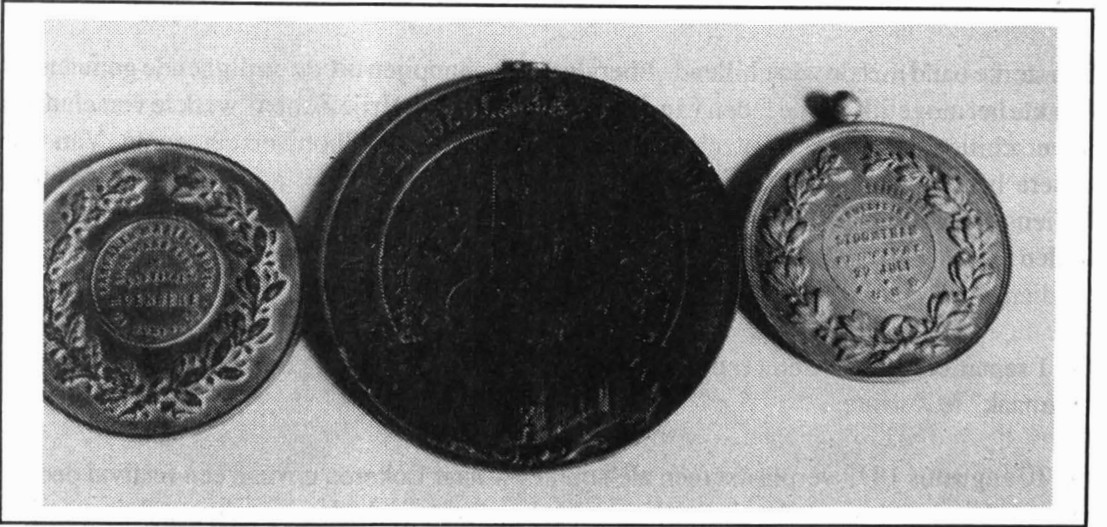
Op 1 september 1878 neemt men deel aan een festival van de zangmaatschappij “Kunst en Vermaak” te Zelzate.

Op 10 augustus 1879 verplaatst men zich opnieuw naar Lokeren om aan een festival deel te nemen. Uiteraard worden ook de Wachtebeekse feestelijkheden opgeluisterd en vergeet men de wijkkermissen niet.

In Zaffelare wordt in 1881 een festival gehouden waarop diverse muziekmaatschappijen aanwezig zijn. De fanfare “De Vrije Zonen” van Wachtebeke is één van de aanwezigen. Uiteraard zijn er tussendoor nog verschillende buitengemeentelijke optredens geweest. Wij kunnen dit echter niet bewijzen met documenten, aangezien wij geen enkel archiefstuk bezitten.

Niet alleen voor de inwoners van Zaffelare is het een groot feest wanneer op 22 juli 1888 een nieuwe stoomlijn naar Gent wordt ingereden. Dat feit moet feestelijk ondersteund worden door verschillende muziekmaatschappijen, waaronder het liberaal muziek van Wachtebeke. Wij spreken hier van “Liberaal Muziek” omdat deze maatschappij, in haar bestaan, altijd de stempel “liberaal” zal dragen. In de volksmond sprak men ook nog van het muziek van “De Blauwe”. Dit was ingegeven omdat de liberale kleur blauw was.

Het lokaal van deze maatschappij was gelegen in het dorp waar nu de herberg “Het Rozenhof” is (Dorp, nr. 80).

Verschillende herinneringsmedailles van de muzikmaatschappij "De Vrije Zonen", verkregen bij optredens (foto G. De Buck).

*Herinneringsmedaille van de muziekmaatschappij "De Vrije Zonen",
verkregen bij optredens (foto G. De Buck).*

Voor de eeuwwisseling worden nog muziekfestivals bijgewoond op 9 augustus 1891 te Gentbrugge en in augustus 1894 te Terneuzen in Nederland.

VOORZITTERS EN STEUNLEDEN TUSSEN 1900 EN 1914

Wie de spelende leden waren, kunnen wij moeilijk achterhalen. Ook de bestuursleden uit die tijd zijn ons onbekend. Eén bepaalde tak van de familie Van De Calseyde was zeker één van de financiële steuners van de maatschappij. Zij woonden in de woning waar nu de firma Gerrit De Jonge is gevestigd, in het dorp (Dorp nr. 100).

De eerste foto van deze maatschappij is genomen rond de eeuwwisseling. Men kon toen reeds bogen op 32 spelende leden.

Een andere familie die nauw verbonden was met de muziekmaatschappij was de familie Van Bastelaere, bierbrouwers in het dorp. Eén van hen was tevens voorzitter van de maatschappij van onderlinge bijstand "De Verenigde Werklieden". Het is voorzitter Leo Van Bastelaere, echtgenoot van Paulina Mattelé, die op 12 december 1906 overlijdt terwijl hij voorzitter was van de muziekmaatschappij en van "De Verenigde Werklieden". Zijn brouwerij stond waar nu het woonhuis staat van Jozef De Cock (Dorp nr. 48).

Op de groepsfoto herkennen wij de voorzitter, zittend in het midden. Omdat wij een foto bezitten van de brouwerij Van Bastelaere met daarop de eigenaar, kunnen wij met zekerheid zeggen dat de middenfiguur op de groepsfoto Leo Van Bastelaere is.

Zijn broer, Eduard Van Bastelaere, echtgenoot van Pharaïlde Montagu, overlijdt op 22 mei 1914. Op zijn bidprentje zien wij dat hij het voorzitterschap van "De Verenigde Werklieden" op zich had genomen na de dood van zijn broer Leo.

*Eerste groepsfoto van de muziekmaatschappij "De Vrije Zonen" Wachtebeke.
Midden op de foto brouwer Leo Van Bastelaere.*

Het voorzitterschap van de muziekmaatschappij heeft Eduard Van Bastelaere niet uitgeoefend. Later zullen wij zien dat waarschijnlijk de heer Achille Theophile Van De Calseyde de voorzitter is geworden na Leo Van Bastelaere.

Wanneer dit juist gebeurt is, weten wij niet. Aangezien Achille Theophile Van De Calseyde maar geboren is in 1877 lijkt het ons onwaarschijnlijk dat hij reeds op negenentwintigjarige leeftijd in 1907 het voorzitterschap van de muziekmaatschappij op zich zou hebben genomen. Het kan, maar wij zijn er niet zeker van.

FEESTEN EN FESTIVALS TUSSEN 1900 EN 1914

Voor het uitbreken van de eerste wereldoorlog nam men nog deel aan verschillende festivals. Het vijfenzeventigjarig bestaan van België werd in onze contreien gevierd met meerdaagse feesten. Hierop mochten de muziekmaatschappijen niet ontbreken. Zo werd meegewerkt aan deze feesten op 27 augustus 1905 te Moerbeke-Waas, op 3 en 4 september te Wachtebeke en op 19 september te St.-Kruis-Winkel.

Op 21 juni 1908 had een groot feest plaats te Moerbeke-Waas, waarop "De Vrije Zonen" zeker niet mochten ontbreken. Moerbeke was immers een steunende kracht achter deze maatschappij.

In Moerbeke had het liberaal bewind het voor het zeggen, terwijl hier te Wachtebeke de katholieken de meerderheid hadden verworven.

De mensch die in lijden en sterven zich overgeeft
aan den Wil Gods, ontslaapt in vrede.
H. ALPH. DE LIG.

BID VOOR DE ZIEL
VAN MIJNHEER
LEO VAN BASTELAERE

EGHTGENOOT VAN DAME
PAULINA MATTELÉ
geboren te Wachtebeke den 27 December 1843.
Voorzitter der Maatschappij « De Vereenigde Werk-
lieden » en van dieler « Vrije Zonen » vereerd met
het eerekruis van 1ste klas,
aldaar godvruchtig overleden den 14 December 1906
Voorzien van de laatste heilige Sacramenten.

Gebenedijd zij de Heer onzen God die mij van
mijne aanstaande dood verwittigd heeft en mij den
tijd en de gratie heeft verleend om er mij wel toe
te bereiden.

Ontfermt U mijner, ontfermt U mijner Gij ten
minste mijne vrienden; want de hand des Heeren
heeft mij getroffen. Job XIX 21.

Ik weet dat mijn Verlosser leeft en dat ik in den
laatsten dag uit de aarde zal opstaan; met mijne
eigene oogen zal ik mijnen God zien: deze hoop
draag ik in mijnen boezem. Job XIX (25. vr.)

Welwillend ziet God neder op hem die barmhar-
tigheid oefent, en Hij vergeet zijne goe-de werken
niet. EccL. (III. 34.)

Mijn Jesus, barmhertigheid.

(100 dagen aflaat.)

R. I. P.

DRUK. DE ROOVER, WACHTEBEKE KERKSTRAAT

Denkt aan uwe uitersten, en gij zult in der
oprigtheid niet zondigen. EccL. I. 18.

BID VOOR DE ZIEL

van Mijnheer

Eduard VAN BASTELAERE

Echtgenoot van Dame

Pharaïlde Van Montagu

geboren te Wachtebeke den 6 April 1841 en er
overleden den 23 Mei 1914, voorzien van de
H. H. Sacramenten.

Voorzitter der Maatschappij van Onderlingen
lijstand De Vereenigde Werklieden.

Heer, wie zal wonen in 'uw huis?... Hij die
rechtvaardigheid oefent, en spreekt volgens
de waarheid zijns herten. Psalm. XIV. 1-2.

Niets wat sterfelijk is, is duurzaam. O dood,
met welke kracht rukt gij den biddoek van
voor onze oogen! hoe klaar toont gij ons de
nietigheid der aardse goederen! hoewel leert
wij zelf mogen genade vinden in het oordeel
Gods. Allen is ijdelheid, behalve God beminnen
en Hem allen dienen. II. Hieronymus. EccL.

De kwellingen mijns herten zijn vermenigvul-
digd. Aanzie, o Heer, mijne heilrucht en mijn
lijden. Op U heb ik mijne hoop gesteld, dat ik in
der eeuwigheid niet beschaamd worde.

Ps. XXXIV. 17

Bemijde echtgenote en bloedverwanten, in-
dien gij mij bemint, bewijst het met voor mij te
hadden, opdat de Heer mijne ziel in de eeuwige
vrede ontvange.

Genadige Jesus, geef hem de rust.

(100 dag. afl.)

DRUK. L. LEROUX, Wachtebeke.

Bidprentjes Leo Van Bastelaere en Eduard Van Bastelaere.

De strijd tussen de politieke fracties was toen niet meer wat hij voordien geweest was. De tegenstelling werd meer gerelativeerd. Er kwam nu geldelijke steun van de gemeente voor alle muziekmaatschappijen op onze gemeente.

Ook bij de maatschappij "De Vrije Zonen" heeft de eerste wereldoorlog het muzikale leven volledig verlamd. Men moest tot na de oorlog wachten om opnieuw muzikaal naar buiten te treden.

STEUN VAN INDUSTRIËLE BEDRIJVEN

Doorhetaanleggen vaneen spoorlijn tussen Lokeren en Zelzate in 1868 geraakte Wachtebeke uit zijn isolement. De verplaatsingen naar Moerbeke-Waas en zeker naar Zelzate, waar de industrie gevestigd was, brachten meer mogelijkheden voor het werkvolk. Met wat politieke steun kon men zijn brood gaan verdienen dicht bij huis. De industrie was meestal in liberale handen.

Na het aanleggen van de spoorlijn zochten ook enkele bedrijven zich te vestigen te Wachtebeke. Zij zijn in de volksmond beter gekend onder de namen "Zwartsekkot" en "Cementkot". Dit laatste bedrijf met de echte naam "Co. Franco-Belge du Carreau de gré S.A. Wachtebeke" was gevestigd dicht bij het station te Wachtebeke. Nu nog kan men de ruïnes van deze fabriek gaan bekijken als stille getuigen van wat ze eens geweest is. In het bedrijf werden vloerstenen vervaardigd waarbij nogal wat handenarbeid te pas kwam.

Paleis van Brussel.
den 22 September 1921

Wetedele Heer Voorzitter,

In antwoord op het verzoek, dat
U tot den Koning hebt gericht, heb ik
de eer U te melden, dat Zijne Majesteit

de muziekmaatschappij,

"De Vrije Zonen",

te Wachtebeke,

veroorlooft den titel van

Koninklijke Maatschappij

te voeren.

Aanvaard, Wetedele Heer Voorzitter,
de verzekering mijner hoogachting.

S Konings Kabinetverste,

C. d'Archo

Document waarbij de muziekmaatschappij "De Vrije Zonen" te Wachtebeke
de toelating kreeg om de titel van "Koninklijke maatschappij" te voeren.

Op een bepaald moment werkten meer dan 200 personen in dit bedrijf. De bestuurders van dit bedrijf behoorden tot de familie Picha. Zij waren liberalen en steunden dan ook de muziekmaatschappij “De Vrije Zonen” en hun aanhang.

Zij verschaften werk aan spelende leden. Dit zelfde gebeurde ook langs katholieke zijde in het belang van de andere muziekmaatschappij “De Eendracht”.

BLOEI NA DE EERSTE WERELDOORLOG “KONINKLIJKE MAATSCHAPPIJ”

Na de eerste wereldoorlog kwam het muziekleven van de muziekmaatschappij “De Vrije Zonen” terug tot bloei. Het lokaal van de maatschappij was nu gevestigd in de herberg “De Groene Poorte” in het dorp, het huidige “Rozenhof”..

Deze herberg werd na de oorlog uitgebaat door August Plasschaert. Boven de herberg was een muziekzaal waar de repetities gehouden werden. Deze zaal werd ook gebruikt als toneel- en danszaal. De woning was echter niet zosterk gebouwd dat men in de zaal boven de herberg danspartijen kon houden. Zo heeft men eens de zoldering moeten stutten, om te voorkomen dat zij zou instorten.

De maatschappij bereikte op muzikaal gebied een hoog peil. De toenmalige bestuurders dienden een aanvraag in, om de titel van “Koninklijke Maatschappij” te mogen dragen. De argumenten die zij daarvoor aanhaalden, kennen wij niet. Op 12 september 1921 bekwam de muziekmaatschappij “De Vrije Zonen” de titel van “Koninklijke Maatschappij”. In 1921 was het juist 50 jaar geleden dat de eerste “standaert” van de maatschappij werd ingehuldigd.

Deze titel droegen zij dan ook hoog in hun vaandel op een groot internationaal muziekfeest te Zelzate op 20 augustus 1922. Hiervoor kregen zij een herinneringsmedaille. Het zelfde jaar namen zij nog deel aan een permanent festival te Oostende. In 1923 namen zij deel aan een festival te Gent ter gelegenheid van een tentoonstelling over mechanische elektriciteit. De initiatiefnemers van deze tentoonstelling waren de familie Lippens uit Moerbeke. Deze waren ook medebeheerders van de elektriciteitsmaatschappij van Langerbrugge.

De laatste medaille die wij terug gevonden hebben is de medaille die de muziekmaatschappij heeft ontvangen op een “bestendig festival” te Antwerpen in 1923.

Rond 1931 verhuisde August Plasschaert naar de Stationsstraat waar nu de veehandelaar Luc De Nijs woont (Stationsstraat nr. 92). De herberg in het dorp werd de eerste elektriciteitswinkel van Wachtebeke. Dit bedrijf werd uitgebaat door Maurice Van Heirsele.

Met August Plasschaert verhuisde ook het lokaal van de muziekmaatschappij “De Vrije Zonen”. Het lokaal in de Stationsstraat bestond uit een grote herberg, met daarnaast een biljartzaal, waar een caramboltafel stond. Daar boven was een grote zaal waar gerepeteerd werd door de muzikanten.

MUZIEKMEESTERS EN SPELENDE LEDEN ROND 1937

De verschillende muziekmeesters uit die tijd zijn: Aimé Van Izeghem, Aimé Van De Broecke, Henri De Caluwé en August Vervynckt.

Aimé Van Izeghem was afkomstig uit Lokeren en een zeer bekwaam man. Een plaatselijk figuur was Henri De Caluwé, huisschilder van beroep. Hij woonde in de Lindestraat. Zijn zoon, die beter gekend is, was Charles De Caluwé, eveneens huisschilder en muzikant in de muziekmaatschappij, waar hij kleine fluit speelde. August Vervynckt is een man die bij zijn echte naam niet gekend was op de gemeente. Sprak men alhier van "Gust Den Stokere" dan wist iedereen wie men bedoelde. Hij was stoker van de stoomketel in het "Cementkot" in de Stationsstraat.

Foto 1937: Muziekmaatschappij "De Vrije Zonen"

Onderste rij: Achiël Van De Voorde - Albert Fiers - Philemon Plasschaert - Albert Droesbeke - Van Assel - Gerard Ackerman - Theophiel Van De Voorde.

Tweede rij: Rudolf Bauwens - August Lippens - Bernard Leroux - August Plasschaert - Achille Van De Calseyde - Frans De Wever - Julien Picha - Prosper Blancke - Bauwens "Paus" - Alfred Willems - Edmond Cloeckaert - Theophiel De Cleene.

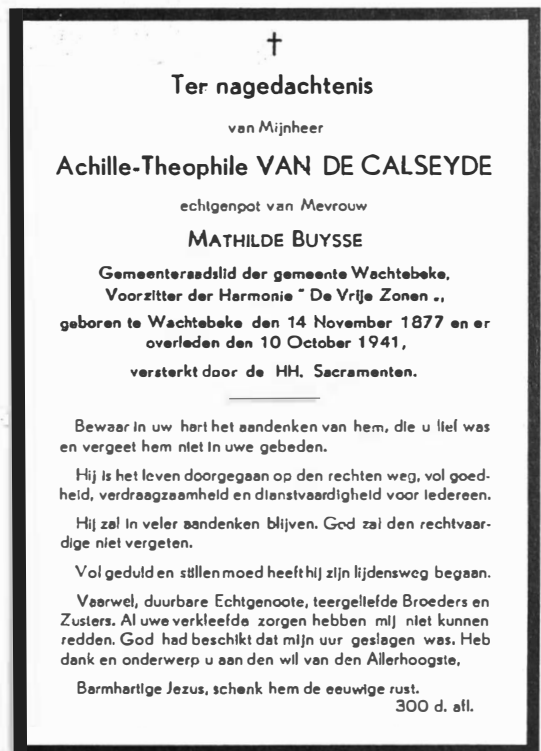
Derde rij: Victor Bauwens - Prosper Van Assel - Evarist Fermont - Maurice Rombaut - Amedee Van Himme - Cyriel Segers - Fransooi De Winter - ? - Henri De Caluwé - Albert Coppens - Clement Hillaert - Gustaaf Misseghers - ? - Kamiel De Coninck - Arthur Misseghers - Van Himme - Van Der Sijpt.

Vierde rij: Guillaume Bruggeman - Clement Leroux - Van Assel - ? - Predent De Winter - Frans Van Heule - Leonard Van Assel - André De Maesschalck - Leonard Van Hauwe - Emiel Baers - Gustaaf De Laruelle - Petrus Van Assel - Serraes - Charles De Caluwé - August Hillaert - Alfons Lefebure - Van De Voorde - Cyriel Fermont - ? - Raymond De Caluwé - Alfred Van Assel - August Vervynckt.

De man die zorgde voor de opleiding van het trommelkorps was Theophiel De Cleene van de Walderdonk. Bij hem thuis werden de jonge trommelaartjes aangeleerd hoe zij moesten marcheren en tezeldertijd de trommelstokken hanteren.

Een zeer mooie foto van de maatschappij werd genomen op een feest op de wijk Langelede. Wij hebben getracht alle personen te identificeren die op die foto staan, zodat wij toch een beeld krijgen van spelende- en bestuursleden van de muziekmaatschappij "De Vrije Zonen" te Wachtebeke. De foto zou moetendateren van 1937. Zij werd genomen ter gelegenheid van vijftig jaar muzikant zijn van Frans De Wever op de Langelede.

Op het jaarlijks teerfeest van de muziekmaatschappij kwamen de liberale kopstukken uit de politiek hun sympathie voor de maatschappij betuigen. De burgemeesters Lippens van Moerbeke en Zaffelare en de gouverneur van Oost-Vlaanderen Mr. Mariën, oud-Moerbeenaar.

Bidprentje

Achille - Theophile Van De Calseyde

BLOEIPERIODE NA DE TWEDE WERELDOORLOG 1940 - 1960

Wanneer de tweede wereldoorlog uitbreekt, vallen alle muzikale activiteiten opnieuw stil. Ondertussen was de maatschappij geëvolueerd van een fanfaremaatschappij naar een harmonie.

Op 10 oktober 1941 overlijdt Achille Van De Calseyde op 64 jarige leeftijd. Hij was jaren lang voorzitter van de muziekmaatschappij. Hij wordt opgevolgd door Julien Picha, directeur van het "Cementkot".

Eén van de eerste uitstappen na de oorlog is de bevrijdingsstoet die uitgaat in Wachtebeke (1945). De muzikanten van de harmonie "De Vrije zonen" dragen in de stoet een witte pet.

De "Vrije Zonen" in de bevrijdingsstoet(1945).

Het voorzitterschap komt na de oorlog in handen van August Plasschaert. Niet voor lang echter. Door het overlijden van zijn echtgenote en het daarop volgend tweede huwelijk is men in 1947 toe aan een verbouwing van het lokaal. Door de verhuis van het lokaal naar de herberg van Petrus Van Kerckhove aan de Smishoek valt ook het voorzitterschap uit handen van August Plasschaert. Hij wordt opgevolgd door Cyriel Segers van de Langelede. Het nieuw lokaal is gelegen waar nu de parking van de firma Staelens-Vervae is, rechtover de winkel van dezelfde firma(Stationsstraat nr. 1).

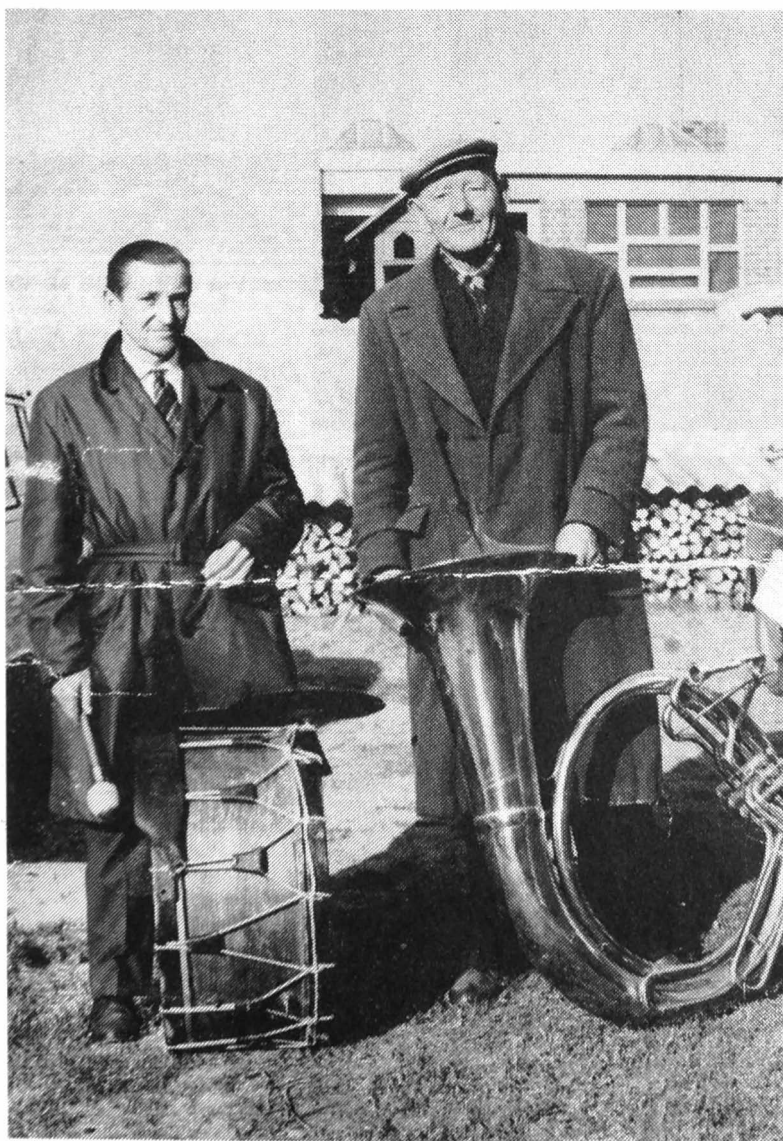
De muziekmaatschappij is samengesteld uit enkele oudere muzikanten en aangevuld met jonge krachten. De volgende muzikanten speelden na de tweede wereldoorlog min of meer een lange periode in de harmonie "De Vrije Zonen".

Grosse-Caisse : Cyriel De Ridder - Gerard Ackerman
 Trommelaars : Romain Fermont - Theophiel De Cleene - Raoul Plasschaert.
 Klarinet : Prudent De Rooter - Albert Delaruelle - Cyriel Dankaert - Raymond Van Der Sijpt
 Saxofoon : Gustaaf De Laruelle
 Dwarsfluit : Charles De Caluwé
 Trompet : Emiel Staelens - Daniel Fermont
 Piston : Philemon Plasschaert
 Trombone : Paul Staelens
 Bugel : Raymond De Caluwé - Hyppoliet Baes - Georges Misseghers
 Tuba : Arthur Misseghers - Maurice Swartelé - Leon Misseghers

Bariton : Gustaaf Misseghers
Bombardon : Emiel Baers
Drager van het vaandel: Richard Beresole.

Samen vierentwintig spelende leden die het wel en wee hebben meegemaakt van de muziekmaatschappij "De Vrije Zonen" na de tweede wereldoorlog.

Een bloeiperiode breekt aan. Wekelijks worden de repetities gehouden en regelmatig vinden er uitstappen plaats. Dit duurt tot midden de jaren vijftig. Ondertussen heeft Victor Dauwe het voorzitterschap overgenomen van Cyriel Segers. Hij was uitbater van de busdienst Wachtebeke - Gent en woonde in het Rechtstro.

Cyriel De Ridder en Emiel Baers

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Op stap te Wachtebeke

De muziekmaatschappij tijdens een uitstap te Zelzate. Zij dragen allen een witte slagerskiel met bijhorende muts, hun ter hand gesteld door beenhouwerij R. Coppens aan de Smishoek te Wachtebeke.

Klaar voor de uitstap op het teerfeest aan het lokaal bij J. Van Assel aan de Smishoek.

Uitstap op het teerfeest. Foto genomen aan Overlede-brug.

Muzikanten spelen een serenade in het dorp .

Inhuldiging van Walderdonk-brug in 1952. Op de achtergrond bemerkt men de muzikmaatschappij "De Vrije Zonen" .

Raymond De Caluwé

CRISIS IN DE ZESTIGERJAREN (1960 - 1971)

Het verschijnsel van meer vrijheid van beweging in de zestiger jaren, de materiële welstand en andere tijdgebonden factoren brengen de muziekmaatschappij in de zorgen. De jeugd laat het afweten. Om presentatief naar buiten te kunnen treden, ondersteunen de drie liberale muziekmaatschappijen van Moerbeke-Waas, Zelzate en Wachtebeke elkaar. Spelende leden vullen elkaar aan waar dit mogelijk is. De dirigenten Maurice Van Waes en Hippoliet Van De Steene uit Moerbeke-Waas trachten het muzikale peil in de maatschappij hoog te houden.

Het lokaal van de maatschappij is intussen gevestigd bij Jozef Van Assel aan de Smishoek. Deze herberg stond waar nu het bankfiliaal van de Kredietbank is gevestigd (Stationsstraat nr. 2).

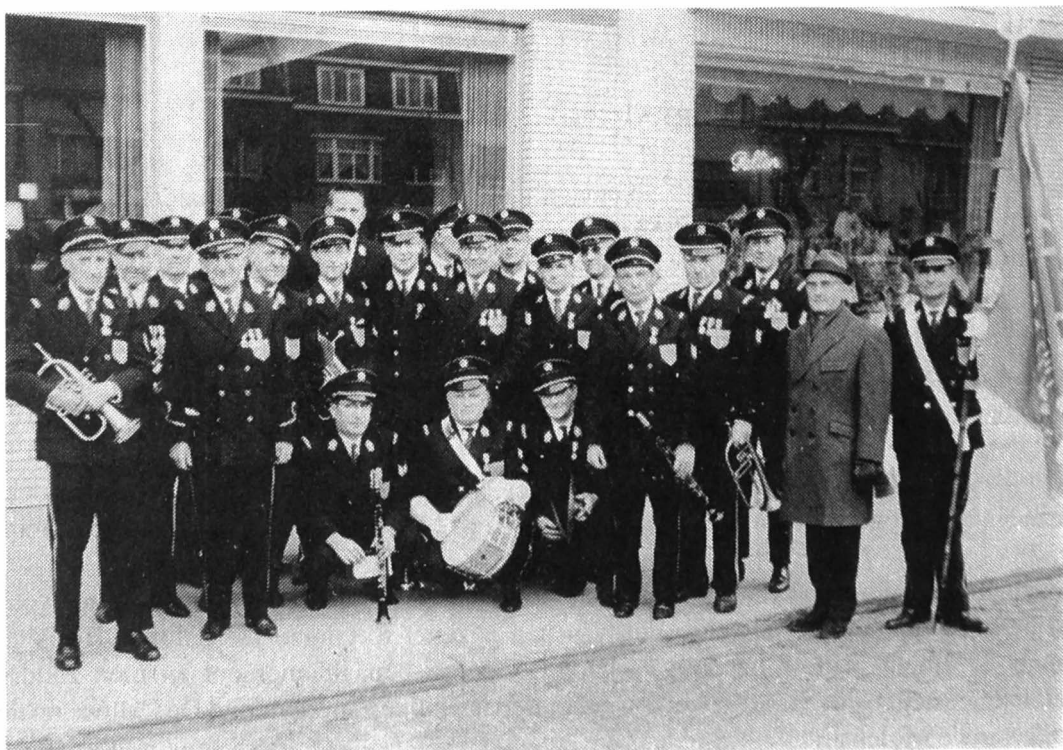
Het zal het laatste lokaal van deze maatschappij worden. De ouderen blijven vechten voor het bestaan van de maatschappij. Eén van hen is zeker Raymond De Caluwé. Hij is de stuwende kracht in de muziekmaatschappij. Op een bepaald moment zit men zonder muziekmeester en de repetities worden gehouden ten huize van Raymond De Caluwé op de hoek van de Molenstraat.

Vele maatschappijen hebben die periode niet overleefd. Wachtebeke dreigde in die periode zelfs zonder muziekmaatschappij te vallen. De Harmonie "De Eendracht" maakte een zware

crisis door en was op het sterven na dood. Alleen "Concordia" Overslag kwam min of meer goed weg in die periode.

Het overleven van de muziekmaatschappij "De Vrije Zonen" lag in de handen van enkele kranige bestuurs- en spelende leden. Secretaris Raymond De Waele, meester Armand Rombaut en Raymond De Caluwé hadden de levensdraad in handen. Hun lokaal werd gesloten, zodat men ten huize van de leden van de maatschappij moest vergaderen.

Ondertussen was er geen benoemde voorzitter van de maatschappij meer. In 1969 waren de voortekenen zichtbaar van de zware ziekte van Raymond De Caluwé. Men kon het zien aankomen, de maatschappij zou ophouden te bestaan. Zij heeft de kaap van de honderd jaar juist niet gehaald. Bij het overlijden van Raymond De Caluwé, in 1971, verdween samen met hem de muziekmaatschappij "De Vrije Zonen" uit het straatbeeld van onze gemeente. Een cultureel verlies; een verlies ook voor de liberale aanhang in de gemeente Wachtebeke. De liberale muziekmaatschappij van Zelzate bestaat ook niet meer. Alleen deze van Moerbeke-Waas heeft de crisis overleefd en de strijd gewonnen.

*Samenwerking met de muziekmaatschappij van Zelzate.
Tweede van links Raymond De Caluwé en vijfde van rechts Albert De Laruelle.*

BLADWIJZER

Voorwoord	5
Deel I. De Muziekmaatschappij “De Eendracht” van Wachtebeke	
Hoofdstuk I. Ontstaan en groei van de muziekmaatschappij “De Eendracht” (1844-1914)	7
Voorgeschiedenis: muzikanten zonder maatschappij	9
Oprichting in 1844	11
Werkjaar 1845: bestuur, spelende leden, ereleden	11
Jaarverslag 1845	15
Werkjaar 1846: nieuwe leden, festiviteiten	16
Werkjaar 1847: nieuwe ereleden, feesten	17
Werkjaar 1848: optreden bij aanstellingen van burgemeesters	18
Werkjaren 1849 , 1850 en 1851	21
Werkjaar 1850: eigen muziekfeest te Wachtebeke	21
Werkjaar 1852: verslag van het St.-Ceciliafeest (moeilijkheden)	23
Werkjaar 1853: politieke gemeentestrubbelingen	24
Werkjaren 1854 en 1855	25
Werkjaren 1856 en 1858	26
Werkjaar 1860: ereleden meer in katholieke rangen	26
Werkjaren 1861 tot 1870: beeld van de werkingskosten	27
Werkjaar 1871: oprichting van muziekmaatschappij “De Vrije Zonen”	29
Werkjaren tussen 1871 en 1898	31
a. Informatie uit bidprentjes	31
b. Inhuldiging van een nieuwe vlag (1898)	33
c. Gezamenlijke rouwbrief over Wachtebeke-kermis 1900	36
d. Muziekdirecteurs J.L. Muyshondt en C. Saman (1905)	36
e. Bevordering tot “Koninklijke Maatschappij” (1914)	37
Hoofdstuk II. De Koninklijke Harmonie “De Eendracht” tussen de twee wereldoorlogen (1918-1940)	41
Het bestuur na de oorlog 1914-18	41
Verantwoordelijkheid voor eigen muziekinstrumenten (1920)	41
Van “fanfare” naar “harmonie” (1922)	42
Tweede document verantwoordelijkheid (1923)	43
Werving van kandidaat-muzikanten	45
Scheuring in de harmonie	46
Grote Vlaamse Kermis 1928	47
Nieuwe voorzitter en bestuursleden	47
Uitstappen met de harmonie 1927-1939	49
Groepsfoto 1939	49
Annexe I: Bidprentjes 1931-1936	50
Annexe II: Aankondiging en foto’s van de Vlaamse Kermis 1928	52

Hoofdstuk III. De Koninklijke Harmonie na de oorlog 1940-45 tot op heden (1945-1993)	65
Naweeën van wereldoorlog, bezetting en repressie	65
Uitstappen, feesten, plechtigheden, muziekavonden	67
Nieuwe voorzitter en nieuwe dirigenten (1947-1953)	71
Viering Camiel Saman, 50 jaar dirigent (1954)	75
Lijst van de spelende leden en bestuursleden in 1955	78
Nieuwe marsen en derde vlag (1958-1962)	81
Inkomsten en uitgaven van de maatschappij (1962)	87
Uitgaven voor decoraties en teerfeesten 1963-1965	89
Toespraak op het teerfeest 1965 (Albert Vervaeke)	91
Moeilijke tijden: 1965-1974	93
Heropstanding en heropleving met M. Migom (1975-1986)	99
Statuten van de Koninklijke Harmonie "De Eendracht" 1986	104
De bloeitijd van de Koninklijke Harmonie 1986-1993	107
Alfabetische lijst van spelende leden en bestuursleden 1993	111
Naar het Jubileumjaar 1994: de vierde vlag	113

Deel II. De Muziekmaatschappij "Concordia" van Wachtebeke-Overslag

Inleiding: de eigen aard van Overslag	117
Gegroeid uit een zangvereniging	117
Reglement van de zangmaatschappij van Overslag	120
Dienstjaar 1895-96: verkiezing van nieuw bestuur 1895	124
Dienstjaar 1898: ereleden van de zangmaatschappij "Concordia"	125
Dienstjaar 1900: <i>oprichting</i> van de muziekmaatschappij "Concordia"	126
Werkjaren 1900 tot 1907	128
Werkjaar 1908: dorpsstrijd en bestuurswijzigingen	131
Werkjaren 1909 en 1911: fanfare houdt stand	133
Werkjaar 1912: vliegmeting in Overslag	135
Werkjaren 1913 tot en met Wereldoorlog 1914-18	135
Werkjaren 1923 tot en met 1925: viering van <i>25 jaar muziekvereniging</i>	141
Werkjaren 1926 tot 1934	142
Dorpsperikelen te Overslag in de jaren dertig	147
Werkjaren 1936 en 1937	149
Werkjaren 1938 en 1939 (nieuwe pastoor Ph. Seys)	150
Werkjaar 1945-46: herademen na wereldoorlog; herstructurering van het bestuur	151
Werkjaar 1946: feesten en uitstappen	152
Werkjaar 1947: toespraken bij uitvaart L. Spiessens en bij huldiging burgemeester Octaaf Scheire	153
Jubeljaar 1950: <i>50 jaar "Concordia"</i>	158
Werkjaren 1951 tot 1959	161
Werkjaren 1960 tot 1970: jaren van stilstand en achteruitgang	166

Werkjaar 1970: hervorming en verjonging	171
Werkjaar 1973: jong tamboerkorps, plannen voor uiterlijke aantrekkelijkheid	175
Werkjaren 1974 en 75: nieuwe uniformen en instrumenten	176
Ledenlijst muzikanten en bestuur 1974-75	178
Werkjaar 1976: viering van <i>75-jarig bestaan</i>	179
Werkjaar 1977: eretekens, vooral voor eredirecteur A. Van Bambost	182
Werkjaar 1978: optreden met majorettegroep van Terneuzen en contact met Zeeuwse Muziekschool (kwaliteit)	183
Werkjaar 1979: samenwerking met "The Flemish Girls" Lokeren	184
Werkjaar 1981: Nationaal Wereldconcours te Kerkrade (NL)	186
Werkjaren 1982 tot 1986: werking op hoog peil	188
Werkjaar 1987: einde van de samenwerking; opnieuw "Concordia"	193
Werkjaren 1988 tot 1991: rustige jaren "Concordia" Overslag	193
Werkjaar 1992: ledenlijst en bestuursleden	197
Foto van muzikanten 1993	199

Deel III. De Muziekmaatschappij "De Vrije Zonen" van Wachtebeke

Ontstaan van de muziekmaatschappij "De Vrije Zonen"	203
Oudste sporen op medailles van festivals en feesten, 1869-1900	205
Voorzitters en steunleden tussen 1900 en 1914	207
Feesten en festivals tussen 1900 en 1914	208
Steun van industriële bedrijven	209
Bloei na de eerste wereldoorlog. "Koninklijke Maatschappij"	211
Muziekmeesters en spelende leden rond 1937	212
Bloeiperiode na de tweede wereldoorlog 1940-1960	213
Crisis in de zestigerjaren, 1960-1971	219
 Bladwijzer	 221